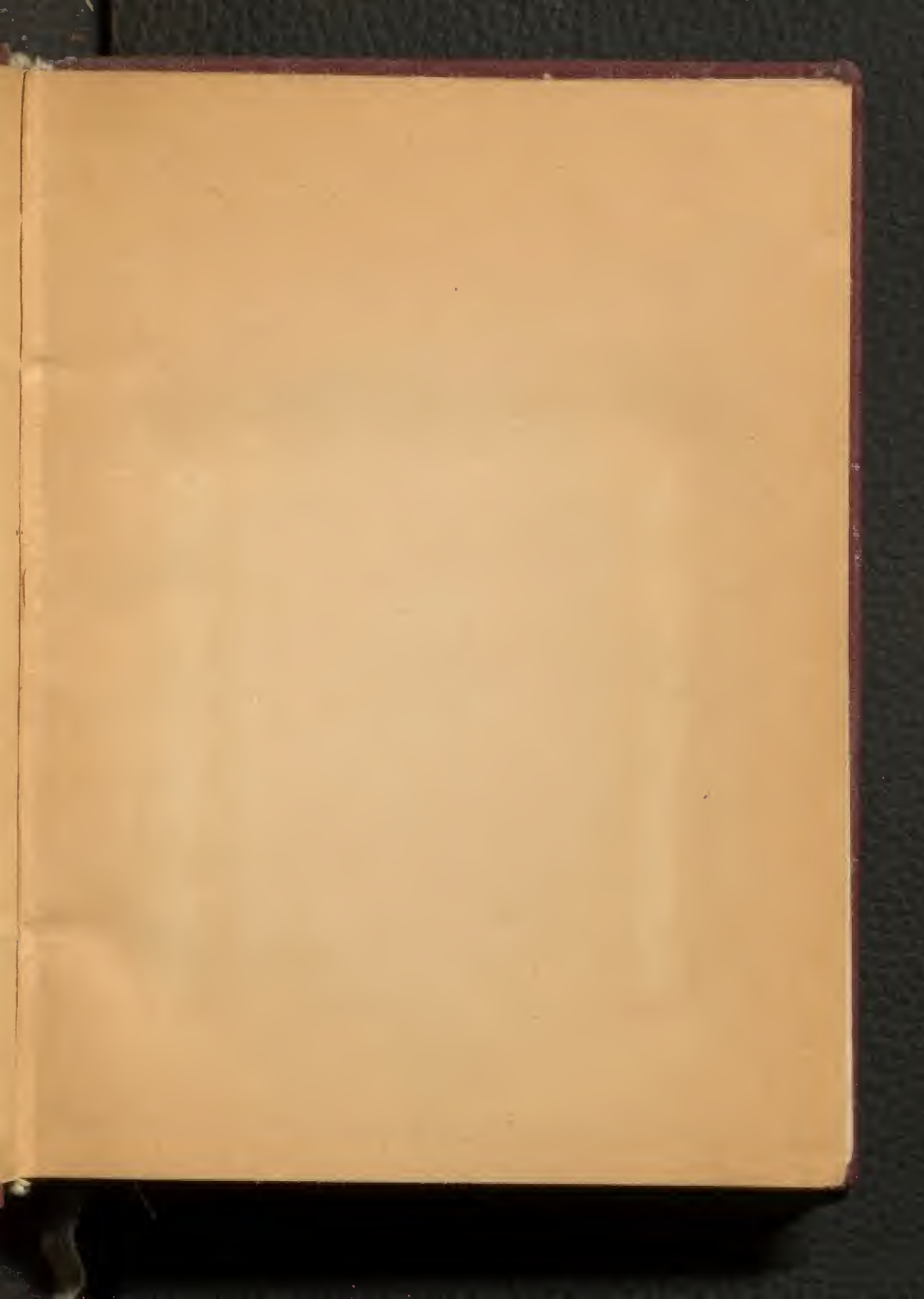
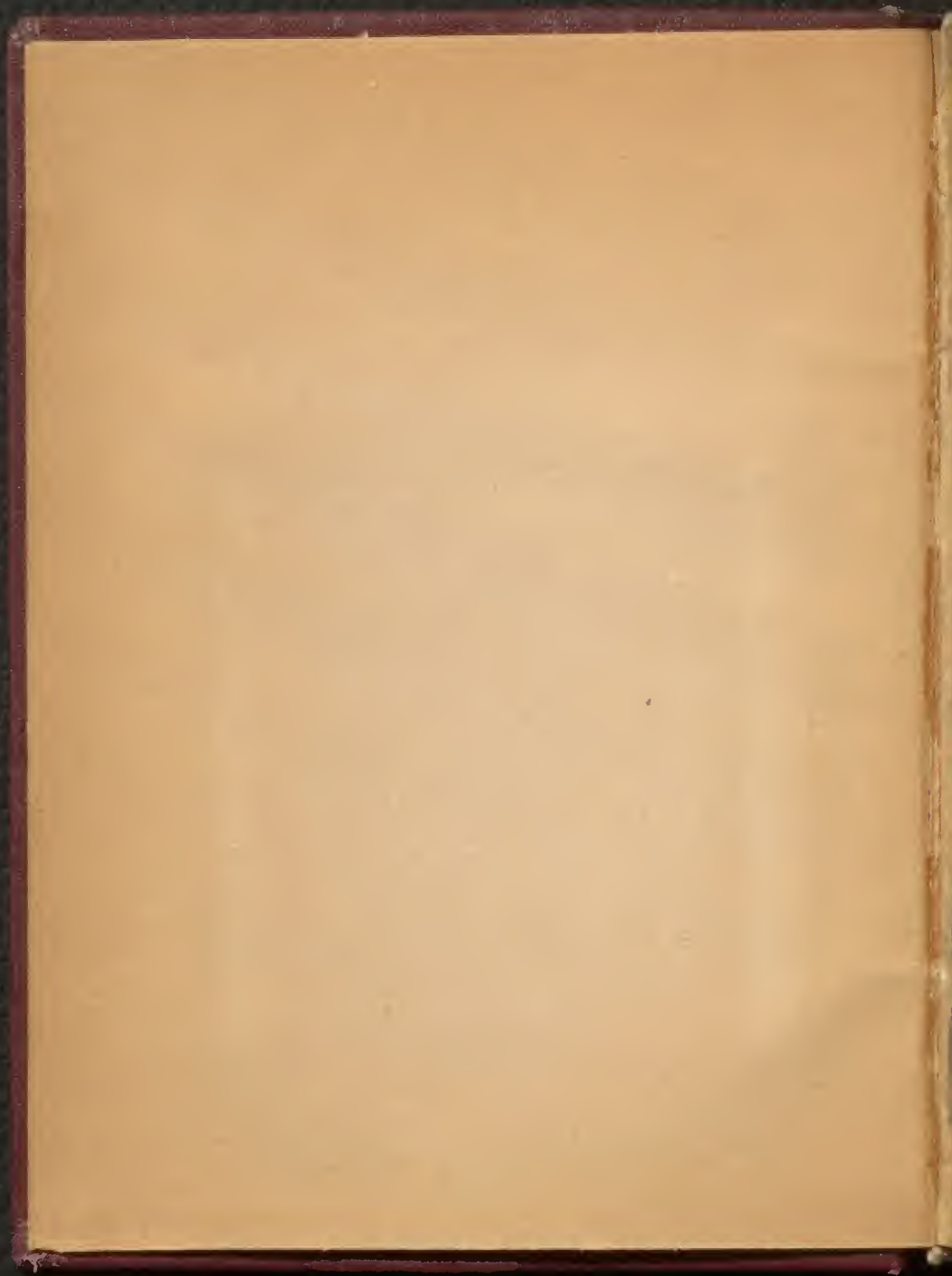

29784

کشی خضائل ذمیه سنک کلیاتی
کشی به کندوده اولیان خضائل
کتم ایچون جزئیاتی تصدیق
جبدیه بی عز و ایتک حقارت
واعتراف ایدر
قبیلنددر

حسدك نحو واصلاتی بغض
قناعت حرص و طمع و حب جاهی
وعداوتك ذفع واصلاتندن
تحدید و تعدیل ایلدیکندن خصلت
مشکلدر
ممدوحندن معدوددر

هیچ بر شخصه اعتماد و اعتبات
مدت حیاته کهسه به غدر ایتیمه
اولمماق و بر کهسنه کندودن امین
هر کهسه الندن کله بیلدیکی درجه
اولمماق مضر شیدر
ایولک ایتمش اولدیغنی محقق بیلوب
انتقال ایتمکدن خیرلو حسن خاتمدر

اوله مز

م م

م م

م م

م

عاقل و کامل و بونوره مخالف	فرصت و وسیله ناپدید
کورینا نلری عاقل و ساده دل	غرض سز محبت و مودت نادرشیدر
واسا فلدن قیاس ایلر	کشی محبت صحیحیه سنی اولان ذاتک
بردنبره ذروه اقباله صمودایدن ذات	اخلاق ذمیمه سنی کک سندی
ایکی قناشی اراسنده بولور بری	طوق سندیغنی حالده عفو و اغماض
مداهنه و دیگری میخاسده در	ایدر
کشی هنکام سرور و کدرده نوع بنی	محبت صحیحیه سنی محافظه ایتمکی
ادم حقنه معین و ظهیر اولمیدر	قصدا یلدیکی کمنه ک قصورینی
ابو آدملری مدح ایدوب کوتو آدملره	کدوسنه اخطار ایتمک ال یسوک
اجیملی و بر شخصی نمون ایتمک ایچون	دوستلقد
ایکی کشی به عذر ایتمه ایلمیدر	کشی اکثر یا عقلی ایرمیدیکی شبنه
علوه بنی اولیان ذواته رغبت ایتمالی	اعتراض ایلر
و آثار همتی مشهود و محقق اولان	حسد موت صحیحیه ایله محو اولور
ذواته رعایت ایلمیدر	خصائل حیدمک دلیلی محویتدر
غرض سز آدملر حسد سز آدملردن	یسوک آدم اولوق ایچون کندی
از بولنور	اقبالندن کسب منفعت ایتمکی
دنیاده هر کس حقنه راضی اولسه	بیلمیدر
هیچ منازعه به بر محل قالمز	بعض خصالت چپسده وار در که
کافه خصائل بشریمک نیک و بدی	اکا صاحب اولیان ییله مز

قصده اوانه جق زمان عجله
ایدوب خلافتده یعنی شر اولان
مصلحتده تائی ایلمیدر

حب جاه اصحابی بقار بازه تشبیه
ولور که قزاندقجه قزانغنه طمع
وحرص ایلر واقبالک درجه
منتهاسنه وارد قدده احوال
حاضره دن دخی اوصانوب دائمی
فوق العاده وقوعات و تبدلات

ظهورینه انتظار ایدر یعنی هنکام
مصلحتده سفر وایام سفر ده صلح
استروالحاصل کندو عمل و فعلندن
اوصانوب سائر لرینک حال و افعاله
حسد ایدر

عاقل و کامل اولان ذات اسباب
نزهتدن اوصانه جق درجه ده
تملذذ اولمالی و حضور و راحت
ورفاه حالی نعومت مرتبه ده التزام
ایتمالی

هر برشی صورت حقیقه سنده
کورن عاقل اولوب هر برایش و ماده
خورده بین و مقر سقوب دنیلار
التله باقوب میل و امید و خوف
و احتراز لرینه کوره بعض شیلی
اعظام و بعض یلرینی تصفیه
و تبعید ایدرک الحاصل هیچ برشی
صورت حقیقه سنده مشاهدده
ایده میان جاهل و غافل اولور

نسان دائمی اعتدالی مدح ایتکدن
خال اولیه رق مع هذا درجه
اقتدارینی مرکز وسط و اعتدال دن
دور و تبعید ایدر یعنی متأسف
اوله جق مصلحتده بتون بتون
مأیوس اولور و محظوظ اولدیغی
شئیه مکمل و بی محذور در دیر و حفظ
ایتمدیکی شیلی ناقص و مضرر
ایدر و افکار ذاتیه و مقاصد
مخصوصه سنده موافق اولمالی

و نفسانیستی از اله ایتلی واصحاب حلم وملایمتدن بولماید	مصالح مخصوصه سنی لایق بیه اداره ایدن پک از بولند یغندن مصالح
هر برواضع قانون اولان ذاک ابتدا افعال و اعمال معقول و مقبول اولوب	عمومیدی حسن اداره ایده جک ده زوندادر بولنور
انجق متعاقبا بر طاقم موانع و محازیره دوچار اوله رق حدت و هوره تبعیتله	قبول عوامک دوام و ثباتی اولوب بغض خواصک بقا و دوامی
بیانغی اغراض نفسانیته بی التزام ایدرك طریق استقامت صورتیه	کثر ناسک خشنودانی اجرای حقوق شخصیه به و احتیاجات
بیولک ادملرك قصور و خطاری دخی بیولک اولور	نومیه لرینه سهوات ایله نائل ولمقلغه منوط اولوب یوخسه
شهرت و شجاعتک سیلری حب جاه وعار و شندن خوف و حرص و طمع	امور کلبه دن طولابی خلقک ممنونیتی استحصال کفایت
و کسب حضور و راحت ایتک سوداسی و بین الاقران فائق اولوق	ایتمز امور واقعه دده حقایق مصلحت
هو سیدر افکار زمانیه تبعیت ایدن ذوات هم	ظاهر اولمفسرین خفت و تهالک کوسترمک مضر اولور
سرعتله ایلروکیدر و همده سر منزل مرامه و اصل اولور	همده سندن کلمبه جک ایشی نفسه تکلیف ایتمالی و امور خیریه

اولنلری تحقیر ایتک وغرض کارانه	ایلملی و کتبلردخی محافظه
حرکت ایتک و ایقت واستحقاقه	واجرا سنده دقت ایتلیدر
نظر حق اولنه باقوب کندویه روی	پوک ادم لریک شرف ذاتیسی
مساعده کوسرتک و مقبل اولان	خلقلرینک عدم ایقت و اهلیتلیله
دوسنه حقیقت حالی سويلیبوب	برقلدخی تراید ایدر اولخالده ارباب
مداهنه ایتک وادبارده ایکن استغ	حسده میدان قالمیه رق ایساقت
ایلمک ورقیده نظر انصاف وعدالتله	واستحقاق صحیحی بدین ایلر
باقامق و بالعکس مظهر اولدیغی	خوف و امید و اشتیاق موجود
غلبه لره حسد ایله سائر اشتیاقده	اولدقجه حضور و راحت منسلب
نم اولنان شیلری کندوسی ارتکاب	ولور
ایلمک و اکلامدیغی مصلحت اوزرینه	بردولنک اصول جاریه ردیه سنی
رای ایتک و حقوق مخصوصه بی	تبدیل و تعدیل ایتک نیت خیر یسنده
بالا التزام حق عمومیه بی ابطال	اولان ذات خلقک نظر اعتمادی
ایلمک و حب جاهنی محافظه ایتک	جلب ایده جک صورتده عادل
ایچون مساوات و سربسایتی الت اتخاذ	و خلقی الزام ایلمه جک مرتبه ده
ایلمک و کندو خطا واصلنی فراموش	عاقل و هر کسی خوب غفلتدن
یتک علامت غفلت و ترسوء خلق	اولاندیره جحق درجه ده مرد کامل
و طبیعتدن معدود در	
مسن اولان ذوات نظاماتی مطالعه	اولمی و مصالح مختلفه بی حقیقه اداره
و عرض ایتکلی اختیار لر تصدیق	و بین الناس جاری اولان اغراض

کفرانی نعمتله مقابله اولنور	بری کند و سیده و رؤیت مصلحت
اکثر یا حیثیت صحیحه دن زیاده	ایتمسیده ایودر و دیگری ذاتی کوتو
حیثیت ظاهره اصحابی قرین	ایشی کوزلدر و بری سیده کندوسی
مکافات اولور	حسن خلق صاحبی اوله رق و لکن
امنیه و امید اغفال ایدیچی شی	مصلحت کورمسی فسادر و دیگر
ایسه ده قلیک غداسی اوغله انسانه	بریمی دخی هم کندوسی بد اخلاق
بادی تسلیمت اولور	واو یغونسنز و همده مصلحتی
نساک کسمه بی اغفال ایتمک نیتی	یواسمز در دوات و ملت ایچ و ناک
اکثری کندوی اغفال ایدر	خیر اوسی اولکی صفته اولان
کشی هر شئی بیلک تفصیلاتنه	ذوات و زیاده مضر اولان لر بدخی
کسب و قوفله اوله ییلور	در دنجی مرتبه ده صفتی بیان اولانان
تفصیلاتک ایسه نهایتی اولدیغندز	اشخاص در اینکجی درجه ده یازیلان
نساک معلوماتی دائمی اسطیحی	صفت خلقجه فنا ایسه ده دولجه
و ناقص قالور	مضر اولیدر ق او پنجی عدوانان
نصیحت کبی مبدولیت اوزره	خلقجه ممدوح کورینور ایسه یله
ویریلرشی بوقدر	مصلحت ملکه جه مضر
منافع ذاتیه کشی بی هر در او صفته	و بیغائده در
کوستره ییلور	اصحاب اقبال و ارباب حکومتی زیاده
مأمورین دولت درت در او اولوب	مداننه ایتک و ورطه ادباره گرفتار

حذر تمليد

شای استشاره ده رأيك اكنه عيني
بالله سمنوح ايندور رأيك افضل
بعد السمنوح اول رأيه افكار نكر
ايدوب علم يقين تعليله تحكيم
ارناذر

ارباب پولتيقيه كوره حين مكالمه
ماده مطلبه به نك ذاتاً ومصلحه
حصول هرنه واديه بسط كلاله
ايتكله كموقوف ايسه بلا تكاسل
اجرا سنده وقت ايتلي
وتوجه ايتن

مركسه كه طريق صدق
استقامت مدن عدول اينر ايسه
باندمله عودتني وياخود وادئ
ضرره وچار اولسن مستلزم اولور
ارباب حكومه لايق اولان اواذر كه
ناسده وقاري زائل وحقير اولور

انسان كندوب حيتلي بيلنلري سور
وكنندوك حيتليلو بيلديكني سومز
ك ييوك اطف وعنايه اكثر يا

ايلاه قارشدر مق كبي مخاطره لي شي
وقدر يعني منازمات واقعه بي
ناموسه نقل ايتك عيني او مشال
منازماتك تسويه سني دائرة امكاندن
طرد ايتكله برابردر

ارباب پولتيقيه كوره حين مكالمه
ماده مطلبه به نك ذاتاً ومصلحه
حصول هرنه واديه بسط كلاله
ايتكله كموقوف ايسه بلا تكاسل
اجرا سنده وقت ايتلي

مركسه كه طريق صدق
استقامت مدن عدول اينر ايسه
باندمله عودتني وياخود وادئ
ضرره وچار اولسن مستلزم اولور

ارباب حكومه لايق اولان اواذر كه
كافه امورنده كمال حزم وصدق
اوزده حركت ايدوب خلاف مأمول
عارضه حدوشه سبب ويرمكدن

مصالح کلیه ده احداث و سبيله	لايق اولانى فرق اتمامك و كندوسنى
يتمكدن زياده وسائل موجوده دن	بي عيب بيلمك علامت جهلدر
كسب منفعت ايلمك ده اولى در	اغراض نقصانيد عجايب شيد ركه
بعض كو تو ادملك هيچ برا يولكي	عالمى جاهل و جبان و جاهلى جبرى
اولسه مضرت كلبه يى منج اولن	و چسور ايدر
ايدى	قلوب بشريه اغراض نقصانيدك
حق جملى حسن حيله و اغفال	مبدأ اصليسى اولوب دائماً برغرض
قبيلنددر	حاصل و برطرف اولسد در حال ديكر
استحقاق و حيثيتك فواكه كبرى	برغرض وامل دخى ظهور و تولد
موسمى واردر	ايدر
واصل مراد و مرام اولق اسنيان	رباب عقل و عرفاك نبات و مماتت
ذات اغراض خيرييه بى كافه مواد	ضطرار درون و تلاش كونا
ترجيح و تقديم ايتلى	كونلر بى قلبلرنده حبس و كتم ايلمك
تحصيل مراده حكمدارانه ابرام	علمندن عبارتدر
ايلمك مغاير ادبدر	تير زمانده كسب رتبه عاليه و اقبال
بادشاهلره تقرب زياده اولد قبحه	اولند قدده هر كسك نظر حسد بى
ادابه ده زياده رعایت و دقت	جلب اتمامك ايچون اظهار تواضع
ايتليدر	ايتلى
كندويه لايق اولان ايله غيرييه	امور بولايقه بى مواد ادبه و اخلاق

نفسك اژدير سائر تفوق اتمكده	حقای ناس اکثر یا هر شیء كند
واسطه در	مزاجیله كورر
انسائك طور و حرکتی لسانی کی	انسائك ما موریتی حیثیت
ناطقدر	ذاتیہ سندن بیوك اولد قجه كندوسی
بعضیلری خصال ذمیہ ایله تربین	نظرده حقیر اولور
ذات ایله مقبول و بعضیلری صفات	امنیت عقلدن زیاده مدار بحث
مدوحه ایله گرفتار غدر واضطراب	اولور
وله رق مکتوب ومدخول اولور	کشی حیلہ سنی مشاهده ایلدیکی
منافع ذاتیه خصائل مدوحه	حباسنك اظہار ایلدیکی خلوص
وصفات مذمومہ بی علی النساءوی	وودتنه اعتدایدتیہ رك فقط گرفتار
ستعمال واستخدام ایدر	اولدیغی بلیه دن متأسف و مکرر
وقار نقصانی حیثیت عینی ستر	اولمیدر
یتك ایچون وضع جمیلیدر	بر شخصك بطانہ حانی لایق بله
رقت قلب سائرده كوریلان	اکلامق ناسك اخلاق عمومیه سنی
حال كدر واضطرابه دوچار اولاق	تحقیق ایتكدن مشكلدر
حتمانی تخطردن اقتضایدر	کشی امل ایلدیکی ماده نك
بعض افعال حسنك اسباب	نه اولدیغنی تمامیله بیلسه هج پرشی
منوبه سی ظاهرده بیلمش اولسد	امل ایتمز
صاحبی محبوب اولوردی	حقا جر برملی اولد قجه ده مضر
	ولور

جميع زمانده براسيرك برمالك وصاحبى
 اولوب حالو كه اسير اقبال اولار
 شخص حر يصك چوق ذواته
 اسير اولسي لازم كلور
 بر كره حيله و فساد مالوف اولان
 آدم بردخى بوافعالدن فراغت
 ايده من
 منصب عاليده بولان ذات اصحاب
 لياقتدن اولد قلري حالده ده از ياده
 كسب حيثيت و شهرت ايدرايسده
 لياقتسز اولورايسده نظر ناسده
 بيوك كور غز بلكه استخفاف
 اولنور
 اصحاب منصب امور بولتيقهده
 يالكز نفسنى ملاحظه ايدوب احوال
 حاضر سنى خوش بجه پك ورمك
 سوداسنده اولورايسه پك چوق
 قصور و خطا له دوچار اولور
 خصائل جيد و منافع ذاتيه غرضنه
 فارسدينى حالده محو اولور تكيم
 نهر لر در ياره فارسدينى حالده محو
 اولدينى كى
 كشي بشقه سنك بيلديكى خطاسنى
 چابلق فراموش ايدر
 كشي كندوسنك خطاسنى بيلديكى
 مرتبه اخري بيله من
 پك هـ بزور و مهارتلى كورنك املى
 ملكه و مهارتى غيب ايدر
 امثال كى سارى شى اوله من
 اكثريا اسباب كدر منافع ذاتيه
 و عجب نفسدر
 برادم فئالق ايمكه مقتدر اولدينى
 حالده ايوك ايمتى مدوح دكلدر
 مهارت صيحه هر شبك قيمتى لايقيه
 بيلكدر
 كشي كندومهارتنى كتم ايمتى بيلك
 كى مهارت كامله اوله من
 صداقت جلب امنيت ايچون حب

اولدینغی حرص و طمع جالبیسی	واختلاله مؤدی اوله کیشدر
مقتضاسیجیه اموال مغصوبه ایچون	ذوات عالیتهک ما کولات و مشروبات
هیچ بروقتده اونجه جق درجهده	وسا ارباب ثروت و احتشاملرینه
اضمارکین و عداوت ایدر	یکده حسد اولانه میوب فقط معیترنده
عبث یرده صرف اولانان جود و سخا	درایت کار و هر زور خنده یه نائل
محض مضرتی مترتب اولوب مذموم	اولملری اصل باعث غبطه اوله جق
اولور و بجایی حائده اختیار اولانار	شیدر
بخل و حسد فائده و منفعتی مسئلزم	سفر ناک ما موریتجه صفات دائمه
اوله رق ممدوح کورینه ور	وثابته سی اوله ز
یولایه استعمال حیلله ایک درایت	اعمال حیل و دسایس ایله تحصیل
و فراسته موقوف ایسهده داریت	مناصب ایدن ذات بر حیل و افترا
کامله صحیحیه سی اولان ذات اومثالو	ایله منصب و اعتباردن دوشر
حیلله قوالانغه محتاج اولمز و سائرنیک	مناصب عالیته بی تحصیل ایتکدن
حیل واقعهده سنه دخی غلبه دایلر	زیاده محافظه ایتسی ده مشکدر
و بومس لکده اولان ذوات عالیده	کشی یه مستحق اولدینغی رتبه
شهرت حسنه نیک درجه منتهاسنه	و منصبیدن محروم اولوق و یا خود
واصل اولور	استحقاق اولدینغی مناصب عالیده
هر وضع و حرکتکه دائره قوانین	بو اتمق کبی بادی خجالت و عاروشین
شرع و عقلدن خارج اوله لایذ زوال	اوله جق شی یوقدر

امارت و حکومته لایق اولان ذاتده	متمم اولدیغی حالده صحاب غرضک
درت خصصت لازمدرضه مفسر	القائنه تبریه ذمت ایتکه یول
نرملک و عنفسر شدت واسرافسز	بوله میدرق متمم صورتنده بولغی
کرم و مجلسن محافظه	یک زیاده سوعاتا یتیرایدن بودی نظام
خلقه ک زیاده کریم و حلیمی شول	و عدالت کالیه اجرا اولنما سندن
ذاتدر که کنند و بی لطفدن محروم	نشأت ایدر جمیع زمانده کشتی کندو
ایدنلره احسان و کندیه ظلم ایدن	نهایت صحیحده سندن احستراز
کسه بی عفوایده	ایتلیدر
بحکومتیه رتبه دراز ادم مداخله	رباب دولته کوره دایره لرینه ارازل
ایدر ایسه مصلحت اولقدر مرکز	واسافل قریب اتمامک لازمدر
لایقنده کوریلور	پادشاهلر کشتی بی بر مصلحت مهمه
افراط درجه مطالعه ایدن ذات	و مکتومه محرم ایدر ایسه اول سری
شبهیه دوچار اوله رق مصالح	کتم و اخفا یاله کسمیه افشا اتمامک
واقعده غیرت وطنیه بی غیب	و حضور پادشاهیده کذب و دروغه
ایدوب افکار بیهودیه ذاهب	جرات و جسارت اتمامک
اولور	و بر کسمیه مذمت و غیبت اتمامک
مأمور لرجه الک کو توصفت تاون	لازمدر
وراینده عدم ثباتر	غصب اموالدن بتون بتون اجتناب
ارباب دوات و خنده سلطاننه برشیده	ایتملی زیرا انسانک بلا طمع مجبول

ایلد کده زوالی نتیجه ویر	ایتمی خلقک جفا سنی و خلقه
دفع رقبائک فائده صحیح دسی	ایلدیکی اطف و اعطاسنی فراموش
اوله مہرق بالاخره دامت کوریلور	ایلمی حتی وموتی ہمیشہ ذکر
ومجازات مثلیہ سنہ دوچار اولور	ایتمی
قناعت وعدم ونفاق وشقاق امنیت	هرکسه کدر کاه ملوکہ لازمدر
قلبیہ وسلامت ذاتیہ یی موجبدر	بوش قاعدیہ رعایت ایتسی لازمدر
قطع ارزاقہ سبب اولنلرک عاقبتی	شعلہ خشمی اب حملہ نسکین
وخیم اولشد	ایده هوا وشہواتدن احتراز ایلیہ
بدایتی قبیح اولان شہنک نتیجہ سی	حرص وطمع دن کالیلہ اتقادید سوانح
دخی اقبجدر	مورده عنان صدق واستقامتی الدن
ارباب اقبالہ ک سوء حالی نتیجہ ویرن	قومیہ حوادث مشککہ ظہور ایتدجکہ
طمع وارتکاب وانواع شہواتہ انہماک	رفق ومدار ایلیہ تلقی قبیلہ
صورتیدر	مقرب ملوک اولان ذواتہ بوش
مأمورین دولت یستہ القای برودت	خصلت بولمیلیدرا خلاص تام ایلیہ
ونفاق ایدن شہلرک باشلیجہ لری	خدمت ایده وجل ہمئی متابعتد
محاسنہ و مکارہ و خصوصیلہ	مقصود قیلہ و افعالی صورت
استحصال منفعت ذاتیہ مادہ لریدر	استحساندہ کوسترہ برامرہ مباشرت
جهانده درتشی واردرکہ ایکبسنی	ایده کہ حقہ قرین اوله وصلاح ملک
فراموش ایدوب ایکبسنی دأما فکر	ولیکی اندہ ملاحظہ ایلیہ

چونکه ایودملرایله کوریشن شخصک	اولوب انسانی طنینان ادم هیچ
حسن شهرتی اولور الفت ایلدیکی	روقتده علم پولیتیکده اشنا اوله من
ادملره من وجهه مشابیهتی اولماق	صدق و حقیقت وعدالتی
اوله من	کمدویه مسأله مطلق و رفیق
صدقده بی قبل السؤال اعطا	صادق اتخاذ ایتمن و کلایه حقیقه
یلک شرایط مرونددر	هم مصالح عمومی قومیه بی و همده
	مصلحت مخصوصه ذاتیه سنی
حقیقت صحیحه ذاتیه ایله تحصیل	اخلال واضرار ایلمکدن بشقه
اولمان شان و شهرت ثابت و باقی	رشته مقتدر اوله من
اولور	ارباب پولیتیکده اداره دولت و مملکت
ارباب پولیتیکدن اولان ذوات	وملک ال ایوسی نه اولدیغنی بیلک
احوال سابقه بی امثل اتخاذ ایدرک	واسباب استعمالی ارامق و هرملک
وقوعات حالیه بی محاکمه و یاخود	حالتیه چسبان اولان شرط نظام
احوال حاضره بی تدقیق و مطالعه	واداره بی اکلامق خصوصاری
ایله احوال مستقیله بی استدلال	لازمدر
و موازنه اتملی	نفوذ و اقبال مفسد برشی اولوب
پولیتیکه دیلان علمک روح و اساسی	دائما انسانک اطوار و حرکات
طبیاع بشریه و قلوب انسانیه ک	ماؤفد سنی تغییر و تبدیل ایدر
مدققانه مطالعه سندن عبارت	افراط اقبال حد اعتدالی تجاوز

و غرور غصبه و تواضع علو رفعت
و بخل ذم و قدح وجود مدح و ثناء
سبب اولور

امورنده قصور اتمک تضییع امری
موجب و حزم و احتیاط سلامتی
مستوجب و امر خطر دن حذر تجاتی
منتج و تدبیرده اصابت نعمت بقاسمی
مستلزم اولور

قلت کلام و کثرت سکوت مهابت
وسایله و نطق و کلامه صدق
و عدالت جلالت زریعه در

هر شایده انصاف ایله محبت کثرت
و اعطا و احسان ایله قدر و عظمت
کلور و هر کسک مصالح و مشاقت
خمل ایله سعادت حاصل اولور

جان صقلیمی نفس ایله عقل یکننده
اختلافدن عبارت اولوب یعنی
جسم راحت و عقل مشغولیت است
نساک جانی صقلیاتی همچون

بیش و یار مصلمتله مشغول اولمی
و یا خورد اکلملی و یا او یوملی بوجان
صقلیمی اسافل ناسیده اولوب

اکثر ذوات عالیه ده بولنور
و قنا که کشنک خصم و اعداسنک
حرص و طمع و هواسی عقلنه غالب
اوله اولزمان عدوسی غلبه ایله
میش و مسرور اولور

حیث ذاتیه و غیرت و طنبه سی
و او بوده حسن صیت
و اشتها ره رغبت ایدن ذوات علو
همت و سخا و مروت اصحابی اوله رق

خصوصیه جهاند ابقای نامی
موجب اوله جق ماثربر کزیده و عامه
شامل اوله یله جک خیرات و حسنات
دائم و نافع و مضاعف و موفق اولمیدر

کشنک احوالی بیلک فرناسی
طمانیق ایله حاصل اولور

افکار صائبه قلوب واسعه ده تولد	دوستی و دیگری دشمنك دشمنیدر
ایله نشوونغا بولوب قسوت قابیه سی	دشمنلرینك بریسی کند و دشمنیدر
اولان کسانده بعضا حسن افکار	بریسیدخی دوستك دشمنیدر
ظهور اینسه ایله او هام و اغراض ایله	بریسیده دشمنك دوستیدر
مملو اولدیغندن بویله محاسن افکار	ترهات دشمنه فریفته اولق جائز دکلدر
اجنبی کی قاهره قی بالآخره من دفع	عاقله لازمدر که دشمنندن تمایق زیاده
اولور	کورد کجه سوء ظن واعتقادی
قهر و احسانده افراط اوزره حرکت	زیاده اولماید
ایتك و هوای نفسه او یق موجب	پازار عالمده کسب یار تخلص و هوادار
ضرر در	خالصدن انفع تجارت اولمز
کشك موانس و مصاحبلرندن	هر کسه فائده و منفعت ایتك جلب
خوف و خاشیسی انسیدن زیاده	قلوب و محبتی موجب و شر و مضرت
اولمق لازمدر انسانی تأدیب	بغض و فرقی مستوجبدر
ایده جك شیلرك الی اقدم نفسی	هر مخالف معاداتی و متابعت
شهواتدن یعنی ریلدیکی شیدن تبعید	موانسه یی مستعدیدر و حسن خلق
ایتمکدر	ایله بحالمله محبت و هودت و سوء خلق
کشك دوست و دشمنلری اوچ	ایله معامله مبادعت و نفرت ایجاب
صنّف اولور دوستلرك بریسی کندو	ایدر و انبساط موانستی و انقباض
دوستی و بریسیدخی دوستك	وحشت و فرقی استیجاب ایلر و کبر

مقدور ایدرلر ایسه معذوردرلر	دین و مذهبک بقاسنه مدار اولان
سابقده کندویدمحول اولان منصبی	قوة معنویه اعتقاد تامدر و نظامات
طلب ایتمک بر صکره تجربه ایتمش	موضوعه لک قوتی خوفدر
اولدینغی مضرتدن برهیز ایتمک مالک	خطا اقرار اولند قبحه قابله باعث
اولدقلمری منافعی محافظه ایتمک	تسلی اولور
وورطه افتدن خلاص اولمقده مبالغه	بادی فساد اولان تسکینه مقتدر
ایتمک وزمان مستقبلده جلب نفع و دفع	اوله من
ضرر ملاحظه ایتمک خصوص لریدر	حیله و اهانته عدم معالومات
هر کلامکه مستمع استماعندن امتناع	و مهارتدن ناشی ارتکاب اولنور
ایده متکلم لک تکلیفه اقدام	اهلیت و مهارتی اولمانلر اهل مهارتک
اتمام لیدر	مسکینه سلوک اتملیدر
عواقب حیله و غدر همیشه مذموم	محبت سعادت حالی موجب و بغض
و خواتیم خدعه و مکر نامبارک و مشؤم	و عداوت عذاب درون واضطراب
اوله کلشدر	کونا کونی مستو جبدر
لطف و مروتی عدودن بیله دریغ	جهانده دفع و ازاله سی محال اولان
اتماملی	شیلردن بری اعتقاد و دیگری افکار
اصحاب شرک صلب کاهی قلب لریدر	عامه در
امید بعید مسرتی محو ایدر	ما فوقه نظر ایدن انسان فقیر اولور
سکوت ایله دعوا باطل اولمز	و مادونه باقان ادم غنی اولور

اغراض نفسانیه غفلت منه و منهك	وخلق بد اصحابی كثرت احسان
علامت یدر	و بخیل و بی مروت احسان
افراط و مبالغه هر برفه العك منبع	وانس نیتدن و حریص و خسب
و منشأی مشابه سندهر	معاوندن قطع امید ایتك اقتضا
بر قوی الاقتدار اولان متفق	ایدر
مستقلد بیانی بر دشمن قوی ز یاد	قول بی عمل و مال بخزد و علم بی صلاح
احتراز اولور	و حیات بی صحتدن فائده مپسر
فعل و حرکت قوای جسمانیه	دکدر
تقویت و ردیکی مثلاً و مطاعه قوای	بر کسمه یه که عفو و احسان
معنویه یه و وجب تر اید اولور	معامله سنده خطر نفس و جان
اهل عرض و ناموسك سوزی یمین	احتمالی ملاحظه سی وارد اوله اول
و معاهده صورت سده قوی و معتبر	عقوی اجرا ایتك خطادر
اولمیدر	نیل مطالب و مقاصد تحمل متاعب
نفسی عقله ترجیح و قدیم ایتك زاندی	و شد ایده مر بو طدر
لازم اولان شبهه ترجیح ایتك	هر کسمه که پادشاهدن حق ستر
کبیدر	و طبیبدن مرضی کتم و احتیاج بی
امیدی رهین طریق اتخاذ ایدن فقر	حباسندن اخفا ایده کند و یه کدر
ایله سیاحت ایدر	یتش اولور
متکبر و متهور سستایش و مدحتدن	عقلا اگر بش خصوص سده بذل

فقر و احتیاج حقنه مقدورینی	نادان اولان کیمسه هر نقدر صاحب
صرف ایدن و دامن حلم و شرم	جمال اولسه صحنیدن پر هیرایله
و حیای الدن قویمان واهل عفته	زیرا نادانک جمالی یارده من خوینی
محب و ارباب فسق و فجور در	کبد من زنته کیم قلیج هر نقدر
مجنوب اولان کمسدر در	خوب رخسار ایسه ده ینهد
کریم کسه حقنه حلم هر نقدر احسن	کردار در
والیق ایسه لئیم کسه حقنه حلم	عقد رابطة الفت و مناسبت
اول رتبه قبیح و فاسد در	و مصاحبت اتمکه شایان اولان
دوسه لولئیات و متانتها امنیت اتمک	ذوات ادای شکر نعمتی ذمتنه لازم
و منشکر نعمت بولق ابدیله ابولک	بیلان و عقد و عهد رسته محبتی
ایلمک و افکار عامه نیک استقامتدن	تحولات روز کارایله منحل و دعوی
شبهه اتمک و کمال اطمینان قلب	مودت و صداقتی تقلبات دوران ایله
و حسن اعتقاد ایله کتب مطامعه	زائل و مضمحمل اولیان و ارباب
ایلمک و هیچ بروقتنده نالامید	لطف و مروت تعظیم ایدوب قولا
اولماقی غفلت مدو حنک اثر لیدر	و فعلا حسن معامله و مکافاته رعایت
بخل و خسرت و حب جامه و بغض	ایدن و غدر و جور دن احتراز و نحووت
و عداوت و حسد و فسق و فجور	و غرور دن اجتناب ایلبان و حالت
و خشم و غضب و جبن و رخاوت	غضبیده نفسی ضبطه قادر اولان
و عدم مساعد و سائر بومثال	و دست یخپایی رفع ایدوب اصحاب

معامله و رعایت و مادی و مادی و اولاد	کریم اولان کیسه دن حاجت
نازش و شفقت ایلر و بویله اخلاق	و مقصود طاب اولاند قده تانی و تفکر
مرغوبه ایله عامه ماسک مجبوب	ایلسنه رخصت و یروب تعجیل
قلوبی اولور	و تعجیز اتمام کار عقلمندر
حق سز برینه غدر ایدن کندویه	کافه خیرک اصلی ثبات قلبدر یعنی
غدر او اتمه سبب و یر	شیاب قلب ایله حاصل اولور
عداوتک منشیء ظلمدر و مودتک	ارباب عقل و حیثیت کوره جمیع
مبدئی لطفدر ظلمه دوست پیدا اتمک	زمانده شرف ناموس و اعتباری
سودا سنده اواق محض حاجت	خطوطان نفسانیه و منفعت مالییه
ویولک قباحندر	فدا اتمامک لازندر
دوستلرینه صداقت ایدن دوستک	اکثر مزاج ناس تجربه اولنسه صاحب
دوستلری دخی صادق اولور	خدعه و حیله کار اوله رق بر لرینه
صادق اولان دوست دوستی اوغرینه	بغض و عداوتدن بشقه نسنه
فدا کار اقدن اجتناب اتمز	مشاهده اولمز
علمدن اندید و فقردن اجی نسنه	اخلاق مدوحه و اوصاف مقبوله ایله
یوقدر	متصف اولان ذات بلا موجب
حسن تدبیر ایله مقدار کفاف مال	خاطر هطوف و سوز و یلزم و مافوقنده
و افرایله اسرافدن یکدر	بوانسان ذواته اظم از تعظیم
مال قایل حسن تدبیر ایله چوق اولور	و عبودیت و همت تدبیر ایله حسن
مال تدبیر قاصر ایله یوق اولور	

فقر امانه به واغیا نصایحه	ایلر و برکسه ده اثار فضیلت مشاهده
محتاج در	ایسه اندن یوز چو یر یونلردن بشقه
روح بیمارانی امل و غرضدن	هر شبیده عجله و سرعت غضب
و حیات و نشاطی عقل و درایتدن	ونفع و فائدسی اولیان بیوده کلام
نشأت ایدر	سینی هر کسه افشا ایلمک و هر کسی
حزم و احتیاط اظهار خلوص	معتد بیلوب اعتماد ایتمک و دشمندن
و مودته بیله از مندر	دوستنی فرق اتماک دخی جهالت
عقل نفس و غالب اولد قبحه رفاه	علامتنددر
وجود حاصل اولور	برکسه قدر و مرتبه سنک فوقنده
عنایت الهیه نک خیر اوسی عقل	نفسی ترفیع ایدر ایسه ناسک غضبنی
و مصائب کویه نک شری جهلدر	جلب ایدر هر شبیک محلی وارددر
جاهلده بر قیاح خصلت وارد که جهل	عقلک محلی ناس ایله بحالسه در
انکله معلوم اوور مثلاً الفت و ادیرش	بحالسه نک دخی شرایطنی یریند
ایتدیکی ذاته ظلم ایدر کندردن دون	کستور مک معیار عقلدر
بولانله تعدی و تجاوز ایلر کندونک	باشاشت وجد و عزوبت لسان و حسن
ما فوقنده اولان ذواته قهر و غلبه	خلق اداب معاشرتنددر
اتمک فکر و داعیه سنده اولور و کلامک	محب صادق اولدر که هر وجهه
کند و علمینده مضرتی فکر	کند و سندن امنیت اولنه رق طرح
اولاً حفظ ایتد کسزین تفوه و تکلم	تکلف اولانوب اندن تحفظ
	داعیه سنده اولنجه

واحب الحق و بلاهتدر	اخص احب اب اولدر که ایام محنت
دائمآقا لا محافظه ناموسیه سندن دم	و هنکام نکبتده دوسه ننگ خاطر بنی
اوران ادم اکثریافه لای ناموس اولور	اسه نفسارده اهمال و غفلت ایلده
اخلاق حسنه ایلده مدوح اولوق	برشبتک کسبی هر نه در اوصیاء
ضرورت و احتیاجدن وارسنه	اولوب تسویه سی دشوار ایه سده
اولعه موقوف اولوب احتیاج ایه	بعد الحصول انی محافظه اتمکدن
اخلاق ردیه ننگ منشی مثابه سنده در	اساندر زیر نیجه امور اولور که اتفاق
حسن تدبیر کسب ثروه و اسراف	طالع سعادت و امداد بخت ایلده
فقره و تکاسل محرومیت مرآه	زجست سزجه حاصل اولور مابی تدبیر
سیدر شدت خوف و خشیت	مضبوط و مستخر قالسق منصور
اشناسنده بعضا یأس ایلده جرأت	و ممکن اولوز
و جسارت تکون ایلر	عقلایه شایان اولان اوچ صنف
نسان کوردیکی لطف و نعمت	ذوات ایلده دوسه نلق اتملیدر یر یسی
ودوچار اولدیغی بلبه وافتی فراموش	صحاب علم و کمال و دیگری مکارم
ایدوب حتی لطف دیدمی اولدیغی	اخلاق اربابی و بر یسی دخی بیغرض
ذاته بغض و خصومت و مضرت	و کم طمع اولان ذواتدر
و خسارت کوردیکی شخصه اظهار	اوچ طائفه ننگ دخی مصاحبشدن
عدارت اتمکدن فراغت ایدر	احتراز لازمدر فسق و فجور اربابی
	واهل کذب و ارباب خیانت

قصیدیه کنند و کدر و ذیاتی یله	دیر حاصلی بوی کی نیجه نیجه
اختیار ایدرل	صفات و افعاله مغایر یله سوز
تخت حقیره عقیبت عظیمه بی	سوی لرل
روا کور مامک لازمدر	فقر و افلاس جملله بلالیه باشی
طلب معرفتده هر محنت عاقبت درلو	مشابه سنده در
نعمت و ثروته مبدل اولور	اصحاب عقوله کوره ساکن
دولت مستمره بی موجب و جامع	صفات و افعاله اولان ادملردن
اولان حصلت مدوحه غیظی کضم	احترار اتمک یعنی او مثلاو کسانله
وخشمی هضم و هضم غلبه عقیبتده	دوستلق معامله سنی اتمک لازمدر
میل بجانب خلددر	معمولک نعمتی بیلیوب کفران
زر و کوه ره فریفته اولق خلاف	وعصیاندن صاقیمیان و بی سبب
عقل صحیح و دولت دنیا به مغرور	غضب ایدوب خشمی حلم اوزرینه
اولق مقتضای جهل صریحدر	غالب اولان و حقوق خلافت رعایت
عاقل و هنور کشی هیچ بر خلدده	تمیان و اندیشه غدرو مگری کنندویه
غریب و محروم قلندر	پیشه ایدن و دروغ و خیاتی اعتیاد
هر خلصت که یو کله سبب مدح	قیلان و شهوت پرست اولان و قلت
و محمدنر مظلوم ساره موجب قدح	خیالیه موصوف اولان و بی سبب
و مذمندر اگر شجاعت ایتسه تهوورده	ظاهر خلق حقند بدمکان اولان و بی
جل ایدرل سخاوت ایلسه مسرف	برهان اهل عقلی متهم ایلیمان
	اشخاص دیمکدر

ترک غضب مستجمع جمیع محاسن
اخلاق و احسن خصلت و خوشم
و غضب مستلزم جملہ قبایح اعمال
و فضایل افعال در

حسن زندگی رفاه حال ایله امر
داره سنده احتیاجی اولما قدر
کوتی شبئی ایولشد رمک درایتدن
معدود اوله رق انجق ابو مصلحتی
فناشد رمق عدم درایتک علامت
ردیه سندن در
اهل شجاعتک اقدامی هنکام
محاربه و مقابله ده وار باب اماتک
صدق و استقامتی اوقات معامله ده
و احباب و دوستک حقیقی زمان محنت
و اوان نکبت و وقت احتیاج
و ضرورتده معلوم اولور

ذوات عالیله حقنده سکوت اتمک
اولا در زیرایو سویلیانه مداهن
دینور و فنا سویتک لازم کلمسه
مضرتی کوریلور و بعد الوفات
دخی سویلیان حیاتنده جسارت
یده مادی جهتیه جنبیدر
خلاف طبیعت اولان شیء هیچ بر
است
سغک دم قصر عمره و حرص و طمع
زوال نعمت موجودیه سبیدر
هر شخصک بر کونه مطلوبی و مراد
و مقصودی اولوب نفس انسان
ایسه مراد و مقصودی هر نه طریق
ایله اولور ایسه اولسون المتی

جمیع زمانده احوال جهان براب
و ایون کی اوله رق ایون باقی
زمانده ابو اوله من
ارباب حسد اخره ایصال ضرر

و بد طینت وزشت سیرت ستوده	هر کیمسه که عهد دشمنه تمامه ایله
خوی و پاکیزه خلصت اولمز	اعتماد و پیمان و ایمانه اعتقاد ایلله
هر کیمسه که خیر خواهر لک سوزینه	عاقبت گرفتار مصائب و بلیات
اویمه و ناصح لک کلام خیر انجانی	اولور
قول اغنه قویمه بر بلایه گرفتار	هر کک صورت و کسوت و زهد
اولور که ندن نجات مبر اوله من	و صلاح ایلله شهرته فریفته و لماق
هر کیمکه یاد نا اهل ایلله مصاحبت	لازمدر
اختیار ایدوب یاران نادان ایلله	طائفه نسیایه پکده اعتماد اتمک و مکر
مستظهر اوله عاقبتی ندامتی وودی	و فریلرینه الدائق جائز دکدر
اولور	طینت مذمومه اصحابی قرار
اخلاق سهته کاقبح و اشنعی	اصلیستند ن متغیر اولمق محالدر
خیانتدر و خیانتک انجانی ندامت	هر کیمکه ستمکار اولور البته بلاسنی
و فضا حتر	واور
تجربه و انیمان شخصه اعتماد جائز دکدر	انسا ک عمری دأما ایکی به منقسمدر
دشمنک قول زور بیه مسرور و دعوی	بری شغل و دیگری راحت اولوب
محبوبیه مغرور اولماق کرکدر	یعنی بری صلح و آسایش و دیگری
هر بار که اظهار صداقتده برادم	مخاربه و شورشدر
مبالغه ایده ا کا اعتماد ایلمامک	اعمال انسانییه یا حاجت و یا منفعت
کرکدر	و یا خود مجرد زینت ایچوندر

صبرك اخري سلامت و شتابك	احتراف فرض و واجب مذهب سند در
صوکی ندامت در	عاقل هر حال دشمن از ردمیه اعتماد
دوستان ایله مشورت رد شونده دارا	قلیه و مکر و غدر زن امیه اولیه
ایتمک و آتش هوایی تسکین و کلام	تواضع و حلم اکثر اعدایی احب
تلخی هضم ایتمک مروت کامله	منزله سینه کنور
نسانیه دلیله در	قناعت اهلی اولیان دنیاده راحت
صبر حصول مرادی و قناعت ثروتی	اوزره اوله مز
منتجدر	فراغت قدرینی بیلبان عافیت
تهور و استعجال هر حالده منموم	بوله مز
و مرد مستعجل حصول مراد	هر کس کند و اعلی سببی ایله
و وصول مراد ن محرومدر	ظهور قضیه ایسته مداد پیدا ایدر
عاقل اولان ذات جمیع زمانده تانی	بشقه سنک حقنده ایتدیکی سوء
و تأمله مائل اولوب تعجیل و شتابدر	قصده ینه کند و گرفتار اولور
اجتناب ایدر	هر کیمکه بصر بصیرت و عین
کشی جمیع امورده حزم و احتیاط	حکمت و عبرت ایله نظر ایدوب و
اوزره اولوب مواضع خیر و	عالم عالم مجازات اواد یغنه عالم اوله
شری و مواقع نفع و ضرری بر بردن	شک یوقدر که هر حالده جانب خیر
فرق و تمیز ایتمک کرکدر	و مرتبه میل ایدر
دوست رنجیده و صدیق از رده دز	کج مزاجدن هرگز استقامت
	کلز

ز شیئه قناعت ایدوب طول امله	اوله سن طورینه لایق وحالنه
دوشویده دورودراز فکرلره گرفتار	موافق اولیان اموریه میل اتمه که
اوله	نیجه کیمسهل کندویه مناسب کاری
حکمنده عدالت ایدوب میل نفسده	قویوب اخرینه مبشرت ایتلریله
تابع اوله	یکبسمدن دخی محروم قالشلردر
حکم حدوشکرینده غفلت اتمه	همیشه حلم ووقاری شهارایله
قهرنده لطفنی واطفنده قهرینی	صفت حلم ووقار و تمکین ذوات
تذکیر ایله مقیم مکارم اخلاق اولان	عالیه پیک لزمدر
حیا ایله متصف اول ساعی فساد	امین و معتمد کمدلره اعتبار ایدوب
وتمم کلام نفق انجانی استماعدن	اصحاب غدر وخیانت اولان
احتراز ایله	فرومایه لردن اجتناب ایله
برمطالوبه کمد نائل اوله سن	پسنیده اولیان شیلردن اوزاق اول
محافظه سنده تهاون و تکاسل ایلمد	دولت و رفعت و وقتنده دوستلری یاد
و غفلت سببی ایله ضایع اولوب	ایله که زمان محنت و مشقنده انزلک
البدن چیمیه زیر صکره سهولته	اوتلرینه نائل اوله سن دشمن
اله کیرمز وندامت ملامت فائده	هرتقدردر حقیر اواسه ده انی بیولک
ویرمز	عدایله اوسکا بر ماده ده هرتقدردر
ارباب کیندن امین اولیوب خوش	امین اولور ایسه سن دهنز یاده
آمد سوزلرینه و تلطیفلرینه اعتماد	احتیاط اوزره اول
اتم	کیرو غضب صاحبینی بلایه دوچار
	یدر

حقیکده تجاوز و تعدیسی وقوع اولار	حقیقتنی لایقلمه بیه مدیکک شی
شخصه عفو معامله سنی اجرا ایله	ایچون عناد و اصرار ایلمه
وحسب البشریه مقابله وادیسندن	ادخار نقوده و تکثیر وارداته پکده
کنندینی اله مزایسه کدملندن زیاده	انهماء اتمده هر حالده جباب حقک
تصدی ایلمه	لطیفنه توکل اوزره اوله رق تدابیر
مسکن و مکسب و سائر بوقوله	لازمه ده دخی قصور و تکاسل
شیلرده قناعت اوزره اولوب فرط	ایلمه
اقباله هوسکار اوله	ذاتنده عجب و غرور ایتمه
او امر سنییه و ظهورات الهیه	کوکل قیرمه
تسلیمیت اوزره حرکت ایله	تہمت محملند بولنمقدن احتراز
امور فانیه دنیویه ایچون زیاده امل	وتوقی ایله
و افکار ایله دلفکار اوله	ذات ورتبه و مأ موریتنه یا قشیمان
مصالح واقعیه ده احوال سابقه	مصلحتده بولنمه
و حالیه و اتیه بی ملا حظہ اوزره	طمع و ارتکابه صاپمه
حرکتدقت ایله	نفسانیت و غدره جسارت ایتمه
لطیفنی کوردیکک ذات حقندن	زهار قدرینی بیلیانلره وارده نفسک
و فاسزلق اتمه	ارزوسنه صبر ایدوب روزگار
حق و معقول اولان نصایح و تدابیر	روزگارک تصاریقنده ثابت القلب
موافقت ایله	اوله رق منفعل اولمه

مطالعده سزهر شبنمی سویاحه	شبنمی سائر اخوانه دخی لایق
کتم اسرار ایله	کورم یوب هر حاده خیر خواه اول
ایله	امور مأموره کده صدق واستقامتی
اهل ادبار ایله اختلاط اتمه	عتیاد ایله
اشکاره ارباب دولت ایله مناقشه ایله	یجانبه کوره مدار لازم ایسه اتمه
اجر ای غرض و نفسانیت	شوری مداهن اوله
داعیه سنده اوله	تکبر و نذال اوزره اولیوب وقار
نفاق اعتیاد و سرمایه مراد اتمه	تواضع ایله معامله ایله
هر حاله وقار و سکینتی عادت ایله	وقایه نفس ایچون اولسه بیله مصالح
هر کسه اظم ارحال عجز و مسکنت	دولت و ملتده نمودن بالاله خیالاتی
ایله	ارتکاب ایله
امورنده تسبب و تسامح اتمه	وامر الیه بیده امتثال و مداومت
هر رشیده رابطه اعتدالی الدن براقه	و نواهی شرعیه دن حذر
بیهوده اسراف مال اتمه و بخل اوزره	و مجانبت ایله
دخی اوله	مخاطره دن سالم اوله حق و جهله
اقتضای حالی هر بار تجسس دن خالی	حق کویله کی معتاد ایله
اوله	انسدن و دانسدن کله بیاد یکی قدر
کدینه استمدیکک ولایت کورم دیکک	اخوان و عباد حقنده ایولکی دریغ تمه
	بد خواه و بد زبان و بی رحم اوله

خو هاق کوردیکک ذات حقنده	زینت جامه و خانه و بچیه و لهو
مروت ممکنه در یغمت اتمه	طرب و لعب مثل او شب بیک زیاده سبيله
سکا صداقتله خدمت این اتیه عک	بتلاسی اوله
حقنده حسن مکانه غیبت	وقوعات زمانه دن هیچ پرشیده نه زیاده
و همت ایله	مسرور و نه در جده سز مکدر اول
فداق وقوعه دن ممنون اوله	بلکه کدر و سرورک ظاهر اوله
هر حاله خیری طلب ایله	حلب منفعت و دفع مضرتکی کوزت
دید و شیدا و اه اطواره تله اوزه	لیکن مضرت عامه یی موجب
حرکت ایله	اوله حق شیده منفعت مخصوصه کی
اخلاق زمانه عجایب اوله یغمدن	الترام ایامه
ما اول ایتدیکک ذات مروت	هر بر هنر و معارف و صنایک
مخالف وضع و حالت مشاهده	قدرینی بیل
ایلدیکک حاله مغیر الخاطر اوله	وقوعاتک بدایتده مثل لاشی اوله هر بر
هر نه که نثر ناموس عزیزکی ضایع	کارک عاقبتده انتظار و اعتبار ایله
ایده چک او اورایسه اندن بغایت	خلق و ملت بیننده مذموم و مذمور
اجتناب ایله	
حیله و خیانت و یلان و مفسدتی	ولان طور و اصولدن و اخلاق
ارتکاب اتمه	ولستدن احتراز ایله
غدر و ظلم ایتدکن بال و جوه کماله	هر کسی محرم الاسرار اتخاذ ایلمه
احتراز ایله	هر سوز و هر شخصه اعتماد اتمه

بجرب اولمیان کیمسه مه کشف	بقاسی اولیه جق شبی* طلب ایدرک
راز ایتمه	نارخسری ایله کندوینی یاقه
شفقت و صد اقتی اعتیاد ایله	اسکی دشمنی دوست اولور صمنه
عالمده تحصیل نیک نامه غیرت ایله	کثرت کلام و طعنا مدن احتراز ایله
وعدنده خلف ایتمه و بلان سوزیله	نقض عهد و پیمان ایتمه
نادان و جاهل سوزیله ماده جسمیه	اهل علم و هنر حرمت ایله
مباشرت ایتمه	مخافه اللهی هر خالده رأس حکمت
یعنی اوله رق شوکابوکا عداوت	و مصلمت اخاذ ایله فنا و بقایی اونتمه
ایتمه	
غیبت ناسمه مبتلا و اواه	هر مصلمت و وقوعا نک ظاهرن
دوام و ثبات و متانت اصحابندن اول	بشقه ایچ یوزینی اکلامغه دخی
دشمنه فریفته اولمه و وقت فرصتده	ممکن مرتبه سعی ایله
مسامحه ایتمه	دفع رقیب ادعیه بی فائده سنه دوشمه
فائده سی اولیه جق و بلکه مضرتی	هیچ کیمسه نک حقنی غصب و کتم
کور یله جک سوزی سوزیله	و ابطال ایتمه
قدر نک ایردیکی مقدار خلقه	رأی صوابی اغرض تزییف ایتمه
ایولاک ایله	حب وطن قدری ییل
راستگواری و ارباب کذب و دروغ	مداهنه دن حظ ایتمه
ایله	عیال و اولادک حقننده رحیم و شفیع
رتبه و اقبالی اولان ذوات ایله	اول
ستیز ایتمه	کمندوسندن حسن خلوص و خیر

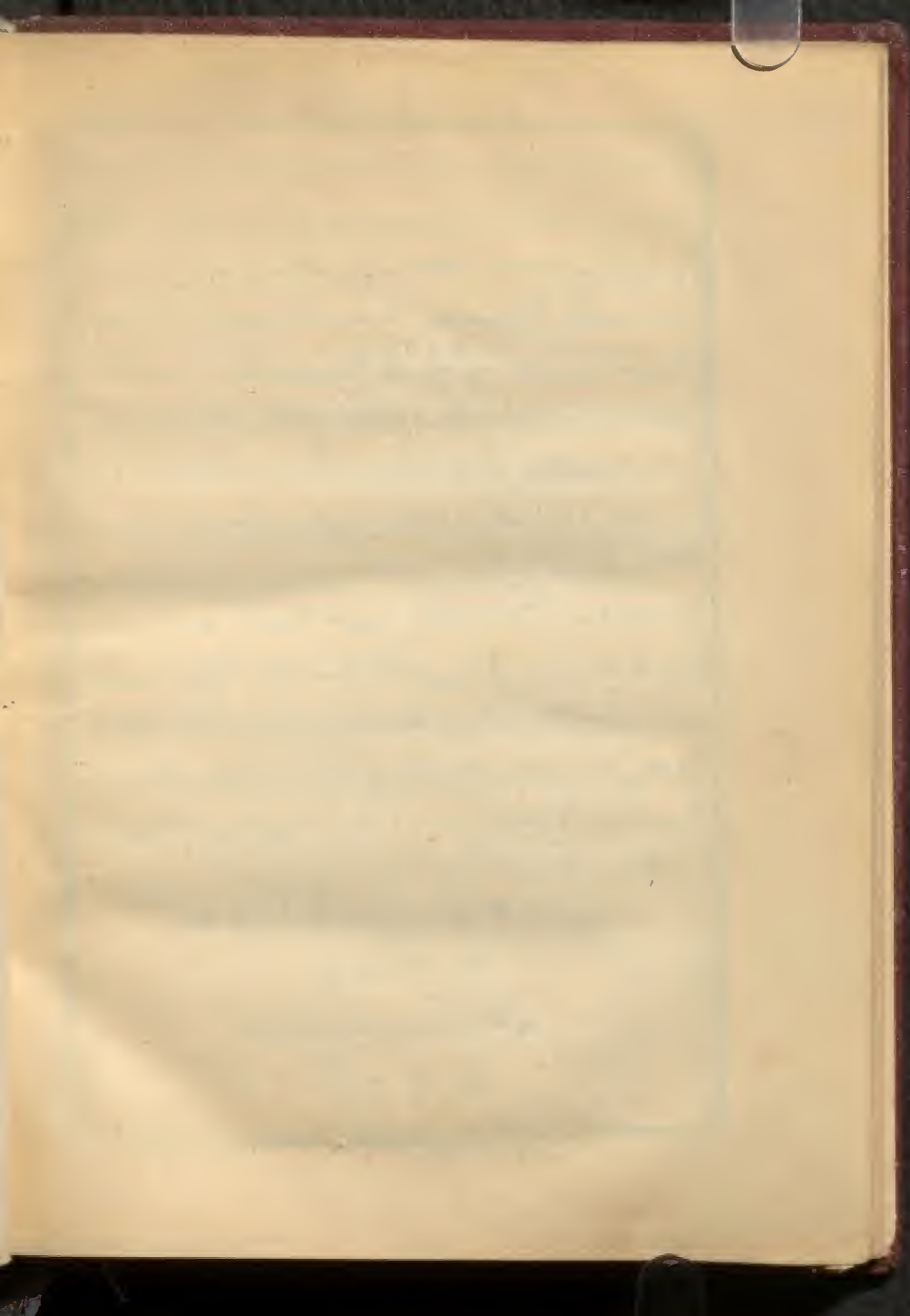
هوای نفس سه تبعیت ایتمه	دکندی ماننی ضایع ایدوب
قوانی فعله سه تطبیق ایله بیهوده	بشق سنک اصلاحنه سعی ایله
لاف زن اوله	غیرک رزقه عین طمع ایله باقه تا کم
سبب فتنه اولان افعال دن اجتناب	نفسک اضطرار بندن نجات بوله سن
واحتراز ایله	سوزی درست سوبله درشت سوبله
پادشاهه محبت و اطاعتده ثبات ایله	ذاتکده اولیان فضائل ایله خلق
مالنی هر کسه اینتمه	سنی مدح اید رایسه زنها را کاه غرور
هرشیده انجام کاری ملاحظه ایله	اولیوب محزون اول
باشه چیقمزو بتمزایش ایله بیهوده	دوستلق ایلمک دیلدیکه آدمی اول
اشتغال ایتمه	غضبیه کتور اول حالده فعلنی وقوانی
خود پسند و کندویی مدح ایدیچی	امتحان ایله
اوله	سوء ظنی ترک ایله زیراسنی هیچ
زونی جارینه دکنریشی ترک ایله	کیمسه ایله دوست ایتد رمن
کیمسه به نظر حقارت ایله باقه	خلقه کور یوزلو و کرچک سوزلو
امور واقعه ده تأمل و ثانی ایدوب	اول
در حال بیهوده اولان شیده تیرنک	ایکی یوزلی منافق صفتلی ذاتن وفا
ایتمه	امیدنده اوله
سوء قریندن حذر ایله	عهده سندن کله میه جکک شئی
ارباب حرص و طمع دن وار تکاب	تعهد ایتمه
کذب ایدن شخص صدن امین اوله	مصالح واقعه ده غیرت و حیت اوزره
	اول

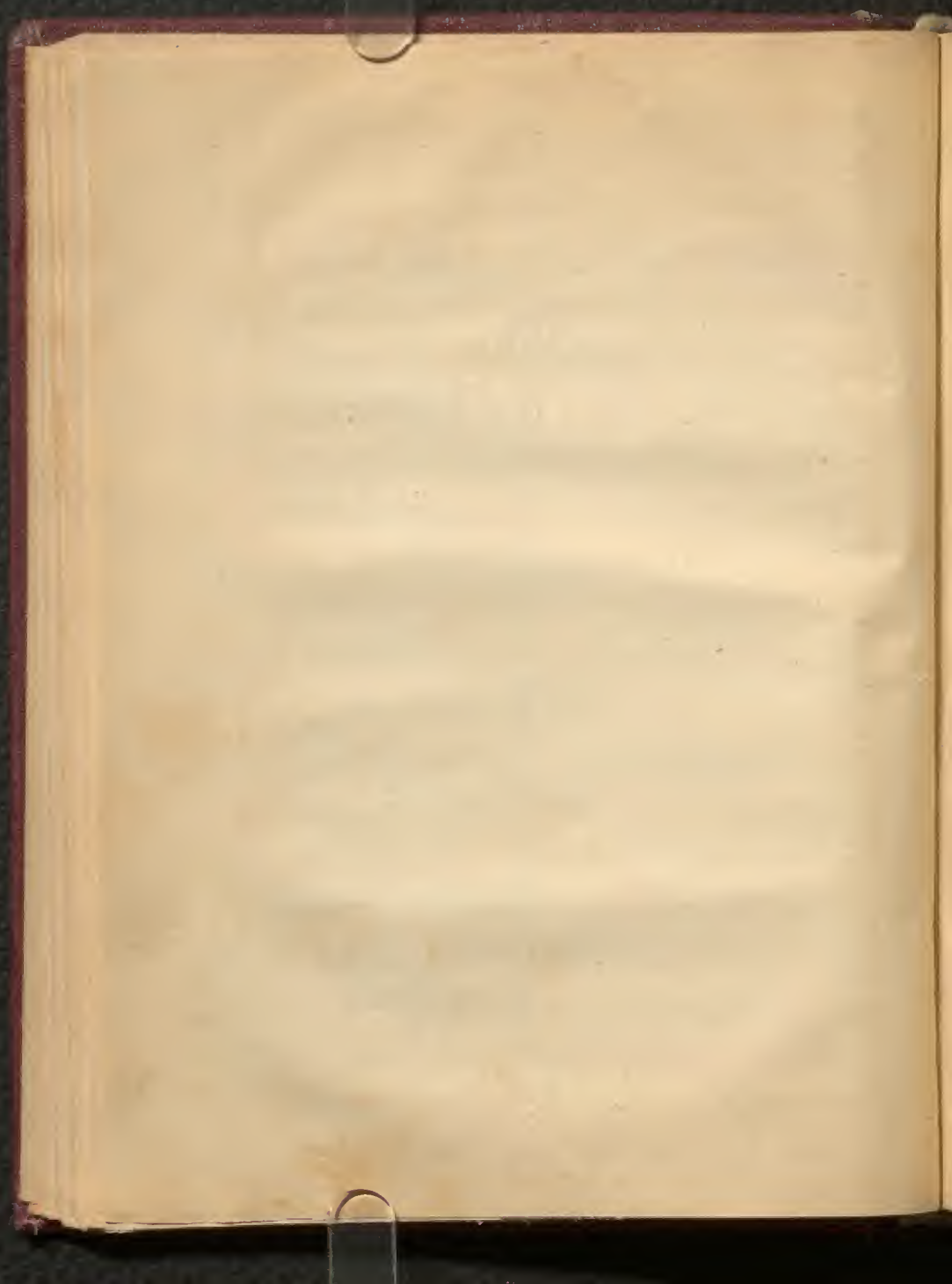

ارباب امید و امانی نا امید ایتمه	عالمه علم دن بیوک هیچ برشی
یک نظر ده هر کس سه فریفته	اولم یغیندن تحصیل علم و کماله
اولم و هر کسک عین جسنجو	زیاده سبیله سعی ایله
ایتمه	امور مهمه بی کار دان کسه ملره
بدخواه اولان شخص ایله دوستلق	سپارش و حواله ایله
باغلمه	مصلح واقعه مهمه ده اریایله
کندودن اولور ایله عناد و نزاع	مشورت ایله
ایتمه	هیچ کسهک ظهور غم ورنجیله
کندودن الجانی خور کورمه	شادمان اولم
احقره و جاهلر دسکوت ایله مقابله	ناسه مدار ایله مدار ایده چک مخلده
ایله	تندخواه اولم

رایندن بشقه سنی تحسین ایتمک عدم درایتی اثبات ایدر کمال عقله
 دلیل دخی اقتضاسندن زیاده سوز سولیبوب حین تکلمده اصابت
 اوزره اولقدر غبطه ایده جک عقل سلامت واستقامت وحلیه
 مدوحه ونجربه فعلیه ایله اکساب ملکه ومهارت ایتمکدر
 الک زیاده ناسف اولنه جق عقل دخی تقصیرات واقعه ده سوء تدبیر
 واعذار ناجا سبیلده اعظام خطیات ایدرک ورطه دیگره گرفتار
 اولقدر کشتی برکونه مشکلات حاله دوجار اولدیغی وقت وجه
 سهولتی بولوب مطلوبه موافق صورته خلاص اولیق درایت
 صحیحه و تدابیر صائبه اثریدر مصالحده سوء تدبیرک مضرت واقعه سنی
 لایعد ولا بمصادر * یت * ایتمه تدبیرکده نقصان کرچه تقدیرکدر
 ایش * حسن تدبیر ایله امر نده خدا تقدیر ایدر * وهر کیمسه که
 غرض فاسد اصحابندن اولیه اقوال و گفتاری قلوبه تأثیر ایدر * یت
 * سخن که ان ز غرض پاک و از طمع خالیست * اگر بسنک بکوی
 درواژ دارد * وهر اموره مرد عاقل حسن تدبیر ایتمکده دقت
 ایتمکدر * نظم * رأی ایله کرچه بوزلمز تقدیر * ینه سن ایله
 سوء تدبیر * سوء تدبیر بی یاد ایتمه لر * محض

تقدیر خدا در دیه لر

تقوی بخانه عامره ده طبع اولمشدر

۱۲۷۵

فی غره ج سنه

عقلی ترک ایله هوای نفسنه اتباع ایدن شخص ندا متدن سالم اوله من
 کندوی بر شبنه محتاج بیلان آدم دائما خطاده بوانور اصل
 درایت صحیحه کندوی اعقل بیلوب عقلا عندهنده کندوسی
 عاقل و کامل اولدیغنی بیلدر مکرر کشتی عقلی ابردیکی وجهله طریق
 مستقیمدن ایرلمالی و نفسنک استدیکی بوله کتاملیدر عقل زهیر
 طریق مستقیم اولوب انجیق انسانی سمت نامستقیمه سوق ایدن
 یا جهل و یا خود نفسانیت و یا طمع و از تکاب مثل حالات مذمومه در
 و انسانک خصلت ذمیه سی عقلندن زیاده مزاجندن نشأت ایدر
 عقل و درایت انسانه عطیه محمدانیه مک ال پیوکی اولدیغنی بی اعتبار
 اولوب حتی دوست جاهلدن دشمن عاقل اولی در دیر (ع) دشمن
 دانایه از نادان دوست * عقل کامل اقتضا سنجیه دخی هر حالده
 (ع) مدارا در مدارا کر دش چرخ * مفادی اوزره رفق و مدارایه
 رعایت ایدوب * بیت * تحمل کوچ در اما طور نابرجاسنه خلقک *
 مدارا راحت عالم رهین اولش مدارایه * عاقل اولدر که اید دشمنی
 کندویه دوست عاقل و عادل اولان ذات هر حالده اهل انصاف
 اولور و کمال انصاف دخی جلب منفعت و دفع مضرت خصوصنده
 بی نوعی حقنده قیاس نفس اتمک ایله حصوله کلور
 عواقب اموره نظر اتمامک و لا یقیله بیلدیکنی بیلورم اعتقاد ایله عناد
 اتمک حاققت علامتدیر بتون بتون کندوی عاقل بیلک و کندو

غیری به فاش ایاملی

(ما اعطی اہ عبادہ احسن من العقل) ما صدق بجه انسانہ موهبة الہیہ
اولان نعم عیدہ صمدانہ نك الك یوکی وزیادہ تشکر ایدہ جك نوعی
عقلدر انسانہ دنیاہ الك زیادہ الزم اولان صحت وجود و عقلدر
وهرشی عقلہ محتاج ومنوطدر (التجارب زیادہ فی العقل) ما النجہ
عقل دخی تجربہ بہ متوقفدر هرشی چو غالد بجه او جوزا اولور
انجق عقل و علم و هنر و کمال بونک عکسنہ در هر تقدیر بونلر انسانہ
چوق اولسہ قیمت و حیث ذاتیہ سی اولقدر زیادہ اولور (شرف المرہ
بعقل و کمال و ادب لایحسب و بمال و بجاہ و نسب) مفہومی او زرہ
عقل و علمدن بری اولان شخص هر تقدیر رتبہ عالیہ و منزلت رفیعہ بہ
نائل اولسہ کند و بہ موجب مغفرت صحیحہ اولہ من ✽ یت ✽
عقل و عرفان و کیاست البت ✽ نسب و جاہہ مقدم خصلت ✽ عاقل کیمسہ
هر تقدیر حسب و نسب صاحبی اولسہ بیلہ قومی ایچندہ ینہ قدری
رفیع و عالیدر ✽ یت ✽ علم و عرفان سبب رفعتدر ✽ عالم اولوق
نہ یوک دواتدر ✽ مزیت علم مثبت و ییلن ایلہ بتیلان براولدیغی رہین
بداہت اولوب ✽ یت ✽ بتلک البتہ دکلہ احسن ✽ صور سد لر بن
انی بتلم دیمہ دن ✽ زیرا عدم معلومات کند و تک عبوبی دائمًا
اظہار ایدر علم و عقلدن زیادہ مال و جہلدن اشد فقر اولہ من
عقلی محکم اولان کیمسہ البتہ حد اعتدال دن انحراف ایاز و مقتضای

حسنه لری اوقات ماضیه به موجب زینت و کلاه جک زمانه باعث
حسن عبرت اوله مطالعه تاریخ و کسب معلومات انسانک عمری
زیاده ایدر یعنی وقوعات سابقه بی و بونجه مشهور اولان ذواتک
احوالنی ییله رک کویا اول عصرده بولنمش اولداتلریله کورشمش کبی
اولور بروقتک حالی عصر آخره مغایردر و اینای عصر بولندقلری
طورک احوالیه مألوف اوله رق لازمه وقتیه امتثال و محاشات و مزاج
عصره اتباع و مراعات اید. کیشدر

افشای سر صفت مذمومه دن اولدیغدن بشقه مضرت عظیمه سی
دخی اوله ییلور عاقل دوراندیش کتوم و طاقت بین اولملی
هر کسی محرم اسرار ایتمه هر کیسه که امور سر ایزه دائر مصلحتی محرم
اختضایله بر ذاته افاده ایلمسه اول ذات دخی دیگر نامحرمه کشف
راز ایتمه تهمت افشای سر عند الذمه شخص اولده اولق اقتضا ایدر
چونکه محرم عد ایلدیکی ذات حقده تجربه کامله سی اولدیغنی
اثبات ایتمش اولور * بیت * رهین محفظه اعتبار اولور هر دم *
دانده رازی کتم ایلیان کتاب کبی * فقط اسنشاره اموره امنبت ناقصه
موجب مخاطره در زیر آکشی سرورازی بر محرمه کشف ایتمک لازم
کلور ایسه تدبیری کاملاً محفظه اولتمق اوزره تمامیه افشا ایتملی
ویا خود اسراری مکتوم قالمق استرایسه هیچ کیسه یه آچمبوب
بتون بتون کتم ایلمه ایدر اسراری کتوم اولان کیسه دن

مرغوبه دن شجاعت سببیله نیجه امور مشکله ده ظفر ونصرت
ظهوره کلش وجین ووهم ایله نیجه فرصت لر فوت واثار
مضرت وندامت کورلمشدر کشتی رآینده وذا تنده شجیع اولمیدر
خصمه غلبه بو خصلت حیده نك اثر جلیلدر

فتوت انسانیه اقتضا نیجه اخوان وامشالی حقنده الکیزیده حیف
وتأسفی موجب اوله جق شی مدت مدیده امور ملت و حکومتده
مصالح جسمه وزجت عظیمه ده بولند یغندن طولانی خیر ایله
ایقاعی نام ایتک امید اولنور ایکن بالعکس امتداد زمان اقبال
واعتباری افعال ردیه ووقوعات وخیمه به آلت اوله رق سوء شهرت
براققدر جهاند کشتی به هر بر حظوظات نفسانیه وامال واهراض
دنویه دن الزامیه ندامت کله جکی مثبت اولوب فقط اعمال خیره دن
هیچ بر کونه ندامت کلز انسانیه خیره میل ایندیریچی اوچشی واردر
بری طبیعت و دیگر ی الفت و بریسی دخی عققدر جمله فضائلک
افضلی ایونامدر بو جهته انسان امور واقعه وخدمت وماموریت
مخصوصه سنده مدوحیت داعیه بی موجب اوله جق صورتده
حرکت اینگی هر کسک سرمایه مخصوصیه اصلیه سی وقتدر
وهر شخصک عمری وقتدن عبارتدر کشتی وقت عزیزنی عبیه صرف
وتلف ایتساملی وهر شیدن زیاده ذی قیمت عدا ایلیدر ارباب
حکومته کوره ووقوعات زمانیه لرینی حسن اداره ایتلیدر که مأثر

اکثریا انسانی بود در لو اخلاق نیجه در لور ذالت و فناء لاره
 گرفتار و نیجه نیجه ارباب اقبال و اعتباری چاه ادباره دوچار ایدر
 و منفعت صحیحه دن دخی محروم ایلر ❖ ع ❖ بیگانه مرام قالور اشائی
 حرص ❖ حب مال و حرص و طمع قلبه غلبه ایلد کده موجود اولان
 ساثر اخلاق حسنه محو اولور (ذل المرء فی الطمع) مفهوم نیجه اکثریا
 ارباب جاه و اقبالک زواله طمع و ارتکاب سبب اوله کیشدر ❖ صاحب
 حرص و طمع رسوا در ❖ کیمیای شرف استغنادر ❖ مال و اشیاک خیر لوسی
 تحصیل و تدار کنده تقیصه شان و اعتباری موجب اوله قسزین حسن
 انتفاع اولان نوعیدر زیاده اجتناب اولنه جق نوعی دخی رذالت
 و ارتکاب ایله تحصیل اولتوب وجوه مکنسبه سی مکنوم و مستور قالسی
 ارزو اولنا نیدر عالیه اهل ناموسه کوره ارتکابدن عظیم
 رذالت اوله من وجهانده عرض احتیاج و طلبدن الک زیاده اجی شی
 بولنه من احتمال ضرر ضرر در احتمال کار کار دکلد در دید کوری
 مشهور اولوب بوجهته قوری امید ایله بیهوده برله سرمایه سنی
 تلف و سرف ایتمایلد و کند و سنی بلا موجب احتیاج حالنه
 کتور مامکک اسبابی کوز تمایدر ترک امل کی دفع المی موجب
 نسنه اوله من تشکر حال مثلور احت قلبیه بولنه من
 شجاعت صفات مقبوله و خصائل ممدوحه نک افضلیدر جبین
 ونهورک وسطی اولان بر صفت مادحه و انسانده لازم اولان شعار

اولیه رقی بیلدیکی شـبـلری او کر نکه سـعی و غیرت ایتلی و تحـصیل
معلومات و کالات ایتکدن قطعاً اونا ناملی (ع) * کشتی نقصاتی بیلک کبی
عرفان اولمز * انسانه بحاب ویره جک شیء جهل و بیلم دیمکدر
یا کـند و به فائده لوشیئی خبر المق و یا خود بیلدیکی شـبـلری
بیلک ایچون کشتی مجسس اولقی دخی لازمدر هر شیده عجله و نهـمالک
و خفت طور دخی مدوح خویرد کلدرد بونلرک اورتـه سی و مقبول
و مدوحی و قار و تمکین و تواضعدر
غضب و تهور و حدت و غدر نصل فنا حال رایسه غفلت و رخاوت
و نکاسل و حق و بلاهت دخی ابو صفـلرد کلدرد بونوع اخلاق
مدوحلری حلم و لطف و کرم و مرحمت و درایت و مروت و هدایت
مثلاً خویرددر انسان کامل اولیم دین ذات اطوار ردیه دن اتقا ایلـه
اختلاق مدوحه و حسنه ایلـه ترین ذات ایتکه سـعی ایتلیدر
ترک غضب مستیجمع جیع محاسن اخلاقدر خشم و غضب قساص
افعالدر * بیت * صکره دن حیف و ندامت نه مغید * آدمی نادم ایدر
طبع حدید * خست و بخل و دنانت مذموم اخلاقدن اولد یغی مثلاً
اسراف و سفاقت دخی مدوح و مقبول خویرد کلدرد بونلرک اورتـه سی
سخاوت و قناعت و عقدر هر بر خصائل مدوحه درجه معتدله سنی
تجاوز ایتدیکی کبی اخلاق ردیله حکمنه کیرر
حرص و طمع و ارتکاب ناموسه طوفنور غایت صفات ذمیه دن اوله رقی

مضمهر اولان آتسه اب ایتمز اثر* اوصاف ذممه دن زیاده خصائل حسنه
موجب حسد و بادی بغض و عداوت اولور* هر نه دكلو حسوده
لطف ایتسك* قتی كوكلنده کی حسد کیتز* سنك وآهن ایچنده کی
ناری* اب ایله کیمسه منطقی ایتمز* حسود اولماق كافة اوصاف عمد و حده
مقدمدر (بئس الشعار الحسد) (ع) اولوز هر دولت اهلنك حسودی*
منطوقیجه ارباب هنر و معرفت و اصحاب جاه و دولته پك چوق حسند
ایدن بولنور لکن اهل دانش و شعوره کوره حسود اولوب تحصیل
هنر و کسب حیثیت ایتمكه ساعی و غیور اولمیدر

ظلم و تعدی سببات عظیمه دن اولوب مظلالم و تعذیاته و سقك دماء
و حظوظات نفسانیه به زیاده ابتلاسی اولان ذواتك زمان اقبال و حسن
زندگانیسی اکثر یا تمتد اوله مز* بیت* سرانجام غدار نبود نككو*
بودید منش راجهان کینه جو* اعتدال حال و كم از ازلق دوام اقبال
و نمادی سعادت حاله بادی اوله ككشدر* بیت* نيك و بد هر نه ایدر ایسه
صدور* ایدر البته مكافاتی ظهور*

كبر و عجب اخلاق ر دیه و مذمومه دندر هر کیم كه كند و سنی رفیع قدر
اعتقاد ایدر ك نفسنه ادنی نسنه بی حقارت و اهانت اكلا یوب مضطرب
اولور ایسه بو حال عجب و كبرك علامت مذمومه سیدر بو اخلاقده
اولان کیمسه اكثر یا دوچار حقارت و اضطراب اولور عجب تحصیل
معلوماته دخی مانع اوله جغندن كشی بیلمدیکی شیئی بیلور ماعتقادنده

استحصال اولغبوبده همان حین ظهورنده چالشیلور ایسه
هیچ برشبسته دسترس اولنه من فضائل مدوحه نك اعمالی هنیکام
ادباردن زیاده زمان اقبالده لازم کلور

غیرت وحیت هرکسه پک الزم اولان صفات مدوحه دندر جیئسنز
اولان شخص انساندن معدود دکلدر ❖ ع ❖ بی غیرت اولان
بیخه ایله یکساندر ❖ ازهرجهت اقران و امثالنه فائق اولمقلغه
و هر درلو محافظه ناموسنه چالشان اصحاب غیرتدن اولور و همت
عالیه صاحبی بوخصلته بولور ❖ ع ❖ ز غیرت بدست
اورد نام ونك ❖ برکپسه اهل غیرت اولر ایسه اعتبارات صحیحه به
دخی نائل اوله من و امور مهمه به وفق مراد اوزره نظام و تمشیت
ویره من

صاحبنه الك زیاده الم و مذمتی مورث اولان اخلاق ر دیه نك اشدی
حمددر و سایر اغراض و افعال نفسانیه اقرار اولور ایسه ده حسد
انسانه شول مرتبه ده نجسالتی مستلزم اولور که اقرارینی هیچ بروقتده
کپسه استمر حسد جسمه ده بر آتش کبیر که حاسدی دایما یاندر
محسودینك وقت سرورنده مغموم و متهم و مرزوق اولدینی
زمان نکدر و مهموم اولسی حاسده عظیم جزا در یوک ذاتریننده
نفاق و محاسده ظهوری امور جسمینه ده مضرت عظیمه به سبب
اوله ییلور ❖ بیت ❖ حسد قلب عدو لطفله زائل اولر ❖ سنکده

کورلیدی ❖ عسریسر ایله توأم اولدیغندن انسان منسلی اولمسی
 یت ❖ کندویه محنتی ذوق ایتمه در عالمده هنر ❖ غم و شادی
 فلک بویله کلور بویله کیدر ❖ ثبات و متانت قلبیه سی اولان ذات اقبال
 وادبارک کندویه برکونه تأثیری اولدیغنی اظهار ایدر و عقلی و درایتی
 اولان اقبال وادباری هنکامده مساوی اولوب ❖ یت ❖ آدم اودر که
 ایتمه تغیر وضعی ❖ اقبال و بخت کندویه یار اولمش اولماس ❖
 وفار دائمی ایله عرض و شرف و ناموسی محافظه ایله اهل عرض
 اولان آدم ارباب عرض و ناموس عندنده محبوب اولیاندر مایه عقل
 و درایتدن بی نصیب اولان شخص مظهر اولدیغنی اقبالی کندوده
 موجود اولمیان قدر و حیثیه جل ایله سر مست اوله رق دوست
 و دشمنی عندنده مغرور اولور انسانی تأدیب ایده جک شیلرک اقدمی
 نفسی شهواتدن یعنی دیلدیکی شیدن منعدر و آموزنده هوای نفسانیه په
 تبعیتدن زیاده مضرتی یوقدر ❖ لابد لاقبال من ادبار ❖ اقباله ادبار
 تعاقب اتمسی امور بحر په دن اولسبیله کشی ادبارک اسباب دافعه سنی
 زمان اقبالدله ملاحظه ایدوب تحصیل و تدارک اتملی ❖ یت ❖ تمام
 اقبال ایدر انسانی القاجار ادبار ❖ اولور افتداده خاك هبامیوه
 کالنده ❖ زیرا اقبال و اعتبار بالندریج حاصل اولوب لیکن ضرر
 وادبار بویله اولوب دفعه ظهوره کلور بو جهته اقبالدله ایکن ادبارک
 ظهورندن غافل اوله رق اسباب کافیه و مانعه سی قبل الوقوع

کامران ایلر انسان بیننده کسب اشتہار ایتنک سبیلری حب شان
و شرف و محبوبیتدن خوف و کسب قدرت و رفاه ایتنک املی و سارینه
ترفع ایتنک غرضی ایلہ اولہ ییلور حب جاہ ایلہ اعتدال بر پرده جمع
اولہ من یولک آدم اولن ایچون هیچ برفرستی فوت ایتاملی

ارباب درایت اولان ذات اظہار معلومات ایتنک بدن زیاده اخشد
و تنکثیر معلومات و اکثساب و قوف و کالات ایتنک دہاز زیاده
سعی ایدر انسانک الک ابوسی کندویہ لایق کور مدیکی حالات ردیہ
و مضربہ بی بی سارینہ دخی حقنہ دخی تجویز ایتنک و ذاتہ استدیکی کیفیات
حسنہ و نافعہ بی سارینہ دخی طلب و آرزو ایدر و ذاتہ فنانق ایدہ فی
مقتدر ایسہ کند و سنہ احتیاج حالتہ کتور و ب معاملہ لطیفہ
کوسترمک دخی اثر انسانیتدن معدود در حقوق الفت و محبت دخی
محافظہ ایدوب فراموش ایتاملی و بلا موجب اظہار عداوت ایتاملیدر
بالغرض بعض مرتبہ احبابدن ستم کور لسه ییلہ تغافل کوسترمیوب
اومثللوری محبوب ایتنک خصوصت ایلکدن مناسبدر * بیت * کسہ بہ
ایتنہ عداوت اظہار * شاید اول دوستک اولور آخر کار *

حزن و کدر وجودہ دخی اثر ایدر ضرر در انسان ممکن مرتبہ کدر
ایتنکدن نفسنی حفظ ایتلی اکدار افکار یہ نک مدار تغلیل و تسلیتی
معاصر لرندن دہاز زیاده گرفتار اضطراب اولمش اولنلرک احوالی
ملاحظہ دہ بولمغلہ حاصل اولہ ییلور * ع * بر حال واری اندہ نہایت

محتاج اولسان ذاتك اخلاق چيده لرندن زياده اخلاق ذميه لرني
 بيلك لازمدير خصوصاً تحديت نعمت الك يوك فضيلتدر تقدر كوچك
 اولور ايسه اولسون برندن برايوك كورلدكده فرا موش ايتمايلدير
 انسان ايوك كورديكى آدمك برندن برنجش كورسه ييله ينه
 لطفنى اوتماملدير بر مطلبك كسي هر نه درلوصعب و دشوار ايسه ده
 بعد الحصول انى محافظه ايتكدن اساندر زيرا نيجه امور اولور كه
 اتفاق بخت و سعادت طالع ايله زحمتزجه حاصل اولور ايا مياي تدبير
 مضبوط و مستقر اوله من

علوهت و حسن صيت و شان و استغنا كى حالات مدوحه اولديغندن
 هر خالده انسان كامل بويله حركت ايتلى منفعت مخصوصه و مضرت
 ذاتيه كلوب بچرشى اوله رق مضرت ساريه و دائمه دن صافى
 (من كبرت همته عظمت قيمته) * ييت * همت بلند دار كه تزد خدانه خلق
 باشد بقدر همت تو اعتبار تو * و منافع عموميه و مستمره يى قزاندر مغه همت
 ايللدير همت عاليه و عزيمت صادقانه كوره نيت قطعيه سنه
 وصول هر نه اسايه منوط ايسه هيچ بر كونه موانعه باقبوب استحصال
 مرامه اقدام ايتلدير علوهت بادي شان و شهرت و قناعت
 و عفت باعث سعادت حال و راحت اوله كمشدر بلند همت
 و عالى نظر كرك آدمه علوجناب هر شبهه مالك اولمق ايچون
 هر شيدن استغنا كو ستر ادى بمن و همت عالى ايكي عالمده

جهتيله انسان هوارضات كوئنه دن خالى اوله مزدر حال چاره
وتدبيرى بولنه ميان ماده لرده صبر وتحملدن بشقه چاره اوله مز
(الصبر يورث الظفر) و (من صبر وصل المراد) وقوع حوادث ناده صبر
و ثبات اوزره حركت ايدنلر نائل مرام اولور بويله شيلرده عجله نديامتى
منجدر نتكم (ثمره العجلة الندامة) دينلشدر ✽ بيت ✽ دفع ايتكمه
نيرسنىم كردهش چرخى ✽ عالمده تحمل كپي هر كز سپر اولماز ✽ امورده
عجله انجامى قبيح و وخيم و اثرى مذموم بروصفدر كه نتيجه سى خفت
وتهور و ندامت اولوب ذلل و خطادن خالى دكلدر نأنى و تأمل حسن
حصول مر امه بادي و تعجب و شتاب ايسه بالاخره ندامته منتهى
اوله كلشدر ✽ بيت ✽ نأنى پيشه كارا كه اندر ✽ تأمل باعث امن
واماندر ✽

حقوق اقربا و اجسابى كوزتمك شعار انسانيت و آثار فاه و مرؤت
و فتوتدر رعايت حقوقى اوليان شخص انساندن معدود دكلدر
كشى قرابت ذاتيه و مناسبت و محبت مخصوصه سى اولان ذوات حقنده
هر در لولوازم و فاكارى به رعايتده قصور ايتاملى دوستان پيننده
حاصل اولان خصومت يياغى خصما و اعدا مياننده اولان عداوتدن
زياده شديد اوله جغندن كشى محافظه خلوص و محبتى التزام ايله
خصومتى منتج اوله جق اسبابك وقوعه كتور مسندن احتراز ايتليددر
محبت قويه سى اولان ذاتك خصومتى دخى شديد و مؤثر اولور معاوننده

و مناسب دكدر مستشار اولان ذات جاهل و مداهن اوليه رق حق
 و صواب و امنيت اوزره رأى و مطالعه سنى بيان ايتليدر حسن تدبير
 هر بر مصلحتك حقيقى اوزره فرض آخر قارشدر ميه رق ملاخطه
 صحيحه سى يانيله طوغرى رأى ايتكدر و اسنشاره اولان كمسه مك
 رأى طبعنه موافق كلز ايسه كوچما مليدر و خصوصاً مصالح دولته
 اولان مشورتلرده كند و سندن كوچك بر آدمك معقول اولان
 بر رأى و اعتراضى كند و سنه جنمه عدايد و ب طارلىق جائز
 دكدر زيرا امر مشورته داخل اولورك بيلديكنى و بيلديكنك
 طوغرى سنى سويللرى لازمدر مشورته نجيبر عمله اولان
 تجربدن زياده نامقبول و غير معقولدر و مصالح واقعه ده و قوف و معلوماته
 و قريحه سنه كوره ملاحظه سنى ييغرضانه و اضحيجه بيان ايدوب
 رأى قبول اولنور ايسه فبها قبول اولنميه رق كمات نايجا ايله جرحنه
 قلعشيلور ايسه براهين ملزمه و كمات اقناعيه ايله خصمى اسكانه
 سعى ايدوب فقط بو خصوصده دخی اظهار تهور و غضب و حدت
 ايتمالى و خصمى طرفندن موافق مصلحت اوله رق كنسد و رأيندن
 ده ايوبر رأى و تدبير ابراد اولنور ايسه تعند و مخالفت ايتمه رك حسن
 قبول ايتلى و مصلحتى ذاتباته نقل ايدرك بحادله و محاوره بارده
 صورته كتما مليدر
 صبر نوع بنى آدمه يك لازملى شيدر چونكه اقتضای كردش ناهموار

دلیل قویدر اموره استعمال حبله و دسبسه و اغفال اکثری حصول
مطالب و مقاصد بادی اولور ایسه ده نتیجه سنده و خامی موجب
اولد یغی تجربه اولمشدر عدم نفاق و حبله امنیت قلبیه و سلامت
ذاتیه بی مستلزم اولور معالجاته زهر قارشدرلد یغی کبی بعضا خصائل
مدوحه ده لدی الحاجه حیل مقبوله استعمالی دخی لازمه احتیاط
و درایتدن عداولته یلور بعض خصلت ذممه سی اولان بتون بتون
شایان تقبیح اوله میوب لکن هیچ برکونه صفت مدوحه سی اولیان
شخص مستحق ذم و تقبیح اولور خدعه بد یعه کشتی اعدا سنک مدار
استناد و افتداری اولان دوستنی کندویه دشمن ایدوب انکله مظفر
و نائل مطلب اولمقد ر

مصالح واقعه مهمه ده مشورت امور مسنونه و معقوله دن اولوب
کشتی به مشورتدن افضل معتمد و موثوق دوست اوله مرانسان
حسب البشریه رأی خود یله کوردیکی مصلحتده اصابت ایده میوب
اکثر یا خطاده بولنور ❖ بیت ❖ متفاوت اولور البته عقول ❖ مشورته
یلنور هر معقول ❖ مصداقجه اجتماع ارباب عقول ایله رأیده جهت
صواب ظاهر اولور مشورته کوردیکی ایشلرده خطا نادر و قوعبولور
❖ لاصواب معترك المشورة ❖ واقعه مشورت سن خطا ر چوق اولور
مشورتک شرط اعظمی مشورت اولنان عقلا و مؤمن ذاتلر و موثوق
و معتمد اولوب بخل و جبن و حرص و طمع اصحاب یله مشاوره ایتک جائز

چو در اول خطا کردی * اعاده سی مستحیل اولان امور
 تأمیدن انسانه بعض حالات مؤثره حاصل اولور که اولالت امور
 آتیه و خصوصیات سائره نك اصلاح و تدبیردن کشتی بی عاجز ایدر
 و زیاده تأسف نفسه دخی مضرت ایراث ایلمر ماضیه تأسف
 واستقبالی امید ایتیک هبت اوله رق عافله کوره حال حاضر دن
 استفاده ایتلیدر بر مصلمده فرصت فوت اولدوقده بیهوده تأسف
 ایتیمه رك جهات سائر ايله اعاده مافاته غیرت اولنه و حسب البشریه
 مصالح واقعه ده بيله رك بئلیه رك بر کونه خطا ظهور ایدر ایسه حسن
 اصلاحی اسبابنه اعتنا اولنه بوجهتله مصالح واقعه ده سوء تدبیر
 و قبح افعال و ذات و رتبه و مأموریتنه یا قشیمان هر نوع حرکات
 و اعمالدن احتراز ایتلیدر

امور واقعه ده ثبات و منانیت انسانجه بیو کلك صفت و علامتیدر
 تلون و تردد ضعف عقل و نقصان درایت اتریدر بر مصلمته شروع
 و مباشرت اولندوقده انی اتمامه یتشد رملی و پرسوز و رأی وقوعند
 خلافتنه کلام و حرکت ایتاملیدر تردد حال سیبيله نیجه امور مهمه
 مختل و مشوش اولور بوجهتله انسان کامل رایئنده مصیب و متسین
 وثابت اولملیدر لکن مغایر عقل سلیم رأی فاصواید اصرار و عناد
 ایتاملی زیرا بیهوده عناد و اصرار درلودر لو مشکلات اموره سبب
 اولدییی مجر بدر تردد و نقصان عقله و هر شبهه او عمق دخی ضعف رأیه

مضرت ایچون اولان موافقت ضروری قیلندن اولمهله بو حال
وقوعنده انسان نهایت محافظه ذاتیه دائرة مشروعه سندن خارج
حرکتنده بولنماق کار عاقلدر

مرد عاقله کوره امور واقعه ده حزم و احتیاطه رعایت ایتملیدر بدایت
مصلحتده فکر و ملاحظه ایدوب عجله و تهالك ایتملیدر

(بیت) ❀ کار اولده کشتی عاقبت اندیش کرک ❀ هر ایشک عاقبتی

عاقله در پیش کرک ❀ زیرا انجامی مطالعه ایتمکسزین مباشرت
اولسان خصوصاً اکثر یا خطاار و سوء نتیجه لر وقوعی تجربه

اولمشدر بوجهته ثانی اوزره حرکت شعار احتیاطکاریدندر

هر اموره احتمالات عقلیه بی ملاحظه ایله بر حالک حد وشدن

اول اقتضا ایدن تدبیر بنی ترتیب ایلک مقتضای حزمدر (ع)

❀ ابتدی حزم و احتیاطی پیشه ارباب حقول ❀ و تجربه صحیحه سی

حاصل اولیان شخصک ادعای صداقتنه اعتماد ایتک مغایر حزمدر

سوء الظن من الحزم ❀ بد نفسی مباش و بد کان باش ❀ زیرا بعد وقوعه

حیله و تدبیر کار کر تأثیر اوله من شوقدر کنکاسل و بطائت و مصلحتجه

فوت فرصت ایتک دخی مضردر عاقل اولان فرصتی فوت ایلر نتیجه امور

اولور کنکاسل و کنکاسل صبیله سوء حالی نتیجه ویردیکي مجربدر

اولحاله نأسف وندامت مفید اولمز ندامت اجبسی کهی زیاده

نأسف ایده جک الم روحانی اوله من (ع) پشیمانی چه سود آخر

الترام ایتملی و خلاقی بوله کتاملیدر هر تقدیر استقامت یولی تنها یول
ایسه ده طریق مستقیم اولدیغندن جای سلامت انده در هر کیم که
جاده صدق و استقامتدن عدول ایلر ایسه یاندامتله طریق
صواب و مستقیمه عودتی و یا خود وادی ضرره دوچار اولسنی منتج
اولور (النجاه فی الصدق) (السلامه مع الاستقامه) اوزره
طوغریلق دو جهانده باعث سلامتدر دوست اودر که سکا طوغریسن ديه
دوست دکلدر اول که طوغریسن ديه (صدیقک من صدقک لامن
صدقک) مالنجه اقوال و افعاله اطوار مستقیمانه اوزره حرکت
ایتملیدر هر تقدیر صدق طرفنده ظاهر اخطر کورینور ایسه ده
ینه صدق کلامی اختیار لازمدر زیر انجات انده در و نقدر کندیده
منفعت صوریه مشاهده اولنسه بيله ضرر و مخاطره سی مجربدر
جیع مصلحتده حق و استقامت بر در کلمات صادق مقبول انام
واقوال کاذبه جیع ادیانده حرامدر (ع) ❖ مکن فحش و دروغ
و هرل پیشه ❖ انجق انساننی طریق استقامتدن انحراف ایندیرن
ماده لر یا محبة بر ذلک مجرد رضاسنی تحصیل ایتمک و یا خود رضاسنک
خلافنده بولنور ایسه م انفعال ایدر ده حقمده ضرری و فو عبولور
ملاحظه سیله غدرندن قورقق و یا خود بر منفعت مخصوصه
و مشترکه استحصال ایتمک ایچون اوله بیلور تحصیل رضا و منفعت
نیتله اولان شیلرک ترک و اجرایی امر اختیار ایسه ده دفع

ایتموب اولاد واحفاد و سائر بنی نوعی اولان عباد حقده دخی حسن
حال و اداب و منفعتی موجب اوله جق شیرلک الدن کلدیکی مرتبه
حصولی اسبابنه غیرت ایتملیدر و هر شیده مطلقا کند و حفظ
نفسی و نفع ذاتی کوز تمبوب دولت و ملت و مملکتک هر درلو
منافع لازمه و سعادت دائمه سنی مستلزم اوله جق شیرله و سعی
مرتبه و مأموریت و خدمتک اقتضای درجه چالشملیدر حاصلی
ابولک کردن نیجه نیجه خیر و منفعتلر و فایز قلردن درلو درلو مضرترلر
ظهوره کلدیکنی و کله جکنی دائما دوشنبوب هر حالده دولت و ملت
و مملکتنه و بلکه کافه عباد اللهه ابولک ایتمک یننی و بومسلکدن
قطعا فراغت ایتمامک افکارینی قلبندن هیچ بروقتده چبقارمیوب
تمکن اولدجه فعلا دخی اجراسنه همت ایتملیدر

تزیینات ظاهره ذاتیه انسانه کوره مغفرت صحیحیه اولدیغندن بویله
یهوده اوله جق شیرلده اسراف و اتلا فی کشتی تجویز ایتمیه رک
حالنه مناسب صورتده حرکتله و بولندیغی ملک و ملتک محصولات
و اعمالاته رغبتله حصول معموریتک اسباب لازمه سی استحصاله
مدارا و ملقغه چالشملیدر و اصحاب درایتیه کوره عقلنک ایردیکنی یا پوب
نفسی و مزاجنک استدیکنی اجرا ایتمالیدر

انسانجه ممدوحیت صحیحیه بی موجب اولان اخلاق حسننه کزیده سی
صدق و استقامت اولوب هر حالده و امورده کشتی استقامتی

و ایضای حقوق نعمت ایتلیدر

انسان اولانه کوره یالکز کند و سنک تحصیل معلومات و کالات
ایتمی کافی اولیوب اخلافک یعنی اولادینک تربیه سنه دخی
چالشملیدر زیرا بر خیر خلف یتشد رمک انسانجه پک بیوک اثر
براققدر وابتدا بر آدم اولادینسه پادشاهنک خیر لوبعه سندن اولوق
صفاتی اکتساب ایتدر مک و دولت و ملتیه بار اولیه جق صورتله
کچنه جک بول بوله جق تربیه یی ویرمک لازمدر لیاقتی اولسه ییله
مدار تعیش بولور امید ییله اوغلنی بر طریق دولته قویان بابانک نه
اوغلنه ونه ده پدر مشفق مغویسی اولان دولته خیری اولور
بر بابا و انایه کوره اوغلنی لیاقتسز اوله رق مقضرائه باب دولته کچنیدیکنی
کور مکدن معرفتی بر چلنکر کورمک دها خیر اودر قز اولاده حسن
تربیه و یرمک لازمدر زیرا انرجیه دخی کالات جوهر دن آخر
حلیات اولدیغندن بشقه اغوش مادر انسانک ال اولیکی مکتبی
اولغله طفل نوزادینی حسن اخلاق پرسودی سودیله اتفاق ابدن
امهاتی یتشد رمک ملتیه و انسانینه ال بیوک خدمتدر
کشی به علم و کال و رتبه و مأمور نیجه کند و سندن بیوک اولنله
حرمت و رعایت و امور لازم و مقبوله ده اطاعت ایتمک دخی اداب
شرعیه و شرائط انسانیه دندر بوجهتله انسان هر حالده حسن
اداره ده دقت ایدوب بویله شیلرده یالکز رتبه ذاتیه سیله اکتفا

ربا و تعصب صفت مقبوله دن اولدیغندن بشقه تعصب ذات
و مصلحت و ملک و ملجه نیجه مضرت و درلو درلو خسارتله
سبب و بادی اولدیغی بد یهدر بوجهته مجرد تعصبه مبنی خیر او
و منفعت ملک و ملتی نتیج اولور حالات حسنه بی ترک و تأخیر ایتملیدر
علم بملک دیمک اولدیغندن هر شئیک اویوسنی او کر نمک و بیلک صفت
انسانیه جه اک مقبول حال امتیاز اولدیغندن کشتی بیلدیکی
شئی او کر نمکه هوس و سعی و غیرت ایتملیدر او قویوب یازمغی و سائر
هر نوع هنر و صنعتی تحصیل ایتمک و اویوسنی او کر نمک مزیت
انسانیه دن معدود و فوائد عدیده سی مسلم و مشهور در بوجهته
هر درلو تحصیل معارف و صنایعه انسان همت ایتملیدر خصوصیه
زراعت و صناعت و تجارتله کسب و کار و تعیش و استحصال
سرمایه و ثروت ایتمک اسبابه تشبث ایدرک امر تعبشه بنون بتون
دولته بو کلمه املیدر و کند و هنر و صنعتدن استفاده به غیرت
ایتملیدر زیرا کند و سنجه هیچ برکونه حصول منفعت تشبث ایتمه رک
بالکثر حکومت صرندن بکنمک صورته حصر حال ایدن اشخاص
فائده لو تبعه دن عد اولنه مز دولت و ملتدن معاش و وظیفه ايله تعیش
ایدن ذوات دخی الدقلری و طبعه لر ی نیجه زحمت و مشقتلر ايله حصوله
کلبیکی هر بار ملا حظه ايله بو کاتشکر او وظیفه امور و مصلحت
و فریضه ذمی لایقیه اداره و دولت و ملتیه حسن خدمتله مقابله

ایتمالی زیرا او بیله مداهنه وخامنی متیج اولور بر حبله و خدعه در
 بوجهته احتیاطکارانه معامله ایدوب انجیق کندوسی دخی حبله
 وتزورات یولنه صایمیه رق عاقلانه ومستقیمانه روش ایله حکیمانه
 معامله و حرکت و اشخاص مجهوله و مذمومه ایله کثرت اوزره
 اختلاط ایتمیه و اطوار لا ابالیانه ده بولنیه و هر حالده دولت و ملت
 و دوستلرینک خیر خواهی اوله رق کپسه حقند. بد خواه اولیه
 اکثریا و ممکن اولور ایسه دائمی عقلا وار باب تجربه ایله الفت و محبت
 ایدوب کوتی و مذموم آدمرا ایله مجالسه دن بجانیت ایتمک کشی به
 فرض مثابه سنده بولند یغندن بویله شیلردن و خصوصیه مطنه
 زهمت اولان مصلحت و موقعه بولنقدن زیاده اتقا ایدوب
 هر بر شخص کند و قباحتی جمله دن زیاده یله جکندن کشی
 نفسی او کند. هیچ برشی ایله متهم و معیوب اولما مقافه دقت ایتملیر
 حاصلی نفسنک او کند و قلبنک تصدیق و شهادت ایده جک
 منزله سنده. هودر لو تهمت و قباحتن صاقتملیر و بونک چاره
 مؤثره سی دخی نقد ر یود بجه کشی قلبنه مخافت الهیدی اولقد ر
 زیاده اتقا و اغراض و نفسانیت و فساد دن قوادینی تصفییه
 و تطهیر. سعی اونی ایتمکدر

هر نقد ر امور دینییه و مذهبییه ده صلابت و متانیت طور
 مدوح ایسه ده تعصب حال تحسین اولنه جق مسلک دکدر چونکه

مثلا بالآخره محجوب بینی موجب اوله جق افعال واقوال ر ديه به
جسارت ايليه مصالح واقعه ده وهر كسك تسويه امورنده بخل
ودنائی ارتكاب ايتيه رك الدن كلدیكى قدر مرؤت وفتوت و معاونت
معامله سنی اجرا ايليه وهوا وهوسه وارنكاب معاصی به مكب اوليه
هر حالده عفت ووقاری معتاد ايليه خصوصاً قتل نفوس و غصب
اموال وهنك عرض ونا موس و تجريم و ظلم و تعدی واخذ رشوت
وبلا موجب كسر قلوب مثلا و مظالم عظيمة و منهیات قبیحه بی وجهها
من الوجوه ارتكاب ايتيه و بومثلا مواد نامشروعیه اتباع و متعلقاته
زنهار روی مساعده و تسامح كو ستریمیه وهر حالده متعلقاتك دخی
اطوار مرغوبه واعتداله اوزره حركت ایتلرینه دفت و نظارت
ايليه وامور مأموره سنده بطائت ایتیبو لیل و نهار اقدامات متادیه ده
قصور ایتیه رك مصالح ملك و ملتی هر بار كنند و مصالح مخصوصه سنه
ترجیح و تقدیم ايليه وامور مأموره سنه متعلق مواد ده و خصوصاً احوال
عالمه دار شیلره تحصیل و قوف و معلومات ایتكدن و تحری و تجسسدن
خالی اولیه حيله و فساد لی شیلری تحقیق ایله مكر دشمن و بدخواهدن
امین اولیه رقی و همیشه متبصر و اكاه اوله رقی و كنند و سیله
خصوصت شدیدیه سی سبقت ایتش اولان اشخاصك پكده تملقات
ایله قربانه سنه الدائمه رقی صحیحاً كذب اولان مداهنه بی قبول

اولور اصحاب مناصبه كوره الك زياده خوف اولنه جق شئ رتبه
 صداقت و مرتبه عاليه ناموس و حيثيتدن عزل اولمقدّر بوكاده اكثر يا
 طمع وارنكاب بلبه سى و سائر درلو حرركات رديه رذيله سى سبب اولور
 منصب و مأموريتدن عزلك ينه نصب و ابقاسى قابل ايسه ده خدا نكرده
 رتبه صداقت و حيثيتدن معزول اولنلرك نصبيله اعاده اعتبارات
 سابقه لى مشكلدر بوجهتله عقلاى مأمورين هرشيدن فضله
 و قايه ناموس و اعتبارلر بى كوزنك فرض عين مثابه سند در و معيق
 مأمورلر ينك دخی تحقيق و اصلاح جاللرينه دقت ايتك دخی
 الزمدر و الحاصل مأمورين دولتدن بولنسان ذوات عاقل و معتدل
 و معلوماتلى و صادق و خير خواه و انسانيتلى اولوب اوصاف و حرركات
 مشروحه ايله موصوف اوله رق خلافى احوالدين احتراز و اجتناب
 و مباحث ايله زيرا ارباب معلومات و مطالعه به كوره صفات
 مشروحه اوزره حرركات ايدن ذوات هم كند و به و همده
 بولنديغى دولته و عكسى حالنده بولنان نه كندويه و نه ده دولت و ملتله
 خير ايتمش اولور بوماده لده ادله و براهين ايرادى حاصللى تحصيل
 قيلندن اولوب از باب معلومات و تجربه به كوره جمله سى مسئلدر
 بعض موادده مجرد سوزم اولسون و يا خود غرض و نفسانيت و وقايع
 ذات و مسند منفعتى بولنسون ديو رخنه ملك و درلى منتهج اوله جق
 شيلرى قطعاً تجويز ايتمه و اجرأى غرض همچون يلان و افزا و اغفال

و بعضی باینکه بیان حاله خوف و احتراز ایلد کربنی درک ایدر ایه
در حال امنیت و یروب اسباب احترازیه لرینک اندفاعیه استحصال
معلومات و اطلاع احوال و وقوعاته صرف رویت ایلیم و مصالح
واقعیه ده جهت حیله بی ییلوب لیکن کند و حیله و اغفالاتی ارتکاب
ایتموب و جمیع زمانده منیج و خامت اولدیغی اوزره فرط مداهنه
و اغفالاته الدائموب دائماً صدق و استقامت و عدالتی کند و به
مسئله مطلق و رفیق صادق مثابه سنده اتخاذ ایدوب حالا و استقبالا
منفعت ذاتیه و محفوظیت نفسیه سی حصول چون مضراولان شیردن
اجتناب ایلیم و احوال ملکیه بی دائماً تحری و سؤال
و اربابیدن تحقیقدن خالی اولیمه رق دفع و تنظیمی لازم کلان
مصلحتلر اولدیغی حالده اصلاح و تعدیل و تنسیه سنه مسارعت
ایلیم و مغایر نظام و محل اسایش ملک و انام اوله جق مواد مضره
و مفسد رده ظهورند و در حال منعی وسائل لازمه سنک استحصاله
اقدام اید و بو شیرده دائماً مادونی اولنلره حسن مثال کوستره
و هر حالده تبعه و زیرستان و کافه عباد اللهک تسهیل حوایج
ضروریه لرینی موجب اوله جق شیرله از هر جهت ذقت اولنله
برده دولت مأمور لرینه زیاده مهم و الزم اولان ماده عزل قورقوسیه
اقتضای مصلحت مضر حرکنده بولنماقدر زیرا ایجاب حاله کوره
عادی عزلهه بآس یوقدرینه سایه حضرت شاهانه ده نصب

حمیده دن اولوب بونلرک افراطی سفاهت و جرأت و کبر اولوب
تقریبی دخی بخیل و جین و مذله در ایکی طرفی دخی مذموم
و مدخولدر ارباب جهه حقنده اقتضای حاله کوره عفو و مروت
و رجا و شفاعت و معاونت ایدوب انصاف و اعتدال دن خارج
و عامله جزا و غدر و غرض و نفسانیت ایجه و مصالح واقعده ده
نه کندوسی آخرینی اغفال ونده سائرینک اغفالاتنه اعتماد ایلله
و بر مصلمنه حسن ملاحظه ایلله رأی ایدوب قرار و بر دکده ثبات
و ثبات اوزره اوله رق تردد و تلون کوسترمه و رأبنده افکار ضعیفه
اصحابندن اولیه رق قوی القلب اوله و امورنده نافذ الکلام اولوب
لیکن نفرد داعیه سیله افراط نفوذ و اقبال دن اجتناب ایلله
و حقنده و حشمت عامه بی موجب اوله جق افعال و حرکات دن
صاقتنه و رفقا سنه و خلقه دائما امنیت بخش اولوب مع مافیله
کندوسی استخفاف دخی ایندر میله رک نظر خلقیده مهیب
و موقر کوستره و دوست و خیر خواهلرینه امنیت تامه و کندونک حرکات
واقعده سندن طولابی خیر و شروینسک و بد و قزعات و مسموعات
و تحقیقات دن لازم الاخطار اولان شیلری افاده اتمک اوزره رخصت
کامله و یروب بویله شیلری محرملردن سؤال حال دن خالی اولوبوب
و افادات واقعده بی میزان عقل و درایتله موازنه ایدرک اخطار
خیر خواهلرندن مستفید اوله رق مقتضاسنه کوره حرکت ایلله

عالیه و آتیه سندن دولت و ملت و ذاتی محافظه به صرف دریافت
و دقت ایلیه و هر بار وقوعات زمانیه دن عبرت الهی و تجربه
مصلحتده احوال سابقه بی امثال اتخاذ ایدرک احوال مجربیه بی تکرار
نفسنده تجربه ایتمک و ادیسنده بولناملی و خطاسی سبقت ایتمش اولان
مصلحتده زیاده سنبله دقت ایدرکینه دوچار اولدینی مخاطره به
پردخی گرفتار اولقدن صافتملی و مصارفات ضروریه سندن
فصلیه بدینه فضل مال پکرایسه منفعت ذاتیه سیله برابر ملکجه
خیرلو شیلرک استحصالنه صرف ایتملیدر اصحاب هنره رعایت
و از باب احتیاج حققرند معاونت نمکنده بدل همت و هر حالده
تطیب خاطر و جلب قلوبلرینه صرف مرؤث ایده و کندویه و دولت
و ملتله علوه همت صاحبی و جله حققد خیر خواه اوله و طور
و معامله ده و اعطف و ستمده از باب افراط و تفریط سندن اولیه رقی
از هر جهت اعتدال اوزره حرکت ایلیه امر اعتدال دائمی
خیر الامور اولان اوسط جالدر بر شیشک ایکی اوجی بر اشور دینور
یعنی افراط و تفریطک فنالخی بر در دیمکدر اخلاق مدوحه بویکی
حاکم اورته سنده بولن ان محامد و فضائلدر مثلاً قوه ناطقه
و غضبیه و شهوانیه نک و سطرلی حکمت و شجاعت و عفت و جانب
افراطلری جرزه و نهور و جانب تفریطلری غیبت و جبن اولمقله
افراطلری رذائلدن معدوددر سخاوت و شجاعت و وفار اخلاق

و عبادی و نفرت و تعجیز خلق و عبادی منتج اوله جق حالات ظلمه
و غیر لایقه دن زیاده سیله احتراز اولنه

امورنده رخاوت و تسبب پک مضر اولوب بویله اولان اد ملرك ایشی
ایل رویه واره میسه رق نهایت احوالی پریشان اوله جغفدن هر نه به
مأموریت ظهور ایدر ایسه کمال غیرت و اقدام و حسن رؤیت و تمسبینه
اهتمام اولنه هوا و مشتهایه انهمالك دخی کشی بی ایشندن دور
و درلور ذائل و فضایل ارتکابه مجبور اید کلد یکندن هر درلور منهایه
انها کدن بجا نبت ایتمک الزمدر امور اداره سنده اهل قناعتدن اولوب
هر حال و کارده تلف و سرفدن مبادت و دنائت و خست و بخل
و ذلتدن بجا نبت ایدرک وسط حال ایله ممدوح الخصله اولوب
زیرا بخل و خست هر تقدیر مذموم ایسه اسراف و اتلاف دخی
اولقدر ممدوح اولد یغندن بشقه کشی حدندن زیاده مصارف یهوده
ایله اسراف مال ایدر ایسه البته هر درلور طمع و ارتکابه مجبور
و بو مجبوریتله نام و شان و ناموس و اعتبار و عنوانسه خلل و یره جک
نیجه نیجه رذائل اموره تصدی و تعدی ایدر جکندن هر حالده
قانع و بولند یغی حاله منشکر اولمیدر

حسب البشریه مصالح واقعه ده ییله رک بیلیمه رک کشنک برکونه
خطاسی ظهور ایدر ایسه خطا سنده اصرار ایتجوب اعتراف ایله
حکیمانیه صورتله امکان مرتبه اصلاح و تعدیلنه غیرت ایدرک مضرت

کو ستر لما ملیدر چونکه بو مثلاوار باب احتیاج جسد تمثیل
 امور واقعہ لرینہ قدرت موجودہ اولد یغی حالہ تعزیز نفس ایچون
 انلردن روگردان اوله رقی بخل و تکبر ایله اظہار سوء معاملہ ایدر ایسه
 مکنت اقتداریه الدن ضایع و تلف و بویله اولان ذائله صکره باعث
 ندامت و اسف اولد یغی چوق کره کورلشدن نسوینہ مصالح عبادہ
 مرجع بوللمسنی محض لطف حق یلوب و هیچ ایچنجیبوب اصحاب
 حاجات و مصالحی یانته کلکدن منع و دفع ایتوب افاقدہ مرام
 و مقصود لرینہ رخصت اعطا ایدرک تنظیم مصالحه همت و غیرت
 ایتک تشکر نعمتدن معدود در اقتدار حاله کوره لدی الحاجه
 بعضیلری حقیقه حسن معاونت و التماس و شفاعت ایتک دخی
 شرائط مرؤت و انسانیته موافق اولد یغیدن مناسبی وجهله
 بویله خیرلو ماده لده دریغ همت ایتوب مستحق مکافات اولنله
 لطف و عنایت و عاطفت و حمایت و صحابیت معاملہ سنی اجرا
 ایتلیدر

اغور دین و دولنده فدای جان و حب وطن اقتضا سنجمه استحصال
 سعادت حال ملک و ملت و حصول معموریت مملکت حقیقه صرف
 تاب و توان ایدر جه سنه خدمت و غیرت و کسب حسن صبت
 و شهرت ایله ابقسای نام اولنله و برده امور و مصالحه ازاج ناس

سعی فراوان ایلیه هنگام اقبال و ادبارنده مساوی حال اولوب
یعنی وقت اقبالده نه زیاده سرور و متعظم ونه ده زمان ادبارده
مکدر و متذلل اولوب قدر و قسمتنه راضی اوله رق اصل
لازم اوله حق صفای قلب و اعتبار و ناموسنی وقایه و محافظه به
جمله دن زیاده دقت ایلیه

جمع زمانده فساد و نفاقدن احتراز و هر حالده اصلاح امور و اخلاص
ایله خیر خواهلغی اظهار و ابراز ایتلیدر زیر نفاق کذب و دروغ
مثالوفی حد ذاته ردائل خصالدن ایدوکنده اتفاق وارد بورذ یله بی
ارتکاب ایدن عقلا دن اولسه ییله یینه منفور عالم و مذموم ائم اولور
خصوصیله بیوک ذاتلر یینه القای فساد و نفاق ایتک کی مضر شی
اوله مز و منافق شخص هیچ بر محله نظر حرمت و قبولده کور یله مز
و بو جهته انندن و دلندن کلمه دیک قدر صلاح ذات و حال
و اصلاح امور و احواله غیرت و همت ایدوب مدد و محب و مقبول اولمقلغه
سعی و دقت ایتلیدر کند و دن بیوکره تعظیم و تکریم و موافق مصلحت
اولان اداره و امور لرینی ایضا و تنمیم ایتک و اقرا ن و امثالنه حرمت
و رعایت و کوچکره شفقت ایلک مرؤث انسانیه اثارندن اولمقلغه
بو خصوصلره صرف ذهن و همت ایتلی و مصالح واقعه لرینک
امکان و اقتضاسی اوزره تسویه سنه بذل مقدرت ایدوب قطعاً
بونلر دن امتناع و استغنا صورتی و فتور و امتنان حالاتی

محب صادق اولدر که هر وجهه کند و سندن امنیت اولنهرق طرح
تسکلف اولنوب از هر جهت اندن تحفظ داعیه سنده اولنجه بوه ثلانو
محب خاص و متفق مخصوص علیهنده براتفاق وقوعبولور ایسه راضی
اولیه رق ممکن مرتبه حسن محافظه سنه و امکان و زمان مساعد
اوله مزایسه بی طرف طوروب بوخصوصده دخی قبول صریح کوسترهبوب
نهایت ممکن اوله مزایسه موافقت ضروریه ارائه ایدرک صکرهینه
الندن و دلندن کلدیکی و فرصت دوشد یکی وقت دوست و منفی
حقننده هر درلومعاونت ممکنه ده تجویز قصور ایتمه دوست و محبیلرینی
تسکثیر ایدوب عدو و خصما تسکثیرندن احتراز اید و حسب المصلحه
بعض عداوت و خصومتی حاصل اولان ذات ایله اوزون اوزادی به
عداوت طوعمیوب اعداسنی مرتبه یأسه ایصال ایتمک اصول
احتیاطیه به موافق اولدیغندن وسائل مناسبه و اعتدالات لایقه
وقوعنده ترک خصوصتله اظهار مضی ماضی اید و کندودنصکره
بقای نامنی موجب اوله جق مأثر حسنه وضعنه موفق اولغنه غیرت
ایله نفرت عامه بی و خلقک صقلمسنی مستلزم اوله جق حالات منفوره
ایقا عیله مبغوض عام اولملقندن اجتناب ایدوب هر کسه مقتدر
اولدیغنی مرتبه ابولک ایتمش اولدیغنی و هیچ کیمسه په ییله رک بغیر
حق برکونه غدر و ضرر ایتمدیکنی محقق ییله رک عمر سور مک کبی
حسن حال اوله مدیغندن هر حالنده مدوح و مقبول جهان اولملغنه

در لو صنعتلر و سائر ناقابل تعداد بونجه منفعت و هنرلر وجوده کاش
ولسان فرانسوی السنه عمومیه اتخاذ و متعدد مکتبلر احداث
و ایجاد و فنون و توارنخ کونا کون و تألیفات کثیره طبع و نشر
اولیه رق فنون متنوعه نک تحصیل تسهیل اولنوب فوائد عظیمه
استحصال قلمشدر اشته بونلرک جمله سی جناب حقک انسانه احسان
ایلدیکی لیاقت و استعداد و سعی و غیرت و علوم و فنون و معارفک
تحصیلنه اقدام و وقت ثمره سیله اشرف مخلوق اولان انسانک
ایشیدر

معموریت ملک و مملکت کثرت نفوس و زراعت و صنعت و سرمایه
و تجارت و اهالیجه سعی و غیرت ایله حاصل اولور ایسه ده بودخی
عقل و علمه منوط و محتاج اولغله تحصیل معلوماته اقدام ایلیدر
اشته بوشیلر شو اقلیم و مملکتیه و یوقوم و ملتیه منحصر دیمیه رک
کافه سنه انسان ایشی نظریله باقه رق اسباب استحصالنه
غیرت ایلیدر زیرا ❖ اطلبوا العلم ولو بالصین ❖ یورلمشدر ع ❖ علمی
تحصیله چالش چینده ایسه و اراده بول ❖ مصرای بولکلام
وحی اسمک ترجمه سی اوله ییلور زیرا بومثلوا اسباب تسهیلیه
تکثیر مناسبات ملیه و توفیر و تزید تجارت و معموریت ملکیه بی موجب
اولغده در و کیت کیت بویله سرعت و کثرت اوزره ظهوره کلان
صنایع و احداثاته نظرا دهانجه شیلر وجوده کله چکی بدیهاتنددر

و منافع کلیه حصوله کنور بشدر ازان جمله ازمان قدیمه ده سیر
سفاین یالکز سواحل بحر منحصراً کی اولدیغی حالده مؤخر
پوصله فنی بولسه رق وخر بطه لر یایله رق سفاین جسمه انشا
و در یازده اشلیه رک بحار هدیده به سیر و سفر و نیجه نیجه اقا لیم
و جزایر کشف اولنه رق فتوحات متنوعه و تجارت کلیه منفعتنه مظهر
اولمشدر ازمانا قدم تألیف و تحریر کتب و نشر علوم متعسر ایکن
صنعت طباعت بولسه رق بو وجهله نه درجه تحصیل علوم و فنون
کسب سهولت ایشدر که تعریفی حاصلی تحصیل قبیلنددر
اداره امور ملک و دولت و استکمال معوریت ملت و مملکت ضمنده
قوانین نافعه وضع و تأسیسی و تعلیم جنود منتظمه و ایجاد باروت ایله
اعمال انواع ادوات و مهمات حریبه ایله نیجه فتوحات جسمه
و وقوعات عظیمه ظهوره کلش و بیاغی بوشیلر عالم حال اصلبسنی
بتون بتون بر بشفه حاله قویمشدر مقدملری بش التی بیک سنه مدته
حصوله کلش اولان شیلردن زیاده بش التیوز سنه ده مأثر متنوعه
و آثار کلیه ظهوره کلشدر و مؤخر ادخی اسلافه رشک و غبطه
و معاصرین و اخلافه منفعت و محنویت مفرطه بی موجب اوله جق
صورته مثلاً واپور سفینه لری و تیمور بوللر و تلغر افلر و قومپانیه لر
تعیریه سرمایه کلیه وضع اولنه رق عقد شرکنه جسم تجارت
و واپورلر قوتیه انواع دستکاه و فابریقه لر انشا و اعمال اولنه رق

اولمقدر عاقل اولان البته اولکی صورتی ترجیح ایدر
 اخذ رشوت ایله ابطال حق و اثبات باطل ایدر جسک ورخنه ملک
 و دولتی منتج اوله جق شیردن بغایت صا قنلی چونکه ارثشا ایله
 ایش کورمک ذات مصلحتی افساد ایتک وعاد تانامو سنی اقیچه به
 دکشمک دیمک اولد یغندن نتیجه سی درلو مضرت ورذا ایتلر
 و انواع ندامتله بادی اولور خصوصیه مصلحت مالیه به متعلق
 شیرده قطعه سرقت و ارتکابه جسارت ایتاملی اگر بو مثل و حرکات
 ردیه به متجسس اولان اولور ایسه زعم فاسد نیجه بویله ارتکا بلردن
 کسب کار و منفعت ایدرم دیر ایکن فی حد ذاته بو مادهل حالات نامشروع عدن
 اوله رق مضرت و مسئولیت عظیمه بی منتج اوله جفندن
 بشقه ظاهرا دخی مضرات نفسیه بی مستلزم اوله رق ارتق اوله
 ادمه کیمسه امنیت ایدر میله رک و بردها برخد منده استخدا ام
 اولنجه رق اولکی نعمت و رفاه و اسایشندن دور و نیجه ضرورت
 و فلاکت حاله عاججه منفور اولور

نوع بنی ادم نسخه کبری اوله رق سعی و غیرت ایلد یکی شیئی
 حصوله کتورمک استعدادی کند ویه موهبه مخصوصه الهیه
 اولوب دم خلقت ادمدنب و بوعالده نیجه نیجه صنایع و مخترعات ایجاد
 واحداثه باعث اولشدر هله مقدملری نیجه شیردرلو صعوبت
 و مشکلات تحتلده ایکن صکره لری انواع سهولت وجوده کلمش

نجو بزا یتیموب ناموس ذات و مأ موریتیه یا قشیمیه جبق ماده لرد
 و کند و کندویه افترا اولمغه سبب اوله جبق ایشلرده و محللرده بولناملی
 و عزویات و قوعنده تبرئه ذمت و اعتذاره ییله حاجت بر اقاملی و مصالح
 مأ موریتده رفقا سبیله حسن اتحاد اوزره اولوب هیچ بر لر یله بلاموجب
 خصومت و نفسانیتی استلزام ایده جک افعالی ارتکاب ایتناملی
 و بر لر یله قرداش کی اوله رقی بردولنه خدمت ایلدکارینی دائماً
 در خاطر ایتملی و اسباب مأ موریتلرینی فائده ذاتیه استحصاله
 حصر و الت ایتیموب فوائد عمومیه بی ترجیح و استکمال ایله دائماً
 مضرت عامه بی تقلیل و منفعت عمومیه بی تکثیر ایده جک شایرک
 حصوله دقت و نظارت ایتملی و اسباب ارایش و عنوان کسب
 شهرت حسنه ایتکه مدار کافی اولد یغنی و نفوذ و اقبال و اعتبارک
 متعادی قلمه میه جفنی ییله رک تحصیل شهرت ایچون ثابت و باقی
 اوله ییله جک قدر و حیثیت ذاتیه تدارکنه چالشملی مال ایله ز نسکین
 اولمقدن حسن صبت ایله اولمغنی ترجیح ایتملی و ازهر جهت جهانده
 نامنی مأثر حسنه ایله ابقایه غیرت ایللی خدمت و مأ موریتده بولنان
 ذواته کوره ایتنم اذایده جک ایکی اصول واردر که بری حرکات معتدله
 و اعتدیت دائمه ده اضرا زمان ایله تحصیل حسن صبت ایدرک
 مقبول جهان و دیگر ی اطوار ردیه متنوعه ایله وقتنی بی حضور
 یکجوب شهرت غیر مرصیه کرفتار اوله رقی رسوای عالمیان

حسن شان و شهرت و سعادت حال ایلش اولان ذات بومثلونیات
 و ملاحظات خیریه ده اولنلردر درجه ثانیه ده اولان ظالم اگرچه
 استحصال ثروت و سامان ایدر ایسه ده دولت و ملتیه منفعتی اولیه رق
 و کندوسی دخی شان و شهرت ممدوحه تحصیل ایده میه رکه خیر
 ایله ابقای نام ایده مدیکندن بشقه التزام ایلد یکی حرص و طمع
 بلاسیله نیجه و ارطه لره دوچار اولدیغی امثالی دلاتیه ظاهر در
 اوچنجی درجه ده بولسان ذوات بتون بتون اصحاب خفت و سفاقتدن
 معدود اولوب نه دولتنه و نه کندویه برکونه منفعتی اولیه رق مدت
 مأموریتی فائده و عمره اوله جغندن فضله دولتنه دخی متعج خسارت
 اولمش اولور بوجهنله امور دولته بولان ذوات مرتبه اولیده اولان
 مسلك ممدوحی طریق استقامت و نجات اتخاذ ایدر که اطوار
 و حرکات تنده صفات مرغوبه و افعال مقبوله اوزره حرکت ایتلی
 و مأمور اولدیغی مصالحده عاقلانه و بی غرضانه معلومات اوزره
 حرکت ایدوب وقوف و معلوماتی اولیان مصلحتله تحصیل معلومات
 ایتکه سعی و اقدام ایتلی و کوره جکی مصالحده منفعت ذاتیه
 و یاخو در طایف خاطر و یا خوف و احتراز مثللو اغراض متنوعه ایله
 حقیقت حال و اقتضای مصلحتدن عدول ایتوب مصلحتک ایجاب
 صحیحی هر نه ایسه اکا کوره تسویه سنه همت ایتلی و محافظه
 منفعت عمومیه حصول ایچون هر در لواقدام و همتده قصور و مساعدیه بی

مقتضای حب وطن و ملت و شعار غیرت و حیت اوزره دولت
 و ملتیه خدمت ایدرک موجب منفعت و منتج خیر و بقای حسن نام
 و صبت اوله جق امور نافع و عمد و حده به جوفق اوله رق هم کسب
 بمد و حیت و مقبولیت و همده مدار حسن زندگانی و اساسا پیش حالی
 اوله جق صورتده اکنساب رفاه و منفعت ایتک ملاحظه سنه مبنیدر
 و بعضی ایسه اقتضای جبلت ردیه سی اوزره دین و دولت و ملتیه
 خدمت و منفعت ماده لری ملتزمی اولیه رق مطلقا حرص و طمع
 بلا سی ایله رتبه و مناصبی انجق منافع ذاتیه سنه حصر ایله هر نه
 صورتله اولور ایسه اولسون تحصیل و ادخار مال و مثال افکار فاسده سی
 ایچون امل ایدر و بر طاقی دخی دولت و ملتیه خدمت و ابقای
 نام و شهرت و یا خود استحصال مال و منفعت مطالعه لرینه مبنی
 اولیه رق مجرد حب جاه و اجرای حظوظات نفسانیه به وسیله اولمق
 ایچون استرواقعا تحصیل مراتب و مناصب استحصال حظوظات
 جسمانیه و استکمال عزت روحانیه بی موجب اولان لذائذ دنیویه دن
 ایسه ده کمالات انسانیه به کوره خدمت مهمه ده بولنان ذات بو مثالو
 رتبه و مناصبی شو اوچ صورتدن اولیکی درجه ده مصرح اولان
 افکار خالصه به مبنی طلبکار اولمی و بویله نیت خیریه ده اولان ذات
 هم دولت و ملتیه و همده منتعم اولدیغی دولت سایه سنده کندویه
 خیر و منفعت ایتش اولور و جمیع زمانده و هر دولت و ملتیه کسب

و ادایچه الك ابتدا بولنمی لازم اولان درایت و زکات و عفت و امانت
و صدق و استقامت و عدل و انصاف و وفار و تمکین و ثبات و متانت
و حلم و حیت و کرم و مرحمت و علو همت و مرؤت و انسانیّت کبی بیوک
آدم اولمقلقه شایان اولان اخلاق حسنه در واشبو صفات ذاتیه
مدد وجه به هنر و معلومات و تجزیه کبی حیثیت کسبیه سی دخی منضم
اولسی الزمدر و کندوده بولنمی مذموم اولان صفات قبیحه و مضره
دخی حرص و طمع و جهل و ظلم و تعدی و اهانّت و غفلت و خفت
و کبر و حق و بلاهت و تکاسل و رجاوت و حظوظات نفسانیه به
انهماء و متابعت مثلاً شبیلدر بو جهنله صفات مدد وجه ایله متصف
اوله رق ذمایم اخلاق دن وارسته اولمی زیرا بویله صفت ذمیه ایله
مجبور اولان ذات هر تقدیر رتب جلیله اصحابیدن اولسه بیله نظر اراهل
کمالده حقیر کوچک کورینه رک علو قدر و اعتبار و حیثیت اربابیدن
عد اولنه مز و هر حالده مأمور اولد یغی مصالح متوجه نکر رؤیت
و نسویه سنده عقل و درایت و معلومات و تحقیقات و جهله حرکت
ایدرک منافع عمومیه بی ملا حظّه ایله کمال استقامت اوزره ایشی
رؤیت ایدوب منفعت مخصوصه سی منافع عامه دن استحصال
ایتمکه فناعت ایتملی

بیانه محتاج دکلدر که طبیعت بشریه جه مدار شرف
و اعتبار اولان مراتب و مناصبی هر کسک طلب و رغبت نرندن برر که و نه
مقاصد مخصوصه لری اولوب بعضیارینک نیت خالصه سی

وهر جهنمه محافظه عرض و ناموسی اغور بنده نقد بنه مقد رقی
 صاحبیدر زیرا اهل ناموس و انسان کامله کوره بو عالدن ناموس سز
 یشا مقدن اولک اولیدر بو جهنمه کشتی استحصال منفعت زائده
 ملا حظہ سببه کند و سنک شان و ناموس و مأموریت و رتبه و حیثیت
 نقیصه بی مستلزم اوله جق کافه احوال دن و حالات و اطوار نامقبوله نک
 جمله سندن زیاده اتقا و احتراز و اجتناب ایدوب سیرمایه اعتبار بی بویه
 مذموم شیلره دکشدیر مایلدیر هر حالده حضرت پادشاه عالمپناه
 زیاده اطاعت و صداقت و قلبا کماله محبت ایتک جسله مزه فرض
 عین مثابه سنده در هر کیم حالده فیض و رفعت و رفاه و سعادت استرایسه
 صحیح اولی نعمت شهنشاه معالی خصلت افند مز جقند عبودیت
 و صدق و استقامت و محبت ایتلدیر زیرا دولت و ملتیه اهانت ایدنلر
 هیچ بر زمانده نجات و سلامت صحیح و راحت مستدیمه بوله میه رق
 و هر بر زری نیجه فلا کتله و درلو بلا و خسارتلره دوچار و گرفتار
 اوله رق عاقبت حاللری و خیم اوله کلدیکی ارباب توار یخه ازاده
 کلفه تفهیمیدر بو جهنمه هر حالده صدق و استقامته تغیر کتور میه رک
 دولت و وطن و ملتیه محبت دائمیه سی اولوب اندن و دلندن کلدیکی
 و الحاصل منحل و مقتدر اولد یغی قدر دولت و ملتیک هر درلو
 استحصال سعادت حالسه لیل و نهار سعی و غیرت ایتلدیر دولت
 و ملتیه خدمت و مأموریتلره بولنه جق ذاتلرده صفات و اخلاق

کشی هر حالده نعمت متنوعه الهیه به مشکراوله رقی خوف الهی بی
 قلبندن چبقار ماملی زیر اهر دین ومذهبده رأس حکمت مخافه الله اوله رقی
 بو عالمده وقوفو عبولان هر یقنا لقی کندوده خوف خدا اولیان اشخا صندن
 ظهوره کلکده درهر شیدن زیاده اعتقاد دینی و اصول مذهبییه سنه
 کمالیه اعتماد ورعایت ومواظبت اتملی اگرچه امور دینییه سنه
 اعتقادی اولیان ذاته زمانمرزده ظرفادن کی نظر اولنورایسده اصول
 دینییه سنه صلابت ومثبات وثبات وحرمتی اولیان شخص سار شیلرده
 دخی مبالا تسز اوله رقی امر دنیا وعقباده تسلیت قلبیه به نا ثل
 ومظهر اوله مز وانظار ناسده یله اعتبارات صحیحده وحرمت کلمه دن
 محروم اولور بوجهته اصحاب دیانت وارباب ثبات ومثباتدن اولمیدر
 فقط تعصب ایله دیاتی فرق ایدوب تعصبندن اجتناب وحلیه جلیله
 دیانت اولان فضائلی اکنتساب اتملیدر

عرض وناموس

عرض وناموس دخی کشتنک اولاد وعیال ومال ومنالندن وبلکه
 مایه حیات زندگانیسی اولان جان وروح روانشدن عزیز وموثرم
 وجهله دن اقدام والزم اولدیغندن هیچ برشی امیدیه ناموسنی فدا اتمک اوله مز
 امور ذاتیه ویتیه سنه هر حالده شرف ناموسنی جانی کی محافظه ایله
 هتک پرده ناموسی موجب اوله یسله جک ومنفعت عذبده ومتنوعه
 ایچون یله اولسون ناموس واعتبار تقیصه ویره جک هر درلوزل
 وحقارت وردالت وفضا حندن بیاغی یرتیجی حیواندن فجاد کی قاجلی

❀ ❀ ذیل رساله اخلاق ❀ ❀

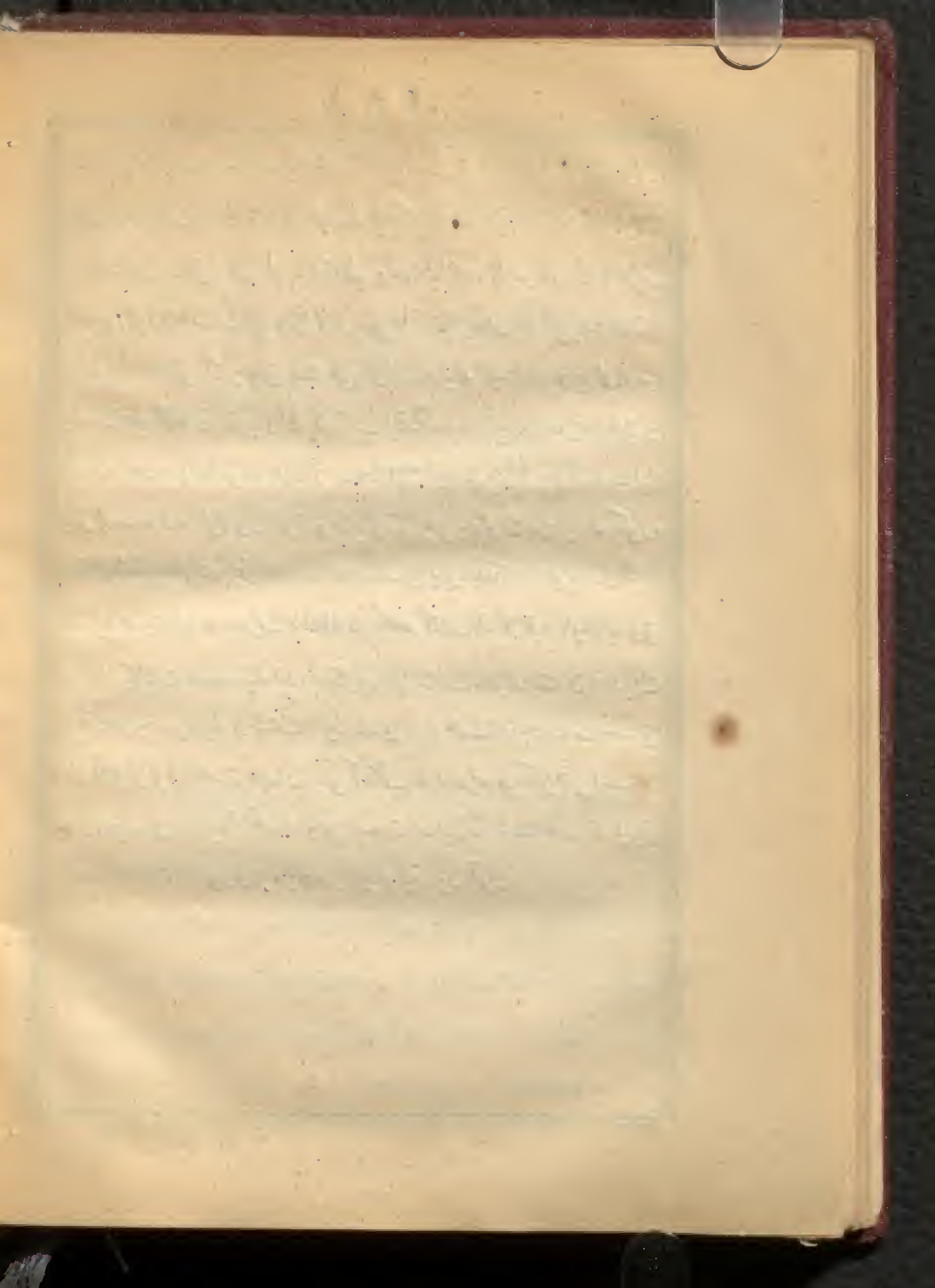
بعونه تعالی بوندن اقدم ترتیب وطبع ونشر اولنان مبادی اخلاق نام
رساله بی اوقوبوب مالنی کوز لجه اکلان اطفال وصبیلن تهذیب اخلاق
ایتمش اوله جققری مأمولدر یاوری فیوضات الهیه ایله بیود کجه سایه
لطغویه حضرت شهنشاهید . البته بر مصلحت و کاره . و بعضیلری
ایسه دولت و ملت وامور مملکتیه متعلق مأموریت و خدمت
مابه الاقتضایه نشینت ایدر ک اکثریسی بیویوب بویه شیلرده استخدا مه سن
وزمانجه کسب ایاق ایتمش اوله جققرلردن فضل شمدیه قدر
بلکه مأموریتلرده و کیت و کیت مناصب عالییه و خدمت مهمه ده
بولنسه جققری اقدم مأمول اولسیله هر نه در لو صنیف و خدمت
ومأموریتلرده بولنسه لر بهر حال مأموریت وانسانیتیه لازم اوله جق
بعض کلمات فصیحیه ذیل رساله اخلاقیه قلندی

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Main body of handwritten text, consisting of several paragraphs. The script is cursive and the ink is significantly faded, making the content largely illegible.

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or footer, also illegible.

اخلاق ممدوحه حاصل ایللیدر زیر احسن اخلاق صاخی اولان
 ذات سعادت حاله مظهر اولدیغی کی بد اخلاق و غر ضکار اولان
 اشخاص دخی نظر ارباب کمال وجهه یاننده محقر در هله اشرف
 مخلوق اولان انسان علم و کماله سعی ایتک الزمدر لکن بد اخلاق
 اولور ایسه ولو پک چوق فضیلتی اولسه نیله ینه ممدوح اوله من
 و اخلاقی کوزل خویله ایله تهذیب ایتد کجه فلاح بوله من اخلاق
 ممدوحه و مذمومه یه دار دها پک چوق یازه جق نصایح
 و ارایسه ده اوزون اوزون یازلمق چو جغفرک مزاجنه کوره
 دفعه طبیعتلرینه اغر کله رک کسل ویره جکندن و بوندن بویله
 سایه عنایتوایه حضرت شاهانه ده نیجه کتب اخلاقیه اوقویه رق
 تکمیل کالات انسانیه ایده جکلی بی اشنباه اولدیغندن شمدیلک
 بوقدر جق ایله اکتفا اولندی همان جناب حق
 ولی نعمت ولی نعمت جهان شو کتآب افند مزه تو کمنز عمر احسان
 بیورسون و سایه نعمت و مر حمت سنیه شاهانه لر پی
 اوزر لر مزده بردوام ایتسون آمین

ذاتی یو دیکک وقت خاطرینی کوزه دوب اکا حسن مکافات ایتکه
چالشملیدر یعنی ایکی احباب بر برله بوزشدیغی وقت انلری
بارشدرمغه سعی ایتک پک کوزل خویدر الحاصل بو تفصیلاتدن
اکلا شلد یغنه کوره انسانه لازم اوله حق ایو خویارایله خویلمق
وچرکین خویلردن حذر ایتککدر بودخی انجق ایوی وکوتوی
فرق ایتک ایله حاصل اولور بوکادخی علم وکال طریقله واصل
اولور واقعا انسانده دقت اولنسه ایکی قوت فاعلیه واردر که
مدار اداره عالمدر بری قوه مفکره یعنی عقل وند بیدر و بری سیدخی
قوه فعلیه وعلیه که صنعتدر اولنکبسی ذهن و ملا حظه وایکنجیبسی
ال والات واسطه سیله اوله ییلور بونلرک ایکبسنک ذخی اجرا وایجاد
عقله موقوفدر عقل ایسه ایشلمامش بر جوهر الماس کبدر لکن
الماسک اعتباری وپارلق وشفاف اولسی انجق ایشلمنسیله
اولدیغی کبی عقلک تربیه سی دخی علمدر وعلوم و فنونک کالی ایسه
تجربه در حاصلی یالکز عقل ایله دخی ایش بنیوب علم و تجربه یه کشی
محتاجدر علم و تجربه سی اولیان عاقل قرانلق و ظلماتده مومسز
کزن ادم کبدر علم و تجربه شمع شعله دارمانندی اولسیله ایدنلق
اولمقسزین ظلماتده کزوب یوریمک استیان ادم دوشه ییله چکندن
کشی امورنده خطاده بولنماق ایچون یالکز عقلنه اویمیوب علم
و تجربه لوازمک تحصیله دخی اعتنا ایتلیدر و بومعلومات ولطیفیات ایله

حق وخلق یاننده اوتا ندیره جق وحق تعالی صاقلسون کندوسنی
 رذیل ورسوای عالم ایده جک درلودر لوعیب اولان شیردن محافظه
 ایتکدر اشته بویوک وکوچک ورتبه لی ورتبه سز هرکسه
 واجب اولان احکامدندر زیر برآدمده ادب وعفت ووقایه
 عرض وناموس اولدجه ولو کند وسی پک یوک دولت واقبال
 صاحبی اولسه ییله عالمک یاننده وناس نظرند هیم قدر
 واعتباری اولیه رقی یاغی مذوم وایلق اولور انک ایچون کشی
 دائماً ذاتی صاقنوب عفت اهلندن اولمی وناموس عزیزنی جانی کبی
 حفظ ووقایه ایتلیدر

رعایت حقوق الفت بودنی آدمیتک شرط اعظمیدر یعنی ایکی
 ذات ینشده بونجه وقت الفت و محبت حاصل اوله رقی برلرینه
 اولوکاری وقوعبولد قده اکا حرمت ایدوب اولور اولماز شی
 ایله انی اوتما ملیدر واقعا ایولک ایتک کبی بوجهمان فایده کوزل
 نام اله جق وکنولک ایلک کبی بلاسنی بوله جق شی یوقدر حقوق
 انسانی وخصوصیه الفت و محبتی سبقت ایدن ادمی هریرده
 اوتما ملی وقضاء بعض شیدن طولانی برلر یله بوزیشوب
 ینلرنده انفعالی موجب اوله جق شی واقع اولسه ییله دفعه بونجه
 حقوقی اونودوب انی ترک ایلک لایق اولیه جغندن معامله
 عفو له اوله انفعال دن کچمیلیدر خصوصیه ایولک کوردیکک

آدم يانه كند كده اوكني قاوشديره رق كيرمك والني او پمك
واو طور دپرايسه شرط آداب اوزره تشكر ايدرك او طور مق ولقردي
صوررايسه سويلك وسويلر ايكن نازك كانه وكاملانه سويلك
واياغني اوزا تمامي واليله اغزيله بوريله اوينا ماق كبي شيلر اولغله
الحاصل چوجقلقدن ادب تحصيلنه سعي ايدوب حق تعالى كوتي
كوزدن ونظردن صفاقلسون شو چوجق كاملانه طور روشننه
واو طور روشننه وسويليشنه باقنجه بيوك آدم كيبدر ديهر كسك كندو
حقنده حسن توجه ومدح ايتسني تحصيل ايتكه چالشمليدر

حقوق اخوت

حقوق اخوت بودني آدميجه رعايت اولنه جق اخلاق چيده دندر
يعني كشي فرنداشنه وفرنداشي كبي كوريشوب وسوديكی افرانته
خلوص ومحبت كوستر مليدر بوجهته فرنداشي وافر باسي حقنده
برينك برابولكي اولديغي حالده قسقا نيبوب كويا كندويه اولمش كبي
خشنود وسرور اولمي كذلك انلر حقنده برجان صقه جق وكدر
ايدجك واقعه اولديغي صورتده عينيله كندويه اولمش
مثالوناسف ايتلي قارشولغنده ايولكلر ايتكه الدن كلديكي قدر سعي
ايتك انسا نلق وپك اعلا خويدر

عفت وحيث

عفت وحيث بو صفتلردني صفات چيده دن اوله رق
هر كسه وخصوصه سبله كنجلره وچوجقلاره بك الزم اولان
شيدر يعني كشي نفسني وعرض وناموسني دينجه وعقلجه نظر

و یوریلوب و تریوب صکره صوغق صوایچمک و قرنی آچ ایکن
طوندرمه یمک و صوینوب صوغق المق و یاز کونلژنده یمک صجاقلرده
کونشلرده کرمک مزاجسنز لغه سبب اوله جق شیلرا ولد یغندن عقلی
ایرن و کندویه اجیوب خسته اولغی استیمان یوکلر و چوجقلر بونلردن
یمک صاقملیدر

الغت وانسبت یعنی کشتی بر بریله کور شوب و فونشد قده کور یوزلی
وطاتلی دلاوا لرق قلب اینجیدی و خاطره طوقتی سوزلردن و چرکین
معامله دن صاقملیدر واقعا طارغین چهره لی طور مق و لغردی
سویلا ایکن باشنه اوررکی سوبلک مناسب دکلدر بونلر انسا نه
کند و بی بکیمکدن و کسیر ایتمکدن کلور انجق آداب الفته یاقشان
شودر که کشتی لغردی سوبلیدیکی و فته بر بری ارقه سنی صره یمک صق
و چاقق سوبلاملی و دکلیانی اوصاندره جق صورته یمک اغردخی
سوبلیوب سوزی اوزا قاملی ایشیدن اکلایه جق وجهله تلاشسنز جه
حد تلمیه وک دانه دانه کور یوزایله سوبلیوب مرانی افاده ایتملی
لکن شوشر طله که مناسبتسنز قهقهه لایله و زوز کلک و یا کشا فلق
صورتیله خلقی کولدی ره حکم دیو بر طاقم مسخره لغلر ایتملی

ادب و حرمت بونلردخی کوچک و بیوک جمله انسا نه یمک الزم اولان
صفتدر هله چوجقلره کوچک کلکلرندن الشه جق ایو خویدر
یعنی کشتی کند و سندن یوکنه دائما تعظیم و حرمت ایدوب بر بیوک

الغت وانسبت

ادب و حرمت

حفظنه حواله ایتلیدر خسته لکه سبب اولان شیر پک چوق ایسه ده
انبری بلله یوب صافتمق و خسته اولدیغی حالده علاج و دواسنی
اوکرنوب دفع ایتک و ایتدر مک علم طب دنیلان حکیمک فنی
اقتضا سندن اولغله بو محله ده انک اوزون اوزون بیان و تحریر
اولغسی بورساله انک اساسنه نظرا ممکن اوله مزایسه ده چوجقلم
ایچون تنبیهی لازم کلان شیردن برازی ذکر و اشارت اولتمق دخی
فائده دن خالی دکلمدر اکثری علتلرک و خسته لغلرک محلی معده
و شغایه باعث اولان یوک دوا حیه در و بونلرک معناسی ایسه
انسانک یوب ایچدیکی شیرک هضم ایدجکی یعنی یک انسانک
وجودنده تکرار پشوب طبع اولنور اشته اول پشه جک یره
لغنده معده دیرلر اگر معده نک تحملندن زیاده بر آدم پک یر و یا خود
اولور اولمازیمکی بربری اوزرینه هضم اولدن صق صق اکل ایدر
و چوق یمش یر و صوایچر ایسه البته معده سی بوزیلور و اندن
جسناپ حق حفظ ایتسون درلودرلو خسته لغلرک ظهور ایدر
خصوصا چوجقلمرک معده سی یوکلرکی قوتلی اولدیغندن
چابق بوزیلور انک ایچون یوکلر و خصوصا چوجقلمرک عافیت
و صاغلرینه مضر اوله جق صورتده پک چوق یمک یمکدن
و هر درلوزیاده میوه و یمش و خصوصیه اولماش خام یمش لردن
صاقنوب زیاده یماملی و برده او یون اوینا یرق و سار جهته قوشوب

و آجوب مرحت ایتک مثلاً بر آدمک بر کوچ مصلحتی اولویده اندن
 یاردم استدیکی حالد ایشنک اقتضاسنه کوره وسیعی مقدار نجه
 اکا الیه ودلیله وپاره سیله والحاصل ممکن اوله ییلدیکی مرتبه
 اعانه و یاردم ایتک دینجه وعقلجه ابوشیدر اگر سن بویه ایدر
 ایسک بر کون سنکدخی برایشک دوشدیکی وقت سکاده یاردم ایدن
 بولنور و بخیلک ایدوب کیمسه یه مرؤت ومعاونت ایتز ایسک بر طارلق
 کونکده سنکدخی ایشکه یاردم واعانه ایدیچی بولنار بویه اولدیغی
 ایچون اقراک اولان چوجقاردن بریسی مثلاً دوشه جک اولسه
 یاننده بولندیغک حالده اتی دوشمامک ایچون طوتمق و یاخود برمشکل
 ایشی اولدیغی و یاردم استدیکی حالد اکا اعانه ایتک لوازم انسانیدن
 معدوددر بویه شیلرده دخی قدرت یته ییلدیکی مرتبه سعی وغیرت
 ایلیدر

حفظ صحت وجود ایتک اسبابی کوزتمک دخی هرکسه الزمدر
 بوجهانده هر نعمتدن زیاده وجود صاعلغی کی تشکر اولنه جق
 نعمت یوقدر زیر بر آدمک وجودی حق تعالی ایتسون صحتده
 اولماسه تکرری تعالی به لایقجه قوللق ایده من وهیج بر شبتک کندویه
 فائده سی اوله من و برایشی کوره من انکیچون کشی کندوسنی ممکن
 مرتبه خسته لغه سبب اوله جق شیلردن محافظه ایتک وصافتمق
 لازمدر اشسته بوکادقت ایدوبده صکره کندوسنی جناب حقک

حفظ صحت

اولان شیدن اقتضا ایدن کیمسه له مرؤتجه و ضرور نجه
 یرما مکر بودخی پک کوتی شیدر جناب حقک احسان بیوردیغی
 هر درلو نعمتلردن حق بولنه تعین اولندیغی اوزره و مرؤتجه
 سائر خواننه دخی اسراف اولمه رق و یروب اکرام ایتمک
 انسانیتک شروطندن در مثلاً وارلغه کوره افچه و عطیه و احسان
 و هدیه و اطعام و صادق دوستلرینه محبت یونندن ضیافت و سائر
 جهنلرایله بر برلرینه حرمت ایتمک عادت انسانیت و شرط محبت و مودت
 و هر کس یاننده ممدوح و مقبول اوله حق و حسن ثنا و دعا تحصیل
 ایده جک بر کیفیت اولمغله انسان کندوی بیوکا الشدر مقدر
 اکر چو جقلغه انسان اکرام ایده جک شی بولمز و چو جقلرک
 مالدۀ تصرفی جائز اولماز دنیلورایسه چونکه سخاوت دنیلان
 شی چوغه نسبت ایله اولمبوب انجق طبیعت و مرؤت دیمک اوله رق
 آزدن دخی اولمش ولو برالمبا نک بر کره ییله اولسون یاریسنی
 یاننده کنه و یرمک و انک دخی استک و ارزوسنی ممکن اولدیغی مرتبه
 دفع ایتمک انسانیتدن معدود اولمغله اشته چو جقلر دخی مکتبده و سائر
 محارره قدرته کوره اقرانی حقنده بویله اناسنک و باباسنک اذنی
 اوله حق و کندوسنه و یردکبری خر جلقدن و سائرندن جو مرد
 اوله رق حسن معامله صاحبی اولمیدر

معاونت

معاونت و شفقت بودخی ابواخلاقدنر یعنی سائرینه یاردم ایتمک

نظافت یعنی تمیزك دینچه و عقلجه اعتبار ایدہ جك خویدر و هر درلو
 نجاستدن تمیز لئلك الزمدر و پاكلك ممدوح و حسن طبیعتنه
 دلالت ایدن صفت اولوب پسلك بونك عكسنه در بر آدمك
 اثوابی اسکی اولمق عیب دكلدر اما پس اولمق عیبدر اوستی باشی
 اغزی بورنی تمیز اولان آدمی هر كس **ك**وردیكنده انذن
 خوشلنه جغی مثل او پس و مردار اولان شخصی كوردكلرنده
 و یا نلرنه كلكده استكراه ایدوب تنسزلر انکیچون چو جقلر
 تمیز لكه آشمیلدر یوزینی کوزینی بیقابوب پاك ائتك واغزی بورنی
 اقامق واوستنی باشی پاموردن و توزدن وسار پسلكردن دائما
 صافنه رق کیرلتیوب پاك طوتمق و تمیز طهارت ائتك هر كسه
 لازمه ویمك یدیکی وقت التی واغزینی کوزل بیقابوب اوستنه باشنه
 سورماملی و بو وجهله اوزرنده قطعاً كهله وسارنسنه بولئمامسنه
 دقت ائتمیلدر و پسلكدن بعض علاجی كوج خسته لكر دخی
 حاصل و پیدا اوله جغندن بوندن غایتله صاقنوب دائما تمیز لكه سعی
 و غیرت ائلمیلدر

سخاوت و جومردلك ابو خویلك الله اعلاسی و كندوبه
 و خلقه یرایان اخلاق ممدوحه نك پك بالاسیدر یعنی كندوده اولان
 شیلردن لایق اولدیغی وجه اوزره امتنان ائتمه رك كوكل خوشلغیه
 لایق اولانلره و یرمكدر

بخل بخلك و خسبلك سخاوتك ضدیدر كه اننده و یاننده

بخل

چاپلامی و اوقوبوب یازوب هنر و صنعت و تجارت و منفعت
تحصیل ایتک اسبابه تشبث ایتلیدر واسبابه یایشق دخی واجب تعالی
حضر تلرینک بر حکمتیدر

حسن قرین یعنی دائماً ایوکسه لره دوشوب قالقوب کوتی و او یغونسز
ادم لره کور شمکدن حذر ایتلی چونکه کشی دائماً کور شدیکی
و مقارنی اولان ادمک خوی ایله خویلمق انسانک طبیعتنددر
اگر بویله کوتی ادم لره سوزس و یلشوب و کزوب یوریدیکی وقت
کیده کیده کندوسی دخی کتولکه آشوب بولدن و باشدن چیقمنه
سبب اولور

حسن قرین

عجله دینجه و عقلجه عجله سی لازم اولان شیلردن بشقه هر شیده عجله
ایتک و عناد دیدکریکه حق اولیان یرده طیانوب طور مق خوییدر
و کندودن ییوکنک و خواجه نک و استادک سوزلرینی و نصیحتلرینی
دکله میوب همان جانک استدیکی و اولور اولماز خاطرینه کلنی
یا مق و تیز طبیعتی اولق و طار غنلق خویلری ایوشلر اولمادیغندن
بویله شیلرده بولنمیوب و هله شو طار غنلق و غضب شویله برچرکین
خویدرکه آرتجه انسانک عقلنی اورترده طاشه و طپراغه و عقلی
اولیان حیوانلره سوکر و طار یلور انسانه بویله بر حال کلور ایسه
کلدیکی یردن صاوشمه لیدرکه غضب دخی صاوشه و انسانه لازم اولان
غضبی اولیوب حلیم و سلیم اولوب خویسزلق ایتیه رله هر کسه لره
قرنداش کی پکنملیدر

عجله

رعایتکاران

رعایتکاران بودنی انسانیت کوره ایوخیلردندركشی کندوسندن
 یوئ اولان وهنر معرفتی بولن ان ذاتلره حرمت و تعظیم ایتک
 و کندوسندن اشاغی اولنلره دخی حقارت نظریله باقامق انسانیت
 علامتدن اولغله هرکس حقنده رعایت و کوزل معامله ایدوب
 ایونام قزانغلیدر اقربا و احبایه محبت ایله انلره بولک نیتنده
 اولدیغک اوزینه کرک انلر حقنده و کرک هرکس حقننده دائما علو
 همت صاحبی اولتی یعنی هرکسک اقبال و اعتبارینی و رفاه و راحتینی
 غرضسزجه حسب استک و کندویه لایق کورمديکی شئی سائرینه
 باقامق و باید رماق مقبول و معتبر اولان خویلردن اولوب بویه
 اولان ادم بیودکجه طریقنده فیض و اعتبار بوله جفندن کشی هرکس
 حقنده بولک استیجی و محبت ایدوب بولک ایدیجی اولماید

قناعت

قناعت دینلان شی دخی صاحبنه راحت و اعتبار و یریحی کوزل صفتدر
 یعنی بیه جک و ایجه جک و کیدجک و سائر بومثلوشیلرده دها زیاده سنه
 باقبوب جناب حق و یردیکی نعمتله راضی و مشکور اولمقد قناعت
 اهل اولان ادم دنیا ده چوق زحمت چکمیوب و چوق قزانمق دردینه
 دوشمیوب عزیز اولان عمرینی اسایش و راحت ایله پکورر بوجهته
 بولندیغی حاله قانع اولوب آج کوزلیک ایتیه رک اولور اولمز شیلر
 ایچون خلقی تعجیز ایتکدن صاقملیدر لکن عالی همتلی اولوب
 خیرلوشیلرده کندوسنه و خلقه فائده سی اولمیچون چالیشوب

عرض واديله او طور ملیدر

غرض وکین و نفسانیت دخی خویله کورتیسندن اولوب یعنی
برکسه کند و حقسنده جانک صقلدیخی و یاخود ضرر کوردیکی

غرض وکین
و نفسانیت

برشی اینسه انی او تنبوی السنه بفرصت یکدیکی حالدن اندن انتقام ایتک
و یاخود او ادمک اکاهیچ برکوتیلکی واقع اولماش ابکن مطلقا

کند و سنک فائده سنی کوزه درک اول بی نگاه حقیقده غدر و کوتیلک
ایتمک کی انسانیته یا قشیمان و صاحبی کوتی ادم در دیدیرن شیلر اولمغه

بونلردن صافنوب بویله کتولک برینه الندن کلان ابولکی ایتلیدر
صداقت کشتی ایشنده و سوزنده طوغری اولقی انسانیجه پک کوزل و خیرلو

صداقت

خویلهک بری اولدیغندن و بوخوی صاحبی هر یرده برخوردار
ایتدیکندن صداقت و استغما متی یعنی هر یرده سوزینی و اوزینی

طوغری ایتکلکی مادت ایتکه چاشمیلیدر
وفا کارلق یعنی وعده ایدوب اوزرینه الدیغی شئی یا یحق صفتی دخی

وفا کارلق

مرؤت و انسانیت علامتیدر کشتی دوستی و احبا و اقرباسنی او تمامق
والندن کله ییلدیکی قدر ابولک ایتک و غیرت کشک ایتک لازمدر ایمدی

بو صفتلر کند و سنده بولنان ذاتلر هر کس عندنده مقبول و معتبر
اوله جغندن بویله طوغری و احبا و اقرباسنی او تنبایان و وفادار

اوله لره یرده ممدوح اولور بونک ایچون بو کوزل خویله الهشوب
وفادار و مروتکار اولمغه سعی ایتلیدر

ایندلر جزا قانونی اوزره کور که قونور و پرا نقه و حبس خانه لار ده
فالور و چور و بوخر سزاق اویله بر کوتی شیدر که دقت ایله و شرط بنجه
تحقق ایدر ایسه جزاسی ده افر اوله جنی قطعیدر بوجهسته
ولو برکو چک شی اولسون یعنی اون درهم کش دکنر سنه اولور سه
دخی و الحاصل بر پاره دکنر سه ده هیچ بر کمسه نک بر شینی کند و سنک
خبری اولقسزین الوب و چالوب صائماملی و کمسه به دخی
و بر ماملی در

اغزی کوشکلک یعنی کیرنی برشی کوردیکی و یا خود اشتهد یکی وقت
انی صافلیوب هر کسه سوبلیوب ییلدیر مک مضر و چرکین شی
اولدیغندن کشی بویله شیلره کند و سنی الشد بر ماملیدر زیر
بوخویده اولدیغی بلندیکی وقت کمسه انک یا نسته بر دخی
کیرنی برشی سوبلن و سارینه سوبلرکن یله اوکلادی دیو لغردی پی
کسه رک کند و سنک اعتبار ینسه طوقنور و بویله آده هیچ بزیده
امنیت اولمز و اصلا قدر و اعتباری قالمیوب کمسه دن یوز بوله مز

تحقیر و دخی بیوک و کوچکی بکنیه جک صورتده تحقیر ایتمک
هم انسانی بنجه و هم ادب و مرثیه هیچ بروقتده بر شخص حقنده لایق
و جائز اولیه جق شی اولدیغندن ولو کنندن اشاغی اولسون و فقیر
و عاجز بولنسون هیچ بر کمسه حقنده حقارت ایتمک و ذوقه المی
و استهزا ایتمک کبی شیلر دن اوزاق طور و ب صافملیدر و دائما کندو

اغزی کوشکلک

تحقیر

شیدر مثلاً شونی بونی کولسدره یم دیه رک در لوقیافتلره کیرمک وحقه
 بازکی شیلریاپوب سويلك واندن بوندن شی استمک واونانه جق شیلرده
 اوتانمیب دلتنه کسلان هذیان سوزلری سويلك واليله وسائر
 اعضا سبله عیب اولان شیلری ایشمک غایت انسانه یاقشیمان
 وهرکس یاننده مذموم اولان شی اوله جفتدن اکر بویله شیلره
 برچوجغک ادی چیقارایسه ارتق هیچ کیمسه یاننده قدر واعتباری
 قالز وکسه کندوسنی سومز بونک ایچون هر برچوجق تحصیل ادب
 ایدوب اوله عارسزلق و مستخرهلق ایتمک دقت ایتملیر

بدزبانلق دخی غایتله اساتی صافنه جق شیدر یعنی اکابوکا وافرانی
 اولان چوجقلره کوتی سوزسويلك وسوکک چرکین وکاه اولدیغندن
 برکیمسه یه هیچ بویله چرکین سوزسويلكدن وسوکوب صایمقدن
 غایت حذر ایتملی وکسه بی چرکین معامله لایله اینجتماملیدر وانکله
 بونکله بوش بره ایشمک و دوکشمک و مکتبه کلوب کیدرکن ز وفاقلرده
 شونک بونک ارفه سندن طاش اتمق ویاخود سوزاتمق کبی
 شیلر لایقسنز وعیب وخیاطره لی اولدیغندن چوجقلر اوصلیجه
 اوتوروب وادیله کزوب بویله یامز لقلرده بولناملیدر

سرقت یعنی خرسزلق بودخی دینجه وعقلجه الک یوک کوتی
 خوبلردن و خدا ایتمسون بوکا ایشان هرکشنک عاقبتی درلور ذالت
 وندامنه سبب اوله جفتدن بشقه کاه و حرامدر و بوکا جسارت

بدزبانلق

سرقت

حیلزلق

حیلزلق بودخی چوجقلره هیچ الورمه جک وجاهل فالسنه سبب
اوله جق شیدر مثلاً مکتبه کتاک و یاز و یاز ماق و درس نه چالشیموب
شونکله بونکله مناسبت سوزلر و شیر و او یون و سیرل ایل
وقت کچور مکرر اشته بویله شیر چوجقلرک تمام تحصیل هنر
ایده جک عزیز و قمتلو وقتنی ضایع و تلف ایتمکله و نهایتنه واه زمانم
یهوده یکمش و کندومه برایه جق برهنه و صنعت او کر نه مامشم دیه رک
پک چوق یشیمان اولغه سبب اوله جقنندن چوجقلر ایچون
ارانه جق شی اولغله تمام تحصیل هنر ایتمکله برایان و بردخی کرویه
کلسی ممکن اولمیان وقت صباوتی خیر سز و فائده سز او یونلر
و تنبلکر ایل کچور میوب هر درلو علملری او قویوب یازمغه چالشیمی
و هر کون مکتبه کتاکه آشمی

حیله کارلق

حیله کارلق یعنی اناسنی و باباسنی و خواجه سنی و سائر کسنه لری
در لو درلو یلانلر و دولایی سوزلر ایل الدائمغه و مجرد او قویوب
یازمقدن قور تلیق و سائر دیدیکنی یا یق ایچون بر طاق سوزلر سونلک
وایشلر یا یق غایت چرکین و کوتی و صکره حیله سی میسدانه
چیقوب افرانی بیننده رذیل و رسوای و نهایت ضرری بشقه سنه
اولیوب انجق کندوید طوقنه جق بی اشته اوله جقنندن بویله
شیلردن چکنملی و هر کسه طوغریلق ایل کچنلیدر

عارسزلق

عارسزلق و مسخره لق ایتمک دخی عقلی ارن چوجقلره پک کوتی

اوزاق اولوب ایشاملی واقرائی اولان چوجقار ویوکلر حقنده دائماً
بولک ایتمکه غیرت ایتملیدر

انانیت

انانیت یعنی بئک و کندوبی بکنمک و سائر نندن کندوسنی یوقار و
طوتمق و خصوصاً بیلدیکی شیلرده بیلکجاک ایله اوله پک کوتی خویدر
اگر کندو هنر معرفتده و زنکیلمکده و سائر شیلرده بشقه لردن
صحیحها ده اعلا ايسده تواضع ایتمک یعنی کندوسنی اشاغی طوتمق
لازمدر و ابو خویدر و جوق کره بویه کندوبی اشاغی طوتوب تواضع
ایدنلر پک بیوک ادملر اولشلردر و کبر ایدوب کندوبی بیوک طوتانلر
خور و حقیر اولشلردر انکچون کبر ایتموب هر کسه کوز یوز
و طاتلی سوز کوسرملیدر

حسد

حسد یعنی خلقده بولسان ربه واثواب و سائر کوزل
و جاننک استدیکی شیلری کور و ب قسقاغق و چکه مامک و انک الندن
کتمسنی استمکدر بودخی کوتی خویلرک بیو کندن بریسیدر و انسانک
وجودینه پک ضرری اولان برمرض کیدرر اشته بوندن زیاده سبله
صافتمق لازمدر زیرا حسد ایتمکله استمدیکی ادمک النده کی شی کیدوب
کندوسنک الله کیرمز و حسد ایتمک بقاءده سی کورلر انسانه
کوره لایق اولان کندوسنک غیر یسند کوروب ارزو ایلدیکی شیلری
ویزن جناب و اهدن کندو حقنده دخی احسان یورلمسنی سبیلرینه
نایشوب نیاز ایتمکدر

وایکی یوزلیلاک یعنی بربرلینه طارغین ویاخود طارغین اولمیان
ایکی کسه اراسنه کیروب هر برینه بردرلوسوز سویلبه رک طارغنقلارینی
ارتزچی و محبتلرینی کیدر یچی شیدر بودخی پک چرکین و مذموم
خویدر که بوکانفاق دینلوراشته بویله شیرلی ایتمالی و بویله بوله کتیمایندر
زیرا بوخوی ایکی ادبی بربرله بوزشدرمغه و نیجه او یغونسزلقلره
سبب اولورو بو صفت کندوسنده بولنان آدم هر کس یاتسده مذموم
و منفور اولور

غیبت بودخی دینجه و عقلجه انسانیت حقنه یاقشیمان شیدر یعنی
برکسه نک ارقه سندن یوزینه سویلنیه جک یعنی کو جهنه جکی
لقردی پی سویلکدر چونکه بوسویلدی ک لقردی البته اوا دمک
ذخنه دا تراوله جغندن کندوسی ایشتمه یله مزوت وانسانته
کوزه کشی اخوانی حقنه بویله کتولکی ایتک لایق و جاردکلدر
واکر ایشیدر سه وقتیه اودخی کند و سنه انتقام ایتک وانک
اجبسنی چیقارمق اسنبه جکندن بویله شیردن صافتمق ودلی
اسیرکک لازمدر

زیانکارلق بودخی هر کس حقنه ضررلوخوی اولدیغندن مثلاً
اناسنک و باباسنک و قرندا شک و سار شونک بونک ایشه برار شیرینی
قرمق یرتمق اتمق یاقق کبی او یغونسزلقلر کندوسی انصافسزلغه
ویرامز لقه الشدیرینی چرکین شیر اولدیغندن هله چوجقلر بولردن

ایکی یوزلیلاک

غیبت

زیانکارلق

خواجه در اكر باباسى او غلنه خواجه دخی اولش ايسه ارتق حقی
ایکى قات اولور اشته بونلری ییلوب انجیق کوسره جککری طوغری
یوله کتملیدر

کذب

کذب یعنی یلان سونلک دخی پک کوتی و مذموم خوی اولدیغندن
دینجه و عقلمه اندن اجتناب ایتک لازمدر زیرا یلان سونلک
ایله بوعلامده پک چوق او یغونسز شیلر اولمشدر و داتما اولمقده در
پک عیب شیدر بوکامبتلا اولان چوق و قتلدرده یلانی میدانه
چیقوب کندوسی اوتانور و رذیل اولور و خلق عالم یاننده ناموسی
و اعتباری کیدر بونک ایچون چوققلر اصلادلانی یلان سونلکه
الشدر میوب داتماسوزی طوغری سونلکه کسه بی الداتمی سوداسنده
اولماملی و برکری یلانجیلقی ایله ادی چیققد قد نصکره طوغری
سونلکه جک اولسه دخی کسه اینا غمز و بوجهنله چوق مضرتی کورر
ودخی تماملق که قو و جیلقی دینلان شیدر بوده بعینه یلانجیلقی کی
و بلکه ده از یاده غایت چرکین بر صفتدر شو یله که مثلاً بر آدم
او یغونسز قلره داتر دیگر آدم حقنده برشی سونلکه و یا خود یاپسه
در حال اتی اول ادمه یاسوز و یاتد کره و مکتوب و یا خود کوز و قاش
و اشارت و الحاصل بر تقریب ایله یتشدر یروب سنک حقنده فلان شو یله
یویله سونلدی و یاپدی دیوا کا یرانق و یا خود دیگرینه غرض
ایچون و یا کوتو خوبی اقتضا سنجه سونلکه

ودخی انسانه هر شیدن زیاده لازم اولان علمدر و علم دیدیکمز بیلمدیک
 شبئی او کرنوب تحصیل ایتکدر وجهالت دیدکری دخی صفت
 انسانینه الزم اولان شیلری بیلمکدر اشته بوک چرکین اولان و اقران
 و امثالی از اسنده اعتبارینی کیدروب و دائما صاحبی اوتاندران
 و مذموم ایدن شی اولغله بویله هر کس اراسنده اوتانماق و عیبلماق
 ایچون وقتی بهوده کچور میوب خلقه بن اوقومشم سز جاهلسکر دیمک
 ایچون اولیه رق بلکه خلقه او کرتیکله خیرم اولور نیتیه اوقویوب
 یازنغه و هنر و معرفت تحصیل ایتکله سعی و غیرت ایتلیدر زیراعلم و کمال
 و معرفت هر یرده صاحبنه حرمت ایتدیریچی وجهالت ایسه دائما
 اوتاندریچی و نجالت و یریچی شیدر

کشی باباسنه و اناسنه و خواجه و استادینه حرمت و رعایت ایتک
 دخی پک لازمدر و پر خوردارلق علامتیدر اگر بونلره حقارت ایتک
 و اصل سزیره طارلق و یا حرمت ایتوب کند و سینه فائده سی اوله جق
 سوزلرینه عناد ایله کند و هوا و هوسنه کتمک استرسه خیر علامتی
 دکلدردر اوله چو جق فیضیاب اوله مز و دنیا و اخرتده حسن حال
 بوله مز بوجه نلره بونلره دائما حرمت ایدوب و جان صقه جق
 و هوا سنه اویمیه جق شیلر سویلر ایسه ده محضا اولاد و شا کردلرینک
 اولکلر ایچون اوله جغندن هیچ طارلمیوب سوزلرینی دکله ملی هله
 خواجه نک حقی انا و بابا حقندن زیاده در زیر ادعی کامل ایدن

وكتوبى لايقبيله كوزبله اوكرتك وييلدirmek زياده سيله لازمدر
جناب حق جلله منك ولي نعمتي اولان شوكتلو پادشاهمن افندمن
حضرتلرينه بك چوق وقت توكمز عمرل احسان يورسون
وسايه مرحتي هر صنف تبعه سي حقنده اكسك اينسون امين يوكلرمز
حقلرنده اولان بونجه عسنايت شاهانه لرينك اداي شكرنده جلله من
عاجز اولديغمن حالده صبيان حقلرنده دني همت عاليه وشفقت سنيه
ملوكانه لري شايان يورلدېغمن مكنيلرك نظامي وچوجقلرك مجرد
كندولرينه فائده سي اولسون ديوكوزبله اوقويوب يازملري ايچون
اصولنه باقلىق اوزره اراده يورديلر اشته بودني يوك وچوق
تشكر ايدجك نعمندر هر كس پادشاهمن افندمن يوك ييلوب
تبعه سي حقنده نه مراد مراحم نهاد شاهانه لري اولور ايسه كا امثال
و اطاعت ايتك واجبدركشي پادشاهنه محبت و صداقت و خيرايه
دعا ايتك فيضك و رزقك و اعتبارينك ارتمسسه سبب اوله جغنده
اصلا شبهه يوقدر

يوندنصكره ييلمسي الزم اولان خويلرك يساننه باشليه لم جلله مزي
و بوجهاني يوقدن وارايدوب يرادن انجسق الله عظيم الشاندر
يديكمز و ايچديكمز نعمتلري احسان ايدن خالقمن اولمغله كيجه وكوندز
ذات پاكنه عبوديت و نعمتسلرينه شكر ايتك واندن قورقوب كوتى
ايشلري ايشلامك و دائما ابولك ايتك اوزر مزه دينجه و عقبله فرضدر

اگرى اولسه دخی طوغرلتى قولای واساندر اشته بونك ~~ص~~كي
 انسانك دخی كوچكلكنده تزيه قبول ايتى قولای اولور بيويوب
 وخصوصيله چركين واو يغونسز خويلره الشد قد نصكره ارتق اتى
 اويله كونی اخلاقدن ايروب يوله كنورمك خيليجه كوچ اولور والاصل
 كشي به كنچلك زمانى قيمتى ييلنن ونشكرى قابل اولن برعنات ووقت
 فرصت اولديغدن احق اوليويده ازا جنى عفىلى ايرمه باشليسان
 چوجقار و قنر ينى بالكر اويون اويتامنى وسا تر فائده سز شيله مشغول
 اولق ايله ييهوده كچورميدرك لطف حقله بيوزيكى زمان كندوسنك
 كوچكله كندوبرابر يويديكى اقران واقرباسى يانلرنده قدر واعتبارى
 اولق وشوادمك اولادى نه كوزل چيقدى وكال وهنر ومعرفت وحسن
 اخلاق پيدا ابلدى ديوييلن وكندوسنى ايشيدن مدح وتحسين ايتك
 ايچون هر كس ييننده بكنيسلان شيلرى اكلايوب وخويلر ينى اكا
 اويدر مغه چالشوب غيرت ايتلى وبونك عكسى اولوب يعنى هر كسك
 اراسنده واه يازق شوو چوجفسك باباسى واجتدادى تشكىل
 ابور ابوسى ادملرايكن اولادى اوله جنى فلان خير سز چيقدى باباسى
 حقهده بونجه غيرت وهمت واعتبار ايتشيكن كندوسى هيچ ابولكه
 چالشميوب وايولاك يوانسه كتموب بويله خير سز والحق اولدى ديوب
 حق تعالى امر كسون هر كسك كندوسنى عييله جنى بوله كتما مليدر
 اشته بونك ايچون بالجله چوجقارله و بلكه ييليان ييوكره دخی ايو

✽ رساله اخلاق ✽

اشبور سالة اخلاقيه مسيبانه نصيحت پدر صورتده بر اثر در
معلوم اوله كه انسان ايله سائر حيوانك فرق اولمسي بيلمديكني اوكرنك
وايوخوي ايله چركين وكوتى خويى بيلمك وكوزل خويى تحصيل ايدوب
كوتى خوبلى ترك اينمكدر زيرا سائر حيوانلر دخی انسان كي برايجر
ويا نور قالمقار بوبله ياد بلمشده ايکيسي بر در ايمدى انسانك سائر
حيوانلردن اير بلوب بيلمسي عقلى اولوب فكر ايمسي ونطقى ولسانى
اولوب سويله مسيله در اشبو نطق دخی علم ديدكلىرى يعنى مطلقا
بيلمديكي شيلرى بيلنلردن اوكرنوب بيلمك وكنا بندن اوقبوب بلله ملك ايله
اولور وكال انسانيت دخی انجق كوزل خوبىلوقى ايله حاصل
اوله بيلور بوجهته چوجقلر سياه وبياضى فرق اينمكه باشلدقلىرى
وقتلرده ايو وكوتى شيلريدخی اكلامفه سعى وغيرت ايتك وباشلق پك
لازملى شيدر چونكه چوجقلق باش اغاچ كبيدر نازه باش اغاچ هر نفدر

دوران وجهاند اور مراجع نشانك عهد عدلنده مستظل ظل امن
وامان ومنغرق عمان بی کران اولد بغز تشکر و کرم و کرامت توأم
تاجداریلرینی تذکر ضمننده اشبوسبب طبع اثر مطبوع مرقوم بومحله
ثبت ایله عنوان تألیف تهذیب مفهوم قلوب وجه موجه مذکور ایله
اوصاف جوائل اشلاف ملوکانه لری یادکار چرخ دوار
اولشدر دام مادام العالم وطال عمره وعسده
ما علم المعلم اولاد آدم

لمقرضه العبد الفقير اسعد المعلوم
غفرله

ان هذه الرسالة السليسة والمجلى الجميلة النفيسة خرى ان تحرر بالشر على
وجنات الخور* وجد بران تحفظ ويعمل بما كتب فيها بلا كسل
وفتور* فالمسؤل من المولى عز شأنه ان يصل مؤلفها الى رفعة
وفيض في كل حين وهو المشير المشار اليه بالبيان في كل الكمال
والعرفان على وجه اليقين

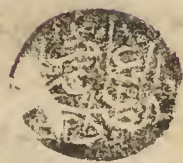
جرره العبد المسموح من آلاء ربه الصمد شيخزاده
محمد اسعد النقيب على السادات احسن الله
البارى تعالى بعفو السبئات

تعلیمی هر وجهه اسهل اوله جق کيفيته طبع اولسه رق مکاتبه
اعطاسی خصوصنده امر خير اشتمال سرورانه لری ظهوريله حقا که
بو امر وفعل کیتی ستانی مجلای مجلای احسان علی الاحسانده مشهود
اوله رق کافه بندکان ونبعه لری حقسلرنده درکار اولان رحم واشفاق
ملوکانه لری مجامله مذکوره ايله دخی اثبات واعلان بیور مشلدر
اشته ازهر جهت پی در پی مرآت عالمده جمال شاهد احسان بی پایانلری
مشهود چشم جهان وخلاصه کلام شفقته علی خلق الله سبحانه
سخنه سیه مجبول وخصوصا دائما مدار رونق دین ودولت وقوام
اسایش ملک وملت اولان علومک سهولت تحصیلنی موجب ورتک تعلیم
ومشقت تحصیلنی رافع مواد حسنه ندر کيله حصول تربیه عمومی بی
مستوجب وسائل مستحسنه نک ایجادی استحصالنده لطفا وعظما
صرف افکار توفیق عزیم صادقيله مشغول اولوب طول عمر وشوکت لری
دعای متصل الادالینه حصر اوقات امر لازم ولازب واول نعمت
نعومت افزادن عبارت بولنان دعای راستی دعای پادشاهانه بی دهسان
روحه هر صبح وشام اقوات ایتک ايله تحصیل رضای نجات وسلامت
امضای عهد مره شرع وعقلا حکم واجب اولان سلطان محیی الغروض
والستک یعنی مشیر خیرات حسان ومهر مبرات واحسان اولدقلری
مانند نور آفتاب درخشان ذات برکزیده حرکت لری کبی بکنا
کهرکان کمال معارف وجواهر افشان عوارف وعواطف بر پادشاه

✽ هوالمعین ✽

اشبوفروع اخلاق بشریه بی بالایجاز حاوی اولان مؤلف دلنشین
انشا و مجملہ جلجلہ بی مثل و بہا بالجللہ اطفال و صبیانی بلکہ مطلقا
انسانی شمائل حیدہ و خصائل مدوحہ بہ ترغیب و اخلاق ردیہ
و سبایای ذمہ و رذیلہ دن تنفیر و تہیب نیت خیرہ سیلہ رئیس
بجلس والای احکام عدلیہ دولتلو السید محمد صادق رفعت پاشا
یسرہ المولیٰ لما یریدہ و ما یبشاحضر تکرینک قلم تألیف خیریت الیقلریلہ
تعبیراتی اچق و اسهل اولہ رقی ترتیب و تصنیف بیورلمش اولان برار
معتبر اولوب قرین قبول دقت شمول ہمایون بیورلدیغی حالہ
احیا کردہ ظلیفینہ اولان مکاتب صبیانہ اوفوتدرلمسنہ رخصت
سنیہ بیورلمسی استند عاسیلہ حضور مکارم منور شہنشاہانہ بہ
لدی التقدیم ربح تعالیٰ و تبارک دولت و شوکتی مزداد ایلسون ذات
فاروقی الصفات پادشاہ عالم پناہ اخلاق نبویہ و تواضعات مسنونہ ایلہ
منصف و کلام و کتابندہ مقتضای حال و مقامہ مطابقت دیمک اولان
بلاغتہ ملکہ و کمال اوزرہ واقف و مؤتلف اولدقلری جہتدن رسالہ
مذکورہ تک مطالعندن مقطعنہ دک بالجللہ سطوری نورعین مطالعند
تحقیق لامعملر یلہ منور قلنہ رقی و اول تحفہ پسندیدہ پادشاہ دین پرور
افندہ مک قلم توفیق رقم مسعود لر یلہ تصحیح و اصلاح شرفنہ دخی
شایان و یازوسی حرکات وضعیلہ غایت اوفوناقلی و کوزل و اطفالہ

﴿﴾ وفتادن ایکی کون اول مابین هما یونه یازدیغی تذکره در ﴿﴾

ربزم تملی و قدس حضرتلری ولی نعمت جهان و حیاتبخش بندگان
اولان ولی نعمت بینتمز افندمن خضر تلیرنک عمر و شوکت ملوکانه لرینی
مزداد و فراوان و سایه کرموایه شهنشاهی لرینی الی آخر الزمان
فرق عاجزانه مزده محدود وابد نشان بیورسون ذات شوکتسمات
حضرت ملوکانه نك كافة بندگان صداقتش ان حقارنده و بتخصیص
بوعبد عاجز حقنده اوده دنبرو من غیر استحقاق بیدریغ وارزان
بیوریه کلان بونجه عنایات عالیه والطف جلیله حضرت
خلاقیتنا هینک ذره تشکرینی ایفاده عجز کترانهم اشکارا وادیغی
حاله برمدنبرود و چار اولدیغم کبفسر لیکدن طولانی کال رحم و شفقت
حضرت شهنشاهی لری اقتضاسنجده قرنای حضرت پادشاهییدن
سعادتلو محمد بک افندی واسطه سیله سؤال حال عاجزانه مه و قوعبولان
مرحمت سنیله جناب جهانبانی و بوس سیله ایله من غیر حد اظهار
بیوریلان التفات عالی ولی نعمت افندمنك مشمول عالم و عالمیان اولان
مرحمت مسیله جناب شاهانه لرینک ومن القندیم حق زامستحق
کترانه مده شایان بیوریه کلان توجهات مورث الحیات حضرت
ملوکانه لرینک دوامنی معین اولدیغندن و هر برا حوال ناچیرانه مده امیدوار
اولدیغم اوزره بوعبد بیچاره بی اونیجه جق وحق عاجزانه مده لطف
و مرحمت بیوره جق انجق ولی نعمت افندمن بولندیغندن اشبوات التفات

طرف چاکری دخی لطفاً ایکی عدد التون ارسال یورلمش اولدیغنی
 متضمن هامه پیرای تعظیم اولان عنایتنامه سامی اصفانه لری مال
 عالیه رهین اطلاع چاکر صدق وسم اولوب جناب حق زینت
 افزای دار الضرب شوکت و سلطنت و پیرایه بخش طغرای غرای سکه
 حسنه خلافت اولان ولی نعمت پیتنغز ولی نعمت جهان شهنشاه محمد دیت
 عنوان افندمه ز حضرت تلمینه توکمنز عمر و قبایل احسان یوره رق نیجه نیجه
 آثار نافعۀ متعاقبۀ سنیۀ لریله جمله مزنی وایه مند نصاب مباحات و سایۀ
 اطفوایۀ حضرت شهنشاهیلزده ذات معالیه صفات اصفانه لری دخی
 انواع مصالح سنیۀ خیریه و خصوصیه تسهیل معاملات عبادی مستلزم
 اولان بومه لوماً ترکمنز یدیه واسطۀ اجرات یدرک سبیکۀ خالص العیار
 وجود عالیری دایماً ضرر بخانه دولت و مافیتده سکه محمد و حجه محمد
 و عاطفته ناشر الاقبال و کامل الاعتبار اولوق دعوات خبریه سی تکرار
 و سکه جدیدۀ مر سوله طغر ایسی پک مطبوع و مقبول اوله رق هزار
 تحسین ایله عطیه سنیۀ مخصوصۀ منعمانه لری قیلندن اولدیغدن
 عین عنایت و محض یمن و برکت اولوق تقایله رأس المال و سرمایه افتخار
 قلندرق اجرای تشکرات و جیبیه سنه ابتدار اولندیغنی رهین علم عالی
 اصفانه لری یورلدقده اولیاده

کلان بونجه افعال حسنه و قبحه اخلاق مدوحه و زمیه انسانیه دن
 نشأت ایتمکده در هر تقدرا یولک و کوتیک طینت بشریه اقتضا سندن
 ایسه ده تربیت انسانیه نک اصلاح ذات و تهذیب اخلاقده مدخل
 کاپسی اولدیغی منکر اولیبوب بوجهته هکلم صباوت و طفولیت اخلاقجه
 حسن و قبح و خوب ایله ذشتی فرق و تمیزه مدار اوله رقی بیویوب کسب
 معلومات ایتمکجه یله چکی مدایج و ذمایم اخلاقیه بی کوچک کلکن
 اکلا یوب قولاغی طولوق یعنی مکتبلره اولان صبیاک هم حسن
 تربیه سنه و همده سواد خوانلغه باشلادقده انی اوقویه رقی یازو
 اوقومغه کسب ملکه ایلمسنه سهولت اولوق ایچون بعض صکتب
 اخلاقیه دن بیلیمسی لازم کلان شیلر اولدقجه بروجه سهولت
 اکلا شیله جق تعبیات واضحیه ایله مبادی اخلاق نامنده برساله چک
 یازاش اولغله هنوز یازو چیقارمغه البشائلره قرأته داسانلق اولوق
 ایچون یوجک حروفات و نسخ خط ایله برنسخه سی یاز یابوب بده
 انغرافیا صورتیه طبع اولنه رقی مکتبلره لزومی مقدار و یردیراسی
 موافق مصلحت عد اولسور و اراده سنیه بیوریلور ایسه اجرای
 ایجابی باینده

مأثر جلیله حضرت شهنشاهیدن اوله رقی اثر همت سنیه لریله بود فیه
 مجددا قطع و ضرب اولسان مجیدیه ربعه سندن نمونه اولوق اوزره

طو لابی امر تحریرده اولان قصورم نزد ساهی کرمانه رنده عفو و صفع
جبله مقرون و بعد ازین بوراچه برکونه سپارش عالیبری اولدیغی حالده
الله عاربله بمنون بیورملق بابتده لطف و اراده قندمکدر

محاسن توجهات علیه لری اثارندن اولق اوزره مقصد مجله عواطف علیه
حضرت شاهانه دن امور خارجه نظارتی من غیرلیقه عهده عاجزانه ده
توجه واحسان بیورلمش اواغله طرف دولترینه ابرار تشکر ایدرم اشبو
ما موریت جسمیده داره موفقیم انجق فیوضات سنیة حضرت پیغمبری به
نائلیت منوط و بوامیت چا کرانه مدخی یاورئ همت جلیلله ربله حضور
فائضی النور حضرت نبویه حق عاجزانه ده لطفاً واحساناً حسن
استشفاعه متوقف و مر بوط اواغله هر قدر غریق بحر معصیت
و گرفتار انواع قصور و قباحت ایسه ده عفو جلیل حضرت نبوی به
مظهریت و هر حالده مدار موفقیم اولان مددکاری روحانیت سنیة
حضرت پیغمبری به نائلیت عاجزانه ام ایچون ادعیه خیریه و توجهات
حسنه لری حق عاجزانه ده پیدر یغ و شایان بیورملق بابتده هم
علیه لری سزاوار بیوراسی اخصی نیاز کترانه ام اولدیغندن اولباید
امر و فرمان افندمکدر

نظر دقت و حکمتله باقلسه واسطه نوع انسانی ایله عالمه ظهوره

بندگانه مه ارسال بیورلش و هر نقدر تحسین و ستایشی حدیاق
 عاجزانه مدن خارچ ایسمده هر درل و معارف و کالی و هر برافاده
 مقتضیه بی جامع و محسنات لفظیه و معنویه بی مستجمع بولنش
 اولد یغندن طوغریسی لذت مطامعسی به دندنبور و در دست مطامع
 اولان سفرنامه تعب علامه کمرارتی اوتدره شد چونکه قصیده
 علیه لریک ممدوحی اولان ولی نعمت جهان ولی نعمت پیمتر شه نشاه
 احسان نشان افندی من حضرت لریک صبت و صدای مدایح سنیة
 جهاندار یلری عالم کبر اولدیغی مثللو مادخی اولان ذات والای
 منه اله لریک علوم عدیده شریفه اولان مهارت سنیة لریک نور شهرنی
 اور و پاده دخی اربابی عننده شمس منبرکی غیرستیر اولدیغندن بو طرفه
 مشهور بارون حاصر و موسیوه و سارکی معارف شعار دخی هزار تحسین
 سزاوار کور مکده و صورتی استمکده در برده کرامت ذاتیه و کمهانت شعریه
 قبیاندن اولان مکتب عرفان حضرت شاهانه یه دایر قصیده مذکورده
 بعض اشارت لریک اولدیغنه و همت سنیة لریک بوسنه مبارکده سایه
 شوکت و نایه حضرت شه نشاهیده بو طرفه دخی مکتب فنون نظامیده
 وضع و تأسیس بیورلش ایندوکنه مبنی سر لوحه ترینات و آثار و ذات ابروع
 یاد کار اولاق اوزره بر صورتی ترقیم و تذهیب و تنظیم ایندیر لریک تعلیق
 اولمسی تصمیم قلمش اولغله بوندن بویله دخی هر حالده حق عاجزانه مدنه
 توحیات سنیة منعمه لری روز افزون و قدانی لیاقت عاجزانه مدن

برآمد و ریت جلایه و عزیمت و مشغولیت خیریه و عظیمه لری اشاده
تصدیقاتی موجب اوله بیله جک هر بر حالدن احتراز ایملک دخی قاعده
ادیه نك شریطه اساسیه محترمه سندن بولندیغنه مبنی خیلی زماندر که
تحریر و تقدیم عریضه ده بوملا حفظه لره تأخرات وقوعه کیش ایسه ده
بوصورتی اوزاتمق دخی قولکز کبی قدم عبودیتله مقفخر اولان بنده صادقه
کوره یا قشیمه جغندن هر ندر تصدیعی بادی کور نسسه بیله عفو عالیرینه
اغترارا تبریک عید سعیدی وسیله ایدرک تشریف علیالزیننه کمال
انتظار ده بولندیغمز و هر حالده بقای توجهات عالیه لرینه محتاج اولدیغمز
بیانیه تقدیم عریضه چاکری ده مجاسرت قلندیغنی محاط علم

کمال عنایت سنیه و حق عاجزانه مده از قدیم بردوام اولان محاسن توجهات
علیه ولی النعمیلری اقتضا سنجده بود فعه مبعوث سوی بند کانه م بیوریلان
النفائمه سامی سمیخانه لری زیور افزای دست بنده صدق سیرت
و مندرج اولدیغی اثار توجهات حسنه و الفاظ جلایه بلیغدن مسروریت
و ممنونیت کمتزانه م رسیده مرتبه غایت اوله رق تبریک رتبه جلایه
منعمانه لری مر اسم لازمه سی ایفا سبیله بقای عمر و اقبال منعمانه لری
ادعیه مخصوصه سی رفع بار کاه اجابت قلنش اولوب رتبه
سامیه سمیخانه لردن طولانی انشاد کرده حسن طبیعت سنیه لری
اولان قصیده علیه ولی النعمیلرینک صورت شریفه سی لطفاً سوی

سندک بر رعیتی تقویم وقایع و جریده حوادث طبع و تمثیل ایله اعلان
اولند یغندن بشقه السنه عیدیه اوزره ورقه مخصوصدل ایله طشره لره
بیان و اعلان قلمشدر و بوندن بشقه واسطه عیدیه ایله خفی و جلی
وسائل تحقیقیه سنه دخی تشبث اولنه رق دائمی تحریدن خالی
اولنیه جقدر بوتعد اولنان ماده لردن وجهات سائر دن طولانی
خلاف شرع و قانون بر شخص حقنده بر کونه تمدی معامله سی ظهوره
کلور ایسه در حال مأمورین دولت علیه دن درجه درجه تاحقی احقاق
اولنجه یه قدر هر کیمه افاده سی لازم کلور ایسه بیان و تبلیغ ایتکه مآز و ندر
شکایتی صحیح اولوبده محالده اجرا اولنده زایسه باب دولت علیه یه دخی
افاده یلسون فقط شوشو شرط ایله که شکایت ایلدیکی ماده یلان ایسه
افترایتمش اوله جغندن صکره کندوسی تأدیب اولنهر قی کسده یه بغیر حق
معامله اولنیه جقدر تنبیها ت مشر و حد سائره مماثل اولمد یغندن محالده
دخی اعلامیه لیه موجب و مقتضای اوزره حرکت و خلافی حالات
وقوعندن مجانبت ایلمه سز

خاکبای عالی اصفانه لرینه قدیمی مخصوص اولان عبودیت صحیح
و قویه کتر اتم افضاسنه ترتیب ایلدیکی وجهله هر بر فرصت
و مناسب ت دوشد کده اجرای شرایط عبودیتیه مسارع ت ایتک وظیفه
ذمت چاکرانه مک الزیاده جهت مقتضیه سی اولدیغی مثلاً و بویه

مثل او طشهر لجه قضا مدیر لری و بحال س موجوده اعضا لری و ضبطیه
 مأموری و در عهد جبار و مختار و متره پولیدل و قوجه باشیلر و الحاصل
 بالجمله ایش باشندده بولمانلر مغایر تنظیبات حرکتده بولنده میه جقدر در
 و بلا موجب هیچ بر شخص حقندده معاملات تحقیریه و شدید تجویز
 اولمیه جقدر و هر کسك حقوق مشروعه سنه رعایت
 اولنه جقدر و اگر بوندن صکره خلاف تنظیبات خیریه حرکت ایدن
 هر کیم اولور ایسه اولسون یعنی تا ولایه عظام حضراتندن قضا مختار لری
 و قوجه باشیلره و از بجه نه رتبهده بولنور ایسه بولنسون بالتحقیق تمت
 واقع لرینه کوره حقلرنده عزل و نفی و رفع رتبه و حبس و پراغه بند
 اولنقی کی تأدیبات شدیدیه اجرا قلمنسی صورتی مقرر در بوصورت
 معتدله اوزره حرکت لیده میه جك مأمورین اولور ایسه پشجه استغفا
 ایدر ایسه قبول اولنه جقدر اشته بو خصوصلره بحال س عالیده
 و کلایه فتحام حضراتنی بیننده بالاتفاق مذاکره و اندر ق اراده معدلات
 عاده حضرت شهنشاهی شرف صدور یله قرار ویرلشدر و کیفیت
 معلومکن اولق ایچون اشعار اولمشدر شاید بعض محالرده بونذیهات
 ملاحظه منافع مخصوصه و دیگر مطالعات و اهیدیه مبنی کتم اولنسی
 احتماله و حال بو که بوناده لری جمله نك بیلسی یعنی تا وزیرای عظام
 حضراتندن و او بر جوبان ییله اولسون اکلاویه جفی صورتله قولاغنه
 کبره سی نزد سلطنت سنیده پك ملتزم بولند یغنه بناء اشبو تنبیها ت

حسنه حضرت شهنشاهی به تطبیقاً حرکت ایتدرمک و خلا فی حالات
وقوعه میدان ویرلامک اوزره بو خصوصلرده تقیدات قویه دایمه ک
اجرا سانه بود قعه باراده حضرت شاهانه اشته شو و وجهله
قرار ویرلشدر که بیان و تعداد اوانور هیچ برتهم حقنده خلاف شرع
و قانون و وجهله ایشککجه و ازیت معامله سی تجویز اولنیه جقدر لکن
هیچ برجنحه و قباحتی شخص دخی تأدیسز قالیه جقدر قتل نفس
و قطع طریق و سرقت و سائر بومثالو قباحات جسمیه ایل طوبلان
اشخاص حقارنده بالتحقیق اصول شرعیه و قانونیه به تطبیقاً تأدیبات
شدیده بلا امهال اجرا ایل هر حالده اهل عرض اهالی موجوده ک
وقایه انیت دایمه سند ما مورین دولت علیه طرفندن اقدام اولند جقدر
و خلاف تنظیمات برکسیه بلا اجرت نقریه خدمت ایتدرلیه جقدر
و در عهده جایلر طرفندن خلاف نظام مخصوصات واقعه دن اعشار
شرعیه یعنی اوئده بردن زیاده النیه جقدر و کزک و سائر رسومات
دخی اصول نظامیه سی وجهله التوب خلاف نظامات حرکتیه
قطعا جواز کوسر تلیه جقدر و هر شخص مرتب اولان ویرکوسنی
وقت و زمانیه بلا تردد اعطا ایدوب سائر جهتله تضیق اولنیه جقدر
کافیه ما مورین سلطنت سانیه بو خصوصلره کمالیه دقت و اقدام
ایده جقدر طرف دولت علیه دن ما موریت متنوعیه تعیین اولنان
ذواک خلاف تنظیمات برکونه حرکتیه جسارت ایتسی تجویز اولنیه جخی

تحسنات عصریه آثار جلیله فعلیه سندن اوله رق ذکر و تعدادی تألم
 و تأسیفی موجب اولور اسکی زمانلرده وقوع بولان درلو تعدیل و نیچه
 غدار لغریو او ان عدالت عنوان شاهانه ظهوره کلبه رک هر صنف
 تبعه کمال امنیت و آسایش اوزره کیند و اشی ایله مشغول اولمقده و بواسول
 اعتدال شمولک حسن اثری اوله رق ان بان معصورت ملکیه و تبعه
 ماده سی حصوله کلبه کده اولدیغندن بویله دخی جناب حقه دائما
 عرض تشکر ایتکده یز دولت و ملت و وطن و مملکت غیری و محبت
 صحیحده سی اولان مأمورین سعادت حال تبعه و استحصال منفعت عمومیه
 انجق بویونده اوله جغنی یلوب مأمور اولدیغی محالرده بونظامات اوزره
 حرکت ایتکده و خلاقی حالک وقوعی تجویز ایتیه رک منع ایلمکده
 ایسه ده بعض یرلده بالعکس بواسول خیریه نک فوائد عدیده
 حقیقیه سی لایقیه ا کلامغه درایت و معلومات ذاتیه سی کافی اولیان
 و یا خود عقلی ایرسه ده نمود بالله نیچه نیچه منافع اغراضیه سندن طولانی
 بویوله کتمک استمیان و یا اجرای لازمه مأموریتده عدم مباله تسامح
 اوزره بولان بعض ذوات و مأمورین بونظامات اعتنا ایتیه رک او مقوله رک
 زیاده رسنه محمول اولان محالرده اویله خلاف رضای عالی و اذلیه
 و غیر اصول عدلیه و تنظیمیه حالات نامرضیه وقوعه کلبه کده اولدیغی
 تحقیق و استخبار اولمقده اولوب حالو که نیت خالصه و نظامات
 موضوعه سنییه اقتضاسیجه کافه مأمورین سلطنت سنییه بی بهر حال افکار

مسئولیتی و وجب اوله حق بعض فوق العاده تنبیہات مهمہ مک ایضاح
 و بیانہ ابتداری اور شور و بلہ کہ جناب حق عمر و قبایل ہمایون
 ملوکانہ لرینی کون بکون مرزاد بیورسون ولی نعمت عامہ عبادہ
 مرحمت لو ذات شوکت سماء افندمن حضرت تیرینک کیجہ و کوندز افکار
 خیر یہ لری بالجمہلہ صنوف تبعہ سلطنت سسیدلرینک ہر درلو تعبدیات
 و مظالم دن وقایہ سبلہ سایہ لطفوائہ حضرت شہنشاہ لرندہ دائما
 نعمت جلیلہ آسایش و استراحتہ نائل و مظهر اوللری خصوصہ
 معظوف اولہ رقی بومر اعدالت معتاد ملوکانہ لرینک بالطف حق کاملہ
 حصول و اجر اسی نیت خالصہ سبلہ محض جناب رب العالمینک
 زبردست حمایت و معدات سنبندہ ہوانسان بوجہ تبعہ متوعدنک
 تراید سعادت خالی کون طرف اشرف حضرت خلافتناہی بہ الہام الہی
 و لطف نامتناہی سبی اولہ رقی بدایت جلوسی میامن مانوسی حضرت
 شاہانہ دہ جملہ نک امنیت نفیسہ و مالیہ و محفوظیت عرضیہ و نادر سیدہ سی
 ضامنہ تنظیمات خیر یہ نام سلامت انجامیلہ نظامات جدیدہ وضع
 و تأسیس نہ موفقت سنیہ شاہانہ حاصل و ہمسرا ولدی و متعاقبا
 بوظایمات خیر یہ نک احکام نافعہ سندن اولق اوزرہ اسباب عدیدہ
 تمدیات لغور و رف و از جملہ خلاف شرع اولان اشکنجہ و اذیت و انگریزہ
 و بلا موجب معاملات عنفیہ و شدیدہ اجر اسی کلیہ منع بیوریلہ رقی
 لو و جملہ برقاندخی معدات کاملہ نشر و اعلان بیورلش سیدی اللہ الحمد

تمهید ایتدیرلسی و شو و قدر که مصالح کثیره و جسمیه محالزده که ثرت
 اوزره استعمالی جهتیله هر بار حاضر و مهیا اولق و هر جنس یعنی
 کوچک و بیولند کره ایچون موجود بولمق اوزره مخصوص ظرفلر
 بایدرلسی و اکثر یا لزومی اولان محال عالییه اوله رق اوزرلی دخی
 سرعت و سهولت مصلحتی موجب اولق ایچون طبعخانه عامره دن
 لغرافیا ایله طبع اولمسی و بطلاری لازم کلان بیوجک تحریرات
 و اوراق طور بهیه وضع ایتدیرلسی صورتلری تصور و تدبیر اوله رق
 هر جنس نندن نمونه لری تقویمخانه عامره معرفتیله تنظیم و مصارفات
 واقعه سی ترقیم ایتدیرلمش و دستمال مصرفیه موازنه اولند قدده
 بولک مصرفنده اهویت رونما وادن زیاده محفوظیت و مضبوطیتی
 هویدا اولدیغندن بوماده ک دخی بوضورتله تسویه سی موافق مصلحت
 عدیورالیدیغی حالده کیفیت مشروطیه معلوملری اولق ایچون رأس
 مأموریت سنبه ده بولغان ذوات فخام حضراته بیورادیء سامیلر
 تسطیریه اشعار و بیان و سائر لازم کلانلر معلوملری اولق اوزره کیفیت
 تقویم وقایع نسخهلرینه دخی درج ایله اعلان قلمسی مجلس اولاده تذکر
 و تنسیب قلمش ایسده موافق ارادهء سنبه بیورالیدیغی حالده اجرای
 اقتضاسنه ایتدار اولمسی لازم کله چکی محط علم عالیبری بیورالقدده
 کافهء مأمورین دولت علیه کمال درجه دقتی و خلافنده بولانلرک

اسم ومهرينك رسميله خاطر لرده قالسي مشكلجه اولديغندن وفي القديم
 بويله مکتوبلره امضا وضعي دخی عادت حسنه مألوفه دن
 بولديغندن بعد ازين طشهره دن كله جك هر نوع تحريات وقائمه
 وشقه لرده مع مهر امضا وضع اولمسي ضمنده اقتضا ايدن مأمورين
 دولت عليه طرفلرينه اوامر نامه ساهی تسطير ايندراسي و برده
 در سعادتده مصالح واقعه تحريره برده استعمال اولان تذکره ل طشهره
 کيدوب کلان مکتوبلر کي ظرف ايچنه قونلوب کان توقير وسهولت
 مناسبه اوله رق دلبنده بند اولمقده ايسه ده اوزرنده نهميله اولديغنه
 دائر بر اشارت اولميرق کوياحلي معلوم اولسي اعتقاديله ساده جه
 عوشاق موم ومهر وضعيله کوندر لکده اولوب انجق کوتورن اده لر
 بعضاً ياکلش يره کوتوروب خصوصيله امور مهمه وخفيه يه دأر
 اولديغني حالده يکدي بکرك مواد مکتومه سي فاش وشايع اوله بيلسي
 مثلاً مصلحتجه مضرتي مستلزم اوله جغندن بشقه دستمال مصرفي
 دخی خيليجه مصارفات يهوده ميريدني موجب اولوب بالفرض سايه
 شوکتوايه حضرت شاهانه ده مصرفي قيد اولمسه يله محذور
 مشروحي درکار اولديغندن هم بومثلاًو محذور دن سالم اولق وهنده
 هر درايو محفوظيت وسهولتي ومصرفجه او هونتي کوزد لک ايچون
 بومقوله تذکره لک دخی مکتوبلر کي ظرف ايچنه قونلوب اوزرينه
 کوندر لک محلاک مقام واسمي ايچانه کوره يازاسي و مکتوب موميله

نظرا او مثال و تذکره دخی تاریخ وضعی مصلحتجه الزم و محسنات
 عصریه شاهانه دن معدود اوله جغی مسلم اولغله بوندن بویله بالجمله
 مذاکیر متنوعه یه و یاز یله جق جوابلرینه و الحاصل کافه تحریرات
 و معروضات رسمیه و غیر رسمیه تاریخ وضع اولغی و تاریخی و تاریخیه
 ایلماق ایچون بالجمله اقلام شاهانه و مامورین سائره یه تنبیه اولغی
 و ماموریت محالارندن یازیلان تذکره لک اکثر یسی مصالح
 مملکت سلطنت سینه و خصوصیه امور مایه و مهمات مقتضیه و سائر
 مصلحت معنیایه متعلق اوله جغندن و بوجه تحریر دولجه رکونه سندن
 معتبر دیمک اولسه نه نظراً مهر و امضا سز یا لک تحریر نیک خط و سند یله
 قالمسی و کوندن ذاتک کاغذ اوزرنده برکونه علامت ذاتیه سی بولغی
 اصوله موافق اوله محبوب اگر چه هر قدر صاریلان دستمال اوزرینه
 مهر وضع اولغی ایسه ده بودخی دائمی قاله جق شی اولیه رق
 حین کشانده و بلکه کتوروب و کتورنلار لرنده بوزلور مقوله دن اولس یله
 اوله سندن مستر اوله یه جغندن قائمه و شقه حقنه عادت و جاری
 اولدیغی اوزره بومقوله تذکره لدخی اصلی و جوابی تاریخی یاتنه مرسل یله
 مرسل له طرفندن امضا اولغی و برده طشیر لدن کلمه که اولان
 مکتوب بلرده مهر موجود ایسه ده اکثر یسندن هیچ امضا بولمید یغندن
 ذاتلری معلوم اولسه یله بعضا اسم و مختصر لرنیک موافق اولغی
 و مهر لرنیک مطابق بولغی جهنیه فرق و تمیزی کوجه و جمله سنک

تعبیر ایله محله کوره ایضا قلنسہ و یازیلہ جق یازیلرک ساطر لری پک
صبق یازاسه کی خاطرہ کلور بو صورتلر موا فسق مصلحت اولور
واردہ سنیہ توافقی ایدرایسه بو وادی اصول جدیدہ اتخاذ قلمنق
اوزره مامورین اقلامہ تنبیہ اولمسی ایچون اقتضاییدن محملارہ بیورلیدی
وطشرہ زردہ لازم کلان ذواتہ امر نامہ سامیلری تسطیر یلہ بیلدیراسی
مجلس والادہ تذکر قلمنش اولدیغی

نزد حقایق وفدعالیرده بیاندن مستغنی اولدیغی اوزره کافہ تحریراتہ
تاریخ وضعی هر محله اصول مرعیہ و معتبرہ دن اوله رق دولت علیہ
دخی بو خصوص معنایه یعنی کافہ اوامر علیہ و تحریرات رسمیه و سندات
شرعیہ و سائرہ ده رعایت اولنه کلش اولوب فقط تقاریر رسمیه
و معروضات سائرہ ده بوکارعایت اولنه ماموسی جهتیلہ بوندن اقدام
اومقوله تقاریر رسمیه دخی تاریخ وضعی تنسبب وارادہ بیورلغله
الحالہ هذه اجرا قلمنقدہ اوله رق انجق نذا کرسامیه و رسمیه امور
مهمہ سلطنت سنیہ متعلق اوله رق چوغنک احکام مندرجه
وشامله سی مستمرا اولدیغندن واقلام شاهانہ جه سند اوله جغندن
یدی الحاجہ مرا جعت اولندقدہ تاریخی اولماسی جهتیلہ وقتک
بیلنسی مشککجه اولوب بالغرض تخمین بیلنسه یلہ یکده معتبر اوله میہ جغنه
وفی الحقیقه کافہ تحریراتہ تاریخ وضعی بر امر قدیم مستحسن بولدیغنه

کسل و خلل و یره جکی دخی ظاهر در بوضورتله بیهوده اوله جق فائده سنز
 ولزوم سنز تفصیلاتدن دخی صرف نظر اولنسه مناسب اولور چونکه
 اوله مفصل و مغلق تحریرات اولدیغی حالده اوقته میوب خلاصه
 ایتدیرلمیه مجبور اولندیغندن بیهوده مصلحت تأخر ایتمکده و برایش
 ایکی اولقده در فقط اختصار اوزره یازیلوبده مصلحت نقصان
 افاده اولنسون دیمک اولمیوب زائد عدولان تفصیلاته حاجت اولمیه رق
 ایجابی قدر یازیلسون دیمک در اصول انشاده و خلوصه دائر اولان
 تحریراته سجع و قافیه و تعبیرات منشیانه درج واستعمالی واقع احین
 قرائتده مزین کورینور ایسه ده چونکه مصلحتجه اولان تحریرات بر نوع
 تقریر و افاده مرام اولدیغندن اکثر چه غیر ملزم اوله رق تصادفی قافیه ده
 باس یوغیسه ده بالالتزام سجع و قافیه تحریریسی تأخر یره سبب اولور
 اوله قافیلر و تزین الفاظ ایدیم نیتیه لغت غریبه لایله مصلحت یساعی
 مانندن چیقیمی ولایقه قبله قولایجه اکلاشلامق درجه سه سنه واره جغندن
 امکانی مرتبه تسهیل مصلحت ایچون تورکی ادالور و زمرة اچیق و واضح
 عبارتلر و ممکن اولور ایسه فقره فقره سوزلر التزام اولنسه بر کره اوقق ایله
 هر نقدر مغلق مصلحت اولسه اکلاشیلور خصصه و صیله مصلحت
 مکتوب بلرنده خلوصه دائر الفاظ قارشیدیرلمسی مناسب اولمیه جغندن
 بویله شایلدی درج اولنسه برده القابلر دیک افراط اوزره تعبیرات
 استعمال اولندیغی کورلمکده اولدیغندن بو دخی مناسب و مختصر

یاز به جق هر نوع تحریر آمده زیاده نهال درج اولمسی حین قرائت ده
 اول امر ده انها میدر مصلحت میدر یکده بیله مدیکندن او قونمسی
 بیکه بقلش دقده انها اولدیغی اکلاشیله رقی بیهوده وقت ضایع
 اولدیغندن الده دهامهم مصلحت واریکن انک سببیه دیگر ینک کبرو
 قالسمسی موجب اولو یور بوجهنله انه جق انها ل فقط کوندر یلان
 تحریرات نه دائر اولدیغی بیلنک ایچون لزومی مقدار ما ده سی بیان
 اولنسه کفایت ایدر برده بسط و تذکار اولنه جق انها نه طرفک سوزی
 اولدیغی دفعه اکلاشلق محسنا ایچون اوله تحریرات و تقریر و مضبوطه لده
 مثلاً رقی تحریر اولنه رقی فلان نارخیسه کلان امر نامه ساسی و یا خود
 ش و ذانک و یا شو محاکم کتوب و تقریر و مضبوطه سی مأانده دیومقدمه ایله
 بعده مواد اشعارینه ابتداء دار اولنسه ایضاح و تسهیل مصلحته
 مدار اوله یلور بو مثلاً و جواب و تقریر و خصوصیه بحال مس مضبوطه لده
 انها لردن صکره یازیلان رأی و جواب محارری ایجابیه کوره فاصله لیجه
 یازاسه و ماده لرم تعدد اولدیغی حالده بند بند تحریر اولنسه ماده لایقوله
 ایضاح اولمش اولور مصلحتک ایجابیه و وقوع انک اقتضاسنه کور
 افاده تحریریه ده تفصیل اولنمسه بئاس اولمیه رقی بیاغی مطالعه سیله
 هر نه ایسه اول کیفیت مهید و معنایه اطلاع ذاتی حاصل اولدجه
 طبیعت انسانیه قضا سنجیه تلذذ کسب اولنه جغی مثلاً و فائده سی
 اولمه جق نفسیه لک یازنمسی بک عبت اوله جعندن بشقه مصلحته

توجهات سنیه مشیرانه لری حق عا جزانه مده بیدریغ وشایان
یورلق باینده

معلوم دولتریدر که سایه شوکت وایه حضرت شهنشاهیده اکثر مواد
مهمه ک حسن تنسیق و تسهیلی اتخاذ اولنان اصول نظامیه
اقتضاسندن اولغله واسطه تسویه مصلحت اولان امور تحریریه ک
دخی امکانی مرتبه استحصال صورت مضبوطیه و تسهیل سی لازمه دن
کوریتوب جناب حق هر حالده حسن توفیقات و تسهیلات
صدایه سنه مقارن بیورسون مصالح دولت علیه ک کون بکون
تکثری جهتیه باطریق تحریرات متنوعه دخی نزاید ایتکده اولدیغی بیانه
محتاج دکلدر بودخی بعض سبیلردن نشأت ایدیور که مثلا بر ماده بی
طش سر دلجه یا لکزم نسوب و متعلق اولدیغی محله یازمق کافی ایکن
بونکله قناعت اولمیبوشقه بشقه هر پروکلای دولت علیه طر دلرینه
یازلمقده اولدیغی کور یله یور حتی یکنلرده بونک ایچون مخصوص
تعلیمات یازلمشیدی شمدی بنه اخضار و تأکید اولنوب بوندنصره
مصالح واقعه یا لکزم متعلق اولان محله یازیلوب یعنی امور ملکیه یه
دأر شیلر باب عالی یه و ه و ادعس کریه یه متعلق اولنان باب حضرت
سر عسکری یه و مصالح مالیه یه مخصوص اولان جانب نظارت
مالیه یه یازاسه مصالحی کرکی کبی تسهیل ایدر جواب صورتده

ذات دولت‌لری دخی مرؤت فطریهٔ علیه‌لر دن امید وار اولدیغ
اوزره بنده کز کبی صادق و محب خیرخواه‌کزی خاطر دولت‌کر دن
چیقار مبوب حق عاجزانه مده حسن توجهات علیه‌لر نی دریغ
بیور مام‌کزی نیاز ایلم اولابده

عواطف علیهٔ حضرت شهینشاهیدن عهدهٔ سنیةٔ اصفانه‌لرینه
ادر نه یالتی مشیر لکی توجه و احسان همایون ملوکانه بیور لش اولدیغی
بود فیه مسموع عاجزانه م اولوب اگر چه طشره مأوریت جامله سندن
بولنسی جهتیه حسب الاخلاص بندهٔ مخصوص لرنه باعث
مفارقت ضروری اولسی بادی تأثر اولش ایسه ده ربمزتعالی
حضرت‌لری ذات شوکتسمات حضرت شاهانه و جناب معالی القاب
صفانه‌لرینه توکمنز عرواقبل احسان بیور سون هر زره ده بولنسه‌لر
تسهیلات جملیهٔ لمیه ذات بر کزیده صفات‌لرینه یار و رفیق و اخلاق
مدوحهٔ معدلت و مرجت سنیداری رهنمای طریق توفیق اوله‌رق
ان شاه تعالی حق احق دولت‌لرنده موجب آزادی خاطر ایله منتج
نواع فوز و اقبال اوله جنی الطاف علیه دلالتیه بدیهی و ظاهرا و لفته
دعای عافیت وجود دولت‌لری تکرار یله اجرای لازمهٔ تبریک و تهنیت
معرضنده عریضهٔ چاکری قدیمه مسارعت قلند یغی محاط علم عالم
شمول اصفانه‌لری بیور لد قدده هر حال و محله طلبکار اولدیغ

اولان آثار حسن توجه و محبت دولتلرینی تأییداً هر سول سوی شوری
 بیوریلان لطفنامه سامیلری رسیده دست ممنونیم اولوب بو وجهله
 مخلص اقبای خواهیلرینی اوتتمه رق تابویله بلاد بعیده ده ییله عنایتنامه
 عالیلری ارسالنه مبدول بیوریلان همت سنیهلری شعار مخصوص بنده
 نوازی و کمال مرؤت ذاتیه مشیرانه لرینی تأیید ایدرک طوغریسی
 زیاده سیله مسروریت حقیقیه قلبیه و طرف سامیلرینه اولکیدن
 فضله خصوصیت کامله صمیمیه می موجب اوله رق هر حالده تزیاد
 عمر و اقبال اصفانه لری دعاسنی تکرار ایلدم چونکه خلوص و محبت
 بویله هنرکام غر بنده عزیزشی اولدیغندن بوالتهقات دولتلری
 علی التحقیق قواکزی هر حال و محالده التزام خلوص و اختصاصکزه
 مجبور ایلدی بوندن بویله دخی قریب و بعید آثار توجهات علیه لری حق
 باجزانه مده بیدیریغ و برقرار بیولوق باینده

بحمد و لطفه تعالی بودفعه که مأموریت واقعه جدید سنیهلرندن
 حسب الاخلاص خدا بیلور که نو جهله مسرور اولدیغمی تعریف
 یده هم و قلب دولتلری دخی بویله شهادت ایده جکندن بونجه مشافله
 علیه لری ارسالنده اوزون عریضه ایله تصدیق لایق کورهم همان
 عهدده اختصاصه تختم اولدیغی وجهله هر اسم مقبوله تبریک و تمجید
 ایله دنیا عافیت و موفقیت اصفانه لری تأدیس سنده قصوره بوقدر

در کار در دوتکی کون طبق اراده علیه لری و جمله مجالس اعماریه
 اعضا لری و وجوه ممالک مجلس والایه کلوب تعلیمات جلیله سلیمنیه
 اصفانه لری اوزره مع العجز والقصور وسع ناچارانه من مقدار نجه
 نظامات لطیفه و عدایه کیفیتی بیان اولندرق سپارش بیوریلان لایحدلر
 وجوه طرف لرندن مجلسه اعطا اوانوب جمله سنک سرلوحه مقال
 و بیانلری کندو حلقه شایان بیوریلان مرحمت و معونات جلیله
 حضرت شاهانه تشکرات عظیمه سنی و سائر بندلری دخی هر برحکاک
 اقتضای حال و موقعه کوره سایه عنایت و ایبه حضرت شاهانه ده
 استکمال معوریت مطلوبه سیچون اسباب لازمه و معاونت مقتضیه سی
 کیفیتلرینی متضمن اوله رق حتی ایچنده برینک منظومه تشکریه سی دخی
 بولندیغندن و جمله سی آثار موفقیت جلیله دن معدود اولدیغندن
 خاکبای دولت لری نه افاده اولندیغنی و جمله مطالبه ده سهوات اولوق اوزره
 خلاصه لری و برر قطعه صورتلری یازدرلقده اولغله بمنه تعالی تشریف
 عالیلرند تقدیم اوانه جنی بیانی و سبله سبله مجرد اجرای شرایط عبودیت
 واستبقای توجه والا نعت اصفانه لری معرضنده اشجو عریضه
 مشترکه چاکرانه من تقدیمه جرأت اولندیغنی محاط علم عالیلری
 بیورادقده

بج سفارت سینه سنده موریت واقعه جازانه مدن طولابی حق چاکرانه ده

و جسامت مأموریت سنیہ لرینی تحریرات وارده سنیہ لرند ن حس
ایتمکده اولدایمعدن بویله مشغولیت عظیمه لریره سنده دخی بندده
خیراندیشلری فراموش بیورماملری مروت ذاتیه و بالخاصه حق
عبیده مده مبدول اولان تو جهات صمیمه لرینی مؤید کورنسیله بشقدجه
بادی ممنونیت صحیحه اوله رق ایفای واجبه تشکر یله بوندن بویله
دخی هر حال و محله مدار افتخارم اولان مأثر تو جهات محسنه
عالیه لری حق عبیده مده مستمر و شایان بیورلق باینده

ولی نعمت جهان روح جسم عالم و عالیشان ولی نعمتمز شوکتنا
افندمز حضرت تارنک دونکی کون عزیمت جلیله ملوکانه لری کیفیتی
اتیلان طوبلرک بو طرفده قلان بی بختناجه صدای حزن افزاسندن
مسموع چاکرانه لرمن اولدقده جان جهانمزر روح روانمزا فندمزلک
مفارقت سنیہ لری بالطف حق انجیق حیات بخش ابدان قلوب
بندکان اولان عودت و تشریف شاهانه لر یله کندولرمه کلنه یله جک
صورته جله مرده برهات متأثره حاصل ایتمکله هر بر عزیمت و وجده ایون
شهنشاهی لری ملکا و مله انواع فیوضات و محسناته بادی اولدیغی
مثلا بوکره کی تشریف عالی کیفیتی ان شاه تعالی حصول آثار نافعه
دلیل جدید اولد یغندن همسان فریضه ذمت مملو کیتمز اولدیغی اوزرد
دعای دوام عمر و اقبال هم ایون شاه نهک ایفا سنده قصورمزا اولدیغی

وجميع زمائده حقوق صريحه دخی کتم اولنه ميه جفتدن بحايب دون
 کيجه اشارت مناسيه و بلسکه برنوع تربيه معنويه اوله رق برقطه
 تو بختنامه عالبريله استحقاق جهتيه بعض ستم و سرزنش بيورلش
 اولوب طرف چا کریدن دخی اقتضای غربت و سیه سبيله بعض
 لسان معذرتة تشبث اولمش ايسه ده ظاهرده بوقوله معذرتلردخی
 شمار عبوديتده مغایر و هر حالده اعتراف قصور دن بشقه معذرت اصول
 ادبيه کوره عين قباحت ديمک اولدجخی ظاهر اولمغه عنايت الهيه ايله
 انشاء تعالی قریبا خاکیايلريند روسای اختصاص اولندقد هک چوق
 استعفاي قصور اولنه جخی درکار اولوب انجق اولجه بر مقدار بی
 عفو ایتدرمک و شعله توجهات حسنه لر بی ظلمتکده غربته ره نمای
 طریق توفیق ایلک ایچسون تنویر و تجدد ر جاسيله اشبو عریضه
 چا کرانه هک قدیمه مسارعت اولمعین لطف و قلبا حق عاجزانه مده
 عفو عالی و حسن توجه سامیلری، بیدریغ و شایان بیورلوق اخص نیازم
 ایدوکی محاط علم عالبری بیورلدقده

تبریک عید سعید ارا ده التفات عاده سبيله حق عاجزانه مده اولان
 خلوص و محبتلرینک دوامی شامل بوکره احسان بیوریلان عنايتنامه
 سامیلر دن فوق الغایه مسرور و مفتخر اوله رق دعای عافیت و موفقیت
 سنبدر بی تأدیه و تکرار ایلدم ریم هر حالده موفق بیورسون تراکت

صمیمی ممتنی و منتظر اولدیغم اوزره بوجمله تشریف عالی مشیرانه لایله
حق عاجزانه مده من غیر استحقاق اظهار لطف و توجه سامیبری
شایان بیوراسی خدا حقیچون ندرجه بادی ابتهاج و افتخار
عاجزانه اولدیغی قابل تعریف اولدیغندن هر حالده ذانا و مصلحه
توفیقات علیه منعمانه لری دعاسی تکرار اولانه رقی ابرار عبودیت
و تشکر ایله محتاج اولدیغم تو جهات عالییه و صحابت سنییه عاجز
نواز یلرینک حق نامستحق کترانه مده شایان بیوراسی نیازی معرضنده
عریضه بند کلام تقدیمه اجترأ قلند یغی محاط علم

ذات عالیبرینک حق عاجزانه مده ک چوق حقوق سنییه و عاطفت
علیه لری اولدیغندن بونک قدر و شکرینی ایلامک و اجرای فریضه
تشکر و عبودیت ایلامک محض شعار نادانی و بکه عادت کریمه نعمت
کفرانی اوله جغندن حاشا بواصول ردیه قبول اولانه همیه جنی مثلاً و
اجرای خصوصیت ایده حکم دیو و قتلی و قسرسز تصدیعات دخی
منافی طور ادب اولدیغنه مبنی دعای بقای عمر دواتلری ایفاسایله
اکتفا اولمقده ایسه بده خیلی وقت دنبر و تقدیم عریضه ده اولان
قصورمک عفو ی یکده کلمات غذریه ایله قبول اولانه حق درجه ده
دکل ایسه ده بویله تقصیرات عاجزانه مده ظاهر و باطن کمال تراکت
و عاطفت ذاتیه سنییه لری اقتضاسیجه معفو حکمنده عدایتدیکدن

دور بین اولوشنه کوره اویه یله جکی افاده اولمش و چشم جهان
 بیلرینه بقین و اوزاق مساوی و بلکه پیش منی دریمنی پیش منی
 مالی نظر شفقت منظر زنده بدیهی کورنمش اولدیندن سن عالیله
 تطبیق باریقه کوزلک ایلله احتیاطا اخر کور شده بر جفت طش دخی
 قدیم قلمش ایسه دینه نوجمله اشعه ارسامیاری واقع اوو ایسه اجر اسنه
 ابتدار باعث افتخار در یو عریضهم بعض تحریرات منه ایلله مشولیت
 عاجزانه تصادف ایش اولغله ایجاب ترقی مانده قصور عاجزانه مک
 عفوی و بودن بویه دخی حق عاجزانه توجیهات محاسن آیت
 منعمانه لیک ابدالی متمنای بند کاهم ایدوکی بمنه تعالی محاط علم
 عالیله یورلده

جداده تعالی باله افیة والاقبال در سه عاده سایه بخش وصول
 واجلال اولد قلمی اخبار ساره سببه حق ناچیز عاجزانه مده انتظار
 کرده عبیدانه و غریبانه اولان توجیهات عالیله اصفهان لری
 اظهار و سزوار یورلش اولدیغی اشعار اولوب نزد عرفان پیوند
 نظارت پناهیلرله معلوم و مجرب اولدیغی اوزره اونه دیر و ذات والای
 منعمانه لیک قلبا و قالبا عبودیت حقیقه سنی التزام ایش
 و بونجه عنایت و صحبت سیدلرینه نائل و منشکر بولمش اولان
 بندکان صادق قلندری دخی من غیر ایاقه قوالکر اولدیغی بدن

وسیم اوله رق بود یار اغبارده یار سزور فبق و غمک سار سز الوده غبارا فکار
 روز کار اولان بنده صدیق لرینی خیال خانه خاطر پرانور لرندن چیه ارمیوب
 تسلیم بخش درون حزن افزون اولق اوزره ارالقه بووجهله کرم نامه
 منعمانه و علی الخصوص بعض آثار بر کزیده ولی انعمانه لر ارسالنه
 مبدول بیور یلان هم علیه لر یاسزجه ممنونیت کامله عاجزانه می
 موجب اولمده و فی الحقیقه شاهد دل آرای نحر برات و اشعارات
 سنبلری گوشه تنهائیده مانند یار صادق و انیس موافق اوله رق شوه
 مطالعاتیله اندایز روحانیه کسب اولمده اولمده تشکر ایفای عمر و عاقبت
 و قلبا و قالبا هر حالده مسروریت لری ادعیه مفروضه سی بارگاه اجابت
 تقدیم قلمند در رهله بارون حامر محب لری کشاده مشرب ادم اوله رق شمدیکی
 حالده معزول و قواکز دخی کنج خواره ایفای مأموریت سفارت
 و دعای بقای عمر و شوکت حضرت شهنشاه قوی قدرت ایله مشغول اوله رق
 اشعارات سنبلری برابرجه مطالعه اولمده در واقع اول و آخر دست
 پیوستلری منفعت دستکاه معلومدن کوتاه ایسه ده فضل و خئیده بالای
 ید علیا زینه جله عالم کواه اوله رق ینه ناظر حقیقی صورتنده بیلکده
 و او مقوله اشعار لری اندن نشأت ایتمکده در اشعار بیور یلان عنیکک
 ارسالی عین افتخارم اولمده بوراده اوروپاچه شهرتی اولان دور بیجی
 صاغره سپارش اولوب انجیق مبصرانه موافق اولسی پکده
 صغرو کبر سنه موقوف اولوب روزنه چشمک کورشنه یعنی نزدیک

و بویله ایام بمجده شرف مأموریت جلایله ایله من غیر لیاقه بولمقلقدن
 دخی ابراز ممنونیت برله لله الحمد والمنه مبارک وجود عالمسود جناب
 جهاندارینک کمال صحت و تندرستی ایلله ارایش افزای سریر شوکت
 اولدقلری بیان و حکایت و میانۀ دولتین فخریه بنده برکال اولان موالات
 حقیقه اقتضاسنجه اشبو اجرا اولمقلده اولان رسم شادی نزد عالیده
 دخی موجب محظوظیت اوله جغنی بیانیله من غیر حد طرف اشرف
 عالیدن اوله رق بسط کلام تبریک و تهنیت اولندقلده ایمراطور مشارایله
 کمال درجه اظہار خلوص و تشکر ابله جانب معالی مناقب حضرت
 ملوکانه یه اولان صفوت و مودتی بیسان ایتمش اولدیغی
 اولدقلری و الحالہ هذه اکنسای تاج رسمی اجرا اولمبقه رق بعض
 شایان تماشای اولان پرلره و رسماً تیار تولره و بالولره کیدلمسکده اولمقلله
 بوندن بویله رسم مذکور دخی اجرا اولندقلده کیفیت واقعه سی اشعار
 قلنه جغنی و روسیه دولتی امور اجنبیه سی ناظری قونت نسلرود جنابلری
 دخی میلانه کلمش و ضیافت مذکورده کندیوسبله کور شلمش اولدیغی
 محاط علم

بود فعد دخی لطف و جوابا مر سول سوی بندکی بیوریلان عنایتنامه عالی
 منعمه لری انملہ زینب تعظیم و مزایای سندسی رهین ازمان عبده صادق

حضرت پادشاهی موجب افتخار در دیه رک کلوب قاعدهٔ اروپا
اوزره مدعون اناثی کـندوسی قبول و تکریم ایملش اواند یغندن
بوم فخرتک طرف عالی یہ اشعارینی مؤخر ا پرنس مومی الیه افاده ایملش
واندیغی محاطم

حشمتلوا و استریا ایپراطوری جنابلری میلانه کلزدن اول میلان جوارنده
کائن منجه شهرنده اولان سرایده برقاج کـون ارام ایله بعده اشبو
ماه حالک اون ایکنجی کونی اوروپا اصولنجه هنظور دن مرتب الای
مخصوص صر بله میلانه واصل اوله رق فرداسی کونی ایپراطور مشا الیه
وخاندان ایپراطوری ویا لکنز دول فخرجه بیوک ایلیچیلری و بعض
متخیر ان ارکان دولتدن عبارت اوله رق ضیافت رسمیه ترینیله سایه
شـرکتوایه حضرت شهنشاهیده قولکیزی دخی دعوت ایملش
اواند کلزدن لدی العزیمه طعام اواند قد نصکره ابتدا طرف چاکری یہ
حشمتلوا ایپراطور یجه جنابلری و بعده ایپراطور مشا رالیه جنابلری
کله رک میلانک ارض وهوا سنک فی الجملة قسطنطنیه یہ مشابه
اولسندن طولایی سایه مکارموایه حضرت ملوکانه ده درکار اولان
راحتزدن سؤال و مبارک طبع معالی تبع حضرت شهنشاهی بی استفسار
یتلریله طرف چاکریدن بحمد تعالی سایه عنایتوایه حضرت ولی نعمته
درکار اولان کمال مرتبه استراحت کتراه مدن انظار تشکر و محمّدت

کلوب دعای بقای عمر و عاقبت جناب شاهانه ایلده ولادت هم ایون حضرت
 پادشاهی تبریکی و مر اسمنی زند عاجزیده ایفا و حتی رتبتلو پرنس مترنج
 جناب لری دخی طرف حضرت شهنشاهی به کمال حرمت نشان عالی
 جناب شاهانه بی سائر کندوده بولمان نشانلرک اوزرینه قدیم و تعلیق
 ایتش اولدیغی حالد کلوب مر اسم تهنیتی بالا اجرا جله سنک کال خلوص
 و ممنونیت ایلده کلکده اولدقلربی وسایه شو کتوایه حضرت شاهانه ده
 بودفعه اجرا اولنسان اصول تزیینات شان عالی به موافق صورته
 اولدیغی افاده ایتش و بعده تصویر هم ایون حضرت شاهانه جای والاسنه
 کیدیلوب محاسن و مهابت حضرت شاهانه و ستایش معالی نمایش
 جناب پادشاهانه مناقب جلیله سی یاد و تکرار اولنش و برابکی ساعت
 صکره مدعوین ممنون و مکرم اولدقلری حالد عودت ایتش اولدقلری
 و طرف چا کریدن دخی افتخارا و تشکر ایتکرار دوام ایام عمر و اقبال
 هم ایون حضرت شاهانه ایلده بوندن بویله دخی نیجه نیجه انوار مسرات
 جلیله حضرت شهنشاهی روشناساز چشم جهان و صبت بلند
 شان و شوکت جناب جهانبانی سامعه زیب عالمیان اولسی ادعیه
 خیریه مخصوصه سی بالایفا من غیر حد فریضه ذمت ملوکیتدن اولدیغی
 اوزره مر اسم مر غوبه تبریک و تهنیتک اجرا سنه اعتنا اولندیغی
 والته و قوعبولان بعض قصور عاجزانه مک هر حالد عفو و احسانی
 ممتنای بند کانه بولنش ایدوکی و چونکه پرنس مترنج دخی خدمت سنییه

هم ایون ملوکانه لرینی مفارن عیب دانه لر مرزده ابد مدت بیورسون
 بحمدہ تعالیٰ اشبوسنہ مبارکہ شهر رمضان شریفک بدرنامی اولان
 اون دردنجی کوننده دخی کمال عافیت وشوکت جناب جہانداری ایلہ
 لیلۂ جلیلۂ ولادت هم ایون معالی مقرون حضرت خلافتنشاہی
 شرف حلول ایش وکافۂ حال و محلدہ و علی الخصاص بوص بومثالو
 دیار اجنبیہ دہ اویلہ اوقات مسرتہ اجرای کمال رسم شادی ایلہ
 شان خلافت نشان حضرت ملوکانہک اعلاان و اظہاری
 جلہ بندگان صدق عنوانہ کورہ واجبۂ ذمت عبودیت و باعث تشکر
 و مفخرت اولدیغی بدیہاتدن بولنش اولغلہ لیلۂ جلیلۂ مذکورہ دہ
 ویلہ دہ کائن سفارتخانۂ دولت علیہک دخی درون و بیرونی ایقہ دشمع
 وقفہ دلیل ایلہ ثنوبر و تزیین اولدیغندن ماعدا سابقہ لرندن فضالہ
 اولہرق تصویر هم ایون محاسنمون حضرت شاهنہک دائرۂ شوکت
 باہرہ سنک دخی ترینسات لایقہ سی اجرا و اوروپا اصولنجہ سایۂ
 عنایتوایۂ حضرت ملوکانہ دہ دائرۂ مذکورہ دہ جمعیت سوارہ ترتیبہ
 اعتنا اولنہ رق اوستریا دولتنک او چیوز قدر اکا برواکا برہسی وکافۂ
 دول متحابہ سفراسی دعوت اولنوب چاکر احقرلری و سائر سفارت سنہ
 ماموری بندہ لری و تحصیلدہ بولنسان عساکر خاصۂ حضرت شاهانہ
 ضابططان و فراقی البسۂ رسمہ ایلہ حاضر بولدیغیز خالده مدعو اولنلر
 دخی مجرد ذات شوکتسمات حضرت شهنشاهی بہ تعظیما و بیغورمہ لر ایلہ

تبعه حصه دار منفعت و افتخار اوله جنی رتبه بدهنده اولوب انجق مرکز
تسویه مصالح مهمه سلطنت سنیه اولان اقلام شاهانه درویش
و تسویه اولنان امور و واقعه و دائمک اصول تنظیمه سی پکده یولنده
کورغامسی جهتیه بوماده مهمک دخی محاسن توجیهات جللیه
حضرت جهاندار یلریله صور نظامیه و اجرائیه و جهت تسهیلیه سنک
استحصالی ایجاب حال و صلحتدن اولغاله مصالح واقعهک هم
مضبوطیت و سهولتی موجب اولق و همده برطاقم مشکلات یهوده
وزائده دن قورنارلق ایچون موقع مصالح جسمیه و مهمه سلطنت سنیه
اولان مأموریتلرده کوریلان امور و خصوصاًک جهت رؤیت و تسویه
و اجرائیه دایر بعض صور ممکنه تسهیلیهک اول امرده بعض وکلای
فخام حضرتانیه مذاکره سیله کیفیات مصممه سنک بعده عرض
و استئذان اولغسی متبادر افکار اولش

ایسده اولیایده

رحمته تعالی و تقدس حضرتلری ایلیمبار که ولیائی ابرکه حرمتنه
ولی نعمت ولی نعمت جهان شهنشاه مکارم نشان شوکتآب
قدر تنصاف افندمن حضرتلرینی کمال صحت و عافیت و مزید اقبال
و مکننت و شوکت ایلله الی الابد پیرایه بخش سریر سلطنت و خلافت
و سنین عرویات شهنشاهیلرینی بی نهایت وظل ظلیل طوبی مثل

کترانه از مزد دعوات خیریه سی بالتکرار معرض تشکر کرده عاجزانه اشبو
 عریضه چاکرانه کمندویاز وسیله اوله رق ترقیم و تقدیمه جسارت
 قلندی بالطف حق سایه فیضوایه حضرت شاهانه ده اکنساب
 هنر و معرفت سخی و اقدام ایلد کجه دهاز یاده منظر عنایت اوله جنی
 الطاف سنیه دن امید واثق اولغین هر حالده حق نامستحق
 کترانه مرزده محاسن توجهات جلیله بنده پرور یلری سزاوار و شایان
 بیورلیق باینده

جناب حق ولی نعمت بینمتر باعث انتظام احوال ملک و دوات و مجدد
 قوانین سلطنت پادشاهز افند من حضر تلرینه نو کهن عمر و اقبال
 احسان بیورسون لله الحمد ذات حکمت صفات حضرت
 شهنشاهی یزینک متخلق اولد قلیری اخلاق مدوحه و افکار حسنه
 عالمی سندان لری اقتضای عالمی سنجه کافه ملک و تبعه و بالجمله مصالح
 سلطنت سنیه لری حسن تنظیمات و تسهیلاتی حقنده آن بان مشهود
 جهان بان اولان بوجه هم نافعه عالییه و مساعدات خیریه متوالیه
 ملوکانه لری برکاتیله هر بر امور دوات علیه لری حسن نظام و صورت
 کسب ایتمکده و یاور لری لطف حقله سایه عنایتوایه حضرت
 ملک پرور یلر ده دها نیجه نیجه منافع ملک و سلطنت سنیه لری بی منج اوله حق
 مآثر جلیله لری نو بنوسر غمای ساحه ظم و رواشتهار و بوجه نه کافه صنوف

اولدیغم بونجه نعم مشوعه سنيه مجرد ولی نعمت بنمیز ولی نعمت جهان
 پادشاه مبدول الاحسان افندمن حضرتلرینک حق عاجزانه مده
 بیدریغ وشایان بیوریلان مآثر توجوهات جلیله واثار الطاف علیه
 حضرت ملوکانه لری اقتضای عالبسندن نشأت ایدرک خدا یلورکه
 ایفای ذره تشکری خارج ازامکان اولوب بنده زاده لری کوله لرینک
 دخی چاکر لری کی مایه استحقاقدن بی بهره ایکن ترفیع رتبه عاجزانه سبیل
 مجلس والا مضطرب اولطه سنه مآوریتی خصوصته ارزان بیوریلان
 مساعده سنیة جناب جهانبانی مطلقا ولی نعمت ملک خصلت افندمرک
 شجیه فحیمه چراغ پروری و عنایت کامله ملوکانه لری ثمره جلیله سندن
 اوله رق عبد عاجز لرینی برنوع تلطف دیمک اولدیغندن بشقه
 بریکی چراغ یشدیرلسنه مساعده بیورلغله ربمزعالی توکمز عمر
 وعافیت احسان بیورسون ولی نعمت افندمرک اشبو عنایت والتفات
 علیه شاهانه لری طوغریسی فاملیاجه عاجز وعاجزه برطابق بنده لرینه
 مفخورت عظیمه وکندوسنه دخی تحصیل معارفه وسیله جدیده وقویه
 اولدیغندن بوخصوصده دخی توجوهات تشکر ایده جگر لری یله میهرک
 همان فریضه ذمت مملوکیتمز اولدیغی اوزره دوام عمر وصحت وزیاد
 شان وشوکت شهر یار یلر یله حسن نظریا کسیر اثر حضرت
 شهنشاه لری اوزر لر مرده دائم ومستقر اولدیغی مالد رضای میامن
 اقتضای خلافتنا هیلرینه موافق خدمات حسنه یه ووفقیته

یازیلان بحر پرانک سبک و عباره لری نزد معالیوفد حضرت شهنشاهیده
 کمال لطف و احسان بی پایان حضرت ملوکانه اقتضای عالیسنجه
 قرین تصویب بیورلمش اولدیغی تبشیر و افاده سبله نفعات لازمه سنه
 دائره هامة پیرای تعظیم اولان تذکره علی مدلی مأل و الی رهن
 ایقان چاکری اولوب ربمزهالی حضرت تلی نوکمز عمر و اقبال احسان
 بیورسون ولی نعمت بمنزولی نعمت عالم افندمز حضرت تریک جله مز
 حقنده آن بان هر درلو ظهوره کلان لطف و انفات شهنشاهیلرینک
 ادای ذره شکرینده و جوهله عاجز اوله رق بتخصیص قواکرم غیر
 استحقاق مستغرق اولدیغم بونجه انفات سنیهیه مقابل هیچ برکونه
 خدمته یرامدیغم بدن طولانی محبوب اولدیغم حالده بو باده دخی
 بوجهله تعطفات و مساعدات سنیهیه مظهر یتیم مطلقا بو خصوصه
 دائر اولان تعلیمات حکمت ایت حضرت شهنشاهینک تسهیل ایتسندن
 نشأت ایتش اولدیغندن فریضه ذمت عاجزانه اولدیغی اوزره
 تشکرات لازمک اجر اسبله دعای دوام عمر و اجلال حضرت ملوکانه
 تکرار و بودفعه یازمسی لازم کلان بحر رات و تذکره دخی بالتسبیر
 مقام والای صدارتیناهیدن صوب و الالینه تقدیم و تسبیر قلنددیغی

قواکرمک هیچ برشیده لیاقت ذاتیم اولدیغی حالده بخدمه تعالی
 سایه فیوضات پیرایه حضرت شهنشاهیده شمدی به قدر نازل و مظهر

واقبال شاهانه وهر حالده حسن موفقيت سنیه پادشاهانه لری بتکرار
رفع بارگاه اجانب قلمش اولوب واقعا نیت صادق سنیه و همت جليلة
ملوكانه لری بالجله اهالی و تبعه ك استحصا ل اسایش و راحیله اعمار
لك و ملكت قضیه نافع سنیه معطوف و مصروف اوله رق تنظیم
خیریه لك وضعی دخی بوامر اهك حصولیون اولغله اكر چه بونك
بعض متفرعات نظامیه و اجرائیه سنیه قصور اولمش ایسه ده
بدایت مصلحت اولسی جهته نزد كارم و فدم ملوكانه زنده لطف شایان
عفو و احسان بیوریه جهته نظرا بتوفیق تعالی بوندن بویه
مصالح واقعه و نظامات لازمه ده و باخصوص دولت علیه لریله دوست
معاهد و متفق اولان دول فخریه و متحابه بیننده البوم جاری و مرعی
اولان مصافات نامه و مسالمت كامله لك حالا و استقبال حسن دوام
و محافظه سی خصوصنده یاورى توجهات محاسن ایات شهنشاهیه لریله
ذاتنا و بالجله و كلای سلطنت سنیه لریله متفقا غرض سن جه كمال استقامت
اوزره خیرت لازمه لك اجرایی خصوصنده طلب عون و توفیق حضرت
اری ایله ادعیه خیریه شهریار یاری بتکرار جله تأدییه و تدكار اولمش
اولدینی

معلوم مال بیورلدینی و جهله ییكباشی احمد افندییه ویرلك اوزره
زقیم اولسان تعلیمات ایله دولت و طاهر پاشا حضرتلرینه اوله رق

جهتيله كافة خواص بندكان وبالجملة تبعه وسكانه حیات جدیده
 جاودانی کلهرك جله مزونو جهله مستغرق دریای سرور و شادمانی
 اولاد قلمز محتاج بیان اولیوب علی الخصوص بو عبد مملوکاری كرك
 روسایی خا کپای شوکت پیای حضرت شهنشاهی اولقلعیدن و كرك
 من غیر حد حق ناچیز آمده اطفالا و احسانا ارزان بیوریلان بونجه
 النفات عالی حضرت شهنشا هیلرندن طولایی وایه مند سرور
 و مفتخرت لایحضا اولدیغیدن طولایی طوغریسی ازهر جهت اجرای
 تشکرده عاجز بولندیغ بدیهی اولقله همان فریضة ذمت مملوکیتم
 اولدیغی اوزره دعای دوام ایام عمر و اقبال خلافتینا هیلری تأدیه
 و تکرار یله تبریک قدوم فیوضات لزوم حضرت ملوکانه لری معرضنده
 عریضة چاگری تقدیمه اجتناسار قلند بیغی

بعض تنبیهات جلیله شهنشاهی لری متضمن بیاض اوزرینه کرامت
 افزای سنوح بیورلمش اولان برقطعه خط همایون اصابتنون ملوکانه لری
 ز بور بخشای هامة تعظیم و مفتخرت اوله رق طبق امر و فرمان
 کرامت عنوان ناچداریلری اوزره بوکون بعد الجمعه كافة وکلای
 دولت علیه و ماورین سلطنت سنبه لری باب عالی لرینه جلب و دعوت ایله
 جلسه سی حاضر اولدقلری حالد قرائت واحکام جلیله سی اعلان
 و اشاعت و فریضة ذمت عبودیتیز اولدیغی و جهله دعای دوام عمر

انواع خیر و منفعت عظیمه بی منتج اولان سیاحت باهر فیوضات
حضرت ملاوکانه رسیده حسن غایت اوله رقی عودت مستلزم
المسرت همایون آن بان تقرب ایتمکده اولدیغی تبشیر بیوراش اولقله
ربمز تعالی حضرت تلری توکنمز عمر و اقبال احسان بیورسون
ولی نعمتمز روح جسم جهانمز پادشاهمز افندمز حضرت لرینه اولان
تخسر و اشتیاقز طو غریسی کاله ایرمش و کیجه و کوندز چشم جسم
و جانمز تشریف حضرت ولی نعمت عالم افندمز انتظارده کورشمش
اولدیغندن اشوتبشیرات علیه دن کافه خواص بندکان و تخصیص
چاکر صدق الجنان لرینه درجه لده مسرور اولدیغیزی تعریف
ایده مدیکدن مجرد اظهار سرور و تشکر ابله هر بر ذره غبار راه
همایونی توتیای دبدۀ تخسر و مغفرت ایدرک یعنی عاجزانه و ناچیزانه
یوزمی و کوزمی مبارک خالک قدم عالی شاهانه لرینه سوره رک اولجه
تبریک شرف تقرب قدوم فیوضات لزوم حضرت شهنشاهی
معرضنده عریضه چاکری تقدیمه اجناسار قلنددیغی

جناب حقه هزار شکر وحد اولسون ولی نعمت بمنتمز ولی نعمت عالم
و عالمیان شهنشاه عنایت نشان پادشاهمز افندمز حضرت تلرینک
کال شوکت و اقبال ایله شمس سلطنت سنبه لرینک برج شرفی اولان
استانده شوکت اشیا له لرینه عودت باهر المسرت شهنشاهی لری

مکارم آثار علیہ ملوکانه لینی برقاندخی ابراز و اظهار و کافه و کلای دولت
 علیہ بی و بتخصیص سایه احسان نوبه حضرت شاهانه ده نائل
 و مقتخر اولد بیغم مأوریت جلیله جهتیه دونکی کون چاکر متخصصلرینی
 و رفاقت بند کانه مده بولان ذواتی تلطفه سزاوار بیور مقی اراده
 عنایت عاده سیله لطفاً و تنزلاً بمجلس والای مذ کوره شوکت افزای وقوع
 اولان تشریف مکارم الیف جناب ناجداری کیفیت عنایت منقبتی
 و خصوصیه کمال بنده پروری و احسان کسری شاهانه اقتضاسنجد
 مخصوصه حق عبیدانه مده ارزان بیوریلان التفات عالی حضرت
 ولی نعمت کیفیتی دخی طوغریسی حق عاجزانه مده شایان بیور یله
 کلان الطاف جلیله سابقه به شکر و سپاسی ناقابل عاطفت
 و التفات فائقه و لاحقه اولسیله جمله مزک فرق مباحات و افتخار
 بند کانه مزرسیده فلک اعلا اوله رق حق تبارک و تعالی حضرت تبری
 سرناج مباحات اولان ذات همایون مکارم نمون حضرت شهنشاهی به
 توکنن عمر و اقبال و شوکت احسان و بالجمله مأورین و بندکان سلطنت
 سنیله لینی و خصوصیه بوعبد عاجزی رضای فیض ارتضا و دلخواه
 معالی پیرای شاهانه لرینه موافق خدمت مانه موفقیتله مسرور و شادمان
 بیور مقی ادعیه خیریه سی معرض شکر گذاریده یاد و تکرار قلمش اولدیغی
 للہ الحمد و المنة بالجملة تبعه و عمالک سنیة حضرت شهنشاهی لری حقنده

مجرد جناب مراحم القاب شهنشاهی به موهبه مخصوصه الهیه
 اولان شمه فخریه بنده نوازی و سجدیه جلیله عاظمه نسازی ظل الهی
 اقتضای مکارم احتواسی و حق بندگانه مدد مرحه ابدال یوریلان
 نیر تو جهات احسان غایت جناب شهر یاری ابتغاسی اوزره کرک
 مقدحه مجلس والای احکام عدلیه ریاسته وقوع بولان مأموریت
 بندگانه مدن و کرک شمیه قدر مشاهده ایلدیکم الطاف بیغایه و اعطاف
 مالاتهایه حضرت ملوگانه دن طولانی نوجمله و نصورتله فریضه
 تشکر و محبت مبادرت ایلسم (کاهی حقها) ایفاسی ممکن اوله میده جفی
 ظاهر و بوبانده وسع چاکرانم مرتبه مأموریت عیدانه مک بر وفق
 دخواه عالی تمسبت و اجرا ستمه سعی و غیرتله باعث سعادت دارنیز اولان
 رضای فوز اقتضای حضرت پادشاهینک استحصالن دن غیری
 چاکر لینه برکونه منهیج عبودیت و رقیب بولنجه جفی بدیهی
 و باهر اولد یغندن بوامیه عیدانه مدد حصرو جود و بذل افکار نامه عدد
 اولمقده و اولو جهله مستغرق بیورلدیغ لجه بیکرانه عنایت
 و عاطفت حضرت جهانبانینک قطره سی تشکرندن عجز و قصورم
 نمایان ایدوکی رتبه بداهنده ایکن کافه مصالح ملکیه و عسکریه و سائر
 مواد مهمه سلطنت سنبه لری حقنده آن بآن مشهود جهان و مدحت
 افزای عالمان اولان محاسن اقدامات کامله حضرت شهنشاهیدن
 ناشی مجلس و لاری مصالحی حقنده اولان همت جلیله و حسن انظار

حلول ايتك حسييله اشبور روز نصرت افروزده شمس تابان شوكت
 و شان ملوكا نه لرينه بيت الشرف اولان چراغان ساحلسر اى
 دايكشال نه نقل همايون شهنشاهيلرى شرف وقوعبولمش وبوكيفيت
 جيله اصدقاى بندكان شاهانه لرينه موجب شادمانى وسرور اولمش
 اولغله همواره مواسم فصول وسنين اجراى اصول وقوانين ايلديكجه
 مبارك ومسهود وجود احسان الوده ملوكا نه لى زيب افزاى صحت وشوكت
 اوله رقى اشبو نقل همايون شهر ياريلرى دخی انواع فوز وبهجت مرقون
 اولقى دعوائى تکرار يله فریضة ذمت ملوکیتم اولدیغى اوزره ایفای
 لازمه تبریک وتهنیه اجنسار قلندیدیغى محاط علم عالمشمول عاليلرى
 بيورلدقده هر حالده حق نامستحق کترانه مده محاسن توجهات مکارم
 آيت سنيلرى دائم وسزاوار بيورلىق باینده

ربحز تعالى وتقدس حضرتلى شهنشاه جهان وباعث معموريت
 ممالك وبلدان اولان ولى نعمت بينتمزولى نعمت كافه بندكان افندمز
 حضرتلى دنياز طور دقيجه پيرايه بخشاى اريكه شوكت و شان
 وظل ظليل مراحم دليل شهنشا هيلرينى هميشه زيب اراى مفارق
 عالم وعالميان بيورسون چاكر متخصصلرى من غير حد ولياقة
 ذات معالى صفات پادشاهينك كال صدق عبوديتيله مغتخر ومباهى
 اولديغكم شرف عالمه اسي تشكرينك ايفاسنده عاجز بولنديغم حالده

حالا و قالا تشکرات مطلوبه سی قابل اوله مدیغندن و مهاسبت
حضور همایون و اظهار بیوریلان التفات مکارم منون شاهانه دن
و خصوصیه طوغریسی ولی نعمت افنده زک حق چا کرانه مده شایان
بیوریلان عنایت سنیلرینک تشکرات فعلیه سی اوله رق خدمت
ایده مدیکرک بحبندن طولایی ایقای سپاس و محمدنه نه لسانمده مکنت
ولایت ونه ذاتا بارا و قدرت اوله مبهرق لایقوله بو فریضه ک اجر اسنه
مقتدر اوله مدیغندن تحریرا تقدیم عریضیه جسارت قلمش اولمغله
فریضه ذمت عبودیتز اولدینی و جمله دعای دوام عمر و اقبال و شوکت
و ثنای قوام فرو و جلال و اہت حضرت شہریاری تذکار و همان رضای
عیامن اقتضای ملوکانه لینه موافق اوله رق جمله مزک خدمات مقبوله یه
مظہر یتله برقا دخی نائل مغنرت اولمغلمزک تمغیاتی تکرار برله ایقای
و جیبہ جد و تشکرہ ابتدار قلمنقدہ ایدوکی

جناب فیض بخش فصول و ازمان آفتاب عالم افروز برج و شوکت و اقبال
و مہر ضیا پاش آسمان اہت و اجلال اولان ولی نعمت بختمز ولی نعمت
جہان شہنشہ احسان عنوان افندمن حضرت تلبی الی الابد کمال عافیت
وصفا یلہ سرراری سلطنت و جہانداری و زینت افزای خلافت و کامکاری
ایدلرک سایہ عنایتوایہ ملوکانه لینی فرق عبیدانہ لمرزہ ابد نشان بیورسون
بحمدہ تعالی میامن فیوضات الہیہ یلہ ایام خجستہ تمام موسم ربیع

جناب حق و تبارك ولى نعمت بمنتقم پادشاه دريا كرم و شهنشاہ عالم شميم
افند من حضرت تيرينك كوهر كرامتیه كان احسان و عا طفت اولان مبارك
ذات همایون حضرت خلافتن شاهلرینی الى الابد زيب اراى اورك
معلاى تاجدارى و شوكت و فرمان فرماى منصه كامكارى و فخامت
بيورسون جناب مكارم آب ملوكانلرینه موهوب من عنداه اولان خصال
بهمال بنده پرورى و عا طفت و متوارى درج فطرت شاهاندرى بولتان
شمیه الماسپاره عنایتكستری و مكرمت شهنشاهلری اقتضای جلیلی اوزره
بندكان سلطنت سنبهلى حقنده على التوالى مع املة اطبقه
واعطاف و التفات علیه ملوكانه لری ابدال وارزان یورلقده اوله رق
چا كر متخصصلری دخی له الحمد والمنه عتبة فلك كبرتبة حضرت
خلافتنناهی به عبودیت ورقبيله مباهى بشدكان حضرت
شاهانه لردن بولمقلغم شرف و من یتبله من غیر حد و لیاقة شمیدی به قدر
مستغرق اولدیغم بونجه نعم جلیله و الطاف و احسان مالا نهایه
جناب تاجدارینك ایفای فریضة تشكریدن بالوجه عاجز و قاصر
ایكن سجیه جلیله كال بنده پرورى ملوكانه لردن ناشی بوكره دخی
عواطف سابقه جناب پادشاهلرینه علاوه لاحقه اولمق اوزره
بوچاكر بيقدارلرینه لطفاً و عنایه حضور فائض النور حضرت
شهنشاهیده تلطفات علیه اوله رق برقطعه مرصع قوطی عنایت
و احسان ملوكانه بیورلش اولمسيله بووجهله اولان الطاف عایهك

ایفای تشکرینه کافی اوله بیله جگ مرتبه قول کرده قوه ذاتیه نطقیه
 ونه مکننت بضاعه کسبیه قلیله اوله رق الحاصل نه درلو الفظ
 تشکریه ایله اجرای فریضه شکر نعمت ولی نعمت ایدهیم دیسمینه
 قوه مفکرة ناچرانه مده تصور ایده بیلدیکم قدر تشکرات عبیدانه می
 اظهار ایده میه جگم دن همان جله دن زیاده برمدنبر و خدا یلور که
 ر یلسز جه دیدار پرانوار حضرت خلافتناهیك مشاهده مسرت
 بخشاسنه کمال صدق بندکی و حب درون حقیق ایله درکار اولان تحسیر
 ناچرانه دل صبر و قراری یقرار ایتکده اولغله بلطفه تعالی مبارک
 جال بالکال حضرت شهنشاهیك نعمت جلیله مشاهده و توتی عیون
 بندکان و جلا بخشای چشم علیل غریبان و حاجتمندان اولان مبارک
 قدم شوکت نوأم حضرت ملوکانه لیک شرف رخسوده سی ایله
 مسرور و مفتخر اولدیغیده نه عفو و اغماض عالی حضرت
 شهنشاهیلرینه مظهریته محتاج اوله جغم و جمله ایفای فریضه
 شکر گذاری و محمدمت اوله جغمی درکار ایتسه ده بویه برعنایت سنیهك
 مطلوب عالی اولان تشکرات واجبه سی انحق غیرت و استقامت ایله حسن
 خدمت دیمک اولدیغنی درک ایله جناب حق لطف توفیق مظهر
 ایدرک رضای معالی ارضای حضرت ولی نعمته موافق خدماته
 نالیت عاجزانه دعای بخاوص القلب یاد و تکرار و بوصورتله تشکرات
 تحریریه اجناسار قانداغی

و فیاض مطلق ولی نعمت جهان روح جسم جهانیان شهنشاه مکارم
 عنوان ولی نعمت بتمیز شوکت آب معدلت نصاب افتد از حضرت تشریف
 تو کیمز عمر و اقبال احسان بیورسون ذات عنایت سمات حضرت
 شهنشاه یارینه موهبه مخصوصه الهیه اولان اخلاق عالیّه عالمیستند
 و همت کامله فلک پیوند ملوکانه لری اقتضا سنجیده مانند مهر منیر شمع
 لطیفه سی عالم کبر اولان الطاف و عنایات نامتناهیّه حضرت شهنشاهیدن
 اگر چه هیچ بر حال و محله امید ی کس مرایسته مدد طو غریبی هاله
 شمدیلر ده نه بو کونه عنایت سنیّه فائقه و نه عودت چا کرانه مدد ساعده
 علیه لایقه شایان بیور یله جنی خیاخانه خاطر کترانه مدد یله کمر یادی
 بو و جملّه لیاقت ذاتیه تا جزانه و تصورات کترانه مدن خارج حق
 عاجزانه مدد شعار مخصوص ولی نعمت و علوه همت سنیّه حضرت
 شهنشاهی اوزره ظهوره کلان عنایات جلیله حضرت ملوکانه لری
 تشکری ناقابل بر عنایت عظیم الماثل اوله رقی بر فائدها حقانیت و معدلت
 سنیّه مجزومه جناب شاهانه لری نک دلائل جدیده سندن معدود و بلکه
 عبرت افزای باصره ارباب شهود اوله حق مکافات عادلّه حضرت
 ملوکانه دن نشأت و چا کر مخصوص لری ی یکیدن چراغ و احیای درجه سینه
 قلب حزین غریبانه القای انبساط و مسرت ایتمکله نوجمله ایفای
 حقوق ولی نعمت و تصور تله اجرای واجبه تشکر و ممنونیت ایده جگر ی
 یله م چونکه بویه بالقیات و عنایت جهان قیمت جناب شهنشاهیت

شاهانه حق بگو که ایضاً اوازم تشکری قابل اوله من را احسان همایون
 و دونکی کون دوانلو عزت بک افندی حضرت تریله ارسال بیوریلان
 منشور عالینک شرفورودی مستلزم مفخرت کونا کون اولوب کمال اداب
 تعظیه و شرایط لازمه تبجیلیه ایله استقبال و سایه عنایت و ایف شاهانه ده
 بعضی مأمورین و کتبه بنده لری حاضر اولدقلری حالده قرائتله ادعیه
 موفقیت سنیه جناب جنهاب نبی یکر زبان اوله رق مرفوع باردکاه
 رب متعال قلمش وهر تقدیر میرمشارایه حضرت لری دلالتلریله ایضای
 واجبه تشکره لسانا مبادرت و مسارعت اولمش و چونکه نوجهله
 تشکر اولنسه ابدال بیوریلان توجهات علیه جناب پادشاهی به
 نظراتش کرات حقیقه سنک لایقوله ایضای ممکن اوله میه جنی
 بدیهیاتدن بولمش ایسه ده تشکرا فریضه ذمت عبودیتدن اولدیغی
 وجهله ادعیه مفروضه حضرت خلافتیناهی تکرار وهر حالده
 توجهات محاسن ایت سنیه نک استقراری استرحای ایله تحریر ادخی اجرای
 تشکره ابتدار قلندیغی

مجرد الطاف بی پایان حضرت شاهانه اقتضاسندن ناشی من غیر
 استحقاق بوسکره دخی امور خارجه نظارت جلیله سی عهده
 بندگانه توجه و احسان همایون حضرت شهنشاهی بیورلش
 اولدیغی بودفه جانب باب عالیدن اشعار بیورلش اولغله جناب حق

خصوصاً برین دائر اولان تنظیمات خیر یوده حسن نیت جلیله خلاصه
وعزیمت علیه صادق شاهی اهل نوری اوزره موفق ومظهر وجهه مری کمال
صدق واستقامت قلبیه وقالبیه ایله بماده نافعده وهر حاله رضای
میان ارتضای ملوکانه رینه موافق خدمات نافه به نائل ومصدر
ایدرك مسرور وشادان بیورمق دعوات خیریه سنی تکرار ایله ایفای
واجبه تشکر التفات عالی به ابتدار قلمش اولدیغی

جناب حق و فیاض مطلق ولی نعمت بینة رباعث افتخار جهانمزشو کتآب
مکار منصاب افندم از حضرت تلرینک عمر و اقبال وشوکت و شان واجلال
جناب خلافتنا هیله برینی افزون و او فر و نیر اعظم افق افروز
توجہات خورشید ایات ظل الالهیلرینی جمله بندکان و بوچا کر صدق
نشانلری مفارقنده لمعه کستر و کافه خصوصیات سنییه
توفیقات الهیه و تسهيلات صمدانیه سن دلیل و رهبر بیورسون عبد
عاجز نری شمدیه قدر نائل ومظهر بیورلمش اولدیغیم صنوف التفات
وعنایات جناب شاهانه تک ادای فریضه تشکر کنده عاجز اوله رقیل
و نه ر تحصیل رضای میان اختوای حضرت ظل الاهی به وسع مرتبه
سعی ایتمکده و فریضه ذمت عبودیتیم اولان دعای جناب ملوکانه به
مداومت ایلمکده اوله رقی استحضاق و لیاقت ذاتیه دن بی بهره بولندینم
حاده و کره حق عبیدانه مده جلوه نمای ظهور اولان عنایات سنییه

و شوکت روز افزون ایله الی الابد سریر سلطنت جهاندار برلنده
دائم و چاکر احقر لری و او غلم موی الیه کوله لری دخی من غیر لیاقت
با صدق درون ابا و اجداد عاجزانهم مثلوا انشا اله المعین یر و اختیار
اولنجیه قدر ینه خدمت سنیه ذات حضرت شهنشاهیده قائم اولق
دعوات مخصوصه سی یاد و تکراری ایله فر یضه تشکرک اجراسی
و شرف حلولی تقرب ایدن عید سعیدک مراسم تبریک و تهنبتک من
غیر حد ایفاسی معرضنده و طرف والای منعماله لری دخی ابراز
خصوصیت ضمیمه تقدیم عریضه چاکری به اجنسال قلندری

ولی نعمت ینتمز سایه احسان و ایه ملوکانه لنده مستریج و متمم اولدیغیر
مردمک چشم افتخار مز شوکتسمات افندمر حضرتلرینک مخصوص
ذات عنایتسمات شاهانه اولان شیمه جلیله کمال بنده نوازی
و عاطفت سنیه ملوکانه لری اقتضای عالیسبحه حق عاجزانهمده
بدریغ و شایان بیوریلان عنایات سنیه دن بشقه بود فعه مبارک خاک پای
کیمی ای سای حضرت شاهانه به روسای صدق و عبودیت و من غیر لیاقت
التقیات مکاره غایت سنیه جناب پادشاهانه به نائلیت عاجزانهمدن
طولانی فر یضه تشکرک ایفاسی خارج از مقدرت اولغله همان جناب
حق روحانیت سنیه حضرت پیغمبری برکات جلیله سبله عمر و اقبال
همایون حضرت شاهانه بی فراوان و دولت علیه لری ینک تیوفقه تعالی
استکمال قوای شوکت و مکنیت و استحصال اسایش ملک و ملت

خصوصا لری نه

لطف و عاطفت علیه بورال چه يك معتبر اولم سبله بو خصوص
 در سعادته مقیم اوستریا دواتی ایلمچیسى طرفندن بوجانیده دولت
 مشارالیهما قنچیلاریه سنه یازلمش ایدو کندن سایه مکارمویه حضرت
 شاهانه ده اولطرفدن دخی ستایش معالی نمایش جناب پادشاهی
 تکراری و عنونیت اظهاری ایله سوی عاجزانه مه اخبار و تبشیر اولمش
 اولوب اشبعونیت عظما حد و لیاقت عاجزانه مدن افزون ذاتا
 براقضار عالمیه و خصوصیه بویه نزد اجنبیده طرف چاکری به
 مأموریتجه دخی مستقیم اعتبار و مباحات اونی اولمغله خداییلور که
 يك زیاده سیله ممنون و مسرور و مفتخر اولدم چونکه قول کړك اول و آخر
 یعنی صغرسن عاجزانه مدنبرو ولی نعمت افندمزدن غیرى ملجأ و پناهیم
 و ربم تو کمنز عمر و یرسون هر حال و محله لطف و احسانا بو عبد عاجز
 و ناچیزی ارا یوب صوراجق الحق ینه ولی نعمتمز افندمزدن اولدیغنده
 اشنباهیم اولمغله خداییلور که نصورتله تشکر و نوجھله دعای بقای
 عمر و شوکت همایون حضرت شاهانه بی تکرار ایده جگمی شاشردم
 اگرچه هر قدر الوده چرك کاه اوله رق دعای عاجزانه مشایان
 اجابت اولدیغی مثبت ایسه ده فقط اهل سفرک ادعیه متضرعانه سی
 مقبول درگاه رب احدیت اوله جغی تبشیر کرده ذات حضرت رسالت
 اولدیغنه استنادا اسالنه اشک تضرع و شادی ایله جناب مکارم
 نصاب حضرت شهنشاهی افندمزدن کمال عافیت وجود و صفای درون

بو خصوصه ذات والای منعمانه لری نک دخی هم علیه لری اضافه
و مبدول بیورلمش ایدوکی اعتقادنده بولند یغمدن ادعیه خیریه
مخصوصه لری دخی تأدیه و تکرار قلمش ومن غیر حد خاکای عالی به
عرض فریضه تشکر معرضنده اشبو عریضه کترانه تقدیمه اجناسار
اولمش اولدیغی

ربمزه عالی حضرتلری ولی نعمت ولی نعمت جهان شهنشاه عنایت
عنوان شوکتاب مکارم نصاب افندمن حضرتلرینه توکمر عمر و اقبال
احسان بیورسون مخصوص ذات شوکتسمان حضرت شهنشاهی لری
اولان شبیه فخریه کمال بنده پروری و عنایت کسری جناب
جهانبای لری اقتضای سنجیه کافیه بندکان صدق نشان لری حقنده
هر درو تلطفات سنی حضرت ملوکانه لری ارزان بیورلقده اولدیغی
ظاهر و خصوصیه من غیر استحقاق حق نا احق عبیدانه مبدول
وشایان بیوریلان بوجه التفات عالی و احسان حضرت شهنشاهی لری نک
ادای فریضه تشکر کرده از هر جهت عاجز و قاصر اولدیغ بدیهی
و باهر اولدیغی حالده بود فعه دخی کمال کرم مرحمت توأم حضرت
ملوکانه لری اقتضای جلیلندن ناشی اوغلم رؤف کوله لری حقنده بیدریغ
وارزان بیورلمش اولان التفات عالی جناب خلافتیناهی کیفیتی
نده خانه لری طرفندن اشعار و تحریر و بوملواذاته و فاملیایه عائد اولان

و تصدیعانه ذاتاً جسارت اید مامکره اولدیغم مثل او معلوم دولتبری
 بیورلدیغی اوزره حین مأموریت کتزانه مده و صکره رده دخی بویله
 برکونه نیازه اجنسا سارایده مامش اولدیغم دن مؤخر طرف حضرت
 نظارت پناهیدن اشعار و قوعبولش ایدوکی ظاهر اولوب اشبعو عنایت
 سنیه حق عبیدانه مده باعث افتخار بیدانی و بلکه اضافه روح ثانی
 و مستلزم مفخرت عظیمه جاودانی اولوب شوراسی دخی محض کرامت
 سنیه حضرت شاهانه دن معدود در که کچن کون ایران سفیری ایله
 بو طرفه بر بالوده ابتدای ملاقاته کند و شاهنک تصویر بنی طرف
 چاکریه ارا نه ایله هم بواوز شهک تصویر و همده منظور همایون
 حضرت ملوکانه بیور یله رق بعهده کند و سنیه ویرلش اولدیغندن
 بر نوع بخش کرده حضرت جهاندارین دیواظهار فخریه عجمانه
 ایلدیکندن قولکره دخی بویله محجوبیت و محزونیت گمش اولدیغی
 حالده اشبعو عنایت سنیه خبرینک معاقبا ورودی انشراح بخش دل
 حزینم اولغله ارتق نوجمله دعای بقای عمر و اقبال حضرت ملوکانه بی
 ادا و نصل فریضه شکر گذاری بی ایفا ایده جکمی شاشیره رق همان
 لیل و نهار فریضه ذمت عبیدلهم اولدیغی اوزره ذات شوکتسمات
 شهنشاهی افندمن حضرتلرینک کمال صفای درون ایله زینت افزای
 سریرندانی و بیرایه بخش تخت عالیمخت جهانبانی اولملری ادعیه
 خبریه سی تأدیه و تذکار و مقتضای هم علیه بنده نواز یلری اوزره البته

و مباحاتم اولان توجہات محاسن ایات شاهانه لر بنی حق عاجزانه مده
ابد مدت بیورمق دعوات مخصوصه سی تکرار یله اجرای فریضه
تشکره اجنسار قلندیغی

بعض سفرای دولت علیه ده بولندیغی مثلاً و کمال لطف و احسان
حضرت شهنشاهی اقتضا سندن ناشی من غیر استحقاق
طرف عاجزانه مده برقطعه تصویر هم یاون فرشته نمون حضرت
جهانبانی عنایت و احسان بیورلسی خصوصه مساعد علیه جناب
جهانداری شایان بیوریله رق در دست تنظیم بولندیغی
تبشیرانه دائر بود فعه هاهمه پیرای تعظیم اولان عنایتنامه
منعمانه لری مال عالیه سی رهین اذعان بنده صدق و سیم اولوب ربح
تعالی حضرت نلری نو کمنز عمر و اقبال احسان و سایه مکار موایه حضرت
ملوکانه لر بنی مفارق عبیدانه لر مژده ابد نشان بیورسون بو عنایت سفیه
نازلت قولکره دخی امل و افکار و کافیه بندکان و خصوصیه من غیر لیاقة
بو بنده شا کر الاحسان لری حقنده ان بان نمایان اولان بونجه عنایات
و تلطفات سنبه حضرت شهنشاهی لری و جملله بو عنایت سنیفک دخی
ارزان بیوریله جنی الطاف جلبله حضرت شاهانه اقتضا سمجه بیدار
ایسه ده چا کر کیندلر ینک من غیر استحقاق شمدی یه قدر نائل اولدیغیم
عنایات سنبه نک تشکرده عاجز و قاصر و اوته دنبر و ذات عاجزانه مده
دائر امورده افادات لازمه ده تأدب ایتمکده و برکونه مستد عیات

ملوکانه ده صوب مقصوده عزیمت ایتمک اوزره بولندیغم حالده شدت
 شتاک حلول وقوعی جهنیه ربم تعالی حضرتلری توکنز عمر و اقبال
 احسان بیورسون ولی نعمت بختنر ولی نعمت جهان شهنشاه مکارم
 عنوان افندمن حضرتلرینه موهبه مخصوصه الهیه اولان خصائل
 جلیله بنده پروری و کمال مرحمت سنیة شاهانه لری اقتضاسندن ناشی
 لطفا و احسانا ناشو شدت شتاک گذراننه قدر توقف چا کرانه مه
 مساعده مر اجماده حضرت ملوکانه ارزان بیورلمش اولوب چا کر
 متخصصلری روح عالم افندمن حضرتلرینک مصالح سنییه و اغور
 میان موفور علیه شاهانه لرنده ازجان ودل صرف و سع و توان ایدر
 بندکان صد قشاندن اوله رق حق عاجزانه مده هر نو جهله
 امر و فرمان بیوریلور ایسه محض عنایت و هیچ بر شنبه بر درلو استحقاق
 عاجزانه م بوغیکن شمدی به قدر حق نا احق عیدانه مده شایان
 بیوریلان بونجه الطاف بی پایان سنییه اوزرینه بوبیده شرفسنوح
 بیوریلان اشبواراده مرحمت عاده جهنیه لیلری کیفیتی نفس
 ناچیزانه مه عائد بر لطف جهان قیمت اولوب ارتق نوجمله ایفای
 فریضة تشکر و محبت و نصورنله ادای ادعیه خیریه حضرت
 ولی نعمت ایتمه کلکده شاشردیغم در کار اولغله همان جناب حق
 ذات شوکتسمات حضرت شاهانه بی نیجه فصول و شهر و کمال صفا
 و سرورایله زینت افزای سر پر شوکت و عافیت و هر حالده باعث فیض

خدا بیلور که نوحه له نمون و مفتخر و نصورت له سرور و منشکر اولدیغی
 تعریف ایده هم همان رمز تعالی حضرت تری عمر و اقبال همایون
 شاهانه بی روز افزون و جله مزی رضای کرامت اقتضای شاهانه رینه
 موافق خدمات مسعودیه موفق و مقرون بیورسون آمین چونکه
 جله بند کاک کافه اموره سر مایه افتخاری انجق توجهات محاسن
 آیت حضرت شاهانه و خصوصیه حسب الوقت والمصلحه بویه
 مأموریت ناز کده مدار اعتماد و اعتباری مطلقا التفات بیغایات
 جناب پادشاهانه اولدیغندن و علی الخصوص عبد متخصصرینک
 ایسه اونه دبر و آستان بلند ایوان حضرت شاهانه دن بشقه
 پناهم و عتبه علیای ملوکانه دن اوز که مدرس والتجاکاهم
 اولدیغندن بوندن بویه دخی حالا واستقبال و قریب و بعید هر حاله محتاج
 و طلبکار اولدیغ توجهات کامله علیه و صحابت شیفک حق عاجزانه مده
 بیدریغ و ارزان بیورلمسی ضریعانه نیاز مخصوص کترانهم اوله رق
 و اگر چه بمنه تعالی بوندن بویه رخصت علیه لری ارزان بیورلدیغی
 حاله خاکای دولترینه روسائی عبودیت اوله رق بالذات دخی ایضی
 تشکر ایتمک امیدنه ایسه مده فریضه عبودیتدن اولدیغی وجهله اجرای
 واجبه تشکر و محمده معروضنده تیر الدن تقدیم عریضه چاکری به
 اجنسار قلندریغی

مقتضای مأموریت چاکرانهم اوزره سایه عنایت و ابه جناب

اجنسار قلند بیخی محاطلم عالیبری بیورلد قده بوندن بویله دخی
حق عاجزانه مده توجهات سنیه لری شایان بیورلمق باینده

جناب حق و فیاض مطلق مراتب بخشای کافه بندکان شهنشاه جهان
و جهان بان ولی نعمت بیتمن شوکتآب افندم ز خضر تلرینی عافیت ابدیه
و شوکت سرمدیه ایله دنیا طور دقجه سر برارای اقبال و سلطنت و سایه
مکارمویه جناب جهان بانیلرینی مفارق عبیدانه مرده ابد مدت بیورسون
شمدی یه قدر حق نامستحق عاجزانه مده ارزان بیوریلان سابقه الطاف
علیه حضرت شاهانه یه علاوه فائقه اولمق اوزره مجرد کمال بنده پروی
و مرتجستری جناب ملوکانه اقتضاسندن ناشی من غیر استحقاق
بود فعه دخی عهده عاجزانه مه امور خارجه مستشارلغی رتبه رفیعیه سی
و بیوک ایلمچیلک عنوان جلیلی احسان و منفوعات لازمه سنه مساعدت
علیه حضرت ملوکانه شایان بیوریله رق خلعت سنیه سی دونکی کون
دوش صادقانه مه اکسا بیورلمش اولوب چا کرکینه لری اول و آخر
بالخاصه ولی نعمت جهان افندم زک چراغ دست افروخته شاهانه لری
اولد یغمدن شمدی یه قدر هر نه که عنایت بیورلمش ایسه جله سی مجرد
سایه عنایت وایه حضرت ملوکانه ده اولدیغی مثللو من غیر لیاقه اشبو
عنایت سنیه دخی مطلق اولی نعمت عالم افندم زک ثمره فیض بهره توجهات
سنیه جناب شاهانه لری اثار جلیله سندن و ذات عالیبریک حق عاجزانه مده
درکار اولان هم علیه وکلات طیبه لری اقتضاسندن اولد یغمدن

حضرت شاهانه لری مفارق عبیدانه مزده ابد رسان بیورسون
 مخصوص ذات فرشته سمات ملوکانه لری اولان شپه جلیله کمال لطیف
 و عنایت سنیه ظل الالهیزی مقتضای منیفندن ناشی من غیر لبقه
 بود فعه بچ سفارتنه مأموریت چاکرانه مخصوصنه اراده عنایت عاده
 جناب جهانبانی شرفسنوح و صدور بیورلسندن طولانی نه درجه سرور
 و مقنخر اولدیغ تعریفندن مستغنی اولوب چونکه چاکر متخصص لری
 سائر مقبوس اولوب ولی نعمت عالم افند مزك قدیم و صادق بنده زاده
 کوله سی و خاصه چراغ دست افر و خنه سی اولدیغندن بشقه پدرم
 مرحوم دخی عبد عاجز لری صغر سندن برواستان بلند ایوان
 حضرت شاهانه بنده لکنه تخصص و تودیع ایش و اول و اخر مدار
 اسناد و اماتی و مرادم ایحق حق عاجزانه مده استبقای توجهات
 سنیه حضرت شاهانه کیفیت جلیله سی اولدیغی بدیهاتدن بولنش
 اولدیغندن هر قنغی مأموریت ونه درلو محل و خدمته استخدام
 اولمقلاعه امر و فرمان همایون حضرت شاهانه متعلق بیوریلورایسه
 بالا فتخار و سع عاجزانه مرتبه سعی و غیرت ایده حکم اشکار و بوجه تله
 اشبو مأموریت کترانه دخی حق عاجزانه مده محصن عنایت اوله رق
 اجرای فریضه تشکری خارج از اقتدار اولمقلاعه همان فریضه ذمت
 عاجزانه اولدیغی اوزره دعای دوام ایام عمرو اقبال حضرت
 شاهانه واثیه خبریه منعمانه لری تکرار یله ایفای واجبه تشکره

نظامیه شاهانه باعث افتخار و سبب شوق و مسرار و ملق اوزره احسان
 پیورل دینی مثلا و بالجملة باب عالی بند کانه دخی مستلزم کمال مباهات
 و استیضار و ملق اراده التفات عاده سیله جلا بخش اینده لطافت
 و ضیا افزای با صره مفتخرت اولان قصور همایون محاسن مقرون جناب
 ملوکانه لطفا و احسانا ارسال پیور یله جنی تبشیر و اخبار پیور لمش
 اولوب جناب افریننده محاسن صورینی ادم ولی نعمت عالم و باعث
 آسایش احوال امم اولان ولی نعمت بینمترز افندمن حضرت تلیزینک
 وجود عالمود همایون شاهانه زین الی الابد افسراری شان و شوکت
 و دیدار فر خنده رهین آثار ملوکانه لرینی هر بار مشاهده سمبای
 خوشنمای فوز و نصرت ایله قرین بشاشت و بهجت و ظل ظلیل
 شاهانه لرینی بندکان صداقت نشانه فرق افکن فخر و مسرت پیور سون
 اشبو عنایت و عاطفت سنیه حضرت شاهانه بجه بند کانه باعث انواع
 شادمانی و فرحت و ذریعه اظهار تشکر و محمادت اولغله مجرد ایفای
 لوازم تشکره ابتدار قلندینی و اشبورسم عالیده اوازم استقبال
 و ایجاب صورت ترتیب و اجرایی بوندن صکره جه عرض و استیذان
 اولنه جنی بیانیله تذکره —

ر بزم تعالی حضرت تلیزینی نعمت بینمترزولی نعمت جهان شهنشاه مکارم
 نشان افندمن حضرت تلیزینه توکمنز عمر و اقبال احسان و سایه عنایت و ایوبه

مینت توام و بزجلین امکدار صادق و عبد عاجزک له الحمد والمنه بویه
 روز فرح افروز سورهمایونه یتشمامن طوغریسی تشکری ناقابل بر نعمت
 جلیله ایدوکی وارسته کلفه رقم اولدیغه و ربمزی تعالی حضرت تری
 نور نبوت بی ذیشانی حرمتنه ذات مکارم ایت حضرت شاهانه توکمنز
 عرواقبال احسان پیورسون سورهمایون میان مقررک بهترین اوقات
 مسعدت ایت اولان زمان انبساط نشان اجرایی تقرب ایلمش
 اولدیغندن قوللریکزی مستقر مرکز صدق و مملو کیت و پرورده نان
 و نعمت اولان بندکان اخلاص نشان اجرای فریضة عبودیتیه بوندن
 اعلا وسیله جلیله اولیه جغه بناء هر تقدیرشان ایت نشان سلطنته
 کوره قرص جوهر جهاتاب مهر و مهمه کفه میزان اعتبارده همسج
 سنک سیه و معرض نظر عالیده مانند زبره که اولدیغنی بیله رله من غیر حد
 دوانلو عصمتلو صالحه سلطان علیه الشان افندمن حضرت تری نه
 بر قطعه تقدیمه ناچیزانه اولق و لطفا و عاطفه طرف باهر الشرف
 اصفان لردن تقدیم پیورلق اوزره خاکیه دوانلرینه ارسالنه
 جسارت قلندیغنی

شیمه جلیله کال بنده نوازی حضرت شهنشاهی مقتضاسندن ناشی
 کافه بندکان حقه هر دروا و لطف و التفات و عنایات مکارم غایات جناب
 ملوکانه شایان و ارزان بیو لقمه اولدیغنی مثالو بود قه صنوف عساکر

مجددیت دین و دوات علیه سر عظیمی اقتضای سنجیده بعد ازین دخی
 تحسین کرده انس و ملک و نقش طراز کبابه فلاك اوله جق نیجه نیجه
 مآثر جلیله موفقیته ملوکانه لر بنه دلالت واضحیه قبلیندن اولدیغی
 اشکار اولمغه همان تزیاید ایام عمر و اقبال حضرت شاهانه و تضاعف
 هنکام سرور و شادمانی جناب پادشاهانه لر یله بالجمله سلاطین عصمت
 ایندلیک بعنایه اهل تعالی بوندن بویله دخی سور پر سرور لر یله موفقیته
 قریر العین شوق و مسار جاودانی اولماری دعوات خیریه سنه زمزمه
 امین اجابت رهین ایله مشغول اوله رق و فور شادی و سرور مدن
 من غیر حد اجرای مراسم تبریک و تهنیته اجناسار قلنددیغی

بودخی

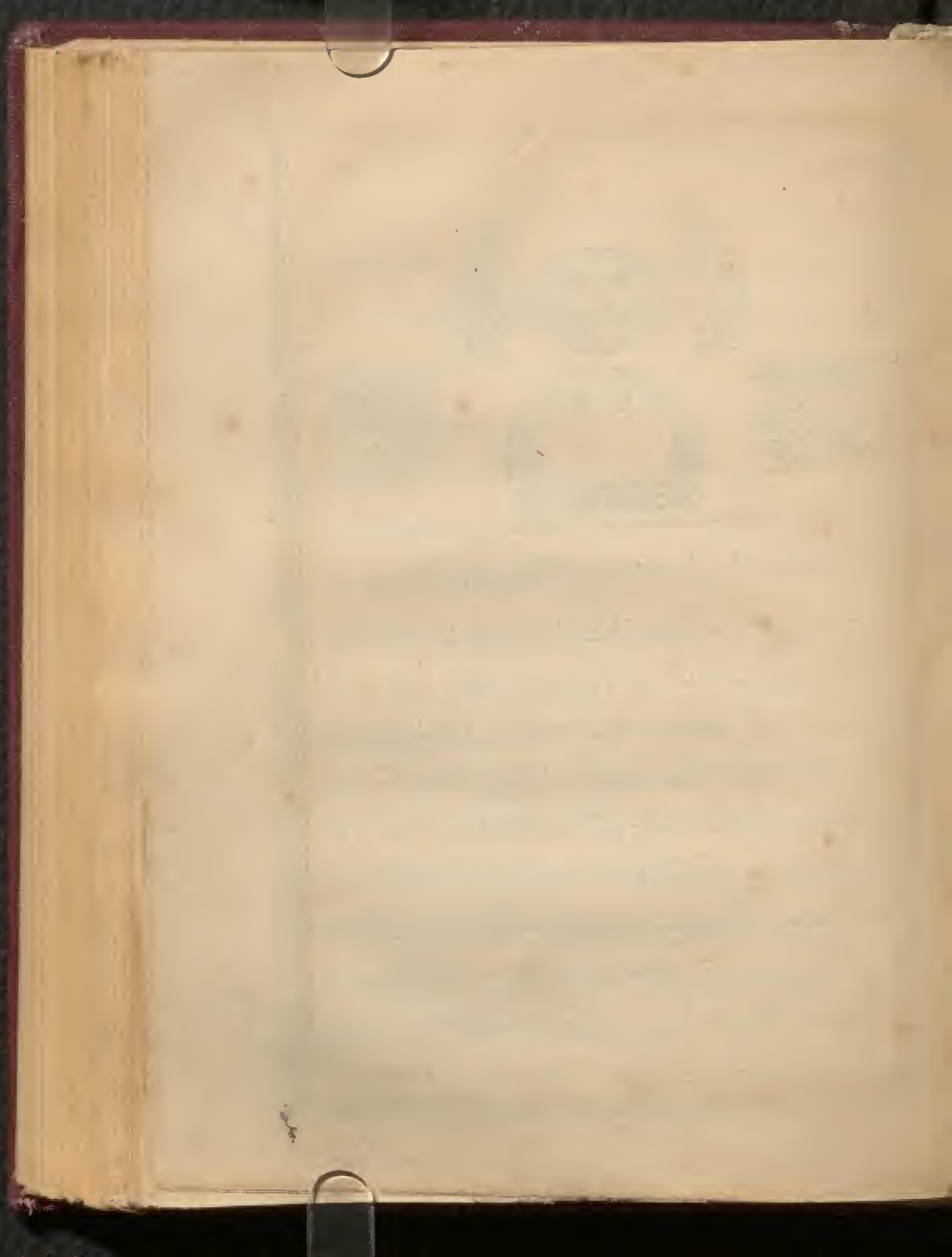
نیجه سنه لر دنیبر و دیده حسرت کشیده جهالك چارچشم ایله
 مشاهده سنه ارزو کش تحسین و اثبات اولدیغی سور هم ایون مسرت نمون
 شاهانه ک بحمد و لطفه تعالی ولی نعمت بختین شهنشاه محمود الاخلاق
 افندمز حضرت تلریک سایه هما پاییه جناب ملوکالزنده اشتهار یافته مسرتگاه
 افاق و بهجت افزای قلوب بندکان باهر الاستراق اولسی ان شاهه تعالی
 بوندن بویله دخی ذات شوکتسمت جناب شاهانه ک نیجه نیجه بومثالو
 مسرات کونا کونه موفقیته شان و شکوه سلطنت و اقبال ملوکانه لر رونق
 ارای چار جهت عالم و حیات بخشای ابدان ملک و امم اوله جغفه بر مقدمه

پدری حاجی علی بك افندی طرفندن مابین همایونه تذکره

رمز تعالی حضرتلری نور نبوت فخر جهان حرمتنه ولی نعمت پیمبر
 شهنشاه عالمیان افندمز حضرتلرینه عمر سرمد احسان ومقدمه انواع
 سرور بی پایان ایلسون باطفه المنان مصمم الاجرا اولان سرور
 مستلزم الجبور جناب شاهانه لریك بو اووان فیض اقترانده اعلان بهجت
 عنوائی غنچه مطرای کاستان کبی چهره جمائی تبسم بر ابتهاج
 و مسار و بالجمله بندکان مصادقت کردار و تخصیص چاکر احقر صداقت
 شمار لینه بادی کمال شادی واسنبشار و بویه بر مواهب جلیله
 واجب التحدثك جدا مجد جناب خلافتینهای زمانلرند بر واریش
 افروز ستایشگاه وقوع و بروز اولیدرق ولی نعمت عالم افند مزه مپسر
 اواسی محض قبل جلیل حضرت خداوند بیدیلدن مظهر اولدقاری

ماوریت ایلہ درسعادتہ دخی عودت و وصولی مہسر و ہمہ کارده

توفیقات سبحانیہ سنی یاور ایلہ

امین

رؤسای مر قومه يك ختام اطعام لرزه حرکت و کند و سراینه عودت
 ایتش واخشا امپسی مسخره ی تازوسنه عزیمت اولمشدر (اون برنجی)
 بازار ایتسی کونی ینه بعض مرتبه مراسم شادی اظهار واخشا امپسی
 طرف ایمپراطوریدن امور مملکت متعلق مصالح لازمك تسویه سینه
 بتدار اولوب (اون ایکنجی) صالی کونی طرف ایمپراطوریدن لازم
 کلنله عطبلر اعطا واخشا امپسی سرای ایمپراطوریده تکرار ترتیب
 ضبافت جسمیه به اعتنا برله (اون اوچنجی) چهارشنبه کونی اجرای
 مراسم وداع ایله فرداسی پنجشنبه کونی جناب ایمپراطوری و کلاسبیله
 برابر حرکت و عزیمت ایتشددر ختام مراسم مشروحه اثناسنده
 بزخی و ندیکدن حرکت و ریسته دخی کورلك اوزره اول طرفه عزیمت
 ایله ایکی کونده ریسته یه واصل اولوب ریسته شهری دخی مشهور
 و معروف اسکله و عنایم تجارتگاه و بندیه و سوقاقلری نورسم و کوزل اولغله
 ایکی کون اوراده اقامت و بعده غراج طریقیله عزیمت اولغله غراج
 الدی الوصول شهر مذکور اوستریا حکومتندن استریا ایالتك مقری
 ویوک و کوزل شهر اولوب برکوندخی اوراده توقف ایله فرداسی
 حرکت و شعبان شریفك التنجی کونی مرکزاً موریت سفارت
 اولان و یانه شهرینه وصول و عودت مبسر کرده جناب
 رب العزت اولغله حضرت حق خیر لوسبیله بالعا فیه ختام

کونی بعض مملکت اناری و کیجه سنده قنذیل دو نمانی سیر اولانوب
 فرداسی بازار کونی دخی میلانده اجرا اولشان تاج اکسای زسمنه
 شبیه اولقی اوزره ایمپراطور مشارالیه مقدم اوئدکلونک جمهوریتی زماننده
 دو قمرینه مخصوص اولان قدیم سرایده اولوقت اعضای مجلسک
 مشورتگاهلری اولان محصله عزیمت ایله کندوسی و بعض ارکان دولتی
 و میلان و ونیک رؤسای اتالیا قراالینده معتبر اولان تیمور تاج نشانی
 طریقه مخصوص اولان صرمة ایشلملی قطیفه البسه لیه حاضر
 و لد قلمری حالد رؤسای مرقومه ک قبول و انقبادرینه دایر طرف
 ایمپراطورین یمین و بر دیر یلوب چونکه بونلرک اصول غریبه لری
 اولدیفندن رؤسای مرقومه اوچرا اوچر پیشگاه ایمپراطوری یه کلوب
 ایمپراطور مشارالیه دخی یاننده بولنان قلنج ایله کان کندولرندن خدمات
 واقعه ده طلب صداقت ایله تفویض امور دوات معناسندن کنایت اولقی
 اوزره جله سنک اموزلرینه اوروب بعده اتالیا قرالی و کبلی اولان بیوک
 عجمسی ارشدوق و ابیز جنابلر بنه میلان و ونیک سر عسکرلرینه و امرال
 ووالیلرینه و سائر قرق قدر و کلای ملت طریقی مذکورک مراتب ثلاثه سی
 شانلرندن جله سنه کندوید یله رتبه لری کوره نشان و قوردون اعطا
 ئیدرک بعده سرای مذکورک صالوننده رؤسای مرقومه یه پیشگاه
 ایمپراطوریده ترتیب ضیافت و کندوسی دخی یالکن قرال و کبلی مشار
 الیه ایله بر سفرده و اوطور و ب طعام ائمه لرک شویله موز یقه نغمات استماعیله

و سفرای دول متحابه نك دخی عزیمت لری مصمم اوله رق اورایه کیدالد کدن
 صبره قایق یارشلری اجرا (ودردنجی) بازار ایرتسی کونی تماشای اثار
 مملکت و سیر انواع صنایع و حرفت ایله اخشام بیسی دخی سرای
 ایمپراطوریده رسماً ترتیب طعام و ضیافت اولمشد ر (بشجی) صالی
 کونی خلیج و ندیکک تماشای و سائر استحكامات قدیمه نك معاینه سی
 و بعد الطعام تیاترویه عزیمت ایله انواع رقص و سیر و معاینه سی
 مثل و شیلر و قوعبله (التنجی) چهارشنبه کونی جام و بونجق و اشیای
 سائر فایزیه لری تماشای سی چون مودانو نام جز بریه عزیمت ایمپراطوری
 وقوع بولش و اخشام بیسی دخی سرای ایمپراطوریده ایکبیک نفوسدن مرتب
 بیولر بالو تنظیم اولمش (یدنجی) پنجشنبه کونی مملکتک بعض تماشایه
 شایان مواقع مشهور سی معاینه و رؤیت و بعده پیانقو محله و اخشام بیسی
 تیاترویه عزیمت اولمشد ر (سکرنجی) جمعه کونی ترسله تماشای سی چون
 عزیمت ایمپراطوری وقوع بیله سفرانک دخی برابر بولملزی اختیار اولنده رق
 اوراده بعض اصول تعلیم دخی اجرا و اخشام بیسی دکز دولتی ایفا
 اولندوب (طقورنجی) جمعه ایرتسی کونی تصاویر و اوصاف غالیلری
 معاینه اولندوب کیجه دخی بیولر سائمار قومیدانی ابقاد قنادیل ایله ترین
 اولنده رق فرداسی کونی رسماً و نك ترسانه سی معاینه سی چون عزیمت
 و تکمیل و تنزیل اولمان بر قطعه قروت سفینه سی تماشای و رویت اولنده رق
 کیجه سنده و نك خلیجنده بعض فشنک شنک لری اجرا و فرداسی

سرایلو و کلبه سال و خصوصیه جسم و کار کبر بر ترسانه و اردر سنا ر قو
نام کلبه سادخی ابدیه قدیم بدن اوله رق قپوسنک اوزرنده توجدن
مصنوعات صورتلری اولوب بونلرک فی الاصل قسطنطنیه ده اولدیغی
وروم وقتنده و نذک اولرک اولطرفه عزمتلرنده برتقریب الوب کتوردکلری اثار
قدیمه دن معدود بولندیغی روایت قلمشدر ماهرب شریفک اون النجی
جعه کونی ورودایم پراطوری صمم اوله رق اول ائساد در سعادته امو
خار جیه ناظری بولسان مشیر مخم دولتمو مصطفی رشید پاشا
حضر تری فوق العاده بیوک ایلیچیاک ایله لوندیه سفارت سنیه سنه
مأمور یوریه رق مشارا الیه حضرتلری دخی اتالیاطر یقوله کیمک اوزر
حسب التصادفی يوم مذكورده صبا حلین و ندیکه واصل و وندیکه
استیجار اولوب سفارتخانه عالی اتخاذ اولنان قوناغه داخل اولمر یله
بار فاقه ایمراطور مشارا الیهک الای ایله و ندیکه ورودی کیفیتی سیر و تماشا
اولوب الای مذکور دخی و ندیکه مخصوص قایقلردن مرتب اوله رق
ایمراطور مشارا الیه دخی صال اوزرنده اوزری اورتلی بر نوع مرین قایق ایله
کلمش و اولکیجه شهرده ایقاد قناییل ایله ترینات لازمه اجرا اولمشدر
ورودایمراطورینک ابکنجی جعه ایرتسی کونی متحیران مملکت اجرای
مراسم قبول و بیعت و اخش آمدن صکره اکابر انان دخی بواسطه
رعایت ایدوب بعده تیر و تیره رسما بالدعوه عزیمت قلموب (اوچنجی)
بازار کونی الای مخصوص صلیله سنا ر قونام کلبه سایه عزیمت ایمراطوری

انشا سبيله توسيع اولمغه در جيات هواسی دخی سائر اولطرفده
 کوريلان محاردين لطيفدر واولطرفده دولت عليه شهبندي واهل
 اسلام تجاری بولمغه اوچ کون قدر محل مذکورده ارام واقامت ايله
 بعده حرکت وکتديک، زوجهله ينه فيلورانس و بواوينا طريقه
 عودت اولمغه اصل وندیک جاده سسی اولان پاپا حکومتي داخلنده
 بولان قراره نام شهر جسمه واصل اولوب شهر مذکور دخی قديم اوله رق
 اورادن پادوايه واريلوب بوراسی دخی بيوک واثار بنیه قديمه ايله معهور
 اولوب اورادن وندیکه واريله جق اسکله يه قدر نهر اوزرنده بيوک
 وکوزل خيلي صيفيه ل کورلش در اسکله يه لدی الوصول غوندوله
 تعبیر اولن ان قايقلرايله وندیکه وصول ميسر اوله رق وندیک شهرى
 ربع مسکونده نظير سبز بر اولوب اوروپا قطع مسنده کوريلان
 محارک اصول و ابنیه جه اکثر یسنگ بر پرینه تطبیقی قابل ایسه ده بوراسی
 فی الحقیقه سائر محارره ماثل اولمیوب یعنی اطراف ار بعد سى جرایله
 محاط و فی القديم اوفق اطهر صورتنده صیقلی محارر اولسی جهنیه
 نیجه مصارفات ايله کار کیر رختیم وضعيله اوزرینه ابنیه جسمه متبینه
 انشا اولمش و سائر محاله قدم ممانلت دخی کافه سوقاقلری قنال صورتنده
 براغیلوب الحاله هذه مجرال جر یان ایتمکده و سوقاقلده قايقلرايله کزلمکده
 اولدیغندن بشقه هر برس و قاقلده کار کیر متعدد کوریلر و وندیکلورلر
 مقدمه لری کثرت تجارت وقوت مکنتی وقتنده یا بلش جسم و م صنع

اوانوب فی الحقیقه شهر مزبور بیوک واسکی واورته سندن وارده نهری
 جریان ایدر شایان تماشاسرایلو وایچلرنده مصنع تصوبر خاله وکبیر
 وغایت اسکی مکلف طاشدن موزایق صورتده یاپلمش کلپسار
 موجود و شهر مذکور اگر چه براز بسیطجه محل ایسه ده اطراف
 واکنفانده مرتفع صیفیلر وعلی الخصوص اشجار منساویه ایله
 زین اولمش حاشینه نام مسیره سی وخران دوقه نک سراینده اولان
 باغچه منظمه سی شایان تماشاولدیغنه مبنی بوراده برقاج کون بسط
 قالجیه ارام واقامت اولنوب بعده تماشای صحرا ودریا ایچون لیغورنه
 طرفنه دخی عزیمت نیتله حرکت وره راسنده اولان بیر نام شهره
 واریلوب شهر مذکور کذلک وارده نهری جریان ایدر خلیجه جسمیم وانبیه
 قدیمه جهتله مور محل اوله رق چونکه روماقندنبرواتالیا قطعه سنده پک
 چوق مصنع انواع مرمر دن انشا اولمش انبیه رفیعده موجود ووجهتله
 اورو پلک سائر محاریرنه بخائیتی رونود اوله رق شهر مذکورده طوما نام برکبیر
 کلپسا وغلندن مخصوص اکری یاپلمش قله ایله جسمیم بر مزارستان
 موجود در اوراد دخی مذکور لیغورنه یه واریلوب محل مذکور کنار
 بحر سفیده مشهور و جسمیم بر بندر گاه عظیم اوله رق متین لیمانی
 وقلعه سنک حندقلرنده بگردن مجرا اولوب قایقار ایله کزلمسکده در
 وکافه امتعه و اشیای تجارتک اورایه و رودی ممنوع اولدیغندن کثرت
 اوزره تجارت اولمش جهتله بر طرفدن ان بان انبیه جسمیم وظریفه

لیل و نهار کثرت اوزره باران یاغدیغندن بویله شهنکدر لایقیله اجرا
 اولنه میوب فرداسی جمعه ایرتسی کونی ایمپراطور جنابلری میلاندن
 من غیر رسم حرکت ووندیکه عزیمت ایده جهکندن بوسیله ایله منتخب
 قطعه اوروپا اولان ایتالیا ممالکنک سائر بعض خللری دخی کورلک
 اوزره ماه مذکورک یکریمی سکرنجی کونی میلاندن حرکت ولودی نام شهره
 عزیمت واند مشهور ناپولیونک محاربه جسیمه سی وقوعبولش اولان
 کبیر کوپری معاینه ورویت برله اورادن الحاقه هذه نمجه ایمپراطورینک
 همشیره سی وناپولیونک زوجده سی اولان ماریه اوزمنک عهده اداره سنده
 اولان پیاسنجه شهرینه واریلوب شهر مذکور جسیم وکبیر واورنه سنده
 هر جریان ایدر اولدقچه کوزل محل ایسده غایت ابنیه لری قدیم و سکانی
 قلیل اوله رق اورادن دخی ینه مشارالیه لک عهده سنده بولنان پاره
 نام شهره واصل و شهر مذکور واقعا جسیم و معهور و کبیر کناخنه و بیولک
 کلبساری و مکلف نکارستانی موجود اوله رق معاینه سی حاصل اولوب
 اورادن دخی مستقل دو قه لاق اوله رق اداره اولمقده اولان مورنا شهرینه
 عزیمت و شهر مذکور دخی وسط حال معهورجه محل اولدیغی مشاهده
 و رؤیت قنوب بعده پایا حکومتی داخل سنده اولان بولونیا شهرینه
 کیدیلوب اوراسی دخی جسیم و معهور و قدیم محل و مجموع دکا کبی کر
 التده اوله رق اورادن دخی ایتالیا قطعه سنک مشهور و معهور محلندن اولان
 طوس قانه غراندوقه سنک مقر حکومتی اولان فیلیورنسیه موصلت

ناپولیونك اتاليا ممالكته تحطیسی زماننده كریغیه نامیه تملتی تا سپس
 ایدوب بعده اور و پاك مصالحه عمومیه سنده كریصلح تعبراولانان
 ایمپراطور سابق فرانسقو وقتنده انشا و بودفعه اتمام اولمان
 طاشدن مصنوع قیونك كشاد رسمیهی اجرا و سواری و پیاده عساکر
 منظمه موجوده لك اتشلی تعلیمی ایفا قلمشدر والی مملکت
 طرفندن دخی مخصوص بالو و ایرتسی کیجه تجار جانندن كذا لك
 بالو ترتیب اولنوب سرای ایمپراطوریده سفرا و سائریه تکرار ضیافت
 و کیجه سنده مومی الیه پرنس مترنیک قونا غنده دخی بالو یا پلشدر
 و ایرتسی کونی بارکیر و ایب جانبا زری واسب مسابقه سی و اخشا میسنده
 انواع فشك شنکری و مقدمه ناپولیون وقتنده نهمت افساد مملکت
 ایله متهم و محبوس و مطرود اولان بعض و جوه و اهالی و سائر
 حقارنده شکرانه جلوس اوله رق عفو عمومی اعلان و اجرا اولمشدر
 اشو ایلام رسمیده دول فخمیه یولک ایلیچیلری طرفلندن اوستریا د ولتی
 و کلا و دول متحابه سفراسی جلب و دعوت و ترتیب ضیافت اولنوب
 بومقوله اکسای تاج رسملرنده تصویریری زرو سپدن سکه صورتنده
 مدالیه تنظیمی معتاد اولدیغندن طرف سفارت سنبه به دخی
 چند عدد مدالیه جانب ایمپراطوریدن ورود ایدوب جادی الاخره لك
 یکریمی بشنجی جمه کونی مراسم و داع اجرا و کیجه سنده قورسا نام
 مسره و درون شهر قناییل ایله تربین قلمش ایسه ده برهفته یه قریبدر که

برایکی ساعت مقداری طوب و تفنک شنلکاری ایفا ایله ختامنده ینه
وجه مشروح اوزره ایمپراطور مشارالیه الای وسایان ایله سرایه وصول
وبالای سرایدن زحام غوام ناسه دخی اعتنار ایدوب بعده سرای
مذکورک صالونده خاندان ایمپراطوری ایله اوطوروب ارکان دولتی
باننده قیام و سائر مدعو و موجود اولئر دخی تخصیص اولانان
محللرده ارام اوزره اولدقلری حالده موزیقه و سائر تفریحات استماعیله
عودت اولنه رق رسم مذکور غایت بولمشدر اول اخشام دولت
مشارالیهاباش وکیل واموراجنبیه سی ناظری پرنس مترنیک سراننده
کافه دول متحابه سفرا سنه و رسم مذکورده بولمنق اوزره بعض
دولئر طرفندن کلان مأمورله طرف ایمپراطوریدن اولق اوزره
ترتیب ضیافت اولنه رق کیجه سنده دخی درون شهر شمع و قنادیل
ایله ترین اولمشدر فرداسی کون بعض شایان تماشا اولان محللر یعنی
صنایع عجیبه و تصاویر و صنایع غریبه و انواع اقمشه و چوقه و اسلحه
و سائر امتعه فابریقه لر کورلشدرا کسای تاج رسمنک اجراسندن
صکره سرای ایمپراطوریده دخی برکیجه موزیقه ترتیبیه بالجه
سفرا و سائر وکلا جلب و دعوت اولنه رق هر اسم تهنیت ایفا و فرداسی
کیجه اهالی مملکت طرفندن اسفله نام تیاروده باو ترتیب و کوندوز
دخی خارج شهرده کائن اردوی عسکریده باش قوماندان مارشال
طرفندن ضیافت اولمنش و ایرتسی کونی دخی مقدمه مشهور

طومه کلبه ساسنه ورود و تخصیص اولنان محله قعود ایله ابتدا
 ایمراتور بیجه و سائر ائانلار خاندان ایمراتوری و بعده ولی عهدی
 و سائر لری ایمراتور و مشارالیهک یمین و یسارنده تخصیص اولنان مواقع
 مرتفعه ده قعود ایدوب بعده ذات ایمراتوری سرای یقین اولوق حسبیه
 ماشیا ارکان دولتدن مرتب الای و اوزرنده شمسیه صورتنده سایبان
 اولدیغی حالدده البسه رسمیه ایمراتوری یعنی باشنده مرصع اوستریا
 ایمراتور لئی تاجی و اوزرنده صرمه و تل اشله طویل الذیل قطیقه یه
 تاپلو و یاقه و صاغره سنده قویرقلی اوله رق عجایب برقاقوم کورلر ایله
 کلبه ساسای مذکور کلوب باش طرفنه قونیلان اوستریا ایمراتور لئی
 تختده قعود ایلد کده ایدای پستقوسان ایله تاج مذکور باشندن
 رفع و جای معتبر لری اولان محله اجرای آیین ایله بعده کذلک ایدای
 پستقوسان ایله کان خاشا چارمیخ حضرت مسیحان معبول زعم و عد
 ایتدکاری تیوردن اوزری مرصع میلان قرالیتی تاجینی باشنه وضع ایله
 اجرای حکومتی کافل اولدیغندن کایه برالنده طپوز شکلنده و برالنده
 کویا کره زمیندن عبارت اولوق اوزره طوب اولدیغی حالدده اتالیا
 قرالیتنه مخصوص اولوق ایچون دیگر وضع و تنظیم اولنان صندالبه
 قرالیتده قعود ایدوب بر شخص طرفندن صدای بلند ایله ترجمه ترکیه سنه
 کوره قرالیکز ایمراتور فردناتد دنیله کله درون کلبه ساسده موجود اولان
 جمله ذکور و انثال چرپشه رق مر اسم قبول و یعنی اجرا و بعده یته

تخصیص اوانان محله و ارکان دولتی یمین و یسارنده قائم بولند قلمری
 حالده اتالیا قطعه سنده کائن اولوب اوستریا دولتی زیاده سنده
 بولنان محله و کلا و معونانی هر حالده ایمپراطور مشاور الیه صدق
 واستقامت اوزره اظهار مطاوعت ایده جکلمینه دائر کاغذ اوقنه رق
 جمله سی تحلیف و انمش و انلر دخی اصوللری اوزره قبول ایدرک ابراز
 تبعیت و مطاوعت و ایمپراطور مشاور الیه دخی حقلزده هر درلو حیات
 و صیانت ایده جکلمه دائر توثیقات قویه بی بیان و قرائت ایتمکله
 جمله سی اصول و عادت لری اوزره ال چربه رق اظهار تحسین و تشکر
 ایله بعده ینه الای ایله کلبسایه کیدوب کیچد سنده دخی معتبران مملکت
 طرفندن جمعیته کاهلری اولان قربونام محله بالو ترتیب و انمش و فرداسی
 کیچمه دخی سرای ایمپراطوریده ذکور و انلندن درت یلک نفوسدن
 مرتب جسمیم بالو تنظیمیله طرف ایمپراطوریدن عودت اولنه رق
 ایمپراطور مشاور الیه و ایمپراطور یجده و سائر خاندان ایمپراطوری بشقه
 بشقه کافه دول متحابه سفراسنده بالذات استفسار خاطر مر اسمنی
 اجرا و بعده موزبقه ورقصلر ایضا قلمش و فرداسی کونی درون شهرده
 کائن کارخانه و مدارس و بیمارخانه و کلبخانه و سائر شایان
 تماشا اولان محله کورلشدر ماه مذکورک اونیجی پنجشنبه کونی
 رسم توجک اجرایی مصمم اولغله یوم مذکورده ابتدا دول متحابه
 سفراسی محل مخصوصده بالاجتماع بعده الای مخصوص ایله ذکر اوانان

قیبر کیری همنطوایله ایمپراطور و ایمپراطور یجه و بعده ینه التیشیر
 بار کیری ایمپراطور یجه نك خدامه لریله مملومین الای عربی لری
 وعسا کر خاصه ایمپراطوری و بعده خدمه سرای و كذلك ابتدای الابد
 اولدیغی مثلوس واری و پیاده عسا کر نظامیه و موزیقه طاقی مرور
 ایله الای مذکور بر ساعت مقداری ممتد اوله رق ایمپراطور مشارالیه
 بالاده مذکور طومه کلیسا سانه دخول و بعده سرایه وصول ایله
 اولکیجه عوما هر طرف تزیین و اجرای شهر آیین اولمشدر فرداسی
 کونی سرای مذکورده ایمپراطور و ایمپراطور یجه و خاندان
 ایمپراطوری و اتالیاده کائن طوسه قانه و سائر بعض حکومتلر
 دوقه لری و فقط دول فخریه بیوک اخیلری و بعض متحیران ارکان
 دولته عبارت اوله رق ضیافت ترتیبیه حسب المأموریت بزخی
 مدعو بو اندیغیزدن لدی العزیمه تنظیم اولمش اولان بیوک برسفرده
 طعم اولمه رق ختامنده ایمپراطور مشارالیه جله صحت اوزره و اولدیغی
 بشقه بشقه سوال ایله بعده قورسا دنیلان مسیره شهرده
 همنطو لریله کر بلوب کیجه سنده دخی اسقاله نام تیار زوده باله تعبیر اولان
 رقصلر تماشاولمشدر فرداسی بازار ایتسی کونی دخی سرای ایمپراطوریده
 ترتیب جمعیت دیوان ایله ایمپراطور مشارالیه صندالیه نشین حکومت
 و ایمپراطور یجه و سائر خاندان ایمپراطوری پیشگاهنده نخل مخصوصده
 كذلك زیور صندالیه اقامت اولدقلری و بالجمله دول متحابه سفر لری

ناپولون وقتند. خیلی زمان فرانسسز او نمکن ایتمش و اکثر اهالی
 فرانسه او به سر بسنبت مناسبته میال بولتمش و بوجه تله نمچه
 دولتک اهالی مذکور دن یکده امنیت کامله سی اولدیغی اکلاشتمش
 اولوب حتی اشبوا کسای ناج رسمی مناسبته ظاهرده کویا اعلان شان
 ایتمک و ایچ یوزنده دی الحاحه قوه لازمه موجود بولتمق اوزره میلان طرفنه
 کلیتو خلاف جنس اوله رق مجار و المان طرفلرندن عساکر نظامیه سوق
 وارسال اولتمش و درون میلانده بولسان قشالار صغدیغندن خارج
 شهرده چادرلایله اردو ترتیبی اوزره قصور عساکر اوراده برانسدیرا شد
 ایمر اطوره مشارالیه قوماشهری دونماسندن صکره بالاده مذکور مونسا
 شهرنده اولان سرایه کلوب برقاج کون انده ارام و اقامت ایله ماهجادی
 الاخره تک اون ایکنجی جمعه ایرتسی کونی میلانده دخول مصمم اولدینندن
 یوم مذکورده الای ترتیبیه یعنی ابتدا سواری بوری زنلری و برالای مجار
 سواری و بعده برالای پیاده عساکر نظامیه و موزیقده وان ایکی رأس قدر
 دوغتمش یدکلر و بعده ایکیشر بارکیملی میلان حواله سی قضایه تک
 مختارلر ینک یوزدن متجاوز همنطولری و بعده الی بارکیملی همنطولر ایله ندیک
 و میلان و الیلری و بعده سکسان همنطو قدر میلان شهر ینک اکابر و اعیانی
 و بعده سواری خدمه مخصوصه ایمر اطور و بعده التیشر بارکیملی
 ایمر اطوره مشارالیه تک ایکی عدد مزین الای عربلری و صکره کذلک
 الی بارکیملی میلانده قرال و کلی و بعده غایت مزین و معنون الی رأس

وامرای مصرینه دن فائق بک وغوری وطومان بکک تصویر لرلی دخی
 موجود اوله رق مشهود چشم عبرت نمود اولشدر شهر مذکور ده بش التی
 ساعت مسافده شایان تماشا بر کول دخی خبر انده رق عزیمت اولوب
 واقعا کوزل محل و اوستریا دولتی قطعه سیله ساردنیادولتی حدود دخی قطع
 و فصل ایدریر اولوب دروننده درت قطعه اطهر دخی موجود اوله رق
 و ترجمه اسان ترکیه کوره کوزل اطه دنیلان محله طرز قدیمه سیره
 شایان صنایع بر جسم یالی و اون قات سدلی مشتمل بر واسع باغچه و دروننده
 هایاکیل عجیبه و اصنام عتیقه متنوعه و هوا سی صیحا ق محل اولدیغندن
 بعض عجایب اشجار و ازهار عذیده و کبیر و کثیر لیمون و پورتقال
 انجالی می موجود اولوب اگر چه بوراره دخی روایت اولندی نه کوره
 هنوز ملت اسلامیة دن کسنه کلامش ایسه ده علوم مرتبه ملت محمدیه
 اقتضا سنجده ذکر اولنان سرباک بر او طه سنده بعض عرب خطیله یازولر
 اولوب حتی بر قیوسنک اوزرنده کی یازو یه دقتله نظر اولمغله لا غالب
 الا الله ولا اله الا الله الملك الحق المبین محمد رسول الله صادق الوعد
 الامین عبارت جلیله نری اولدیغی اطلاع قرین اوله رق سببی سؤال
 اولند قدیمه مقدما نداسده ملوک اسلامیة دن ابی حرا زماندن قالمه سرباه
 تقلید او طه مذکور انشا اولندیغی خبر ویرلش و اورادن ساردنیادولتی
 ممالک کنده اولان بعض کناره کی شهر لر دخی کورلشدر نمچه دولتی
 انکاسندن اولان اتالی ای بالاتبیر اولنان میلان و حواله سنده مشهور

شهره ورود ایلدیکي وشهر مذکور کنارنده جسمیم کول اوله رق کیجه
 تزیین اولنه جنی خبر ویرلدیکندن بعض سفر ایله برابر محل مذکوره
 عزیمت اولوب واقعه شهر مذکور اولدیقه معهور وبریوک کول ویرقدیم
 وحسیم کلبه ساموجود اولوب اول کیجه عموما درون شهر ایقادر قنادیل ایله
 تزیین ومذکور کولده کائن سوا حلد اولان یالیر وقایق لرو بر قطعه
 واپور سه غینه سی دخی قندیلار ایله تنور و فشنکراتیله رق اجرای
 مر اسم شهر آیین اولمشدر شهر مذکوره براسکی وجسیم قوناق
 اولوب دروننده جنمکان مر حوم سلط ان سلیمان خان اول حضر تلیک
 تصویر همایونلری اولدیغی خبر المنغله لدی العزیمه واقعه البدای
 جلوس همایونلری اثناسنده اوله رق کندولری صبیح الوجه وهنوز
 مرلف ومبارک سر همایونلرنده یوسفی شکلنده عمامه کبری واوزر لنده
 کراکه طرزنده جامه خضرا اولدیغی حالده تصویر اولمش اولدیغی
 مشهود من اولدقده روح پرفتوح لریچون فاتحه خوان اوله رق سبب
 ورودی لدی السؤال چونکه صاحب خانه ک جدی جوری نامنده بر مشهور
 مورخ ومترجم ادم اولمغله خاقان مشار الیهک وسائر هم مصر لری اولان
 حکمدار الک ترجمه وستایش حالارینی یازمش اولدیغندن مکافاة
 مر حوم مشار الیه دخی کندو تصویر لرینی ارسال یورمش اولدقلری
 خبر ویرلش ومحل مذکوره خبلی تصویر اوله رق حتی فاتح بمن صدر
 اعظم سنان پاشا و قودان دریا مشهور خبر الدین پاشا مر حوم لک

و حیوانات قویلوب لدی الحاجه اجرای صید و شکار دخی اولمقده در
 وازهار و اشجار غریبه دخی موجود اولوب یعنی آسیا و افریقا و امریقا
 طرفلرندن در او درلومثر و غیرمثر اشجار و انواع ازهار جلب اولوب
 بئش-دیرلش و حتی غرائب صنع الهیدن اوله رق کوکی آب و زبده
 و لمیوب هوا ایله نشو و نما بولور تل قفس ایچنده برنوع چیچک دخی
 کورلشدر الحاله هذه ایچنده طقسان نفر باغچوان موجود اوله رق
 تیمار و اعمارینه غیرت و ابتدار و دولت طرفندن دخی اعتبار اولمقده
 اولمغله هر نقدر بویله تکلف و اقدامات اجرا اولمش ایسه ده لله الحمد
 عنایت بیغایت حضرت صمدانیه ایله درسمه ائده موجود و مبدول
 اولان چاوش اوزومی امشالی کورلوب درسمه ائدک لطافت آب و هوا
 و موقعی کافه اقالیم و ممالک دنیا به فائق اولدیغی بوقضیه دن دخی
 هویدادر درون شهرده جسمیم عسکر قشله سی و سایر ابنیه جسمیه
 و بریوک کتابخانه اوله رق ایچنده خلیجه کتب اسلامیه و مصحف
 شریف و برنقش نفیریه ضاوی موجود و مرحوم جنتمکان سلطان
 بازید ولی خان حضرتلرینک شهرزاده سلطان چک اتابایه فراری
 اشاده پایانه رومی العبارة تصدیق و تسمیه ایلد کلمری بالاسی
 مذهب طفرای غرای حکمرانیلرله معنون ایکی قطعه نامه همایونلری
 موقع توقیده حالا محفوظ اولدیغی بالذات مشهور اولوب امپراطور
 مشار الیه ابتدا میلانه درت بش ساعت مسافده کائن قوم منام

فریضه ذمت ملو کیتز اولان دعای بقای عمر و اقبال حضرت
 شهنشاهینک ایفا سنه مش- قول اولوب میلانده موجود بعض جنرال
 وضابطان معتبران ایفای مراسم خوش آمدی ضمننده سفارتخانه یه
 کلوب اجرای لازمه رعایت ایتمش- لر در شهر مذکور اوستر یادولتک الک
 معهور و معشایم الکندن اوله رق جسم و کوزل و تخمینا یوزاللی بیک نفوسی
 مشتمل و اطراف اربعه سی قلعه مانندی خندق ایله مستحکم اوله رق
 درون شهر دن نهر دخی جاری و ابنیه جسمه موجود اولوب حتی طومه
 نامنده بر جسم کلبسا اوله رق درون و برونی انواع اویمه من مر اردن
 یا یلوب سائر اورو پاده امثالی نادر اولدیغی مش- هور در شهر مذکور
 اطراف اربعه سی تخمینا الی ساعت مسافه دوز او محل اوله رق بورایه
 بر بقیق ساعت مسافه ده واقع مویسانام شهر صغیر جوارنده الی سنه
 مقدم بر کبیر سرای و باغچه بنا و انشا اولوب واقعا سرای مذکور
 جسم و برقاج یوز اوطه بی مشتمل ایسه ده پکده مکلف شی اوله رق
 لیکن باغچه مذکور تماشا یه شایان اولوب شویله که مقدار وسعتی اوچ
 ساعتک محل و دائر امدار دیوار ایله محاط اوله رق و هر پرشئی صکره دن
 یا یلوب یعنی محل بمحل خلقت طبعه یه تقلید اچنزار و کسار و انواع
 شکوفه و اشجار موجود اولوب کلیت ملو مصارفات ایله ماء جاری دخی
 اشجار موجوده منساویه التلرندن مصنوعی قیال و کولار و دره لر دن
 اجرا و اساله اولمشدر بوندن بشقهینه اطرافنه باغ و باغچه و قور یلر یا یلوب

بر کبیر قلعه و اطراف آن به سی کول ایله محاط و مستحکم و درونی دخی
عسا کر نظامیه قشالار ایله معمور و منتظم اولوب بعده وسن جانوانام محله
وصول ایله محل مذکور ذکر اولنان کولک کنارنده و مملکت دخی یالبار
ماللوسا حلقده اولدیغندن و ایلم صیف مناسبیله حب و وطن اقتضاسیجه
بوغاز ایچی ساحلخانه لری اطرافتی خاطر حسرت مظاهره خطور
ایدرك سایه عنایتوایه حضرت شاهانه ده برکیجه صوکنارنده کافن
برابطه لی دلنشین لوقه قطعه دیتوت و دعای بقای عمر و اقبال حضرت
شهنشاهی رفع بارگاه اجابت قلنوب ذکر اوانسان کولده برقطعه
واپور و برقطعه دخی بارکیرلر ایله قولانیلور دیگر بر واپور سفینه لری
و سائر قایقلموجود اوله رق بعض شایان تماشا اولان محملری قایق لرایله
کز یلوب فرداسی کونی اورادن دخی برشیانام محله وصول ایله محل مذکور
شهر جسیم و معمور و درنده صوم مرمر طاشدن تراشیده اولمش برقطعه
بیوک کاپس ایله سائر جسیم سرایلر اولوب بورادن دخی عزیمت ایله
چونکه اتالیا قطعه سنک اکثر یسی اراضی بسیطه دن و خصوصیه
میلان شهری زیاده بسیط و منتظم و اطرافتی و انحاسی اشجار مثمره
و غیر مثمره و انواع باغچه ایله نمونه نمای باغ ارم اوله رق و یانه دن حر کتیز
اون بدنجی یعنی ماه جادی الاولینک یکریمی سکرنجی جمعه ایرتسی کونی
میلانه وصولنر جلوه کر اینده حصول و سایه عنایتوایه حضرت
شهنشاه بده تدارک و تنظیم اوانسان سفارتخانه عالی به دخول ایله

ذکر اولنان تیرنو شهری ایکی طاع اره سنده اووده واقع اوله رق
 او کندن بنهر جسم جریان ایدر و اولد قجه جسیجه شهر ایسه ده
 اسکی و خراب محل اوله رق اثار عمارته دائر برشی مشهور اولموب
 فقط شهر مذکور پت پرستان زمانده یاپیش اولد یغندن بعض شایان
 تماشا ابنیه قدیمه ایله ایکی طاع یذنی ربط ایتمش مرنفع و کوری
 کورلشدر اورادن مرور و عبور ایله ورونه شهرینه وصول بولد قد
 شهر مذکور دخی کذلک قدیم و یک جسم اوله رق قتی و افر ابنیه قدیمه
 و بیوک کاهسا و تماشا شایان برکیر کوری و کار کیر الی التمش یک ادم
 الورا سکی تیار و محلی اولوب امکن اصل ملکیت یک بشیوز سنه امکن
 متج اوز اولوق و مشهور ناپولیون وقتنده دخی خبلی زده لئمک حسب بیل
 الحاله هذه نمایشی خراب ایسه ده مع مافیه لطافت موقیه سی جهت بیل
 الی التمش یک نفوس و کلیتو میوه متنوعه سی وارد و اطراف شهرده
 خند قلعه بود فعه اوستریا دولتی طرفندن استحکامات لازمه جدیده وضع
 و تأسیس بیل تقویت و اعماری زید اولمقد در اورادن دخی حرکت ایله
 میلانه متوجها عزیمت اولنه رق چونکه اتالیا قطعه سی سائر اوستریا
 ممالکنه مقبس اولموب اراضی معتدله و منته دن اولوق حسب بیل هر درلو
 سبزه و میره مبذول و اشای راهی دخی باغ و باغچه لایله معهور کوزل محللار
 اولوب غرده کولی دیلان محلدن دخی مرور و اوتوب ذکر اولان کول واقعا
 وک بطولی قرق و عرضی بکرمی میل قدر اوله رق وس پکاره نام محله ده دخی

شهر مزبور دره مثالی برآورده واقع اولوب اطراف اربعمه سی جبال
 شاهقه و درونی آنها جسمیه ایله محاط و مشمول و جسم سرای و بعض
 کبیر کلبه و یاغچه ایله معمور و ادخه دانه شین محل و بویاره قطعه سه سینه نسبتله
 هواسی معتدله برایشده و بهارضه بلاد بارده دن اولوب حتی جبال
 مذکور هک اوزرنده موسم صیفده بیله قار بولندیغی مشهود اولمشدر
 شهر مذکورده دخی تیروول اه البسی ایمرطور مشار الیه رسم بیعتی اجرا
 ایده جک کردند و ایمرطور مشار الیه دخی اثنای ورود مزده هنوز ککش
 بولند یغندن اجرای رسم مذکور ضمننده شهر مزبور تزیین اولمقده
 اوله رق فرداسی کونی تیروول ایالتی اه البسندن ردیف عسکری مقامده
 هر برطوری برقیافنده اولق اوزره اون اون بشبک نفر مقداری عسکر
 ورود ایدرک ایمرطور مشار الیه دخی مخصوص الای و الی بار کیرلی
 و بالذیل مکلف هفت وایله کلبه سیاه کبدوب رسم بیعت اجرا و کیمجه سی
 دخی شهر مذکور قسادیل الیه تزیین اولنه رق اوازم شهر این ایفا قلمشدر
 اوراد دخی حرکت الیه اتالیا قنده سیله اوستریا قنده سی یینی فاصل
 و استحکامات قویه طبعی بددن اوله رق برینه متصل اولان جبال
 رفیع و عدیده مروریله اتالیا تیروولک مقر ولاتی اولان تیرتو نام شهره
 واصل اوله رق اثنای راهده کوریلان طاعنرا کثریا مرمر معدنی
 اوله رق حتی اتالیا تیروولی ایله اوستریا قنده سی اره سینه رجسیم
 قلعه انشا اولندیغی و صوم کار کیرسپرلی بولندیغی مشهود اولوب

یابلمش اولدیغندن واوروپاده ائک مؤخر یاپیلان ابنیه بولندیغندن سائر
 محلده امثالی اولدیغنی و ابنیه مذکوره و تصاویر و اصنام
 مرقومه به بالغ کلیه صرف اولمش اولدیغنی خبر و یریلوب حتی
 حکومت مذکوره ک مجموع قوه عسکریه نظامیه و ردیفه سی لدی الحاجه
 یوزیک نفره بالغ و اسکسند بولان نفوسی تحمیدرت یوزیک عدده
 واصل اولور اولز ردولت صغیردن بولندیغنه نظرا بومق وله ابنیه
 جسمیک انشا ایتدیرلمش اولسنه تعجب اولمشدر اصل شهرک درجه
 ارتفاعیه موقعیه سی و یله ارضندن یک بشوز قدم مرتفع اولدیغندن
 قشش شدید اوله رق حتی بولندیغنز موسم ماه تموز ایکن ینه کثرت باران
 و مؤثرجه صوغوقدن لایقوله سیر و تاشا اولنه ماه شدر سکندسی دخی
 از اولوب مع مافیه برطرفدن تزیاید ایتمکده در شهر مذکور هر نقدر اعمار
 اولمقده ایسه ده قراوقصباتی اوروپا ک سائر محله نسبتله حراجه در
 و جانب جنویسنده بولان محللار دن شمذیه قدر دوات علیه سغیر
 و مأوری دکل بیاغی افراد ملت اسلامیه دن بیه هیچ کسنه یکم امش
 اولدیغندن انشای مرور مده کمال دقت و بشاشت ایله باقوب برنوع اظهار
 ممنونیت ایتملر در و مذکور طریقت نهایتده اوستریا دولتی اداره سنده
 اولان تبرول ایالتی قطعیه سی حدودنی فصل ادر استحکامات طبیعیه دن
 معدود جبال عدیده مرتفعه اولوب اورادن دخی قطعه مزبور ک
 مفرداتی مشابه سنده بولان اتسبورق شهر ینه و صوازمه سیر اوله رق

متصل اوله رق استحکامات انشاءیه دن اواق اوزره اطراف اربعه سی
 قلعه و خندق ایله مستحکم در و درون شهرده برنهر جریان ایدر و اصل
 شهرک قدیم و اولدیفه جسدیر و بر قلعه مرتفعه سی دخی وارد ر
 و تخمینا یارم ساعت مسافده اطراف طریق اشجار منساویه ایله منتظم
 قدیم سرای و باغچه و ایچنده شایان تماشا کار قدیم حوض لر و مصنع و مصور
 فواره لر و نیجه عجائب شایر موجود و شهرک دروننده بولمان س و قافلر
 یکده اور و بلك یکی مملکت لرینه مقبوس اولمیه رق غیره منتظم در و جانب
 شمال بسنده واقع جبل جسدیک اورتیه سی دلنوب طریق اتخاذ اولمشدر
 اورادن دخی ذکر اوانسان باویاره دولتک مقر حکومتی اولان موننج شهری
 کور ملک اوزره اول طریق ایله عزیمت اولنوب شهر مذکور کوزل اولوب
 اطراف اربعه سی بر ساعت مقداری دوزاوه و کشایشلی برل اوله رق
 دروننده برنهر جسدیم سر یع الجریان وارد در شهر مذکور یکی اولدیه دن
 س و قافلری واسع و منتظم در و الحاله هـ ذه جسدیم کلپسال و مکتب لر
 و سایر بنار انشاء سیله مملکت اعمار و توسیع اولمقده در حتی بر جسدیم
 سرای و دروننده غایت مزین بر کلپسا و خارج شهرده غازی تعبیر اوانان
 ایکی قطعه ابنیه جسدیمه که بری اصنام عتیقه و دیگری تصاویر عدیده
 مجمعی اوله رق اشבודرت طاقم ابنیه سکرز اوزر سنده دنبر و انشاء اولمقده
 اولوب ایکی سنه به قریب مدته ختم پذیر اولمش و انواع مرمر لر و التون
 بالدیزی دیوار لر و طوائر ایله مکلف اوله رق غایت مزین و منتظم

حسب الموضع بورالرده کثرت باران اولدیغندن پیساغی موسم مذکور
 بو طرفک بهاری مثابه سنده اولسی جهته لاندی طریقه کائن صحر او جبال
 زمرد مثل اوله رق بوللری دخی شوشه تعبیر اولنان اوفق طاشلرایله
 زینتم اوله رق طریق منتظم و اکثر اطراف دخی اشجار مساوی دایله
 زین و کشتراز محللار اولوب ذکر اولنان لیج دخی طونه نه ری کارنده جسم
 بر شهر اوله رق بعض ابنیه جسمیه عالی و صنیع لازمه قایر قیقلری ایله
 معمور اولدیغندن بشقه قدمه مارده فرانسه لونک و یلدی اسنیلار سنده
 اورادن تجاوز و تحطی اتمش اولسی و بوجهنله محل مذکور و یانه ک
 سرحدی و کلبدی مثابه سنده بولنسی حسب یله شهر مذکورک اطراف
 اربعه سینه استعمکات جدیده واقع اوزره عهد قریبده طایفه
 شککنده ایکی قات و کیر و صغیر بکره بشر او توزر طوب استعاب ایدر
 فرق شو قدر عدد قوللر انشا و نه ر طونه دخی اندی الحاجه چکلک
 چون زنجیر تنظیمه اوازم استعمکات میدسی خصوصنه اعتنا اولنمش
 و اطراف بوللرده دخی عربیه تکرارکی سهواتله اداره اولنمش اوزره
 تیر فرش واته رق مثلا اوچ بش عدد بولکلی عربیه غایت قولایلق ایله
 رجفت بار کیر کتور بکنده و نه ر طونه ایله بچدن انجه واپور دخی کلوب
 کتمکده اولدیغی کوراش او اب اورادن دخی سابلر بورق نام شهره
 واریله رق شهر مذکور اوستریاد واتی الکاسیله باویاره - کوه تی ارا سنده حد
 فصل و اطراف ثلثه سی استعمکات طینه یه در اولان جبل سکن شاهانه

طرف دولت علیبدن و یانه ده اوستریا دواتی زنده سه فیر بواند بغم
 هنگامه اوچ سینه مقدم اریکند ایم پراطوری به قعود ایتش اولان
 دولت مشه اربها ایم پراطوری حشمتلو فردنالد اول حضرت تلیک اتای
 قرالیتی ناجی اکسایچون میلانه عزیمتی مصمم اوله رقی بجهده مقیم
 دول فخرجه سائره سرفراسی دعوت اولدیغی مثللو بزخی اشبو
 تاج اکسای رسمنده بولمق اوزره دعوت وجانب دولت علیبدن
 بالاسئیدان اعضای رخصت اولمغله یک ایکوز الی درت سینه
 هجریه سی جادی الاولیسنک اون برنجی مبارک پنجشنبه کونی
 و یانه دن حرکت و اوستریای بالاعد اولان لنج طریقله عزیمت اولمغله
 بعض طی قرا و قصبه ایله فرداسی کونی لجه واصل اولوب حرکت
 ماه توزک اواسطی اولمغله ایام حاریه تصادف ایتش ایسه ده

اخذ و تأدیب و قوانین مرعیه اوزره بعضاً انجریم بیله اولنور فقط
 سیاست معامله سی پک نادر واقع اولوب ایجاب الیتسه بیله اومقوله
 جرائم جسمیه اصحابک قباحات واقع شدن طولانی سؤال و جواب
 و تحقیقات ایله اجرای محاکمه سی خیلی وقتلر سورد کدن صکره حسب
 القانون عمقوله جزایه مستحق اولور ایسه ا کا کوره بعده اجرا اولنور
 و حمله ظناً و غرضاً تغییر حق معامله شدیده سی اجرا اولنور جسم
 بیمار و تیمارخانه لر اوله رق مخصوص خدمتچیلری اولدیغندن فقرادن
 محلات اره سنده خسته و علبل و سرفاقلرده سرسری و مجذوب
 بولنموب اومقوله لری بیمار خانه لنده تیمار ایدر لر و اکثر فقر الری عایل
 اولدیغی حالده فابریقه لده عمله صور بیله استخدام اولند یغندن
 سرفاقلرده کد اومقوله سی کثرت اوزره کور بیله من و سرفاقلر

منظم و مستوی اولدیغندن اشیا و حوله بار کیرلر

واعانت کلبه وال عربه لری ایله نقل اولنوب

فطرت ناز که انسانیه یا قشیمان

ارقه حال لغی مثللو

صنعت مشکله

یوقدر

مقابل خزینة مخصوصه سنده نقود موجوده مدخر اولوب فرضا
 جله کاغد اصحابی ترك ایدوبده سیم اسلحه کاهلانی دبه اولوب اوچ
 آیده تکبیلایاردی التمسی معین و مشروط اوله رق حاضر
 شوقد ربوقدر موجود الحقه واردیو هیچ دولت طرفندن
 اخذ و صرفنه جواز ککوستر مزله و هر حالده اسایش حال اهالی
 و تباهه بغایت معنائی اولدیغندن حرکات و سکنات و سایر معامله
 برکونه حصر و تضییق معامله لری واقع اولوب اصول و نظام اوزره
 هر کس ادبیه مقید اوله رق کیجه و کوندزو وقتلی و وقتسز عریله
 و عریسز کرزلر و مأکل و مسکن و سایر شیلرده اجرای مزاج ایتسی
 هر شخصک کند و قدرت مالیه سینه منوط اولوب کرک دولت طرفندن
 و کرک اخر محلدن برکونه ممانعت و طبیعت انسانیه ک خلایق اوله رق
 شویله ایله بوبله ایتسون کی حکومت تحقریه اجرا لانه و اکثر اهالی
 سیر و عیسه مائل اولدقلندن ایام صیفده کویلرده و مسیره لده موزیقه
 و سایر اکلنجهر و کیجه لری تیاترول و هنکام شتاده بالو و سواره جمعیتلری
 و ضیافتلریله امرار اوقات ایدوب ذوق و شوقدن برکونه فسادات
 دوشمنکه و قتلری اوله مزومع مافیله بوبه ساعده ایله ینه برکونه نظامسزلق
 اولوب و منازعه و جدال و قوت و ولایوب و اعلا و ادنا الحاصل کسه
 کسه یه ال قالیدره میوب بالفرض برکونه منازعه و قوع بولسه و یا خود
 بر جنحد دخی واقع اولسه در حال پولیس تعبیر اولنان ضابطان طرفندن

و مدت قلیله ده چوق مسافه قطع اولنور و هر بر شهر و قصبه و ناحیه ده
 یو جلیلر ایچون اوقظه و او تل تعبیر اولنسان کار بان سرایلر تنظیم اولنمش
 اولدیغندن و جله سنده نفیس طعام و تمیز یتاق بولدیغندن یو جلیلر
 بومغوله شیلردن زحمت چکمز ل و کو یا خانه دن برخانه یه نقل ایدر کی انسانی
 راهده برابر کی تلو اشیا استحبابی تکلفنه محتاج اولمز ل و بوجمه تله
 یو جلیلر اقسا ایدن منزل و مسکن مصارفاتی کندولری و یروب اهالی
 مملکتیه بر کونه بار اولمز و مسکوکات دوله لری وزن و عیارده هر نه ایسه
 قطعاً تغییر ایتوب بوجمه تله تفاوت اسعار و اشیا نادر و قوعبولور
 و بوصورتله معینات مخصوصه یه تراید و تناسق اصیث ایتز و بوجکامینی
 دولت لره معینات مر تبه دن طولای تفاسوت مصارفات لری و قوعبولوب
 مضبوطیت اوزره اداره اولنور و تسهیل معاملات ناس ایچون قره جار نامیه
 برنوع پاره مقامنده باقره افچه دخی قولالانیلور ایسه ده مسکوکات مذکوره
 دخی پک اوفق شی اولوب و مثلاً بر قره چارده الی یدی پاره ایدوب خیلجه
 دره ملی اولدیغندن قیمت حقیقیه بولنور و بانقونوت تعمیر اوانسان برنوع
 افچه مقامنده کاغد دخی تسهیل لامعات ایلدی ناسده تداول ایدر
 ایسه ده قارشوخی اوله رق سیم افچه خزینده موجود و مدخر اولدیغندن
 هر نوقت محلنه کیدیلوب دکشدیر ملک یعنی کاغد ویریلوب کش افچه التقی
 مراد اولنسه در حال کاغد النوب سیم افچه تأدیه سنده قطعاً
 تردد اولمز والده متداول اولان بونجه کبسه افچه لک کاغده

لا یقبله تجر به اولمیان شیردخی یا بلز بروجدمشروح کون بکون معارف
 و صنایع جدیده ظهور ایتکده ایسه ده علی العموم قدیم اولان شیرله
 دخی کمال اعتبار لری اولدیغندن هیچ براسکی شبنک ضایع اولسنی دخی
 استزلر و بومقوله شیرله عتیقندن کنایه آتبیقه دیوا اعتبار ایدرلر و کافه
 ابنیه لری بنوع طوغله دن کار کیر اولدیغندن درون شهر لرده حر یقلر
 و قوعبولیه رق و بوجته تله آن بان کثرت وسعت و عمارت نمایاندر تسهیل
 ایاب و ذهاب تبعه و اهالی و استراحت سکان ایچون درون شهر لرده یوللر
 قالدیرم ایله تسوید و تنظیم اولنوب قوناق و سواقی عربیه لری سهولت
 اوزره مرور و عبور ایدر و ایام صیفده توزدن وارسته اولنق اوزره عربله
 اوزرنده دلکلو فوچی ایله سواقی صولانوب و هتکام شتاده دخی
 قاروچار سوریلوب بوجته تله کلوب و کیدن اهالی زحمت چکمز لر
 و کیکه لری دخی صیق صیق سواقی قارده غازلر یانوب کسه فناره محتاج
 اولنر و بومقوله تبعه و ملتک استراحتی ایچون ایجاد و اجرا اولنان شیرلک
 مصارفات واقعه سی دواتدن چقمز و بونلر ایچون علماً مستقل اهلیدن
 ویرکو دخی تحصیل اولنمز فقط بعض عوائدات موضوعه قدیمه و شهر
 قبولرندن دخول ایدن عربله ردن انسان بعض جزئی عوائدات و سائر
 تخصیصات ایله اداره و انور و منزل یوللری دخی شوشه تعمیر اولنور تسویه
 و تنظیم اولنمش وللر اوله رق هر درت ساعتک محله منزله و پوسته
 بار کیر لری و منزل عربله ری موجود اولدیغندن سهولت اوزره عزیمت ایدرلر

ایلد کردن وسیله هوس و خواهشی اولی اوزره سنده بر دفعه
 خسب و نفیس كافة اشیاى معلولك منتخباتی و خصوصیه رسم
 و تصویر دخی کند و زنده يك معتاشی اولدیغندن او مقوله مشهور رسم
 و مصور لك اعمالتی اكسپوزسیون نامیه مناسب بر محله جمع ایدوب
 برای قدرانده توقیف و امپراطور سائر و كلا و رجال و تبعه سی معاینه و تماشا
 ایدرك ایچلرندن فوق العاده بر صنعت ایجاد اولمش و هر کیم احداث
 و ایجاد ایش ایه طرف دولتدن مدالیه نمانده اولان بر نوع نشانلر
 اعطا اولنمرق تشویقات لازمه یه اعتنا اولنور و بوسیله ایه درون
 مملکت ایرنده سنه بسنه صنایعك نه مرتبه ایلر اولدیکی اکلا شیلور و تسهیل
 امور تجارت و صنایع ضمننده اشیا کارخانه لرنده بخاریله اداره و اعمال
 اولنور ماکنلر ایجاد اولمش اولدیغندن بشقه تقریب مخبره و تسهیل
 طرق سفریه ایچون دکرده واپور کیلری و قرده واپور عربلری
 احداث ایه مثلا اون اون ایکی ساعتك مسافه یی بر ساعتده
 قطع ایدر و بر جسم فابریقه و یا خود تیمور یوللار و یاسائر امور ملکیه جه
 انفع اولوبده مصارفات کلبه یه محتاج اوله جق شیلری دخی اصل
 دولتك خزینه سنه تحمیل ایتوب اقسبون دیکلری اصول اوزره مثلا
 برایکی معتبر صرف تعهدیه اسهام مشترکه اوله رق اهلیدن ایقه الوب
 حصه دار ایدرك ایجاد ایدوب حصه دارلرینه سنه بسنه منافع حصه سنه
 کوره فائض ادا اولنور و دولت طرفندن منافع مدخله اولمز و منفعتی

و مملکت بجه پیلدیرلمسی لازم کلان شیلیری باصمه کاغذ لایله شهر زرده
 گوشه باشلرینه پاشدیریوب اعلان ایلرلر بوجهنله اهلایسی احوال جهان
 و حوادث دورانه تحصیل و قوف ایدوب کسب تربیت و معلومات ایدرلر
 و مرتبات میریه ایچون اهلای و تبسمیه مأمورین و سائر طرفلرندن
 ظلم و تعدی و قوعوبلیرق هر بر اصحاب املاک ملک و اراضیه سنه
 کوره نظاملری و جهله مقطوعات النور و بونلردخی اصول موضوعه سی
 اوزره وقت و زمانیه تحصیل اولنوب بوماده لردن و سائر جهتلردن طولانی
 مظالم و تعدیات بالطبع اوله مز و اکثر اراضیلری زراعت و حراشت
 اوزره معمور و قز انجلیری کندولرند قالمق حسبیه اهلایک دخی سعی
 و غیرتلی موفوردروا ورو پاده کثرت نفوس جهتیه اکثر اشیای بهالی
 ایکن نان عزیز سائر یردن خاص و غایت اهوردربو مقوله اقوات یومیه
 و جهله محتاج اولدیغی اشیادن زیاده کیک و رسم المزلر فقط حریر و دخان
 و خمر مثلاً و عمومیت اوزره محتاج اولغیان و یکدی کیک مملکتسندن کلان
 امتعه و سائر بو مقوله اشیادن کلیتاً و رسم الورلر و دولت
 و ملنک اچمه سی اخر مملکه چیمه ماق ایچون امکائی مرتبه اکثر اشیای
 معموله اجنبیه ک بر برلینک مماکنه دخولی ممنوع اوله رق اخراجات
 زیاده اولمسی تدابیرینه دقت ایدرلر و درون مملکتسندن اعمال اولمان امتعه یه
 کالیه اعتبار ایدوب تبعلری دخی اتی استعمال ایدر بوجهنله حرف
 و صنایع کون بکون ایلمولمسنه اعتنا و ارباب هنر و معرفته اعتبار

نمونه‌ای و بلاد بارده و خارده بولنان کافه اشجار و نباتاتک نمونه
 و باغچه‌ای موجود اوله رق لدی الحاحه رأی العین مشاهده ایدرل
 جسم تشریحخانه‌ای دخی اوله رق علم تشریحی دخی لایق‌بله تجربه
 و علم‌سنی تحصیل ایدرل خسپس و نفیس کافه اموری فن مخصوص
 حکمنه قویوب کتابرتالیف اولنمش اولدیغندن اربابی جمله س‌نک
 علم و علم‌سنی قاعده‌جه اوکرنوزلر و بواقدمات جهت‌بله او مقوله
 اهل علوم و فنون کثرت اوزره بولنوب هله کندولساقی او قویوب
 یازمیان و مصلحت ذاتیه‌سنی اداره ایده‌جک قدر حساب و کتاب بلیان ذکور
 و اتادن یوق حکمنده درو کتاب باصمه خله‌ای دخی برنوع اصنافلق
 صورت‌نده اولوب هر کیم طلب ایدرایسه اچقه‌سنی و یروب استدیکی
 و تألیف ایلدیکی کتابی طبع و تمثیل ایتدیره بیلور و اشبو باصمه ماده‌سی
 فرانسه و انگلیز طرفلرنده سر بست اوله رق دولت و مذهب‌لری
 حقننده درلوشیلر طبع ایتدیروب بوماده فی الحقیقه اذهان ناسی افساد
 ایده‌جک شنی اولدیغندن مضر ایسه ده دول سائر ده بویله
 سر بست اولوب باصبله جق شیلره اول امرده مخصوص ناظرلری
 طرفندن باقیلوب آیین و مذهب و اصول دولت‌لرینه مغایر و مخلف شی
 یوغیسه طبعنه رخصت و یریلور و یومیه بالجمله اقالیم مسکونه و دول
 متنوعه و قوعات و کندوشهر و ملک‌لرینک مصالح و حوادثی درج
 ایدرل و چونکه اکثر اهل‌ایسه یازو او قوق بی‌لکارندن دولت‌جه

سائرینی قاعده اوزره اوقیوب یازمخی تحصیل واون ایکی یاشمندن
صکره ینه اکثر یسی دولت اقادمیلرنده اقتضاسنه وهر برینک استعداد
وهوسمنه کوره قنغی صنعتیه سالک اوله جق ایسه اکا کوره علومه
وفنون و صنایعه دائر شیلری تربیه خانه لرنده اوکرنوب اون سکر یاشمنه
وارد قده فنون لازم دینی تکمیل ایدرلو بعض بومقوله یولک تربیه خانه لک
اصول و نظامی اوزره شاگردانی فقط هفتده برکوره خانه سنه و اناسی
ویایی یانه کیدوب ماعدا وقتلرنده قاعده اوزره علی الدوام تحصیل
علوم ایله مشغول اولورلو بونلرک ماکولات و ملبوسات و سائر مصارفات
لازم دیرینی سنه بسنه پدر واقرباری مکتب مدیری طرفنه اعطا ایدرلو
چونکه بونلرک علوم تقلیه دن ماعدا علوم عقلیه دن اولان حکمت و هیئت
و طبایفه و موسیقی و علی الخصوص فنون حریه و بحریه
و اصول و لنگه دولیده و معارف سائریه اعتبارات و فرطه لری اولدیفندن
انلرک مخصوص مکتب لری اوله رق اصولی و جهله تحصیل ایدرلو
و بونلردن بشقه کافه طبایع اشیا یه کسب و قوف ایتمک دخی اصول
مرعیه دن بونلرک یغندن بالجمله حیوانات و معدنیات و نباتات کیفیات
و تأثیراتی دخی نجر به ایله هر بری فنون مخصوصه حکمنده اوله رق
اقتضاسنی تحصیل ایدرلو و یالکن علمیه قناعت و اکتفا ایتوب
تجربه عملیه سی دخی استحصال اولمق اوزره مثلاً هر اقلیمده بوانان
ذی روح کافه حیواناتک مرده و قدیدلری و برابجرا بالجمله معدنیات

ادراج ایدرلر وادی الحاجه الایلرینک نقصانلرینک تکمیلی ضمننده
 الله جق عسا کر وفورات دخی نظاملری وجهله الای قنخی سنجاغه
 مربوط ایسه اورادن قانون وقاعده سی اوزره بلا منازعه النور و بونلره
 اقتضاسه نه کوره معاش وسنده برالبسه ویریلوب و تعیینات اوله رق
 اتمک اعطا اولنوب مأ کولات مبدول اولدیغنده بنی لحم و سائر مأ کولاتلری
 کندولی الوب ادا اتمک اوزره بدل ویرلر و بوسبيله سفر و حضرده
 غائله سبز جده اداره ایدرلر و بوندن بشقه مستحقظ شهر صورتيله
 کافه اصنافدن مرتب عسا کر و اولد قجه معلوم واردر و عسا کر
 منتظمه تک ضابطلری عادی صورته نفراتدن نصب اولنوب اصحاب
 معلوماندن اولان اوقبیالاردن تعیین اولنوب و اشبوا و قبیالاردخی
 ابتدا مکتبلرده تحصیل السنه اجنبیه و حساب و رسم و جغرافیا و تاریخ
 و هندسه و هیئت و سائر بومثالو علوم لازمه و تعلیم و تعلمه و مانورهیه
 دار فنون مقتضیه بی لایقيله تحصیل ایدوب بعده ضابط نصب اولنورلر
 و عسا کر نظامیه ضابطلری هر برده معتبر اوله رق حتی بریوزباشینک
 ایمرطور سه فرهنده طعام اتمک کله قدر قدر و استحکاق و عزتی اوله
 یلور و حین و فائزنده بيله فاملیالارینه اعتبار ایدرلر و امک و خدمته کوره
 مکافات تخصیص ایدرلر و صبیانک تحصیل علوم و فنون ایتلرینه بغایت
 دقتلری اولدیغندن ذکور و انلندن جوجقلری بش الی یاشنه وارد قده
 محلات مکتبلرینه و یروب اون ایکی یاشنه قدر کندو لسانلری و السنه

و بیولک جنجه سی اولدقجه و یاخود ایجابات حقیقه سی و قوع بولمقجه
تبدلات و تأدیات و قوع بولزو واقعا بوجم تلرله کسب اعتبارات و حیثیات
مدت قلیله ظرفنده حاصل اوله مزایسه دیو بنجد امک و زمان ایله استحصال
اولمش اولان اعتبارات ذاتیه دخی ادنی وسیله و یاخود اجرای غرض
و مداخله اجنبیه ایله زائل اوله مزو بلکه حیاتنده نائل اولدیغی رتبه و نام
و اعتباری بعد الوفات دخی بتون بتون ضایع اولیب وسیله افتخار و سائره
باعث شوق و اعتبار اولق اوزره نام و عنوانی و بعض معاشلری نقل و وارث
اید و هر تقدیر ذی مال اواسه یله اومقوله رجال و تبعه ناک اموال مخلقاتده
جانب دولندن تعرض اولمیب ورثه سنه ترک اولور بوجم تلرله رجال دولت
دخی بومقوله اعتبارات ذاتیه و منافع حاصله لینه علی الاستمرار خلل
کلیه چکنه یقین حاصل اتمش اولدقلندن وقت معزولیت و نگبند اداره
معشقه وسیله اولور خلیا سیله دولندن ایفده قایمغه صرف ذهن و حرص
ایتمیب مخصوصات معینه سیله قناعت و هر حالده عفت اوزره حرکت
ایدلر و بوقاعده ایله رفته رفته ذی قدرت خاندان و خاندانزاده چوغا لوب
لدی الحاحیه طرف دولندن کلی اعانه یه محتاج اولمق سزین خدمات
واقعه ده جرئی معاش ایله استخدام اولورلر صنوف عسکر یه لری دخی
یکده چولوق چوجوق مقوله سندن اولمیب یکرمی یکرمی بش یاشنده
ادمردن مرتب و موظف و منتظم اوله رق اون بش سنه قدر علی الدوام
خدمت عسکر یه ده قیام ایدوب بعده اخراج و بعضا عساکر ردیفه

تر به اوقوام معارف استنباس حقه ده یا لکز قوه جبریه دولیه و حکومت
 مطلقه قهریه ایله حاصل اولوب بلکه طبیعت مونسه انسانیه مک فریفته
 اوله جنی امنیت قلبیه و اعتبارات ذاتیه تمادیه و استراحت طبعیه مثلا و
 جلب قلوب تبعه و ناسی موجب اولان تدابیر رفقیه و رعایت حق و وق
 انسانیه دخی منوط و مربوط اولدیغندن اشبو حکمته مبنی اکثر دول
 اورو با حکومتلرنده و مثلا اصول حکمت شموله دخی اعتنا اولمقده
 و بوقضیه مرضیه معقوله دخی دولتله کلی قوه معنویه و یرمکده در
 اگر چه هر بر واد اعتقادات علیه اسلامیه اوزرینه شبت حضرت الهیده
 و بوجه تله تدبیر عبدک تقدیره مدخلی اوله میه جنی دخی له الحمد جله من
 عندنده رتبه بداهنده و ایدینخی مثلا امور جزئیده عبده ضعیفک
 وسیله تکلیف اولان مدار تدبیری دخی قابل انکار اوله میه جنی جهته
 امور اداره دنیویه لازم اولان عقل معاش حکمنجه اکثر مصالح
 واقع مننده مقتضای عقله تطبیقا تدابیر نافع اعمالنه دقت ایدر لر و مع مافی
 هر ملتک مدار قوامی اولان این و مذهب لرینک اجرای احکامنه دخی اکثر
 محالدره رعایت ایلر لر قدیمد نبرو مجرب اولدینخی اوزره باعث زوال ملک
 و دولت اولان ماده مکروه رشوت ایله مصلمحت کوره مرل و نااهل اولان
 شخصه رشوت و شفاعت ایله امر حکومتی تفویض ایده مرل و اولد قبحه
 اهل و ارباب انتخاب ایدر لر و بوجه تله دولتلرنده تبدلات مناصب کثرت
 اوزره اولیه رقی مجرد دیکرینک مسروریتی ایچون قدیمی دخی محروم ایلر لر

حصر حضرت شهنشاہیدہ مالک محروسہ دولت علیہ دخی جاری
 اولدیغی اوزره حقوق لازمه حریتک کما ینبغی اجر اسنه مربوط
 اولدیغندن اوروپا دولترنده دخی بوموقوله امنیت و حقوق حریت بغایت
 مستانومع تبرطونیلوب یعنی افراد عباد و بونجه بلاد یالکز دولتر ایچون
 خلق و ایجاد اولنمیوب بلکه حکمت بالغه حضرت مالک المملک اقتضاسنجه
 بونجه حکمداران جهان انجق حفظ عباد و اعمار بلاد حامی و ناظر
 اولق اوزره نائل لطف یزدان اولد قلرندن اداره امر حکومتده حقوق
 ملت و قانون دولت اوزره حرکت ایدوب برکونه بوجده غدر و جبر معامله سی
 وقوع بولمز و بومساعدات ایله برکونه اطاع اسرلک و سر بسنیت ایله
 دخی اعتبارات دولیدیه و تعظیبات لازمیله خلل کلز شو قدر که اکثر امور
 و اصولاری قوانین مؤسسه تحنده اولدیغندن هیچ بر حکمدارک و کلاسی
 دخی اول قانون مرعیه منابر قول خودی و جلب نفعی و دفع ضرری
 ضمنده برکونه حکم و اراده ایدمز و بوجمله اصول موضوعه و نظامات
 مؤسسه لر نه برکونه تغییر و انقلابات اوله میوب نیک و بد استراسته من مصالح
 و اقمه لری قوانین مرعیه لری اوزره رؤیت اولنور و بوکامینی مواد
 واقعه لر نه اغراض ذاتیه پکده قارشیدیرمه و مجرد نفوذ و اقبال
 سر رشته سیله ایش کورمکه دسسترس اوله مزله له شوراسی قابل انکار
 اوله مز که تقیاد و مخالفت و صداقت و اهانت و رغبت و نفرت مثلاً و
 طبایع متخالفه بشریه ک تفریق و اصلاحی اکثر ناس و خصوصیه

واعتبارات و سائر امتیازات ایله دیگر لرینه تفوق ایدوب انلرک اجرای
 مرا امر بنه میدان ویرماسی کبی صور متوعه دن مرتب ایسه ده هیولای
 پولتیقه لرینه متفقاً اسایش و استراحت ملکیه و موازنه درایه
 خصوص لرینه خلل کتور لماسی دقایقه مصروف اولوب اگر چه دول
 اوروپا نك مفردات اوزره اصول پولتیقه لرینك بیان و تعدادی بومه
 کوره پکده الزم شی اولمديغدن بشقه تفصیل کیفیت اربابی عندنده
 دخی معلوم اولسی ملاحظه سنه بنی بوبده تفصیلاته تصدی اولغیرب
 فقط هر بملک و دولته معوم و نتیجه الزم و طبایع انسانیه ایجاب بنجه
 ملتزم اولان بعض اسباب اعمار یه یه و استکمال اصول نظامیه ملکیه
 و استراحت ملیه دائر غمونه صور تیله بولندیغیز برده کور و خاطر ده قله
 یلان شیلر بنوع تصدیعه نامه اولدق شو و وجه له درج اوانده بیلور که
 بالاده بیان اولاندیخی اوزره اوروپا نك شمدیکی سیویلزاسیونی یعنی اصول
 مانوسیت و مدنیتی اقتضا سنجه منافع ملکیه لازم لرینك ایله بلسنی انبق
 تکثیر افراد ملت و اعمار بملک و دولت و استحصال اسایش و راحت
 اسباب عدیده سیله اجرا و استحصال ایتکده و بومثلاً و منفعت کلیه ایله
 ایلر و لیوب یکدیگر اوزرینه حالا و اعتبارا کسب مزیت ایلکده درلر بوماده
 لازم ملک اس اساسی دخی هر بر اقوام و ملتک جان و مال و عرض و اعتباری
 حقنده امنیت کامله سنك استحصال نه یعنی ملت طهره اسلامیده
 دخی مرعی و علی الخصوص بتوفیقه تعالی شمدیکی عصر محاسن

خزینه و اوچنجیسی قوه عسکریه اولوب مع هذا بواسطه اب لازمه نك
 اجتماعه غوائل سفریه مانع وعد و مشابه سنده اولدیغندن داخلا و خارجا
 سببلی و سببسنز محاربه قبولی اچلمق یعنی بر فائده ملحوظه ایچون
 محاذیر عدیده اختیار قلمق مثلاً مخاطرات التیه قوای ملکیه خلل
 ویره جکندن بومقوله شیلره سبب ویرلمکدن احتراز ایله فرضا داخلا
 و خارجا برکونه منازعات ظهور ایتمه بیله تدابیر مقتضیه و بعضا و ساطت
 دولیه و توأم سیف اولان قوه قلیه ایله دفع و تسکینه چالیشوب
 حاصلی نتایج ردیه سی ملحوظ اولان محاربه بی بلا موجب قطعاً اختیار
 ایتمکده درل ومع افیه جمیع زمانده مر اسم احتیاطیه رعایت ودقت
 قواعد مر عبه معتبره دولیده دن بولمده یغنه مبنی کو یاریر لر یله یارین محارب
 اوله جقلمک کی ادور نطامیه عسکریه و سائر مهمات سفریه لر یته لیل و نهار
 اقدام و غیرت ایدر لر و عساکر مرتبه و سفاین منتظم قدری هر بار تعامیم
 و تعلم اوزره اولوب وادی الحاجه حاضر و اماده صورتده بولنوب
 حدود ممالک و تبعه و اصول بولتیقه لر نی بونکله حفظ و وقایه ایدر لر خفی
 دکلدر کتفاوت قوت و مکنیت و طبایع قوم و ملت اقتضا استبحه
 هر بردوانک درجه قدرتی و اصول بولتیقه سی بولندیغی مرکز و هیئت
 و موقع جغرافیسی و نظام ملتی ایچا استبحه بر برینه مباین اولوب مثلاً
 بعضیلری هیئت حالیه سنک بوزلماسی و تمامیت ملکیه سنک و قایه سی
 و بعضیاری قسوت و شوکتلرینک ایلرواسی و بعضیلری دخی نفوذ

هر دو مانده ملتزم طو تعلقه یعنی جمیع زمانده صلح حرب اوز رینه
 مرجع اولوب خصوصیه اعمارات ملکیه ایسه مصالحه متعادیه
 واستراحت کامله تبعه ایله حاصل اولدیغی واکرچه غلبه حریبه
 واستیلای ممالک جدیده ایله بردولتک اعتبارات ظاهریه سی کسب شان
 واعتلا ایدر ایسه ده ایچ بوزنده محارب اولدیغی مدته ممالک معوره سندن
 وهیئت نظامیه سندن غیب ایتدیکی منافع عدیده ایله استحصال ایتدم
 دیدیکی غلبه ومنفعت لایقوله موازنه اولنسه البته ایجابات محاربات
 اوزره قوه عسکریه ومالیه وسائر مهمات حریبه سنده وقوعبولان
 تلفات وممالکجه تخریباتی اندن زیاده اوله رقی بالقرض استیلا واستتلاک
 ایتدیکی ممالک جدیده سندن استحصال اسباب نظامیه سی مشغله ریه
 قوه مضبوطه سنده خلل کله یله جکی یعنی براز فائده موهومه لیچون
 نتیجه نیجه فوائد حاصله سی بیهوده پراکنده اوله جغی تجاریب عدیده یه
 کوره عمیقجه مطالعه اولنسه قبول اولنور و بو حکم وزایا زمانه زده
 مشهوردن اولان بعض حالات واقعه دن دخی استدلالات اولنه یلور
 بودقایق احوال اکثر یا شمیدیکی حالده اوروپا دول وحکمدارانی عنندنه
 معلوم ومجرب وهتبر اوله رقی هر بار حادثات کونینده تدابیر حکیمانه ایله
 حرکت ایتکده و چونکه هر دولتک قوه نظامیه سی اسباب عدیده اصلیه
 وفرعیه تحکمه ایسه ده نظامات موضوعه ک اصل اساسی اوچ شئی مهم
 اوزرینه مؤسس اوله رقی بری استراحت تبعه و ملکیه وایکنجه سی وفرت

بیانه محتاج دکلدر که طبیعت بشریه اقتضا سنجه هر کسک استعداد
فطریسی یکسر شت اوله رقی بر برینه میان و بوجهتله اکثر موادک
تفهیم و تفهمنده سهو و غلط و خطا و لمانسی قابل اوله میه جغی امر بین
اولمغله بنا برین حقیقت حاله مقرون و غیر مقرون هر نه ایسه
استعداد مفقود عاجزانه بجه اورو پایه انشای مأوریت واقعیه مده
رأی العین کوروب اکلایه یلیدیکم و جهله شمدیکی تاریخدره احوال
حاضره اورو پائیس کرده بوانوب شویله که عادت قدیمه ژمانیه اوزره
کافه اقوام بیننده جاری اولدیغی مثللو اورو پائیس حکمداران میانشده
دخی مقدملرده نیجه نیجه جنک و بیکار و قوعه کش ایسه ده برمدنبرو
انقلابات سابقه حریه و اجتماع حکمداران ایله بالاتفاق قرار کیر اولان
مصالحه عمومی اوزرینه حفظ اسایش ملک و ملت قضیه نافعیه سی

عبدللاؤ افندی در شهر نیریز اسر جری او
انستار در عهد المسمیه که بر صدر می‌جلد آن
که در هم نو سری است می‌جویند اما هیچکس نداند
خداوند اسمی از زینت آنکه او را نداند

۱۸۲

سرادقات ایوانی شکست آوراند از: نظر اولوب حرم تابنا کنک
رخامند، هکس نواصی، کروبیان نمایان و دیوار فیضنا کنک سینه
بی کینه سنده رسوم اجتهاد و جانان جلوه کاندرا حاصل بقاء کارخانه
قدر قیاب سبع طباقه اساس افکن استحکام اولدن برونه بویه ربنا
سرافراخته عرصه ظهور اولمش و نه قبه لاجورد کون کردونه قندیل
زرین ماه و خورشید او بخته اوله لی اول عبادتگاه رحمتنا اهاک اراپش
سقف و دیواری برافزیده نك صفحه متخیله سنده تصور اولمش اوله
زیر کنبه فیروزه فامده نظیری جلوه کرسا حه انعدام ایدوکی
فرار داده خاص و عام اولوب

میان حدایق پرشفا بقنده انهار غم فرسای کدرشویی جاری و روان
و صحن ریاض با حیا ضنده نسیم صبای مشکسای عنبر بویی ساری
و وزان اولمغله نمودار بهشت علیا اطلاقنه سزا بر حرم جایگاه دلارای
بهجت افزا اولوب

فرش زمرد کون باغ و گلزاری پای انداز شهر یار نظر و دیده عبرت
شماری حواله سیر و تما شای صور در

تمت

فی ۲۴ ش ۱۲۷۵ سینه

❁ لیل و نهاره دائر تعییرات ❁

بیان سکه در بان خشمکین قضا در یحیه زرین جناح روزی اغلاق
 پرده نیلی فام شای او یخته باب هفت طباق ایتد کده
 فس صبح اخیر اطفا قنادیل نجوم ایتد کده کنبه فیروزه فام کردونه
 ششاه و عنبرین تعلیق اولد قده

حرس مهر منیر بش دفعه او یخته کردن اجازه ایام اولد قده
 علم المتاب قره نور شقه سیمکون مر صع طراز عشرینه کشاد و پرد کده

❁ غلبه و زحامه دائر تعییرات ❁

غلبه مزاجه نفوس انسان جمعیت معشر محشره پرده کش نسیان
 اولق صورتلری نمایان اولوب
 اجسام انام غرقه امواج زحام اولوب بربری فوقنده انجق دواژ وجوه
 انجم بیدار اولوب الحاصل هر نه طرفه نظر اولنسه یکسره لب
 ورو و چشم و ابر و مشاهده اولنوردی

❁ مدح ابنیه و موقوفه دائر تعییرات ❁

ساحه ارتفاع پنجکانه بنیانی بیر ون یارای مد بصر و کتکرة سطوح

❖ شتایه داتر تعبیرات ❖

هوالزده برودت وجوسماده کثافت درکار اولوب
شدت سرما وبرودت هوا رعشه انداز جسم بای وکسدا وکوره
زمهریرکویا عساقط بسیط غیرا اولوب

❖ تحسرووصلته داتر ❖

نیده لری روزنه راه حسرت وسامعدلی موقف پیام بشارت اولوب
حضرت قادر علام جمله افتاد کان پیغوله حسرتی مشاهده صورت
املیله فائر المرام وهمه زهرا به کشان غربت وکرتی کردش کاسه
مراجعت اوطان ابله شیرین کام ایلد یکسندن
مواصلت جسم نیدن نشأت ایدن ذوق روحانی ابله کاه مکالمه
سرگذشت ایام فراق وکاه مذاکره مشکلات نسخه اشتیاق ایدرک
نوبنودریای اشک شوق موجه داررقت ونفس بنفس سفینه دل
بادبانکشای اه حسرت اولوب
غلبه دهشت وصالدن ازقالدیکه اکسیر عالمهای جان خا کریز
مسامات بندن ریزان وروح زنجیر انقاسی قطع ایدوب کرپوه تنک
فتدن کر یزان اوله

اسفیای کمال انبساط و نتره عقینده تناول اطعمه کونا کون واستماع
اغانی نشاط افزون مراسمی تکمیل اولتوب

✽ بنی و شقاوت داتر تعیرات ✽

کمال بی شعوری بنی و شقایله استقبال سهام فضا واستنزاع باران
بلایه انهمالك ابدن نام شقی

بر نیجه قنبدیل کورخانه شقاوت رشته فتیله فتنه دن مد نفس ظهور
ایدوب شراره زن خرمن انتظام حال رعایا اوله رق

سودای خام وخامت انجامیله علم افراشتقا وسیف مسلول قضایه
کردنسا ونیزه قهر و بلایه سینه کشا اولان سر زمه باغیه

کثافت اورا احتیلا ومظالم کسر برایا اولان

دیار اسلامیه بی برهم زده تاراج و سینه فقرایی تیر ستمه آماج ایدن

مستغرق اولدییی دریای احسان پادشاهی نیران طغیان طبیعیه سینه
باعث انخمساد وزمام النفاس شهر یاری چار پای نفس خرونده

سبب انقیاد اولیوب

تجریع سم هلاهل ایله اول سر لوحه جریده کبرا وجلانی هلاک ایدوب
لواء نهور خشمی ساعیدیداد وغشم ایله افراخته وجوهر اقتصار

واعتدالی وراء ظهر اهماله انداخته ایدوب

نقش افکن نکیں ایام وزینده صحیف شهر و اعوام اولور
 الی یوم الحشر و النشور زیور سرنامه دهور اولور
 ارایش کابه بیان و زیایش ناطقه عالمیان
 الی قیام الساعه و ساعه القیام مذکور السنه انام
 ثبت صحیف ایام و نقش جراید شهر و اعوام
 الی یوم الحشر و المیران رونق فکن صحیف کون و مکان
 زینت ساز صحیف ادوار و سامعه کزین صغار و بکار
 الی اخر الادوار نام و شانلری زیایش افزای مجالس صغار و بکار
 و زیور ارای صحیف روز کار
 نقش صحیف ادوار و دیباجه ققنامه اشتهار

✽ دعوت مهمانه دایر تعیرات ✽

ترتیب سباط عبودیت و تزین بساط رفیت ایلک نمکدان خوانچه
 عادت و پیرایه صبی شهرت اولمق حسبیلله
 ترتیب ساز قدرت عاجزانه م اولان نواله دعوت حقیرانه مه حواله
 انکشت اجابت و اماله کوشه چشم غایت یورلمق
 حسب الاقتدار لوازم تشریفلریشه ایتدار و کاله عبودیتیم فرش
 شاهراه انتظار قلنش اولمغله

کندوده آثار بالغه صنع الهی موجود و بر مثل دخی جهانده نادیده
و نابود اولوب حوری مذش و زلیخا افرینش بر عشوه فروش خوش
روش اپدی

گاه شفاه تعلق ایله بوسیده و گاه سینه ارزویه کشیده قلنه رق

﴿ رتبه شهادته دار تعبیرات ﴾

سلم بلند پایه شهادتله صاعد برج شرف وسعادت اولوب
رتبه شهادته نائل وفلان دخی شکن ایله از رده دل اولوب
شهید و برازی شدت سرما جهنمیه دایره هستیدن نابدید
اولوب

رائض جابکسوار خاور کنار میدان مشرقدن نهایت صحرای
مغربه ات سورنجه قدر عسکر اسلامدن بیک نفر دلاور سر نهاده
زانوی حور و مستریج صریح پرنور اولوب

﴿ نشویقه دار تعبیرات ﴾

ثبت صحیف روز کار و نقش کاتبه اشتهار اولور
الی اخر الادوار ارایش ده صحیفه روز کار اوله جق

جمع زمانده صلح و صلاح مر جع جنك و كفاح ايدوكى ازاده كلغه
ايضاح اولغين

❖ تعشفه دار تعبيرات ❖

بر دلبر مطبوع الشما ئله مائل و بر جوان يوسف جمال شيفته دل
اولوب

يا محبوب دل اشوبى برآورده قيد تسخير و يا خود كندومى سلسله
جفاى دار الشفا ده اسير ايده حكيم امر غير ستير اولوب

غبطه زن محاييب خلع و نوشاد و آتش انداز قلوب زهاد و محرك
عروق جهاد اولان بر محبوب دل اشوبه تعشق

هر برى بر سر و سر افراخته بوستان اقتحار و هر برى بر ماهپاره آهونكار
عاشق شكار اولوب

زلف غير شمى تابميسان و سيمى فرحتماسى مثل بدر افشان و قامت
قيامت فيامى امان الامان محراب جبين پرتو رهبنده كويا

ابروان قوس نشانى چفته هو و دیده كبودى شهرت شكن چشم
آهو مارض لطافت عارضى مانند كل صديرك پراب ورنك و حقه

لعل كون دهانى غايت تنك چاه زنجراتنه انس و ملك افتاده و جنبش
ورفته ارنان زينه كافه عشاقى كمال اشتباق ايله دل داده و الحاصل

❖ كندوده ❖

ار تڪاب ذلت رضا داده مشرب اصحاب غيرت اولوب كافة اهل
اسلام مستغرق لجة طوفان خروش اضطراب و خشيت و زورق
شعور عالم افتاده كرداب حيرت اولوب

بوطامة كبرى تنزل ممالك اسلاميه به بادی برداهبه دهب اولوب
بالاخره نامه صلحه امضا زن رضا وخاتمه نويس ماضي ماضي
اولوب

طائر مشكل شكار صلح و صلاح خواب راحت کي کوزنده اوچر
و چرنده و پرندۀ دن ممد او مارايکن

شکست اينه عهد و يثاق ايله چهره فکار شاهد وفاق اولان
بو داء مشكل الد و انك شربت صلح و صلاح دن غيری تدبير ايله
شفاپندیر اولسی نامتصور ايکن نجب اراقه دما دن دستکش تعب
اوليه رق

جهانسان مادر کشته دختر کي کر يان وزيایک حقه کم کرده کي
حیران اولوب ايا بو کار دشوارک انجاسی نيه منجر اولور و نغمه
جگر خراش ناقوس کفر و ضلال نه پرده استدراجده قرارين بولور
ديو انعقاد صلحدن مأبوس و تأثیر زجت افرنجي ايله دلخسته پيستر
افسوس ايکن

اول فرقه دوزخی نهادل ناره شرشور لی کتد بکۀ ذات الضرام
وعسکر اسلام سلاک کسسته تار کي پریشان و بی نظام اولوب

حماة حومه دین و بلکه کافه مسلمین داغ بردل غیرت و کداخته پوتنه
 حیت اوله رق داروخانه عنایت الهیه دن بوداء العضالک دواسنه
 دست کشای مسئلت واشک ریزاتمهال وضراعت اولوب
 انکشتنمای تأسف و دست کزای تلهف اولوب
 بو کیفیت داغ زن قلوب ارباب غیرت و شرحه فکرن دل حیت
 اولوب

بحکمة الله تعالى قلوب مسلمینه رعب وهراس انعکاس ایدوب
 بی جنسک و ستیز هربری برطرفنه کر یزایلد کلرندن بو کیفیت سبب
 قوت دشمن فتنه انکیز اولوب

متحیر و مدهوش و عواقب حالی فکر ایله دم بسته و خاموش اولوب
 اهل اسلام کرفتار مضیق دشواری و اعزه مؤمنین مبتلای خار خار
 خواری اولوب

اودر دجانخراشدن خلاص و اوبلیه طاقت فرسادن ملجأ و مناص
 بولنه میوب

قاله تقدیر خلافت کیر تدبیر اولوب

استیلا ی رعب و تیم ایله زهره لری دونیم اولوب
 کفار خاکسارک ناموس سلطنته مخل تکالیف شاقه لری تصور
 و بالضروره مساعد دد غیر ی چاره اولیه جفنی دخی تذکر اولند بجه
 نر زبان شمشر ایله جواب خصمه جرائت و نه عرض دولته منافی

هر چند در الفرید نصرت و ظفر مر بوط سمط اللال قدر و نتیجه
مقدمات رضای خالق البشر اولوب

غلبه و نصرت و قهر و مذلت محضاً موهبه رب عزت ایه ده نوغروس
املاک جلوه کر نجله کاه ظهور اولسی مهر مجل تثبث اسبابه منوط
ورشنة عادة الله دخی بو عقد حکمت عفته منصل و مر بوط اولوب
هدر و تلف و اسلامیان دوچار چار موج دریای اسف اولوب

اول هنکام فتنه انجم آمدنبر و تخم مایه هدوان خالک جهانه پاشیده
و صحیفه روزگار دن اسایش و فرار تراشیده اولوب

بو کیفیت تخدیش ساز شعور و اعدای دینه و سبيله تجدد کبر و غرور اولوب
تقدینه فتح و تسخیر انداخته همیان تأخیر اوله رقی

مقدمات سعی و اقدام منتج حصول مرام اولیه رقی صورت ظفر
طرف خصمه جلوه کر اولوب

اول روز ثبات سوزده من نجار آسه فقد ربح مالی بدرقه راه نجات
اولوب

اقتاب عالم تاب فوز و ظفر هر بار در یجه امال اسلامیه پرتوریز اولسه
دیده رواق نشینان ایمانده فی الجمله خیرکی غفلت حصوله رؤیت
اسباب صوریه و محافظه لوازم ضروریه ده تکاسل اولغی حالتندن
تنبیه و ایضا ضمننده الحکمة بعض کره دخی بو وجهه له تثبث
و پریشانی ظهور ایدوب

✽ آتش و حریره دائر تعبیرات ✽

آتش سرکش سرنگای ظهور و شراره پاش شر و راهرق رهین
امتداد اولمش ابدیده یاورى فضل رب العباد لهیب ناری قرین انجماد
ایلدی

اوار ذات الوقود انطفأ کرده سحاب لطف واجب الوجود اولوب
آتش هولناک زبانه کش سوی سقف افلاک اولوب
دستیاری شفقت رب العباد ایله او آتش یداد قرین انجماد اولدی

✽ عدم نصرت واضطرابه دائر تعبیرات ✽

خسار نشوؤ قدردن عارض اولان کدر درد سرک شمدیک اداره
جام مصالحه ایله دفعنه تدبیر و نشئه سرشار صهبای انتصاری عصر
آخره تاخیر ایلمک اولیتز اولوب

بو واقعه فاجعه دن خیر اولدقدده خدنگ ادرونی ایله جوشن
نه توغ کردونی مانند سینه عاشق دلریش صدباره وچاک و مردم
دیده غمدیده سن اغشته خون و خاک ایلدی

فتح و فیر و زوی روزی اولق رجا سیله چشمه چشمدن شورابه فشان
اشک مقله سوز اولوب

مانند نقش بر آب اولان شور زار امل ایاری سحاب بحساب عنایتلریله
 سرسبز و شاداب و کشتزاری نشو و نمای امیدم امداد رشحات
 التفاتلریله طراوتیاب اولدیغی وارسته شک واریتاپ اولوب
 ریاض طراوتنای احسان بی امتنانلرنده کلچین امید و اولو جهله روزنه
 ظلمت زده امل اشعه لطف و التفاتلریله مستغنی نور خورشید
 اولوب

اسیر کشمکش پنجه اضطراب اولان دل یتیمه باعث حیات تازه
 و مورت مسرت بی اندازه اولوب

کاسه قلب و قالم مالا مال نشو و سرور و سبوی دل اخلاص بویم
 سرشار زلال حبور اولوب

ریاض دروغده قطرات اشک ضحرت و اضطراب ایله دمیده اولان
 خس و خاشاکدر نسیم دلکشهبوب عنایتلریله مصفا و مطهر
 و سحاب بحساب لطف و التفاتلریله خشکنمای شکوفه امیدم تازه
 و تر و کشتی طوفان دید امل ظهور مسا عده روز کار نوازش
 و تعطیلات عالیلریله ساحل رس مرام اوله رق ازاده چارموجه نیم
 و خطر اولوب

مرآت ثنک بسته دروغ مصفله لطف و التفاتلریله انجلا پذیر و چراغ
 مرده امل ایماض بارقه عنایتلریله همرونق ماه منیر اولوب

معسراتك در پی مبدل یسر و مكافات اولسی بشارت منصوصه ایله
مجت اولان قضا یا دن اولغین

طاق بالارواق غنادن اسفل السافلین فقر و غنا یه فزاده اولوب
سحب مزه که دهشت و حجاب مرزعه جانه صاعقه بار اضطراب
اولوب

پاکشیده بز مکاه شوق و شادی خوش نشین کناره نامرادی اولان
سجاده پیرای زاویه صبر و سکون مصطفیه ارای خجکده عشق
وجنون اولان

سبوشکن میخانه عقل و هوش سر نکونسار پیانه عبش و نوش اولان
گاه ساحه کلزار عالمده نسیم التفات کبار ایله کشاده دل و شکفته
درون و گاه جنت بهجت فزای مجلس انس کرمادن انقطاع اعله
پامال هردنی و دون اولوب

زخم جانه مرهمسای زخم و علاج سوادى جنون افزا ضمنده رقیه
خوان تکلم اوله رق

❖ تشکر و عنایته دار تعبیرات ❖

نخل بی نشو و نمای مرادم ایاری لطف و احسان لریله شاداب و دماغ
شورابه امیدم شیرینی کلفند التفات لریله حلاوتیاب اوله رق

ناما مول چرخ مکاردن مغوم اولوب

برمدن تجر مع کاس غربت و تنا و لسم هلاهل درد و مشقت ایدوب
هر بر کار و احوالک و رای تنق قیدردن سرغای ظهور اولمسنده
صورت ظاهرده هر نقدر نوع بشرک اراده جریئه سی انضمامی
در کار ایستده معنا بالمله معاملات ارادت خالق البشرایله جلوه
کرساحه سئوح و عوالم شئون و حال قبض و بسط ایله توأم اوله رق
هر بسطک قبضی اولدیغی مثللو هر قبضک دخی بسطی در پی ایدوکی
زاد اولی انماده رسیده حیر بدهات و وضوح اولوب

تنکینای بیضه کتم و عدمدن پرکشای کلشن شهود و اشیا تکبر
مرغ زار وجود اولدیغم کوندن بروگاه پنجه فشاری هجاب جگر
شکاف روز کارایله اویخته فترک اضطرار وگاه سیرکاری صیاد
طالع ناساز کارایله بال ریخته بادیه انکسار اولوب

هر بر امور مجاری قدرده جاری و بو کیفیت پرده خفاده غیر متواری
ایدوکی ایننه قلب سریره شناسیلارنده غبار اشتباهدن عاری اوله رق
صورت حالده رونما اولان شیوه عسک متعاقبا جهت یسرایله
فات اندرقات مکافات جلیله سی کوریه جکی مجربات بدیهه دن
مرکب بر فضیه منتج المسرات اولوب

لوح از لده نقش افکن تقدیر اولان احکام الهیه مهمان سرائ عالم
اشباحده صورتها اولقی مثبت سبحانیه اقتضاً سنه دن و ظهور

نقش خضر فرش استان شفاعت عنوانی پیرایه جبین اولان

❖ شادی و مسرته دائر تعصیرات ❖

قائده حزن و غم رهپمای دیار عدم و جیش شوق و طرب مسکر
جور و الم اوز رینه رفع علم ایدوب ملکوت درون هجوم سپاه غصه
واندوهدن سالم و وجود عالم ذات سرور ایله قائم اولوب
رامش کران خوش الحان ولوله انداز ایوان کیوان و مصوت اوتار
سازندگان روح بخش ابدان انسان اولوب
استماع اغانی ایله کسب تلذذ روحانی اولوب
کلشنسرای دولت هلیه کباه خود روی بی جامه دن تخلیه و نوباوه
قانون محاسن نمون دیگرله تخلیه اولندی

❖ کدر و تسلیمه دائر تعصیرات ❖

بومقوله اوضاع فلیکبه نفس ناطقه ایله همدم و سرور و غموم جهان
نقش اب و رنگ سراب ایله توأم اوله رق هر شب دیجورک بر مصباحی
وهر کاشانه ظلمت زده نک بر مصباحی ظهور ایده کلدیکی مرایای مکنونانده
مشاهده اولان صورت غریبه مزایا سندن معلوم انام اولمغله بوکونه وضع

❖ نامامول ❖

نائل شرف رخسود کئی خاک پاک بیت الله الحرام ومظهر جبین
 سابی روضه مفخمه حضرت سید الانام اولان حجاج هدایت انعام
 لله الحمد والمند بوسنه مبارکه ده دخی سایه هماوایه شاهانه ده ایغای
 فریضه حج واجرای لازمه حج وثج ایله تحصیل دستمایه عود
 وفقول وشام جنت مشامه اناخه جازه وصول اولوب
 روسابی هتبه بیت خدا وزابر کلین روضه حضرت مفخر انبیا
 ارزوی جهان بها سنده اولد یفتدن
 عزیمت سمت حجاز ومثوبات حج بیت اللهی احراز قصیدله دامنگیر
 نیاز اولغله حقنده رخصت سنیه ارزانی وبوجهتله جازه ران
 سوی بیت سبحانی اولوب
 خاک پاک عطرنای سنجیده میزان سما وارایش ساهره غبرا اولان
 خطه حجاز مغفرت طرازه
 مطلع انوار ماهیمانی ومهبط الاسرار تنزیلات صمدانی اولان
 خطه حجاز غفران طرازه
 طاق بالار واتی رشک اور عرش اعلا وهتبه کردون مرتبه سی غبطه
 فرمای کرسی سما اولان
 درون فیض مشکونی رشک ساز ریاض خلد برین وخارج ساحه
 معالی مناهجی مسیره حور عین کی دلنشین اولان
 جوهر خاک پاک عطرنای ودیعه کنجینه چشم عالمین وعکس

هوادر شکار اولان همای اوج اشیان اسدایتر وامانی کشان برکشان
 گرفتار چنگال پنجه فرمان اولور
 پنجه زن دامن دشمن و سرشکن بخره خدعه فن و چاک اورجان و تن
 عند عبده و تن اولق نیت خیره سیه
 خوان خون عدودن حواصل وحوش و طور مالا مال و سیر و بلسکه
 سباع و هوام جهان نواله کیر اولوب

﴿ حرمین محترمین و حجاج سلیمه دار تعبیرات ﴾

هر ذره تراب مستطابی مشام روزگار و برگذار و هر ریزه سنک
 کوهرین نصابی ناهید فلک و شاح الصدر اقتضار اولان بقعه
 مبارکه حرمین محترمین
 صحن پر نور مغفرت منشوری رشک اوریت معمور و غبار فیض
 کنجور رحمت نشوری توتیای عیون حور اولان کعبه مکرمه بلند
 استان و حجره معطره ملکوت مکانک ساحه برین بهشت اینته فرش روی
 و جبین و اظهار شعاع ثریکانه کو بی و اجرای سرشک شفاعتجو بی ایله
 تشبید رکن رکین و تنویر باصره یقین ایده کلان حجاج و زوار
 زامله بند ارزوی بیت الله الحرام و محمل سوار جبهه سائی هتبه
 حضرت سیدالانام اولان حجاج هدایت منهای

اشكوفه كلرنك فوز ونصرت طرح كلبن اهل ايمانه پيرايه بخش
طراوت وخار مغيلان اثار هزيمت ومقهوريت يچيده دامن اعداي
بد طينت اولوب

مانند صيد زنجخورده برمدت زيزسر پنجه سوط غضنفراندرنده
كرفتار كشاكش بختاب وخاكسار طيبدن واضطراب اوله رق
صورت حال خذلان ماللرين ايننه شمشير مريخ تاثير لنده تماشا
ونقد جان ايله طالب اولد قلري پلاسپاره هلاك وز واللرين اندازه
سنان جانستان قهر مانيلر يله اشترايدوب

نيجه هنده كفار ايصال دركات بحيم وار سال عقيبات سقر سقيم
اولوب

شاهد ظفري دراغوش وجام مراحي نوش ايدوب
سيوف مسلميندن دماء مشركين ومعايندين دامن اخر زمانه دك
ريزان وكلكونه خون شهيدا چهره طراز عرايس اسلام وايمان
اولوق مقتضاي حكمت باري اولغين

مانند كده جهان طرب آباد امن وامان وشعله سنان حرب وقتال
رونق شكن كلزار وبوستان اولوب
يا عقد رشته صلح ايله اراحه عباد وباسيف انتقام ايله ازاحه دماء
فساد ايتك اوزره

حسن نيت وتدبير نه كند سخته كير نخجير مر امدركه مدت مديده

تحصیل نام و تنگ ایچون موقف رزم و جنگده قیام ایدوب
نسیم عنایت مہسر الامال تنسم و بوجہ تله غنچه فتح و اقبال تبسم
ایدوب

بازار حرب و ستیز کرم اولوب سپاہ ظفر شعار تکمیل مرا اسم نام
و ناموس و کفار خا کسار تحصیل رضای صلیب و نافوس ایچون
متاع حیات مستعاری دلال بدمہر تیغ زہر ایدار الہ عرصہ ہل من
مزید ایتدیلر

سر چشمہ تیغ یذریغ صولت و اجلال فہر مایلرندن جوش ایدن
سبل پر زور فوز و نصرت اساس مبانی کبر و غرور اہدایہ تزلزل
بخش خسران و خیت و صواعق طوب فلک کوب صرامت و اقبال
مکندر نشانی لیدن خروش ایدن آتش قدر ظہور نصر و غالبیت
خرمن جمعیت کفارہ سوزش انداز تفرقہ و نحوست اولوب

اعدای دینک شیشہ صنایع حریرہ لرینی کسر و ابطال و حیل حیل
فرنگا نلرینی تفریق و اضمحلال ضمنندہ حوالہ سنکسار قدرت
عسکر یہ و اطالہ زور بازوی صنعت جہاد یہ استحصال اولوب
صمصام عدو و انتقام سردار اکرمیلری خون دشمنان ایلہ دبیر
وطن طئے غالبیت و فتوحا تیری انافا نا فاکیر اولہ رق

نیچہ یک لعین بیدین نکہبان درکات بحیم و گرفتار و شاحہ ہذاب
ایلم اولوب

اول خصم بدتبارك نجم حیات وزندگانیسی افتاده چاه محاق و زوال
و جای ارام و فراری بش المقر شیونکده مزار اوله رق مملکت لری
فرین رنبه اختلال و انحلال و رهین درجه محو و اضمحلال اولوب
تفسیده لبان تاب و غایه افاضه زلال اعانت و اذافه شراب خوشکوار
تاب و طاقت اتمک او زره تحریک مهمیز مسارعت ایدوب

جنک و ستیز رشک هنکامه رستاخیز اولوب

علم افراز کین اولان مخاذیل مشرکینک مهجده رایت نخوتلرین
پنجه آهن تاب همنلری ایله نکونسا روپست و دشمن دینک وهله
اولیده طلسم مکیدت و مضر تلرین عزیمت اهرمان گذار جلا دتلر ایله
عاطل و شکست ایدوب

کشیده اغوش تسخیر و مستر اد منظومه ممالک شهر بار کشور کیر
اولوب

ماه شب کرد ظلام سوز کبی نصف الیلده تحریک اعلام کینی فروز
ایدوب

سیلاب رعب و هراس استیلا سیله اساس تثبت و فراری نااستوار
و تند باد سطوت عسا کر اسلام ایله اوراق تمکن و اضطباری تارمار
اولوب

کفارت به روز کارک کله لری حباب جویبار شمشیر تابناک و لولای
زر منجوق اسلامیان همسر فلک الافلاک اولوب

نسیم فوز و غالبیت جانب اسلامیانده وزان و غبار هزیمت و مغلوبیت
عیون ملعنث مشکون اهدایه ریزان اوله رق نوجه ره نور دفیقای
هزیمت و نصورتله برکشته وادی خذلان و مقهوریت اولدقلرینی
مشغل

صولت اسلامیاندن زهره لری چاک واکثریسی داخل حفره هلاک
اولوب

ره پیمای سمّت مقر واکثریسی شمشیر نیز اسلام ابله عازم درکّه
سقر اولوب

پریشان و مضحکل و جمله سی سیف جانستان غزاة ابله مدمر
و مستأصل اولوب

خارج از تصور و شمار ~~ک~~فره اشرا انداخته هاویه قهر و دمار
اولوب

واسطه تیغ سیاستله دماء فاسده لری اساله واهراق و منششر افاق
اولان باطل اعماللری دستباری حسن تدبیر ابله الحاق اولوب

فتی چوق کافر مستأصل سیف باتر و جنود مسلمین منصور و مظاهر
اوله رق

نسیم فوز و نصرت جانب اسلامیاندن وزان و غبار هزیمت وادبار
ابصار دشمن بدکرداری مٹان ایدوب نیچه لری کشته سیوف دمار
و برازی دخی افتاده قید اسار اولوب

عاقبت اسو حال ایله هلاک و جامه عمری چاک چاک اولدی
 پانهاده ذروه یل و هناد ورهر و کربوه عتو و فساد اولوب نهایت
 تحت الرماد استار اولان نارفته بی افساد ایدرک
 تقاضای نفس بد پیان واغوی هوشربای شیطان ایله طعن و تشنیعه
 دهن کشای هذیان و بین الناس اراجیف افشان اولوب
 سواد سبئاتلرینی تفصیلی اوزره نقل و املا حیرته باصره اصداقا
 و خدشه و رسامه هقلا اولوب صفت خبانت انصافلری یاننده قلم
 پاک رقم اتلاف مداد دن استنکاف اوزره در
 سوکنند بذات خالق پاک پیرایه طراز صفحه خالک قسمیله مبالغه سزجه
 و لغصاف یکفیه الاشارة و الایماء و فتنجه فصل مبادی مساو یارنده
 بو قدرله اکتفا برله اولیایده (ع) حدیث زلف درازی بلان حکایه سیدر
 اعتذار یله طی طومار مقال و (ع) قصه چه کنم سخن درازست مقراصیله
 قطع تار اقوال قلندی

❖ نصرت و فالینه دار تعبیرات ❖

بدر منیر فوز و فالیت جانب اسلامیانده نور افشان و سحاب ضاعقه بار
 هزیمت و مغلوبیت مفارق اعدایه سایبان اوله رق جهله سیراب زهراب
 هزیمت و نصورتله غرقاب کرداب مقهوریت اولد قلرینی شامل

❖ اخلاق دمایمه داتر تعبیرات ❖

دائما وساده فساده توسد وطبع خلاعت نبعدن خصال ذمیه
تولد ایدر ایدی

اظهار نخوت و ستیز و خنجر زهرالود زبان سر نیز ایدوب
کریوه مخالفت و ریوه سالک و هاویه هواه هالک اولوب
ذخارف زینت دنیا به فریفته ولدت زایلہ دهر بی وفایه شیفته اولوب
انفه و نخوت و کبر و رعوتدن غیر خالی و اغراض و نفسانیت خلاصه
مأل احوالی اولوب

سکرت غفلتدن رهیاب افاقت اولسنه سد سدید هوا وهوس مانع
وحاجز و اصلاح حالندن هوشمندان زمان در مانده و عاجز
اولوب

کریوه نارفته خبائثه منسلك و دائما اجرای ملعته ساعی و منهمل
اولوب

ودیر جهانندن سیر نیرانه روان و مرغ روح بی فتوحی اش بیان خبائث
نشاندن جبال ججمه طیران ایدوب

کریوه عجب و غرور و رک رهروی و شرذمه شیطینک پیروی اولان
محرك سلسله هوا وهوس و ولوله جهان اشوب افاغیل قبیحه سی
پیوسته نه طاق مقرنس اولان

اجل مسماسی حلول واولوجهله مهمما نخانه اخرته زول ایلدی
بالین رنج و بیماری به سر نهاده و عاقبت سرو باسق عمری تندباد
اجل ايله خاك فنايه فئاده اولدی

هجوم جیش شب و حلول اجل لاریب ايله اوائل رجیده نقد
عمرینی تسلیم دارا الحزانه غیب ایلدی
مرض ناکهظوره مبتلا و کریمان حیاتی مسلم سر پنجه اجل
مسمی اولوب

دغدغه دنیادن دستشو و جانب اخرته تافند و اولوب
تحمل باسق وجودی برکنده تیشه نابودی اولوب
لیک زن داعی اجل و دنیادن کسسته تارامل اولدی
پیرفانی و بالغ نصاب زندگانی اولوب وجودینه طاری اولان مرض
وسقم علاوه درد شیخوخت و هرم اوله رق فضایی بی انتهای اخرته
رفع علم و منصفه غرقه جنت اعلایه وضع قدم ایلدی

تکمیل مدت حیات و ترک مشغله کائنات ایدوب
حلول اجل موعود یله ارنحال دارخلود ایدوب
تارک عالم فنا و عازم کلشنسرای بقا اولوب
لذت چش خوان عیم النوال ممات و تارک مشغله کائنات اولوب
کبوتر جانی اشیانه بدندن بال کشای ساحه دارالثواب و لانه ساز
اغصان طوبای طوبی له و حسن مأب اولوب

در دجا نگاه مرض ايله مبتلاي انين واه و عاقبت متواري خاك سياه
اولدى

غريم اجل بنده زيون و ذا ثق شربت ريب المنون اولدى
مرغ روحى قفس نندن طابر وعزم سراستان فى مقعد صدق
عند مليك مقدر اولدى

طى طومار امل واجابت داعى اجل ايلدى
مقدمه موتى اولان مرض هائله مبتلا و تبردان اجلدن بر يده اولان
ناوك قضايه حواله هدف رضا اولوب ترك جهان جهانيان و معتكف
زاويه خاموشان اولدى

مرض جانكاه ايله دريش الم و عاقبت مجانىسى اولان زير خاكه
مدغم اولدى

فوت و زيون سرينجه موت اولدى
مرغ روحى قفس نندن پرواز و روضه بهشته لانه ساز اولوب
كشتى عمرينى موج طوفان اجل غرق و شراع زندگاني سنى نهد باد
مركبى امان خرق ايلدى

علت مراق احتشاق و حكم و اراده حضرت خلاق ماه سميع
السير عمرينى گرفتار عقده محاق ايدوب
عمر كرامت ايه دن حد صد ساله بى احراز و بو ائتاده طابر روحى لانه
قد يمينه پرواز ايدوب

هجوم هموم ايله خسته وزجاج مزاجی سنك تانوانی ايله شكسته
اولوب

بعض امراض بدنیه ايله متأثرو صغو عیش وزند کانیسی متکدر
اولوب

ناکاه ایننه جسم لطیفتری غبار عرض مرض ايله زنك بسته
وجوهر شفاف بدن شریفتری سنك فلاخن ناتوانی ايله شكسته
اولوب حذاق اطبانك معالجه ومداوانی غیر مفید و علت
بدنیه سی یوما فیوما زداد و شدید اولد یغندن

کل تردن ناز کتر اولان مزاجلری بر قاج کوندنبر و برهمزده صرصر داء
عسیر الدوا اولوب

﴿ و فیاته دائر تعییرات ﴾

انحطاط سن و هرم سببی ايله اولین پایه مرقات معاد اولان اخرته
وضع قدم وترك کارخانه عالم ایلدی

طایرز وحی بالکشیای اوج سما و تنکنای هیکل جسمپاییدن
رها اوله رف مقام حور مقصورات فی الخیام طرفه خرام و مشارع
جنات تجری من تحتها الانهار دن رشف ماء الحیوة خلود و دوام
ایلدی

نصاب فرق و تمیز رسیده و نیلوفرزار حظ عذاری ریده اولد قدّه
ثمره فوادی و ریحان ریعمان گلستان مرادی اولوب تربیه فیض
قدرایله میمر میان خشک و ترا ولد قدّه

صلیبیدن تولد و درجه بلوغ و رشده وصولنده انوار ذکا ناصیه
حائنده توقد ایدوب

ثمره فوادی و کلشن املنک سروسر ازادی اولوب
سر زده حیز وجود و فارق مابین غیب و شهود اولد قدّه دسئاری
ذهن و قادایله واصل سر منزل ملکسه و استعداد اولوب

نونهال بوستان سرای جمال اولان وجود بهجت غودی تربیتکاری دایه
لبلی طلعت و پاسداری لای بهرام طبیعت ایله قرین نشو و نما
و قامت قیامت قیامی خلعت زیبای حسن و بهایله جلوه نما اولد قدّه
کلدسته وجودی باغزار عالمده بویا و نهال استعدادی آبیاری فیض
خدا ایله رشحه کیر نشو و نما اولد قدّه

قوه باصره ابتهاجی و دیجو رخانه املنک فروزنده سراجی اولوب

❖ پیاری و ناتوانی په دار تعجیرات ❖

مزاجی منحرف و اماره موت عین بصیرتنده منکشف اولوب

وازهار حیرت افزای اسباب اعتبار اوله برق
جوهراده لطافت وصفوت هویدا وهر بر مسیره و زهنگاه دلکشا
انواع طیب و طراوتله محسود جنان ار بعث دنیا اولوب
مرغان ترانه پرواز و علی الخصوص ترجان راز عشق و نیاز اولان
عندلیب خوش اواز نغمات مؤثره ایله ترنمساز و سامعه نواز اولمغه آغاز
ایدوب

بویله ایام بهجت ارتسامده سیر سواحل و صحرا و تمشای صنع خدا
نفوس بشریه به باعث انبساط و شادمانی و بلکه نمونه نمای روحانی اولوب
بلبل خوش اواز دخی ترنمات نکات آمیزه آغاز ایله شور افکن بزنگاه
دماغ و سوز بخش سینه داغ اندر داغ اولوب

❖ حد تمیزه رسیده اولنله دایره تعبیرات ❖

فرق جواهر و اعراض و تمیز سواد و بیاض ایلد کده
کون بکون نمادار عمر عزیز و میز میان سیم و ارزیز اولد قده
عقل هیولانی بدن خلاص و عقل باملکه رتبه سیله اختصاص
هنسکامنده

فرق سواد و بیاض و تمیز جواهر و اعراض درجه لرینه انتهای
ایلد کده

سحاب شیرك ظلمه دو چار اولوب
 نظر مكارم ارشهنشا هیدن ساقط و بوجهتله مسندندن عزل ايله
 كوكب اعتباری زمین ادباره هابط اولوب
 شیرازه اقبالی خلل پذیر و بوجهتله حكیم ونفوذی فرو نهفته تأثیر
 اولوب
 كوكب بختی تیره و چشم اقبالی خیره اولوب

❖ صیف و بهاره متعلق تعییرات ❖

ایام سرما گذران و موسم ربیع نامیه بخش چمنستان اولدیغنه مبنی
 تنشق هوا و مطالعه صنع خدا ضمنده صحرای بهناسی نمونه نمایی
 نقش بوقلمون و ازهار جانفراسی رنكارك كونا كونا اولان برمسیره
 دلکش افزایه عازم اولوب
 فیض نامیه بهار دشت و صحرایی مشكبار ایدوب
 هوار كسب اعتدال و طراوت و صفحه زمین ازاهیر مشكبوی ايله نمونه
 نمایی سخن جنت اولوب

كشت باغ راغ و رواج ازهار مشكبار ايله تمطیر دماغ ایدرك
 اب تاب فصل ربیع جسم بسطه زمینه افاضه حیات بدیع ایدوب
 جوش و خروش چمن لجه حضرايه غبطه زن ورنك و بوی شكوفه

مبین سامیله نده تابنده و ساطع اولان انوار استحقاق واستعداد اشعه
فیض خداداد لامعه سنجده حق عالیله نده پرتو پاش طلوع اولان
نیر نوجومات عنایت جناب پادشاهی از سر نو بارقه فروز موع
اوله رق

مراتب سامیه ناهل و هلال اقبالی جاه منیع وزارتله بدر کامل
اولوب

رتبه والای وزارتله اصعد و فلان ایالت ایله منظومه اقبالی مستزاد
قلندی

خارج از او هام مظهر نوازش و اکرام اولوب

انوار خورشید مأثر حسنه لری روز بروز شعشه انداز افق اشتها
ولعه بخش دروازه مسامع صفار و کبار اوله رق

❖ عزل وادباره دائر تعبیرات ❖

صفیات ذمیه دن اولان رشوت و طمع اسناد و حقیقه نائرة غضب
و نهو رابقاد اولنوب

مسندندن تنزیل و دوچار قیدنی واقامتله قوای راحت و حضوری
تعطیل اولنوب

شعله فتیل دولتی پف زده روز کار ادبار و نیر اقبال اسعد راجی

امكان اولان لوايع باهر السواطع اهليت واستحقاق ازلى اقتضاسى
واونه دنبر و فرقى عاليلرنده شعبله ريز اولان لمعات توجهات مكارم
غايات جناب ظل اللهى استغاسى اوزره

يوما فيوما درجه اقبالى نمدار وهلال اعتبارى بدر تابدار اولوب
سرافراز ومظهر وعد قريب الانجاز اولوب
ازهر جهت دلشاد وخوان وسيع النوال پادشاهيدن حصه مند
نواله مراد اولوب

شاد وخرم وكزار امالى طراوتياب فيض خالق النسم اولوب
خورشيد جهاتياب اقبالبرى مطلع كامر ايندن لمعه پاش فتوح
و فرقى معالى وفق ساميلرنده انوار توجهات محاسن ايات تاجدارى
از سر نو ساطعه بخشاى بروز و سنوح اوله رق
نير عالم افروز اقبالبرى برج اجلاسدن لمعه ريز انفلاق وحق احق
ساميلرنده خورشيد لامع التأييد توجهات مكارم غايات جناب
پادشاه مكارم اخلاق از سر نو رهين اشراق اوله رق

غنچه اميدى نسيم صبح امانى ايله شكفته و خندان و فجر صادق
بخنى مشرق اقبالدن درخشان اولوب
اومسند بلندپايه ايله تحصيل بهر و وايه ايلدى

فلان منصب ايله مجهل ومست رحيق مطلب وامل اولدى
ناصيه حال صداقت اشتغال عاليلرنده رخشنده و لامع وجين حيت

بدر اقبال جهان افروز اولوب

منتهای مراتب بشریه و قصوای درجات انسانیّه اولان جاه والای
وزارتله بکام و اولوجهله نواله کیر خوان شهناشاه انام اولوب
حقنده نظرا کسیر اثر شاهانه مستمر الظهور و رأس المال تجارتگاه
اقبال اولان الثغات خسر وانه باره صادقانه سنده متابع الصدور
اولوب

نیر باهر الاشراق طالع فرخنده مطهر العلی پرتو پاش افاق اوله رق
فلان منصب ایله بر مراد و آتش زن قلوب حساد اولوب
مسندنده ایضا و خیالخانه خاطر زنده زبانه کش اشتعال اولان آتش
انعرال اطفاء اولندی

خارج از دائرة اوهام مظهر نوازش و اکرام اولوب
رتبه والای وزارتله عنوان شرفنامه جاه و جلال لری توشیح بند منقبت
و منشور میامن نشور مجد و اقبال لری القاب مستطاب دستوری و کام
کاری ایله پر زیب و زینت اولد یغی

انوار ایهت و اقبال لری روز بروز جلوه کر پهنای اشتهار و پرتو افکن
دریچه مسامع صغار و کبار اوله رق

مهر تابدار اقبال لری افق مشیدن بارقه فروز طلوع و حق احق
عالی برنده الطاف شامله الاطراف شاهانه سر زده وقوع اوله رق
ناصیه حالیه سامی لرند ما نند مهر نور افشان ساطعه بخشای عالم

شهریار گزیده آثار مانند مهر تابدار تخت فیروزه بخته افاضه انوار

ابدوب

خدبو پر تمکین خیره ساز ملوک پیشین اولان طنطنه دبرین اوزره

شر فبخش قعود و هر طرفدن عليك عون الله صداسی رسیده چرخ

کبود اولوب

عتبه فلک مرتبه ملوکانه لرین مالشگاه جبهه اکاسره زمان وسده

سماسای خسروانه لرین سایشگاه جهره اسکندر دوران اتمک

دهواق

شب قدره شبیه اولان اول ليله بی و یلده پادشاه انجم سپاه دام

فی حفظ اله حضرت لری مطلع باب عدالت اب ملوکانه لردن دبدبه

خسروانه ابله مانند مهر ضیا دار طلوع برله لعه بخش عبون بند کان

صدق شعار اوله رق رکاب قرتاب شاهانه زنده عقد الثریای فلک

فتراک کشاک خدمتیه شرفیاب و بمناس و پیشگاه معالی دستگاه

شهنشاه یارنده که کشتان چرخ دوار مشعل دارلق ابله اسرنو

رهین اهتر از اولوب

❖ دولت و اقباله دائر تعیرات ❖

حقیقته افتاب الملتاب تاجدارى اشعه ریز بروز و ربه والای وزارتله

هراختری برالماس آبگون شفاف واکرسموم سموم قهر جگر سوزی
اب خوشکوار اوزره گذار ایتسه هر قطره سی بر خنجر پر خون زهره
شکاف اولور

درفش مرصع شقهء سلطنتلری همسراکلیل نه کنکرة فلك اطلس
وکلستانک درای کوس خلافتلری طنین انداز کوش سکان طاق
مقرنس اولوب

فقراى وبرايا ودایع خالق البریا اولوب مزارع احوالرینه جو یسار
عدل و داد شهنشاهی دائم الجریان اولوق حسنبیله کشتار تعبش
وزند کانیلری پذیرای نشو و نما اولوب خرمن جمعیت خاطر لری دائماً
عواصف مظالم و تعدیانندن حفظ و وقایت اولونق لازمهء ملکداریدن
ایدوکی ظاهر اولوب

نیر باهرا الاشراق طالع همایونلری پرتو پاش افاق و بالارث
والاستحقاق تخت فیروز بخت عثمانی به جلوس ایله عالم و عالمیان
قدوم مسرت لزومندن نشو و یاب سرور و اشتیاق اولوب
اسوده کزین دارالامان عدالت و سایه نشین سایبان سلطنتلری اولان
بالجمله بندکان صد قششائیلری

اوشهنشاه اسکندر سلوک خبره ساز اعین ملوک اولان دبدبه
ملوکانه ایله

امرنده مشکاة انوار عالم اولان ارای ملوکانه زندن اقتیاس لوامع
عزم و نیت

صدفچه حافظه سند مندرج اولان مروارید کرانه های کلامی
کشیده سلك تقریر و تبیین و طبقه سامعه مزی تحف دراری
بتشیر ایله تشحین ایدوب

﴿ ملوک عدالت سلوک دائر نعیرات ﴾

دور عدلنده شب هجر اندن غیری تیره دل و قطره باراندن اوز که
پادر کل اولیوب
پناه پرده سایه جایتری اولان رعایا تاب افتاب محن وقتدن محفوظ
وعین عنایتی ایله همیشه ملحوظ اولوب
نسب معدلتی حوزه اسلام و دینی رشک دارالسلام و عنقهای همتی
قاف تا قاف روی زمینی اسوده حال زیر بال اقتدار و احشام ایدوب
شبه کریمه لری همواره اجرای احکام شریعت شریفه غرا
و سحبه بهبه لری همیشه اعلای اهلای ملت حنیفه بیضا اولقدن ناشی
شعشه شمشر شاهانه لریه ظلام کفر و ضلال نابود وطننه کوس
شهنشاهانه لریه صلیب و ناقوس یو جود اولوب
اساس جور و یداد تیشه عدل و داد لریه سرنگون و دامان رعایا
شکنجه مظالم ستم پردازدن مصون اولوب
اگر نسیم لطف دافروزی آتش سوزان اوزره وزان اولسه

اعطاف نامتناهیة صمدانیه طراوت افزای گلستان جهان اولمنه
اراده ازالیه ومثبت لم یزلیه متعلق اولسدیغی تقدیرده تنسیق مهم انا
واصلاح مصالح خواص وهوام ایچون برسمیدع عالی همتی طرازنده
مسند والای اقبال وزینت بخشنده جاه وجلال اینک عادت علیة
جناب خداوند بیزوال ایدوکی وارسته قید اشکال اولدیغنه
واقف مزایای معانی وکره کشای فن ثانی اولان عارف سخنخانه
پوشیده ونهسان دکدر که

متنبعان وقایع روزکاره مکشوف ومعالن ومطلعان توارنج واخباره
مشاهد ومعاین در که

طبع مستغنی افت فہم سقیمدن سلیم اولان محقق باند پایہ نکتہ پایہ
منور اولیہ کہ

شناسای قدرت حق ومعتقد افاعیل قادر مطلق اولان دانای
خبره خفی وستیر اولیہ کہ

رخسارہ صحیفہ کافور فامہ باعث پاشیدہ عنبر کلالہ سیاه خامہ
اولدر کہ

مشاطہ خامہ طرفہ نکار زلف خم بنجم سلسلہ عنبرین ایلہ پیرایہ بنجش
رخسارہ لوحہ انار اولوب

کیسه سر بمهر دهن پر جواهر دن نقود تصایح مفیدہ بی بو وجهلہ
تہادہ طبقہ ابراز ایدوب

موحدین و نه زمان مقهوریت فرق ضالّه مشرکینه تعلق ایدر ایه
تأیید بخشنده بازوی دین مبین و نظر دهنده صنوف مجاهدین اولان
جناب خلاق جهان افرینک بارقه عون و امداد و نصرت شارقه
انداز مفارق اسلام و سحاب مظلمه صاعقه بارقه و هرزیمت تفرقه ساز
سواد اعدای لئام اولسنه مراد الهیسی تعلق ایلدیکسی حالد
مرایای ذاتیه سی انعکاسات تأییدات جلیله ربانیه ایله محاط اولان
برذات بسالت شماتی مسند افر و زایوان کامرانی و ملجای ارباب
امال و امانی ایلک الطاف بالغه صمدانیه مقتضاسندن ایدوکی
ثبوت یافته قاصی ودانی اولدیغنه مبنی

جناب خیرالنصرینک بوامت مرحومه حقنده وارد اولان مواعید
بشارت بید الهیه سی مقتضاسندن اولق اوزره هر نه زمان بفرج
المؤمنون بنصر الله ✽ نصر شریفنک مال نصرت اشتمالی بو عالم اسبابده
جلوه نمای و فوج اولسنه مراد حقیقه سی تعلق ایدر ایه بهر حال
تفریح قلوب مؤمنین و قهر و تذلیل صنوف مشرکین ضمنده ناصیه
لامع الاستبهای مطلع غره غرای فتح مبین اولان بر بدر کامل الانوار
برج صلاحی صدر اسمان قدر حکمرانیده بالانشین عز و تمکین ایلک
عادات قدسیه صمدانیه دن ایدوکی رسیده درجه علم البقین
اولدیغنه

بارقه ساطعه الطاف الهیه اشعه فشان عالم امکان و سحاب بحساب

رشد و ذکاده ابن اباس انشاد شعرده ابونواس انشای بدایع نیکاری
رونی شکن آثار زکسی و تلفیق کلام و افاده مرآمده ثانی و یسی
اولوب نظم و نثری مقبول خول و جهت علمیه سی مسلم ارباب منقول
و معقول اولسدیغندن غیری رأی و تدبیرده فلاطون زمان و اداره
ملکیده رسطایس دوران اولوب
همای همایونال دولت علیه نک جناح ایمنی و میدان رزم و هیجانک
فهرمان صف شکنی اولوب

❖ بعض مقدماته دار تعبیرات ❖

هر عاقل ورشیده نهان و پوشیده دکلدر که
مظاهر فضل بی نهایه اولان اهل نهایه نهان اولیه که
بحر محیط حقایق اشیا یله آشنا اولان جوهریان مر وادید عرفانه خفی
و نهان اولیه که شمارنده سبحة مشیت ازلیه و رنقزده جراید مقدرات
الهیة اولان هر برامورک ظهوره کلسی اسباب ظاهر به به محمول
و حال بو که حکم خفیه سی مجهول اولوب
ضمایر ارباب نهایه سنیر پرده خفا دکلدر که
بارقه ارادت حضرت فیاض مبدع الاقطار و الافاق و شارقه مشیت
جناب مالک الملک علی الاطلاق هر نه وقت منصوریت فته ناجیه

یکه سوار میدان عرفان و کوی ربای سخن فهم و ایقان اولوب
یکه تاز میدان معرفت و وفور علم و هنز ایله سباق غایات درایت

اولوب

سوابق مآثر مستحسنه لری پیوسته لواحق مساعیء حسنه اولوب

صحیفه زیب تحریر و پیرایه بخش حسن تعبیر اولوب

حسن اداسنه حسین واعظم مقال طراز افرین و لطف بلا غنه

حریری فقره پرداز تحسین اولوب

مهرجهان تاب غنایتلری تافته و کههان و مهمان مددکاری احسانلریله

کام یافته اولوب

تأثیر پاییز شیب و ناتوانی ایله ریحمان سرسبز شباب و جوانینک

ذبولی تفکر و بیضاء پر ضیاء صحتک مغرب زمین افق حرا فنده

افولنی تذکر ایدر بر ذات ستوده سمات ابدی

احسانا سجده دن رفع رأس و ماده حیوة نما اولان مادن جرع

ما ایچون اخذ کاس ایدر ایدی

رجال دولتک سرامدی و نخل کالات و معارفک برومندی اولوب

برغنی و عاثل قالامش ایدیکه سرخوان اضافه احساننده جلوس

و مهمانخانه پهناسنده کاسه لبس اولیه

سطر مؤلفی شهرت شکن نظام عقد پروین و نقطه حروفی غبطه

بخش ثوابت فلک برین اولوب

فتی چوق مصالح دولت قرین حسن تمثیبت و نیچه مغالقی امور کشاده
دست رویتی اولوب

فاضل یکنانه و مفرد زمانه ثانی تفتازانی بلکه معلم ثانی علوم شتاده
مهارتی ظاهر و فنون ادبیه ده رسوخ قلمی پسندیده اوائل و اواخر
اولدیفندن فن موسیقیده عدیل فارابی و شعر و انشاده رغبت شکن
اثر و بیسی اولوب

سفره نعمتی بای و کدایه مبذول و قند مکرر صحبته شدن هر کس
مثلذ اولدینی امر غیر مجهول اولوب

سرپوش طبیقه هنری باز و سر حکمت خفیه بی ابراز ایدوب
توقیر و اکرام و مرغ دست اموز دل رأفت اندوز زینی دانه کرم
بی بهانه و لطف بی نه سایه ایله دام ایدوب

علم و کمال کافه اشای معتنا بهانک اشرف و ایهاسی و کان مکان
امکانک جوهری بهاسی اولوب

علم دواء نفس مریضه و طلب و تعلی هر کسه فریضه اولوب
احسن تعبیر ایله تفسیر و ینابیع علومنی تعبیر ایدرک
موشکاف غوامض امور و مدار انحلال معضلات جمهور برذات
مکارم موفور ایدی

ذاتی پیرایه علم و ادب ایله آراسته و کل صدیرک لیاقتی کلشن معارفندن
نوخواسته اولوب

بزم کثرت علایقندن دامن چیده و باس انفاس ایچون پیغوله ترک
استنباسده ارمیده اولوب

اکل ملکات نفسانیه اولان سیر جیلله محمدیه بی تبلیغ و اشرف
کالات انسانیه اولان اخلاق حیده اجدیه ابله تخلق و تطیع ایدوب
طبق حکمت خفیه دن رفع غطاوسر پوش و قلزم یکران کرامتی
جوش ایدوب

هران وزمان استغفار کان باب رجای منانه جبین سای الامان اوله رق

❀ مدح و تنایه دار تعبیرات ❀

در بای جود و سخاسی بای و کدا حقنه موج انکیبر و افتاب
لطف و عنایتی مفارق اغنیا و فقرایه لمعه ریز اولوب
پرهیز کار و عقیف و عریق الاصل و شریف اولوب
علوم شتاده مهارتی و معارف و دانشده شهرتی اولان
ادب و معارفه و ورزش و کسب کالانه کوشش ایدوب
علم و هنر ده اول تفه ازانی و ثانی بدیع همدانی اولان
اوازه شهرتی عالمگیر و علم و هنری فلک مسیر اولوب
در تمین استعدادی معلوم صیر فیان اساطین دین اولدیغندن خارج
رتبه سیله داخل دائره مدرسین اولوب

دست عصمتی کوشه ذیل رغبتند کشیده و گلزاره راست بنیاد ده
سرو سرازاد کپی دامن چیده

عذبات عذابدن تخلص و عقبات عقابدن تخلص ایله پیرامن دل
پرامندن حشرات حشرات دور و اعمال حسنه ضیاسی ایله وحشت
آباد کوری پرنور اولوب

خاست ماسوایی کاینی فہم و درک و ارزوی مشاہدہ جال ایله
دنیا و عقبا آمالی ترک ابدوب

فراغ بال ایله مکین و طاعت کزین ایزد جهان افرین اولوب
کوشه نشین زاویہ عزالت و جلہ کزین محن و مشقت اولوب
درکاه چارہ سازہ رخسودہ عجز و نیاز و دائماتضرع و ابہتال ایله سوز
و کداز اولق و سیلہ احراز رتبہ سرافراز اولوب

درون شیدہ شاخ کل کبی دست دعا بی باز و وجہ توجہی توجیہ
وجہہ محراب نیاز ایدوب رشک لائی اولان درراشک متوالیری ایله
زینت بخش صفحہ روی کلبوی اولوب

ابتغای رضای مولی و تدارک زاد نشئہ آخری ضمندانہ
ظاہری حلیہ فضائل و معارف ایله اراستہ و باطنی دخی زیور جذبات
الہیہ ایله پیراستہ اولوب نہال قامت طوبیامثالیری بار عبادت باری ایله
نخیدہ و مزخرفات دنیای بی بقادن دامن کشیدہ اولہرق مرآت مجلای
قلب پاکلری مجلای صور امور غیبیہ ایدی

ولی النعم عالم و شهنشاہ سلیمان حشم مجدد بنیان دین و دولت
و مشیدارکان سلطنت

❖ مبالغات دینیہ بہ دار تعبیرات ❖

جناب مسبب الاسبابہ قصد دنو و تقرب و روزنہ توکل استسلامدن
شروق افتاب فضل و انعامہ انتظار و ترقب ایدوب
ساحہ دل صغیفی شرک خفیدن پاک و بومقوله حکم مجھولہ دہ
متابعت اعتقاد عجایز جائز اولمدیغنی جزم و ادراک ایدوب
صحایف اعمالنہ نوشتہ و مزرعہ حسناتندہ کشتہ اولوب
یوم عسیردہ نار سعیردن ازاد و دل ویراتی او اہل رحمت و مغفرت
و رضوان ایلہ اباد ایدوب
اجناس ناسدن نجلت و استخیا و شورہ زاردل زارینی رشحات
سحاب شرم و وفارایلہ احیا ایدوب
بودار پراکدارک دولت نا پایدارینہ ممکوروز برفلک فیروزدہ
عمر پنج روزہ یہ مغرور اولوب
راہ طلب افسردہ چراغ عمری افسردہ اولمدن دامان علایق بی
سامانندن دست ہمتی قاصرو عین عبرت ایلہ فرازا قبلدن نشیب
ادبارہ ناظر اولوب

غنچه باغ مرحمت کلبن حدیقه معدلت
 بهترین نکارخانه هست و بود و طرازنده عالم تکوین و وجود
 روح جسمان عالمیان و ماده حیات جهانیان
 غره ناصیه سلطنت برین و دره اکلیل حکومت بحرین
 رونق افزای کاشانه دولت و پیرایه بخش اریکه کامرانی و سلطنت
 مایه اسایش بحر و بر و مایه الرفاه نوع بشر
 امامه سبحة سلطنت و اقبال و پیرایه محراب ایهت و اجلال
 منبع زلال فیض و افضال و معدن پرو نوال
 خورشید اسمان دولت و مهر جهان افروز اوج سلطنت
 سلطان اقلیم وجود فرمانران اقصای بلدان جود
 مدبر اجسام عالمیان و مصحح علل جهانیان
 شرف افزای خدمت حرمین رونق ارای سلطنت قبلتین
 وفق مسعود نکین سلطنت و پیرایه کرسی طغرای دولت
 تنظیم بخشای کافه امور و تنسیق فرمای سرحد و ثغور
 قطب دائره خداداد و نور باصره دولت خلافت بنیاد
 باعث امن و رفاه انام و مورث رونق بهجت ایام
 حامی بیضه اسلام و حارس جای دولت ابد قیام
 سلیمان منش زمان و اسکندر در و ش دوران
 طراوت بخش گلزار شوکت و طرح افکن ریاض سلطنت

دیهیم افروز تختگاه رسالت نیرضیا پاش برج نبوت بدر منیر سپهر
رسالت قافله سالار کتیبہ اصغیا خواجہ ہر دوسرا محمد المصطفی
علیہ افضل التحایا افندم رک سجدہ گاہ کافہ اصغیا و محسود سدرۃ
المنہی اولان روضہ معظمہ و شبیکہ مفتحہ رسالتینا ہیلرندہ
روضہ مطہرہ اسمان فرسا و حجرہ معطرہ فردوس آسارندہ

❀ جناب معالی نصاب خلافتینا ہی بہ مخصوص القاب ❀

ایت رحمت محفف دولت سورۃ مبشرۃ اقبال و سلطنت
شہر یار مؤبد من عند اللہ پادشاہ اخلاص اکاہ
تاجدار معالی استیناس سایہ رب الناس
مہر ضیا کستر فلک جہان بانی مطلع فلک الصبح شہامت سلطانی
حر زلامانی ارباب امال سبع المثانی کتاب جاہ و جلال
سبب اسایش عالم و باعث افتخار کافہ امم
بدر منیر اسمان دولت و غرہ غرای اوج سلطنت
روح جسم عالم و مردمک چشم بنی ادم
روح سرور جسمان اعیاد و مایہ حیور نشاط فؤاد عباد
نور باصرہ ارباب صدق و اخلاص و مردمک دیدہ اصحاب تمخص
واختصاص

وتابعتم نعماً و...

جناب مسبب الاسباب فهو الموفق بلا ارباب
جناب نظام ارای امور و کام بخشای جمهور جل شانہ
جناب فرمانفرمای ماہ و طین و حکمران اقطار سموات وارضین
جل شانہ و پھر برہانہ
جناب تأثیر فرمای خواص اشیا

❖ ذات حضرت رسالتناہی بہ مخصوص القاب ❖

شہوار سرخیل کروہ انبیا سردار سبحان الذی احمری منظرہ ارای
لقد رای من ایات ربہ الکبری ناطقہ پیرای ان ہوا الوحی بوحی منزل
فمکان قاب قوسین او ادنی حیب خدا شفیع روز جزا مظهر سر
ما الوحی محرم حرم قاب قوسین او ادنی رہیبای بالاخانہ عرش برین
رفرف ارای فہم سرای علین مردمک چشم ما زاغ بلبل خوشنواہی
باغ بلاغ مطلع شرف نامہ رسالت خانہ مجملہ جلیلہ تخمیت حیب
موجد جزو وکل سراج صنوف مکر مد رسل علت خلقت کائنات
مفخر موجودات زیور افزای ردای رسالت رونق ارای قبای نبوت
مظہر ستایش خطاب لولاک پیرایہ مسند و ما ارسلناک فرمانفرمای
خطہ ناسوت جلوہ پیمای زبنت سرای ملکوت حکمران ملکوت بعثت

اولیه امین

طره توغ پرفروغ مجد واقبالرین شانه زده نسیم ظفر و سرو
رایان مبامن ایات ابهت واجلالرین ساحه پهنای دوام واعتلا ده
جلوه کرا یلیه امین

جناب مرسل الریاح المبشرات و مجری الجوار المنشآت تقدس ذاته
عن نقایص الصفات

جناب برآرنده نه طباق افلاک جل ذاته عن الادراک

جناب رونق ارای حدایق امکان جل عن الشبه والنقصان
جناب تربیت بخش نامیه بهار وقوت ده افسرده تنان حدایق واشجار
تعالی کنه ذاته عن احاطة الافکار

جناب تفریح بخش قوای ابدان جل عن الشبه والنقصان
جناب نظام بخش ~~کار~~ خانه تکوین و ایجاد جل عن الاشباه
والانداد

جناب فرمان فرمای بحر و بر و فیض بخشای خشک و تر تعالی شانه
عن تطرق الغبر

جناب تبرک بخش رکن و مقام تعالی شانه عن الاوهام
جناب کشایش بخش غنچه اقبال و جنبش غمای رخس خوشه غرام
اجلال تزه ذاته عن الشبه والمثال

جناب موجه مآرب اتم و مرتب مطالب نوع بنی آدم جلث الاوّه

دولت علیه ابد قیامک من القدیم زهره شکاف اعدای لئام اولان
شوکت باهره وسطوت قاهره سنک انضمام تدبیر اصصابت پذیر
محاسنکستری و واسطه شمشیر عدو تدبیر صفدر یلریله از سر نو ولوله
انداز باخت و خاور و غلغله بخشای اقالیم و کشور ایلمسی دعوات
خیریت ایاتی ایصال منازل شمس و قمر قلمشدر

همیشه نساج چیره دست تقدیر دیبای زیبای محاسن تدبیر مشیر یلرین
مدی الادوار زور افزای دستکاه ایام و کاله زرباف هم و اعطاف
داور یلرین تشریف بخشای دوش انام ایلک دعواتی ایصال بندرگاه
حسن ختام قلند بیخی سیاقده عربضه بنده مستها ملریدر که

همساره ذات بهی الصفات ولی النعمیلری موکب ارای محاسن تدابیر
اصابت قرین واپهت سوار پهن دشت فتوحات کزین اوله رق نکین
بهین قمع و ظفر نقش نام و شان سطوت اصغانه لبله بنام و یکران کران
رکاب خطوب جسمیه الاثر زبران حیث ولی النعمیلر بنده سنک عنان
و خوشه فرام اولوق دعواتی ثبت صحیفه ضراعت و ایصال منازل
اجابت قلند بیخی سیاقده عربضه عبد مصادق لریدر که

جناب خالق اللوح و القلم تقدست ذاته عن السهو و السقم ذات مکارم
سمات سمیحانه لرین وارسته کافه اندوه و الم ایدوب بر اعه باهر البراعه
فتوانه اهلری امضانویس صحایف مظالب عالم و کوشه احرام
لازم الاحترام ولی النعمیلری بوسه کاه شفا ام اولمقدن خالی

انداز قهر و دمار اولمق دعوائی یادوتد کار قلند بیغی

همیشه دولت و اقبال ایله صاغ و برقرار و نیز جهان افر و ز توجهات
محاسن ایات ولی النعمیلری فرق کترانه مده ضیادار و طنطنه مهیبه
اصفانه لری رعب انداز قلوب قاسیه دشمن بد کردار اولمق دعوائی رفع
درگاه جناب پرورد کار قلند قدس صکره عریضه چاکر اخلاص
شعار لیدر که

همان جناب خیر الفاتحین ذات زیمان صفات داور یلرینی هر بر ملاحم
ومعارک اقلیم کشایلرند مظهر نصر مین و کفره خذلانقرینی مغاک
هزیمت و خسرانه قرین ابدک الی یوم الحشر والنشور زیور سمرنامه
دهور اوله جق فتوحات جلیله و غزوات جلیله به مصدر یتلری دعا سته
صرف مقدور قلند قدس ایدوکی

مقدمات نیات خالصانه لری نتیجه بخش مراد فوآد و ندابیر حسنه لری
تفرقه فرمای اشرا رعباد ایلک دعوائی تذکار و یاد قلند بیغی

همان جناب خدا وجود مکارم الودلرین اریکه لشکر کشی و دشمن
کشیده پایدار و ایام ظفر و اقبال و اعتلا لری روشنی بخش دیده
روزگار ایلوب سرور ایات بحد و وصولترین سایه انداز چن فوز
و نصرت و اب تیغ بیدریغ جهانه کشایلرین شاداب ساز کاستان
ملک و ملت ایلله آمین

جناب قوت بخش تکلیب اسلام تنزهت ذاته عن التفاضل والاهام

نصیب و انتخایافته طبع عاجزانه ماولان تعبیرات مناسبه بوصورگه
ظروف حروف و ریخته برقصوره درج و تعبیه قلندی

❖ بعضی ادعیه به دایره تعبیرات ❖

هماره مهر منیراقبال و دولت اصفانه لری روشنا بخش عیون عباد
وانوار انظار لطف و عنایت ولی النعمیلری فروزنده ستاره ارباب
مراد اوله رق شعاع خورشید التمام توجه عالی باهر الاسعادلری
دخی پیما کر اخلاص صبر ادلری مثللو بند کان صدیق القواد حققلرنده
رهین استمرار و امتداد اولوق دعواتی تقدیم و یاد قلنده رق معروض بنده
صداقت معتادلری بودر که

همساره ذات آصف سمات ولی النعمیلری متکا پیرای مراتب علیای
نامداری وزینت افزای ساحه پهنای بهشت عاری اوله رق لوای دولت
و اقباللری زیبا بشمائی جلوه گاه فوز و انتصار و تیغ خون پالای صولت
و اجلاللری جریحه کشای سینه عصاة و فجاءه اراولوق دعواتی تقدیم
وند کار قلندیغی سیاقده عریضه چا کر بمقدار لری بدر که

هر بر عزمت مابان ایاتلرنده لوای ظفر التوای سردارا کرملرینک
منصور بنبله هر حالده نام نامبلری ارایش نسکین روز کار و التمام
سیف جهاد پیشه اقلیم کشاییلری دید رمدپوش کفارتبه کاره عکس

گلبن انشا

تزد حقایق وفدار باب معارف و کالده خنی و پوشیده اولدینی
اوزره فن جلیل انشاده اساجع حسنه و تعبیرات مستحسنه رونقده
سخن و گفتار و یوایسه بهر حال تتبع اثار بلغای سلف و استقراء
مؤلفات اصحاب فضل و شرف ایله تحصیل معلوماته متوقف ایدوکی
ازاده کلفه اشعار اولدیغنه و بوعبدکم مقدار یعنی رفعت صدق شعار
دخی ازمایش ککابت و انشایه هوسکار و جواهر ککرا نقدر
اثر مرغوبه فصیح ایه نقد جان ایله خریدار اولدیغنه مبنی اصول
انشاده قوللانیلور و خصوصیه صنایع نثریه ذمه استعمال اولتور
بعض تعبیرات خوش آینده اثار بدیع اهل معارفدن اخذ و تلقی برله
جمع و تخریر وادی الحاجه تهری و استعماله سهولت و مدار و طلبکار
معارف و هنر اولان ذوات معالی کستر صوبنه حاجزانه هدیه و یادگار
اولوق اوزره تعبیر بتعبیر ترتیب و تسطیر و (گلبن انشا) نام ایله

The first part of the document is a list of names and titles, followed by a section of text that appears to be a letter or a report. The text is written in a cursive script and is somewhat faded. The list of names includes several individuals, some of whom are likely of high status, given the context of the document. The letter or report section follows, providing details about the activities and concerns of the individuals mentioned in the list. The overall tone of the document is formal and official.

و سائر محمل را قدر اسب را نداد یار اولوب ناموس دوات علیه پی مغل
اولان اشوب و تکالیف شاقه ر دیه تصور و بالضر و رقبول و مساعد دهن
غیری چاره اوله میه جعی دخی تذکره اولاند قبحه نه زبان شمشیر ایله
جواب خصمه جرأت و نه عرض دویمه منافی ارتکاب ذلت رضا داده
مشرب اصحاب غیرت دکل ایسه ده چار و ناچار نامه صلحه امضازن
رضا و خامه نویسی مضی ماضی اولنه رق هر قدر مواد صلحه ک اجر اسی
دوات علیه حقننده ضر و دشوار شیر ایسه ده بالطف حق بشیرات
نصوص قرآینه اقتضا سنجه و هر محنت و راسی مسرت دکلید رمفه و منجه
سایه شوکت و ایة حضرت شاهانه ده از هر جهمت فتوحات
و اعاده مافاته مظهر یتد مکافات عظیمه جملہ مرکز
نائل اوله لغمز الضاف الهیه دن

متمنا و مسئو لدر

مم

م

آینه وقوع و ظهور اولسی عادات بالغه سبحانیه دن ایدو کی بدیهی
 و روشن و بوجهه نقشا فکن لوحه تقدیر اولان بردا هیبه دهیانک
 دفعه تدبیر و آرای عقل و بشر بوجهه کارکر اولیهرق بالنهایه قضا
 و قدریری بوله جمنی ظاهر و مبرهن اولوب بتابراین بالای مجموعده
 رفته کلك تسطیر اولدیغی اوزره یکن سنه دول ثلثه طرفلرندن
 ادعا اولان موادک قبولی دولت علیه حقنده پک مضر اولق و خصوصیه
 سلطنت سمنیه نك دهشتقرمای چار اقطار جهان اولان بازوی
 قوت و مکننه عارضه شکستی اراثی مستلزم اولان حالات ردیه به متجاسر
 بولان یکجری طائفه باغیه سی کلیا انجا اولغسی جهتیه بوندن بوله
 روسیه اولایه غوغا سهل رهین عد اولغی حسدیه سفرهما یون کشاد
 اولمش بدی الکن دارالفرید نصرت و ظفر مربوط سمط الال قدر
 اوله رق غلبه و نصرت و قهر و منزلت محضا موهبه رب عزت ایهده
 نوعروس املاک جلوه کر حجه کا ظهور اولسی مهر معجل تشبث اسبابه
 منوط ورشته عادت الهیه دخی بوعقد حکمت عقده متصل و مربوط
 اولدیغنه و مع هذا اشبو سفرهما یونده اسباب ظاهریه و باطنیه لایقیه
 موفق اولنه مدیغنه مبنی عاقبت صورت غلبه طرف خصمه رونما اوله رق
 بونجه قلاع و ممالک اسلامیه بی و مؤخرأ ادرنه کی پای تخت قدیمی
 دخی ضبط و اسنیلاید رک مقر شوکت مستقر حضرت شهنشاهی
 اولان استانبوله یدی سکر ساعت مسافه ده بولان چتالجه قضا سمنه

سر عسکری قائم مقامی خلیل رفعت پاشا سفیر مخصوص و بالاقانلر
دفتر داری سابق نجیب افندی دخی نشانی بخلق پایه سبله مستشار
خاص تعیین قلعه رق بحر اهوچه بکه اندن برأ پتر سه بورغه کتمک
اوزره مخصوص فرقتین هم ایون ایله اعزام واسرا و مشار و موی الیهم
محل مذکور هواردا و اولوب تکالیف مذکور هدرن برشی ترک ایتدیر یله میهرک فقط
تضمینات سفر یه دن بو طرفه موره ماده سی قبولنه مبنی تنزیل ایتدیر یلان
برملبون بحرال توندن ماعدا انلر دخی اوراده ایکی ملبون بالتنزیل قصور
مبالغ الی سنه طرفنده اعطا اولنجه یه قدر افلاق و بغداد روسیه
عسکرندن تخلیه و انق و یا لکر سلسله شهری رهن صورت یله یدرنده طور مق
اوزره قرار ویراش و اول شاهه قیودان دریا اولان احمد پاشاک کشتی
عمر بنی موج طوفان اجل غرق و شرع زندگان یسنی تند باد مرک بی امان
حرق ایتمش اولدیغندن دریا قیودانلغی مشار الیه خلیل رفعت پاشایه
وجیه و احسان و اووجهله مظهر لطف بی پایان یورلدی

(فذلکة احوال)

کافه دقیقه شناسان احوال جهان و واقف مزایای شؤنات کون
و مکانه پوشیده و نهان دگادر که اراده ازایه و مشیت لم یزایه صمدانیه
بر ماده یه صورتله تعاقب قدرت اولور ایسه بهر حال اولوجهله صورت نهای

اوله رق یدیوزیک کبسه اچقه طلب اولنمش ایسه ده کلیتی جهتیله
بوتک صورت تنزیلی روسیه امپراطورینک نصفته احاله ایله هرتمقدار
مبالغه قطع اولنور ایسه مدت معینده سیله کاملاً ادا سنه قدر سلسله شهر یله
افلاق و بغداد ن ممالیکی رهن طریقیله روسیه لوطر فنده طور مقی
وسالف الذکر تجارت تضمیناتی تقاسیطی ادا اولند قبیله ممالک محروسه
صره سیله بریجق سنه طر فنده تخلیه اولنق اوزره اساس مصالحه یه قرار
ویر یله رک واسطه ماه ربیع الاولده طرفین مرخصه لری ییئنده سندات
رسمیه مبادله اولنمش و طرفیندن ترک حرکات خصمه قلمش او اوب
روسیه لونک اشبو تکلیفات عینقه سی قبول اولنور والتندن قالقلورشی
دکل ایسه ده حسب الحال مجبوراً و مضطراً قبول اولنمش ایسه ده روسیه لو
تیز بروقنده ادرنه دن چکلیله چکمنه و خصوصیه بوبیده روسیه لونک
نیجه افکار فاسده سی اولدیغنه مبنی شاید نتیجه سی او یغونسزلخی مستلزم
اوله جغی لمخوظینه نظرأ مهمما امکن مراسم حزم و احتیاطه رعایت
فر یضه حالیه دن واسکندریه متصرفی مصطفی پاشا دخی مذکور
ادرنه وقعه سنندن طولانی تحویل مأموریتله مقدار وافی عسکر ایله
قلبه به کلش اولدیغندن مشار الیهک او اطرفده تدار کلوچه بولنسی
وموره ماده سنک اجراسی حسیه لیه روم ایلی والیه سنک دخی بروره کلیسی
وعلیش پاشنک براردو ایله سلوریده اقامتی تنسب واراده بیور یله رق
اقتضالری اجرا و هواد تکلفاتک تحقینی ایچون عساکر منصوره

معرفته آشفتند و فساد ایاری شمشیر سیاست ابله اطفال و احقاد
قلعه سر

(ذکر انعقاد پذیر مصالحه و بادله سندات رسمیه و تعیین سفیر)
(مخصوص و بعض تدارکات حربیه)

بالاده نگاشته یراعه تمیق اولدیغی اوزره عقد رسته مصالحه خیره ایچون
بو طرفدن مرخصلر تعیین اولمش و ادرنه ده بالاسکالر روسیه او طرفندن
اسنیلا دیده اولان محلال طرف دولت علیه یه ترك اولمش و فقط انا په
و چرا کسه و اخسخته و اخلاکک قلعه لر ی روسیه او طرفنده قالمق و اقرمان
معاهده سی سند نه محرر مواد معلومه کاملا اجرا اولوندره معاهده سندن
اولوب مجرد سفر کشادینه باعث اولان مورس سر بسنی مصلحتی تماما ایف
قلمشق و ابرایل و قلعه ارقلاعی محو یار و سیه او طرفندن هدم اولمش
اولدیغندن هنوز اسنیلا کورمانش اولان یر کوکی قلعه سنک استحکاماتی
لغو و احوال و اتمق اوزره بالخله روسیه لویه اعطاسیله بوندن بویه طونه اویه
بو بنده اسلام اس سکان اولماق و عملکرتین اهل اسنک صورت
سر بسنیلرینه کماله رعایت بیورلق و تجارت تضمیناتی اوله رق طقسان
القی بیک کپسه مقسطا بریحق سنه طرفنده ادا اولمش و روسیه سفای
بر وجه سر بسنیت قره دکرده کشت و گذار اتمک و تضمینات سفریه

﴿﴾ (ذکر اطفالی بعض نأرة فساد) ﴿﴾

بواشاده بعض حذله و سبكه عزان احوال مشروحه بی فرصت
 اتخاذ یله ایقراض فتنه و فسادی مستلزم ارا حیف تقوه نه ابتدار
 و بتخصیص عصر باهر انصر حضرت شهنشاهیده تنظیم و تحریرینه
 موفق اولنان عساكر منصوره محمدیه و سائر نظامات حسنه حقنده
 ناسزا کلمات سويلکه اجناسار ایتش اولد قلردن و بونلرك اکثریسی
 اوجاغ ملغا غیر تکشایکنده اوله رق حتی ایچلرند پيشوای ملعت
 اولوب معاذ الله تعالی ادرنه وقعه سندن صکره بعض خیال محاله
 ذاهب اولان سابقده اوجاغ ملغا منسوباندن اوله رق الحاله هذه
 بحر سیاه بوغازی ناظری بوانان قیوجی باشی حیدر افانك متجاسر اولدیغی
 صورت اهاتی ککرکی کی معلوم عالی پیور یله رق در حال کندوسی
 اعدام و افنا و سائر بو مقوله ساعی فساد اولان خونه و اشخاص
 دخی بالتحقیق در سعادتده سیاست ایله بعض اصناف کتخدالردن
 او یغونسزل قلری حس اولنان که سنه لر دخی مؤبدأ برر محله نفی و اجلا
 و استانبولده اولان اشبو فساد مثلوا ناطولی و روم الینک بعض محالرند دخی
 فتنه تگون ایتش و از جلله ایدین حواله سننده زییک اشقیاسی سر کرده سی
 اولان کل محمد مثلوا نیچه ارباب فساد ظهور ایلش ایسده له الحمد مأ مورلر

اولاً طرفه کله رک را حوه قصبه سنی ضبط واسنیلایه اجنصار ایتش
و محل مذکورک استخلاصی بوندن اقدام عساکر کلبه ایله مأمور
اشقودره لی مصطفی پاشایه حواله یورش اولدیغندن مشار الیه و دین
حوالیه سنده ورونده اولجا نبه براز عساکر ارسال و تسیار ایتش
و بوجهتله اولحوالیده بولنان روسیه لور طایفه محبوب جمله طوونیه ی اوتیه
یکوب اقصیه مذکوره استرداد اولمشدر

❀ (ذکر اسنیلای ادرنه و تعیین مرخصان) ❀

روسیه لور بالقانلری برویوزه تجاوز ایلدیکی جهته ناچار عقد مصالحه یه
ابتدار قلمش ایسه ده اردوی همایوندن مرخص تعیین اولنجه قدر
روسیه لور یانبولی واسلیه و قرق کلبسا و اینه اطیه ی اسنیلای و بونک
اوزینه پای تحت ثانی اولان ادرنه یه دخی بلا محاربه وضع پای خسارت
ایتش اولوب بونلرک صورت کلبشی خدانکرده طوغری استابول اولوق
حسبیله هر تقدیر اردوی همایون کنخداسی مظاهر افندی مصالحه یه
مأمور قلمش ایسه ده مصالحه نیک برکون اول بتورلمسی ایچون در حال
بوطرفدن شق اول دفتر داری محمد صادق افندی مرخص اول و نا طولی
بایه سبله استابول قاضی سنی اسبق عبده قادر افندی مرخص ثانی
تعیین و معینه آمدی دیوان همایون عا کف افندی و دیوان ترجانی
اسرار افندی دخی رفیق اولمه رق ادرنه یه اعزام اولندی

برارد و اخراجی تنسب و چرم سنجانی متصرفی عبدالرحیم
 پاشا اموراً مورد سنده موفق اوله مدیغندن لواء مذکورك باله نترك
 برویوزی وادرنه حواله سی سر عسکر ایکی عنوا نیله علایش پاشایه
 توجه اولمسی تصویب اولنهرق جمله سنك اقتضای اجرا
 قلندی

*) (نقل موکب همایون بجانب چغتلک رای و حرکت محافظ پاشا) (*)

بودن اقدام پادشاه عالیه و شهنشاه ظفر دستگاه شوکتلو کراملو
 افندمز حضرتلری لواء سعادت احتوائی بالاستصحاب قلندر
 و حواله سی تشریف یورمشلرایسده شمدیکی حاله نظراً بروله
 عزیمت و حرکتلری مناسب کورلدیکندن اشهر ماه صفر اخیرك
 طغوزنجی کونی بالدوله والاقبال موکب همایونلریله محل مذکور دن
 حرکت و رای چغتلککنه سایه انداز اجلال و شوکت یوردیلر عساکر
 خاصه شاهانه محافظی عثمان پاشا معینله اخراجی تصیم اولان
 اردوی همایون بالتنظیم ماه مذکورك اونجی کونی داود پاشا صحراسندن
 حرکتله جانب غزایه اعزام و تسبیح اولندی

*) (ورود مصطفی پاشا بجانب ودین قصبه راحه) (*)

روسیه عسکری مقدم ودین حواله سیندن دخی نهر طونه بی مرورایله

وارسته کفۀ ایضاح و اشعار اوله رق برصوتله استحصال صلح اولمنسی
 ازهر جهت خیر اوله جـ غی بدیدار کورندیکی کفیبانی دخی جانب
 جناب سردارا کرمدن بیان و زبار اولمنش اولدیغدن بوماده نک
 مذاکره سیچون باب فتوا پناهیده عموم وجهله عقد انجمن شور ایلله
 مذاکره احواله ابتدار اولندقدده بالاده نکاشته برآهه تحقیق اولدیغی
 اوزره اشبوس فرهمایونک اچلمسی ایجابی اوله رق یعنی ظموره کلان
 تکلیفات غیر لایقه و مطاوبات عجیبه دن نشأت ایتمش و بونک اوزرینه
 قدرت تعلق ایده ییلان کافه تدابیر و تدارکات اجرا اولمنش ایسه ده
 اقتضای قضا و قدر دن ناشی برایش کویله مبرک بونجه قلاع
 و بقاعک ایادی دشمنه گرفتار و بوقدر صنوف اسلامیه نک قیداسره
 دوچار اولسنه بادی اوله رق ارتق بونک ایلموسی او یغو نسز کورینور
 ایسه ده شو حال دخی خـ ارنشوه قدردن عارض اولان کدر در دسره
 شمدیلک اداره اقداح مصالحه ایلله دفعه تدبیر و نشئه سرشار صهیای
 انتقامی عصر اخره تأخیر ایلک اولی کورندیکی جله طرفدن اتیان
 و مصالحه نک چاره سی استحصال اندک درمیان اولمنش و فقط دشمن دیند
 اظهار عجز کبی حالانک ظموره کلسی او یه میه جغندن تکرار برکونه تدارکات
 لازم نک اجرایی مقتضی کورندیکدن در حال محافظه عساکر خاصه عثمان
 پاشاه عینله براق طبرور عساکر منصوره و در سعادته کافه علما و رجال
 و خدمه دآره لرندن مناسی و جهله پیاده و سواری اتباع النهر رق نیزالدن

طوغری پای انداز خسار اولدیغندن اولطرفلرک تقویه لازمه سنه
جدادقت اهم اولسی جهتیله اردوی همایونده بولمان محمد پاشا اولوالی
سر عسکر لکی عنوانیه معینه جنود و فیره ویر یله رک مأمور و تعین
وانوب مسقولونک بوصورتله بالقانیری تجاوزی جهتیله حافظاه تعالی
فارشو سنه بر سر راه اوله مدیغی حالده ایش مشکل اوله جغندن
وبایده تدابیر لازمه اجرا ولدی الاقتضا اواء شریف جانب غزایه
اخراج اولغی اوزره اناطولی طرفنده یقین محارده بولمان کافه الی سلاح
طوتان اهل اسلامک درسه دته کلری باینده اوامر علیه اصدار
واسر اقلندی

*) (بعض وقوعات حایه و تدابیر مقتضیه) *)

بالاده نقشده صحیفه تسطیر اولدیغی اوزره بالقانلر طرفنه خلیجه
عساکر مأمور و تسیار و آیدوس حواله سنه روسیه لولرایله
تصدی حرب و یکار اولغش ایسه ده حسب القدر بعض جهتلرایله
عساکر موحدین قراری فراره تبدیل و بوجهته اولطرفلرده کی اردونک
هیئت مجموعه سی صورت پریشانی و هریمیه تحول ایتمش اولدیغندن
اولجانبه مأمور وزیرای عظام یا بولییه عودت ایتمش اولوب روسیه لولک
و کره کی حرکات خصمانه سی درجه کالده اولغی حسببله امر مقاومت
دشوارو جمیع زمانده اشتی و صلاح حرب و کفاحه مرجع ایدوکی

کال درجه حصر و تضییق ایتش و درونده بولان جنود و وحیدین
 و اهالی شمیدی به قدر غیرت و ثبات ایملش ایسه لده مؤخر اقله مرقومه نك
 بعض اطراف و جوانبند اولان مئرس و طایفه و سائر لری اغم ایله
 انداحت اولمش اولدیغندن بوندن بویه بیهموده ثبات بونجه صیدان
 و نسوان و سائر نك تلفاتی موجب اوله جغنه مبنی اهالیسی اتفاقیه
 قلعه مرقومه سلج نکی الحجه ده تسایم اولمش و والیسی بولان حاجی
 احمد پاشا و اولطر فدا داده مأمور سرت محمود پاشا و سائر جنود اسلامیه
 قید اسره گرفتار اولمش اووب قلعه مرقومه نك بوجمله استیلاسی
 جهتیه بوندن بویه روسیه اردوسنك شنی و سائر بالقانلر طرفلرینه
 پای انداز خسار اوله جنی ملحوظ اولدیغندن مهمما مکن تدابیر مقتضیه نك
 اجرایی لازم کله نك تبرالدن اردوی همایوندن بعض وزرای عظام
 و سائر عسا کر اسلام بالقانلر طرفنك استحصال اسباب
 تقویه لر یچون درویش و کوری قریه لری طرفنه ارسال و اعزام
 اولندی

*) (تجاوز روسیه از بالقان) *)

انفا کذار شپنر یرکک تسطیر اولدیغی اوزره بالقانلرک تقویدسی ضمنده
 عسا کرومأ مورینی ارسال و تعیین اولمش ایسه ده بوشاده روسیه او
 کو پری قریه سنی ضبط ایله بالقانلری برویوزه کذار و مسوری اوزرینه

فرار و بوسه ببله حق پاشا قید اسره گرفتار اولمش و بو پریشا نلغک
اوزرینه سر عسکر مشارالیه دخی ارض رومه عودت ایتمش ایسه ده
ارض روم اهل ایسنگ اهانت و عدم ثباتلری جهتله ارض روم قلعه سنی
دشمنه تسلیم ایتمش اولد قلندرن سر عسکر مشارالیه صالح پاشا
وارض روملی عثمان پاشا و میراندن احمد پاشا و عبد الله پاشا و شرق
دفتر داری نظیف افندی جمله گرفتار قید اسارت اولد قلیری
اولطرفاردن تحریر و اشارت اولند قده در حال شرق سر عسکر ایکی الحاقاً
طربزون سر عسکری عثمان پاشایه احاله و انمش و سر عسکر سابق صالح
پاشا عهده سنده بولنان معادن همایون امانتی و بوزاقو سنجاغی دخی
کذلک الحاقاً مشارالیه عثمان پاشایه توجید و سیواس و ارض روم ایالتلری
و شرق اردوسی چرخه جلیغله قره حصار شرقیده اقامت اوزر بولنان
طربزون و الپسی سابق حسن پاشا نک از سر نو قدری تویه و دیار بکر و اورفه
ایالتلری دخی سابق اند و الپسی اولوب اولطرفده بولنان یحیی پاشایه
احسان و بو باید تدبیر لازمه نک اجرا سیله حوالی مرقومه ده الی سلاح
طونان کافه اهل اسلامک جانب غزایه سوق و جلیغله با عون باری بالاتفاق
ایش کوراسنه اقدام ایملری و صایسی مشارالیه همه اشعار و بیان اولندی

❀ (ذکر گرفتاری قلعه سلاستره) ❀

کچن سنه ذالقهده سنک اوائلندن بروسیه عساکری سلاستره قلعه سنی

ذی الحجه دهجی سفید بوغازیسه ورود ایدرله حسب المساعده من غیر
 قانون سوار اولدقلری چند قطعه بکلك سفیدلریله بوغازدن دخول
 ایله درسه ایدنه و اصل اولدقلینه و فرانسه ایلمچیسی مقدّمجه درسه ایدندن
 عودت ایدن ایلمچی اولدیغنه بناء بوکادیوان تربیّی اقتضا ایتدیرله فقط
 انکله تیره ایلمچیسی رسماً باب عالی یه دعوت اولنهرق برهفته مروردند
 موکب همایون بوغاز ایچینده اولوق حسببیله بیولدرده عظیم دیوان
 همایون تربیّیله ایلمچی مومی الیه رخسوده خاکیای جناب شهنشاه
 و الامتعت ایله کسب مفتخرت ایلادی

❖ (ابتدای وقایع سنه خمس و اربعین و مأتین و الف ذکر اسنیلای) ❖
 ❖ (قلعه ارضروم و وقوعات سائر) ❖

کچن سنه دنبر و شرق جانی اردوسنک ازهرجهت تکمیل اوازمات
 جهادیه سنه اعتنا و انمش و سبواس و الیسی حتی پاشا کلیتاً و عساکر
 ایله ارضروم دن اخراج وایلروده صوغانلی تام محله ارسال برله سرعسکر
 صالح پاشا دخی عساکر وافیله ارضروم خارچنده حسن قلعه سنه
 کتمش ایسده قلعه مرقومه حواله سنده سرعسکر مشار الیه اوزرینه
 برهقدار روسیه اوکله رله محاربه اولمش و مشار الیه حتی پاشا ارد و سنده
 سرعسکر اردوسنک کلیابوزاندیغی اراجیف واکازیب اوله ورق شیوع
 بولمش و بوجهمنه صوغانلی اردوسنده بولان عساکر کلیابلا محاربه

حضرتلری عسا کر کلبه ایله حرکت و کلفه بوجازی نام محله موصلتند
 عسا کر مر قومه ایله عبله به اغازو برکوندن زیاده متصل اهنگ جنگ
 ویکار واوله انداز فلک دوار اوله رق قتی وافر روسیه لوتلف اولنوب
 کرکی کبی ارئه و ابراز قوت و شوکت اولنمش ایسده اول ائنده بتقدیر الله
 تعالی جبنخانه عربهری اتش الهرق بوجهنله عسا کر اسلامیه کلی
 پریشانلق کلش و ضروری وافر طوب و سار اشیا ترک اولنهرق شمنی به
 عودت اولنمشدر

❀ (استیلا کردن روسیه بقصبه راحوه) ❀

قره بوه طرفنده اولان روسیه عسکری طونهک بروقه سنده اولان راحوه
 قصبه سنه کذار ایله محل مذکور ی ضبط و استیلا ایش و محل مذکورک
 سرعت تسخیری لازم کلش اولدیغندن بو ائنده عسا کر کلبه ایله و دین
 جائنده ما مور احرکت ایدن اسکندریه و مصر فی مصطفی پاشا محل مذکورک
 دست تسلط اعدادن ترع و استخلاضه ما مور قلنمشدر

❀ (ورود ایلچی نکلتره و فرانسه باستانه سعادت) ❀

موره ماده سنه بر فیصل ویرلک اوزره نکلتره و فرانسه ایلچی بئرینک
 در سعادت کله جکلری مقدمه در سعادتده قیم بعض دول سائر
 ایلچلری طرفلرندن افاده اولنوب اولو جهله بونلر واسطه

روسیه عساکرینک احوالی اکلامق اوزره حرکت بیورمیش اولدقلرندن
محل مذکورده تصادف اولمان الی یک، مقداری روسیه لوارینه هجمه
اندازاقچام دولالت نصرت الیه ابله درت یک نفری دلسیرشمشیرخون
اشام ودرت عددطرب ویدی عدد جنبانه عربیه سی ووافراسیررسیده
دست اغتنام اوله رق مظفر آشنی به عودت اولمشدر
*) (اخذ و تسخیر فرقتین از جانب روسیه) *)

بالاده زینتیافته کلک نحر پراولدیغی اوزره دو تنی همایون شاهانه
بوغازدن خروج وبتدرکلی ایمانه و اوج الیه اولحوالیده برقطه دروسید
فرقتین سفینه سنه لدی التصادف سفینه مذکوره باعون عنایت رب
قدیر بونجه اسیر وادواتیله برابر کشیده ساحه ضبط و تسخیر قلندی

*) (تبدیل وکیل کنخدای صدرعالی) *)

اردوی همایونده کنخدای صدرعالی و ریاست خدمتی وکیل بولنان حاجی
صائب افندی حسب الایجاب عزل الیه یک شهر دفتر داراغنه مأمور
و یک شهر دفتر داری اولان طاهر افندی دخی وکالت مذکوره الیه
وايه مند حبور اولدی

*) (وقوع پریشانی عساکر اسلام در حوالی پراودی) *)

پراوادیده اولان روسیه عسکرینک طرد و دفعه لری خمینده صدر اعظم

(*) (حرکت دونئی همایون بجانب بحر سیاه) (*)

روسیه اولک بحر سیاه سواحلنه و خصوصیه جواردارا سلطنته اسنیده
ولان شيله وسائر محلا ره خسار و تسلطی وقوعه کلش و حتی بندر کلی
ساحه سنده انشا اولمش اولان قوروت همایونی دخی برتقریب یاقش
اولدیفتدن باعون و نصرت جناب باری دونئی همایون ذی القعدة مک
اون القبحی چهارشنبه کونی حرکت ابله بحر سیاه جانبته بادبانکشای
عزیمت اولدی

❀ (ذکر ورود سفیر دولت ایرانیه باستانه علیه) ❀

دولت علیه بدی القیام ایله دولت فخمه یرانیدیننده استوار اولان دولات
قدیمه اقتضا سجه دشمن مشترکین اولان روسیه او دن باعون و عنایت
جناب باری اخذ اتقام یدت خیریه سیله عقد رشتة اتفاق و اتحاد ضمننده
دولت ایرانیه طرفدن بوجانبه مخصوص ایلمچی کلش و اولابیده و یریلان
قرار وجهله بود دفعه حرب و صلحه اتفاق اولمش شرطیه استحصال
اسباب اتفاقیه ایچون بو طرفدن دخی تذکره ثانی اولوب باش محاسبه
ایه سی احسان یوریلان طبی افتدی مخصوص ایرانیه سفیر تعین
وتسیار قلمشدر

❀ (ورود خبر ساره اژاردوی همایون) ❀

صدراعظم حضر تری مقدار وافی عسکر ایله اردوی همایون طرفنده اولان

اولان عبدالرحیم پاشا چرم سنجاغی و جیمیله باله نلر سر عسکر لکند
 قل و بالقانلر سر عسکری بولنان حسین پاشا دخی مشار الیه عبد
 الرحیم پاشا ک برینه قره حصار و نیشا منصبیله روسجیق محفظه
 وصل اولندی اردوی همایون چاوش پاشا سی بوانان صالح افندی
 صدراعظم حضر تلیک قیو کتنداری بوانمق تقریبیله افندی
 بومی الیه درسه سانه جاب الیه برینه وزرای عظام قیو کتندار دن
 پاشا بک افندی نیشا بجلیق منصبیله اردوی همایون چاوش پاشا سیلغنه
 تعین قلندی

❀ (حرکت موکب همایون بطراییه) ❀

ذات شو کسمات جناب پاشاهی بوسنه مبارکه ده رامی چغلمک کفنده
 مشتانشین شرف و ارام بیورمش ایسه زده حسب الحال بحر سیاه بوزازی
 طرفلر نیک تقویه سی ازومنه منی موکب همایون شاهانه ک بوزاز ایچنده
 مناسب محله نقلی محسناتی مستلزم اوله جغندن اش و ذی القعدة ک سکرنجی
 صالی کونی الای و الایله موکب همایون شاهانه حرکت و طراییه طرفنه
 عزمت ابله قلندر قصر همایونی لوای نصرت التوای جناب
 رسالت پناهی یه مقام فیض اتسام و طراییه ده سر عسکر خسر و پاشا
 حضر تلیک ساحلخانه سی دخی مقر شهنشاهانام اولدی

دخی استیمناً بود فعه ایادی دشمنه هکر قسار اوامش
 و محافظه سنده بولان قیوچی باشی احمد انا جانب دشمنه فرار ایتمش
 و جلال پاشا ک دخی کوشک کی جهتیه نیکیولی محافظه سندن عزل
 و دفعی لازم گیش اولد یغندن مشارالیه عزل ایله تکفور طغنه اقامته امور
 قلندی فرمتمسلی اولوب اردوی همایونده بولان محمد اغا عساکر پروروفن
 حربه اشنا اولق حسبیه مشارالیه عهد سندن محل اولان مرعش ایاتی
 تو جهتیه بارتیه میرمیرانی محافظلق مذکوره تعیین و تسبیل و مومی ایله
 جلال پاشا ک عفا سنده ورورنده جلالت افزای صدور پرور بلان اراده
 مهسابت افاده جناب ملو کانه مو جهتیه اموالی مصادره و پاشا لاق
 نامی کلیاً محو و اغوا ایله بک تسمیه سیله کندوسی قیوچی باشلق رتبه سنده
 تزییل اولندی

✽ (ورود صدر اعظم با ردوی همایون و وقوعات سائره) ✽
 جناب سردار اکر می غره شوالده اردوگاه ظفر د ستگاه اولان شمنیه
 پانهاده اقبال و اجلال بیورمش اولد قلزندن عهده زنده بولان روم
 ایلی ایاتی صدر اسبق سلیم پاشایه تو جیه واحسان همایون بیورلدی
 قرائن حالیه دن استدلال اواند یغنه کوره عساکر دشمنک بوسنه مبارکده
 سواحل طرفنه زیاده تسلطی وقوعه کلسی ملحوظ اوله رق بالقانلر
 سواحلنده بر رابطده اوزرک بولمسی لزومنه بنی روتجق محافظه سنده

وزرای عظام و سائر بالجهله عوام فس و خروانی ا کنسایتك اوزره
اولیاده اتفاق ارا ایله قرار گیر اولان کیفیت بند بند لایحه وجهله ترقیم
و کیفیت جهله نك معلومی اولق ایچون لایحه مر قومه طبعه ننه عامر ده
طبع و تنظیم اولمش اولدیغنه وادی الحاجه مراجعت اسهل بولندیغنه
مبنی و محله عیناً تحریردن صرف نظر قلندی

(*) (بعض وفوعات حالیه) (*)

بولنده روسیه لونك بر مقدار سفینه سی قره د کز سوا حلنده واقع سوزه
بولی به کله رك حصر و تضییقه ابتدار و در و فتنده بولنان عسا کر اسلامیه
فرار ایتش اولد قلرندن محل مذکور ید اعدایه کرفتار و محافظی
بولنان میر میر اندن بندرلی خلیل جدی پاشا دخی قید اسره دوچار اولش
و بوجه نه له اول طرفلرک از سر نو استحکاماتی ایجاب ایتش اولق
حس بدیله بالقانلر سر عسکری حسین پاشا امیننده بولنان اسعد
پاشا کنخدا سی قیوجی باشی عثمان اغایه و سلحداری درگاه عالی قیوجی
باشیلر دن یوسف اغایه میر میر انلق توجیه و اعطایا و بر محله تعیین واسرا
و سابق اردوی همایون چاوش باشی و کیلی اولوب منفاس ندن عفو
و اطلاق اولنان نجیب افندی دخی مشارایه حضرت تلیرنک اردوسنه
دفتر دار و نظارت عنوانیله آمور قلنده رق بر آن اقدام عزیمت ایللمسی
کندوسنه تحریر و ثباتا قلندی نیکی بولی پیش کاغذه واقع قلعه عتیق

خلیل رفت پاشاک منظومه اقبال مستزاد قلندی

❀ (کرفتاری قلعه جدید) ❀

نیکی بولی پیش کاغذی واقع قلعه جدید افلاق طرف نمدن بر مقدار
روسیه او کله رک محار به اولد قده بقدرت الله تعالی قلعه مرقومه دخی
روسیه لونک انه کچمش ایدوی و اول طرفده بوانسان عسا کر اسلامیه ایله
میرمیراندن ابراهیم پاشاک دخی قید اسمره دوچار اولمش اولدیغی در
دولت قراره اشعار او اندی

❀ (ذکر تبدیل البسه و قیافت) ❀

بالاده نکارش پذیرکک تسطیر اولدیغی اوزره سفر همايون وقوعه ندنبرو
تحصیل بدویت نیت خالصانه سبیل تبدیل قیافت اصولی جمله اجرا
قلمش ایسه ده جد الواهب المتعال سایه حضرت شهنشاه
محمود الخصالده هر برشی رابطه حسنیه توثیق و ادخال اولمش و اولمقد
بولمش اولدیغنه بناء بود فعه دخی متعلق بیوریلان اراده سنیه شاهانه
موجب بجه بالجه وزرای عظام و صدور فخام و سائر والی و مدرسین
ذوی الاحترام و مشایخ کرام ایله رجال دولت علیه و عموم خدعه سلطنت
سفینه من القدیم رسوم معلومه و ایام سائرده تلبس و کنسا ایلدکاری
اثواب رسمیه و عادیله لری دخی ترک ایله عملادن بولناتلر عامه و فرجه

برقائدخی مصارفك تزايدی حسببله اداره امور عساكر و تنظیم مهمات
 جهادیه و ذخایر ماده لرینك محور لایقنده رقیبت و تسویه سی بهر حال
 نقودك كثرته منوط ایدوكی ظاهر و رونمود و الحاله هذه معادن همایون
 طرف لرند ن حصوله كلان سیم صاف اشبوا و مسفریه به مقتضی
 اولان نقوده غیر کافی اودینخی معلوم و مشهود اولدیغندن مجرد تسهیل
 مصالح جهادیه و رفع ضروریات عامد ایچون بمنده تعالی وقت و سعتده سكه
 حسنه شاهانه به تبدیل اولمق اوزره غشی خاصه نه غالب اولارق
 بشلك و بوزلك و غروش و یار ملق مثلاً و جهادیه اسمیه موسوم اق اچقه
 قطعی و یككان التون سكه شاهانه دخی ضربی خصوصی باب
 فتواتبا هیده عقد اولان انجمن شوراده قرار کیر و اواججهله تسویه
 پذیر اولدی

بوندن اقدم صدر اعظم لغه قریب اولمان عزت محمد پاشادان اشبو
 رجب شریفك اون طقوزنجی کونی میراخور اول شهر یاری محمد اغا
 و ساطتبله مهرها یون نزع و استرداد و تکفور طاغنه نی و ابه ادا و نه رق
 مقام والای صدارت ایله برمد تبر و اقطار روم ایلی به والی
 و سرحد سکر و خد مات حسنه و تدابیر مستحسنه سی شایعه کیر باختر و خاور
 اولان رشید محمد پاشا بر مراد و مشاور الیه حضر تلرینك
 اردوی همایون قائم مقام لغه دخی عساكر منصوره سر عسکر قائم مقامی

معینه چند قطعه آتش کبکسی اعطا و ذکرا و انسان کبکله اند فای
مضر ترینه دقت ایلمسی کند و سینه نفهم برله اول طرفه اسرا قلندی

حسب الایجاب چرمن سنجاغی متصرفی اسعد پاشا عزل و رفع وزارتله
بروسیه نفی اولوب لواء مزبور سوا حل بحر سیاه سر عسکر لکی
عنوانله شمنی سر عسکری سابق حسین پاشایه و روسج بق محافظه
ایله طونه سر عسکر لکی دخی مسوری محافظه سنده بولانان عبدالرحیم
پاشایه احاله و شرق دفتر داری عارف افندی بولانانده عزل و برینه اربه
امینی اسبق کاملی زاده مصطفی افندی موقتاً باش محاسبه جبلک ایله
وصل اولندی شمنی اردو سنده ایلقا و عساکر ناظری اولان احمد افندی
ودین دفتر دارغیله مأمور و مقامات ناظری بولانان حسنی بک بوارالق
مرض ناکم ظهوره مبتلا و کریبان حیاتی مسلم پنجه اجل موسمی
اولوب نظارت مزبوره ایله اردوی همایون دفتر داری بولانان اسعد افندی
وايه دار ابتهاج و سرور و دفتر دارلق مذکور دخی و دفعه اردوی همایونه
عزیمتی اراده ییوریلان عساکر منصوره ناظری امین افندی به الحاقاً احاله
برله متوجه صوب مزبور اولدی

دوات علیه نك برمد تدنبر و غوائل شتی ایله درکار اولان مصافات
لایحصاصی و روم فساد نك امتداری و مؤخرأ روسیه سفر نك وقوعه

❀) (عزل ونفی وکیل کتخدای صدر عالی و چاروشباشی) ❀

اردوی همایونده کتخدا و ریاست و کالتیری خدمتده اولان هادی
افندی ایله چاروش باشی و کیلی بولنان نجیب افندیك بعض جمعه تارله
عزل و نفیلری مقتضای اراده سنده دن اوله رق مومی البهمادن هادی
افندی صوفیه یه و نجیب افندی تانار بازارینه نفی واجلا و کتخدا
و ریاست و کالتیریه شمنی اردوی همایونی ناظری الحاج ص ثب افندیك
قدری تنویه واقندی مومی الیهك عهده سنده بولنان نشانجلیق
منصبیه چاروشباشلیق و کالتی بوندن اقدام خبره خانه نظارتندن عزل
ایله اردوی همایونه اعزام اولنان صالح افندی یه توجیه اولمش و مومی البد
نجیب افندیك عهده سندن محال اولان بیسوک تذکره جیلک
بو طرفه کوچك تذکره چی بولنان صالح افندی یه احسان و کوچك
تذکره جیلک ایله مقدمه امورینه بغداده کیدوب عودت ایدن قالبولر
کاتبی اسبق طبعی افندی جندلان قلندی

❀) (ورود بعض سفاین روسیه پیشگاه بوزجه اطه) ❀

بودفعه بر قاق روسیه تکنه سی بوزجه اطه پیشگاهنده لکرنان اوله رق
بحر سفید بوغازینی ابلا و قهیه اجنسا رایتش اولدیغندن و بوغاز مذکورده
اولان دونته همایون باشبوغی طاهر پاشا ادرنده اقامت ایتك اوزره
عزل ایله برینه بطورونه همایون قیودانی مصطفیك مأمور اوله رق

منفاده در دجانگاه مرض ایله مبتلای انین واه و عاقبت اولطر فده
متواری خاك سیاه اولدی افندی مومی الیه فطین و عاقل و عواقب
احوالی تفکر ایدر بر مرد کامل اولدی غندن ماعد اشعر و کفته رده ثانی
سامی و انشا و کتابته عدیل و یسی و نابی بذات عالی ایدی رجحه اه
علیه

(*) (ذکر عزیمت اردوی همایون بجانب شمنی و مأموریت بعض وزرای) *

﴿﴾ (عظام) ﴿﴾

الحاله هذه اردو سردار اكرمى ايدوس قضا سنده ايسده شمنى يه عزيمتى
وشمنى اردوى همایونده بوانسان اسعد پاشاك عساكر و افیه ایله
ايدوس جوارینه کلسی و شمنى اردوسى سر عساکرى حسين پاشاك
معیت سردار اكرمیده توقیفی و فرمان و الیسی امین پاشاك و دین
چرخه چپسى نصب و تعیینله ارسالی و مقدمه مقتضای مأموریتی
اوزره در سعادت کیش اولان مرعش و الیسی جلال الدین پاشاك
نیکیولی محافظه سنه و ادنه و الیسی نوری پاشاك زشتوی محارسه سنه
و سابقه بواس و الیسی اولوب معیت سردار اكرمى يه کلمسى اراده
یوریلان محمد پاشاك اینها طه محافظه سنه مأموریتلری خصوصاً یه
اراده سنیه جناب شاهانه شرفصه دور و او او جه - له جمله سى مأمور
یورادی

مورده ایدی اسلامیه ده بوانسان بالیه بادره قلمه سی و سائر قلاع
و مواضع معلومه طرف اغیاردن ضبط و استیلا و درونلرنده بوانسان
اهل اسلام از میر طرفته اسیرا اولمشدر

❀) نفی و تغریب عزت ملا و راسم افندی) ❀
استنبول پایه سنی احراز ایتش اعظم مولیٰ فتح آمدن و زبده شعرای
عصر دن کیچه جی زاده عزت ملا افندی بو وجهله سفر هم یونه
تشبث اولندیغنی تقبیح و بیهر حال مصالحه طریقه یا قلمسی حسب الحال
مخاربه یه ترجیح ایدرک اولیابده بر قطعه لایحه قلمه الهرقی ایجاب ایدن محله
تقدیم ایتکسزین شوکا بوکارا نه و قرأت ایتش اولدیغی و اصل سمع عالی
اوله رق ذکر اولسان لایحه حضور هم یونه جلب ایله لدی القرائه افندی
مومی الیهک بو وجهله تفوه و حر کته ابتداری خلاف رضا عدیله قبر یسه
و بویاده کند و سینه بحر یلایحه مذکوره ده معاین اولان دفتر دار افندی
کپسه داری راسم افندی رد و سینه نفی و تغریب و برقاچ کون صکره بونلرک
بو وجهله حر کتلی تهییج غضب شاه له بی موجب اوله رق حق لرنده
او یغونسز اراده جلاد تعاده صدور ایتش بکن بعض شفاعت ایله
مومی الیه عزت ملا نک طریق حک ایله قلمه بند اولق اوزره منافسانک
سبواسه و مومی الیه راسم افندی نک دخی خواجما فنک رفیله اکشف
اولوب مغالینه تسریب قلندی بیچاره عزت ملا چوق بکمدن

وسرعت عزل و تبدیلی لازمه حاکم معذور اید و کی امر غیر مجب و
 و لمقدناشی متعلق اولان اراده جلالت افاده حضرت شهنشاهی
 موجب بجه مشار الیه ربیع الاخره اون در دنجی پنجشنبه کونی مسند
 صادر بدن عزل و تکدیرو کافه اموال و اشیا سی مصادره اولنه رق
 کندوسی علی طریق النفی کلیولی به تسیر او انمش و قپودان دریا
 و انوب وارنه دن اردوی هم ایونه چیقمش اولان عزت محمد پاشا
 مسند و الای صدارته اصحاب و دریا قپودان غی ایله دخی غلطه ناظری
 بولنان قپوچی باشی احمد اغاات بارتیه میرمیرانی منظومه
 اقبلی مستر ادو بودن بشقه وارنه امدادینه مورتکه متصرفی ملین
 عمر پاشا انک دخی بو باده تکاسلی و قوعه کلدیکند ن پاشای
 رومی الیه رفع وزارتله کلیولی به نفی و ابعاد و لواء مذکور ایله
 اردوی هم ایون چرخه جیلغنه مامور اولان علایش پاشا رتبه و الای
 وزارتله بر مراد قلندی

❀ (ذکر کرفتاری قلمه موره بدست اصحاب عصیان) ❀

موره والپسی و سر عسکری بولنان مصر والپسی علی پاشا زاده ابراهیم
 پاشا خارجاً و قوعبولان بعض اغفالادن و ذخیره سزا کدنشاشی
 موجود اولان عساکر ایله مصره عزیمت ایتمش و بو جهتله متعاقباً
 فرانسه و طرفندن و اطرفه سفیندر ایله عساکر کلدیکند درون

بعسا کر سائرینی قید اسره ادراج ایتش اولدیغی خبر اسف اثری
 واصل صماخ دولت اولوب قلعہ مرقومہ ک جوجھله غدرأ استیلاسی
 جله امت محمدہ اسف کونا کون وشرحه فکن درون وواش و مسورینک
 و سائر محارک است حکامات لازمہ لری اجرا و سابق بو سنہ والہسی اولوب
 موکب ہمایوندہ بولمق اوزرہ در سعادتہ جلب اولان عبدالحجیم
 باشاہ مومی البیدیوسف پاشا عہدہ سندن محل قرہ حصار وہ بنیاد
 سنجاق لری وجہ بیوریلہ رق مسوری بہ اعزام واسرا وادہ والہسی
 سابق نوری پاشانک دخی برآن اقدام احبولی محافظہ سند ایریشمسی
 کند و سنہ اشعار و انبا اولمش و مومی الہ یوسف پاشانک بومادہ
 صورت ظاہرہ اسائن کلبہ سی ظہورینہ مینی سیروز و سلا نیک
 و سائر محارکہ اولان املاک و اشیا سی جانب میریدن ضبط و تحریر
 قلمش و کندوسی خبلی مدت اسارتلہ ہوجہ بکدہ اقامت ایتش ایسہ
 انہایہ تبدل احوال روزگار جہتیلہ مشار الہ در سعادتہ دعوت
 واستانہ علیہ مستقل خانہ تخصیصیلہ اقامتہ رخصت قلندی

*) (عزل و نصب صدر اعظم) (*)

صدر اعظم بولان محمد سلیم پاشانک وارندہ قلعہ سنہ امداد
 ایتمکدہ در کار اولان بطالت و رخاوق و بعض کونہ حرکات
 نامر ضیہ سی جہتیلہ ارتق بوندن بولہ کند و سندن حسن خدمت ناماً مول

عزایله طربزون ایالتی و سر عسکر ایکی جانبیک محصلی و کبلی عثمان بکه
رتبه وزارتله احسان همایون ییورلمشدر

❀ (ذکر بعض غایبت) ❀

شمعی اردوی همایوننده اولان علیش پاشا بودند اقدام چاپول ایتمک
اوزره و رای دشمنه ارسال واعزام اولندیغندندن دی الحاربه ایکی بیکدر
زیاده روسیه لوقتل واعدام و اوچبوزدن متجسس و اسیر و ادوات سائر اخذ
واغتنام اولمش و اول اثناده وارنه اطرا فنده دخی ایکی دفعه واقع
اولان محاربه لرده بش التی بیک نفر دهاتلف اوله رق و افری دخی
اخذ و اسیر اولمشدر

❀ (ذکر استیلا ی قلعه وارنه و بعض افاده) ❀

روسیه لول وارنه قلعه سنی برأ و بحرأ حصر و تضییقه اجنسار ایتمش
و قلعه مرقوم دروننده بولسان سیروزی یوسف پاشا دخی هر نه سببه
مبنی ایسه خوفه تبیت ایله روم ایلی عسا کر به صورت اسارتده روسیه
اردوسنه فرار ایدوب بوجه تله روسیه عسا کری ماه ربیع الاخرک اوچنجی
بازار کونی قلعه مرقومه دخی و بلا مشقت بوجه مهمات و ادوات
وسا تره بی برسم هدیه اوردۀ دست قبول ایتمش و قلعه مذکورده اولان
قبودان پاشا اهالی ایله موجوده مبنی اولان عسا کر منصوره بی سالما اخراج

عسکر جملة فرار ایدوب منار الیه برقاج خدمه سیله اخسنجه قلعه سنه
 کیرمش ایسده صفراخیرک اون التجی کونی دشمن قلعه
 مرقومه بهجومه اجنسا رایلہ بالاستیمان قلعه مذکورہ استیلاسی
 وقوعولش وارضروم والہسی غالب پاشادخی بعض فتورہ دائرہ معاملہ
 کوسترہ رک مصالحہ اولنمش لقر دیسنی قلعه المش اولدیغندن اولوقت
 حکمنجه مشار الیہک عزلی ایجاب ایدرک متعلق بیویلان ارادہ
 سنہ جناب پادشاهی موجبجه مشار الیہ عزل ومعادن ہمایون امینی
 صالح پاشا وصل اولنوب سابق مشار الیہ غالب پاشانک دخی رفع
 وزارتیلہ بالیکسریدہ اقامتی فرمان بیورلش اولدیغندن مشار الیہ
 منفا سنہ عزیمت ووصواندہ جانب آخرتہ رحلت ایتشدردروسیدہ لونک
 قارص واخسنجه قلعه نرینی استیلا سندن صکرہ ارضرومہ سکر ساعست
 مسافہ محلہ قدر پای انداز خسارت واولحوالیدہ بولنان بعض اہالی
 ایلہ عجم رعایاسی دخی روسیہ لویہ تبعیت ایدرک جمعیتلری قرین وفرت
 اولمش وبوجہ تملہ اولظرفلرک جدأ استحقاقی ایجاب ایتمش اولدیغندن
 اناطولینک مناسب محلارندن عساکر مقتضیہ ترتیب واسراوسجواس
 ایالتی والہسی دخی برآن اول ارضرومہ ایریشمک اوزرہ اما سیدہ اقامت
 اوزرہ اولان ختی پاشایہ ابقای وزارتیلہ توجیہ واعطا اولنمش
 وبواندہ طرزون والہسی وسر عسکری حسن پاشانک زیادہ
 مزاج سزلخی انہا اولنمش وعزلی مقتضی کورنمش اولدیغندن مشار الیہک

والقرار افند من حضر تلری نیت سه فرظفرائر بیورمش اولد قلرندن
ماه ربیع الاولک بشنجی مبارک بازار ایتسی کونی عظیم الای ایله
شهر یار عصر دام فی العز والنصر حضر تلری لواء خضرای جناب
سید اوری علیه افضل التحایای بالاستخواب تیرالذن راحی چقله کی نام
محلی قدوم نصرت لزوم شهنشاهیلرله شرفیاب بیوردیلر

*) (بعض وقوعات) (*)

ذات شوکتسمات شاهانه ک سفر همایونه متوجه احرار کتلری جمعیله
کافه حضر یتک بدو یته تبدیلی لازم کلدیکندن بالجمله رجال دوات علیه
ومجموع بندکان سلطنت سنیته ک قیما بعد معناد اولان قاقولرک
ترکیله شال صاروب شلوارا کتسا ایللری واهمیت مصلحتیه مبنی
مأمورین وخدمه باب عالی ک کیملری خانلرینه کتبوب باب عالیده
یتوت ایتلری خصوصنه اراده سنیته شاهانه متعلق بیوراش وموجبیجه
اقتضای اجرا قلمشدر

*) (ذکر اسنیلای قلمه اخسنه وپیشانی عساکر اسلام وعزل) *

*) (والی ارضروم وحوادث سائره) (*)

سیواس والیسی محمد پاشا علیه اخسنه اوزرند اولان اردوی همایونی
روسیه عسکری بغته بصهرق اولطر فده اولان قرق یتک مقدراری

(ورود سفای روسیه بایه اطه)

بر مقدار روسیه سفای این اطه ایمنه انکراند از اوله رق دروننده کی
عسکر طشره به اخراج اولنمش و اینه اطه محافظه سنده اولان جیجانه جی
باشی امین اغا اولحینه حیولی طرفنده بولنمش اولدیقندن اول طرفده
بوله یلادیکی عساکر اسلا می شهید و طیاریه لده بولنسان طوبلردن
اون ایکی طوب اخذ و جیجانه و ذخیره انبارینی حرق ایتمش و کیفیت
اغای مومی البهک معلومی اولدقدده در حال اوزرلینه وار یله رق
سفینه لینه ارکاب یله بونلر اورادن دفع اولنمش ایسه ده محل مذکور
جواردار السلطنه السنیده واقع اولتی حسینیه بوماده اهالی استانه
سعادت یلینده خیلی غلغله بی مستلزم اولمشدر

(اخراج لواء شریف حضرت سید الانبیا و حرکت جناب شهنشاه)

(کشور کشا)

بالاده رونق ده صحیفه بیان قلند بیغی اوزره کافه امت مجده مدار قوت
واستظهار اولوق نیت خالصه سیله مابه الافتخار من اولان لواء شریف
نصرت البی بالاستصحاب شوکت لوکرامتلو پادشاه من شهنشاه
کردون وفارو پادشاه عالی کردار ایداه عروش و کوکله الی یوم الحشر

ماقات ضمنده طر بزودن مناسب سر عسکر باشی و غلغیله قلعه مرقومه نك
 تسخیرینه عسکر کوندر لش ایسده بر شئی مفید اوله مامشدر
 *) (وقوع خروج اردوی همایون) *)

الاده زینت بخش سمط سطور اوادیغی اوزره اخراجی مصمم
 اولان ایکنجی اردوی همایونی سنه مرقومه صفر الحیرینک
 طقوزنجی چهارشنبه کیونی صدر اعظم سلیم پاشا حاضر تلی
 الاسد صاحب عظیم الای ایله داود پاشا صحراسنه نصب اعلام
 نصرت انجسام و اوج کون صکره صحرای مذکور دن نقض خیام و صوب
 مقصوده اماله لجام ایلدیلر

*) (ذکر فتوحات در حوالی شمنی) *)

شمنینک استانه طریقنی قطع ایتمک غرضیله روسیه عسکری کوتش
 بوغازی نام محله کلش اولدیغی سن اردوی همایون دن دخی هجوم و اقتحام
 اولندقدله الحمد روسیه لورده جال پریشانی نمایان اوله رق خیلجه
 اشیا اخذ و اغتنام اولمش و مؤخرأ دخی روسیه لورک اسکی استانبوللقد
 واستراجه اطرافنده انشا ایتمش اولدیغی طاییدلرینه بروطرفدن هجوم
 اولنده رق جدا تم جدا اول امرده عساکره منصوره یوریشله اوج
 عدد طایبه و اون طوب و ادوات سائر سی اخذایله اکثر یسی مغلوب
 و منهزم اولشدر

التنجی کو فی توجیه و احسان و منحل اولان خیام نظارتیله دخی ترسانه
عامره امینی اسبق حاجی احمد افندی کامران واردوی همایون قاضی بعلیه
دخی بایایه ادرنه وقعه نویس اسمدا فندی جزلان قلندی

❖ (ورود خبر فوز اثر از جانب اردوی همایون) ❖

القائمه حواله بسنده واقع قجی صوبی نام محله دخی روسیه سکر
کلیش اولدیغندن در حال اردوی همایوندن وزرای عظام و سائر
أ مورین تعیین و اعزام اولنه رق لدی المحاربیه الحمد انار غایت
جانب اسلامینده جلوه کر اولدیغی انشاده اطه کبیر قلعه سی
جوارنده کأن فتح الاسلام قلعه سی اطرافنده چرنس
نام محله دخی براز روسیه لولکه رک بالمحاربیه روسیه لوطرفی
وزاشدر

❖ (وقوع اسنیلای قلعه انابه) ❖

قبائل چراسه وسائر مقدمه انابه ده خلیجه فتوحاته
مظهر اوله رق حقی قویان نه رینی دخی اوتة جانب مرور
ایتش ایسه لده مؤخر روسیه لوبر اوبجرا قلعه
مر قومه بی حصر و تضییقه اجناسار ایتش و مقاومت ممکن
اوله مدیغندن نهایت قلعه مر قومه یدشمنه گرفتار اواش و اعاده

مباشرت اولنه رق اردوی همایونده کتخدالق ورویاست وکالتی ترسانه
 عامره امینی سید محمد هادی افندی به توجیه و ترسانه عامره امانتی ایله
 طوبخانه عامره ناظری اسبق صادق افندی تنویه اولنوب اردوی
 همایونده شق اول دفتر دارلخی وکالتیله دخی اصالتنه مئصرف اولان
 اسعد افندی مغدور و مکدر و مسند اسنیفا ایله دخی طوبخانه عامره
 ناظری اولان حسنی بک برادری علی نجیب بک افندی مسرور و مبشر
 و طوبخانه عامره نظارتیله دخی حریبه محاسبه جیبسی عارف بک افندی
 واصل اقص المرام و جزیه محاسبه جلاکی ایله فدلله کابی محمد افندی نیک
 شیرازه امانی رهین انتظام اولوب اردوی همایونده جاوش باشلیق
 وکالتی تذکره اول سید سلیمان نجیب افندی به کما کان بیولت تذکره جیلک
 ایله احواله و بیولت تذکره جیلک وکالتی دخی تشریفاتی جیلک خدمته الحاقاً
 اداره ایتمسی محمد سید بکه تقویض و افاده اولنوب اردوی همایونه
 مغایر طوراً سلاف وکیل کوندرا دیکنندن حتی بعض ظرفای روزگار
 بواردویه بتون وکلای دولت مأمور اولدی مضمونیه ارایش لطایف
 گفتار اولمشلر در اردوی همایون شاهانه ک خروجی تقریبیله رکاب
 همایونده بر ذاتک قائمقام نصیبی لازمه دن اوله رق اولیابده متعلق
 بیوریلان اراده کرامت عاده ملوکانه موجب بحه رکاب همایون قائمقاملخی
 رجال دولت علیه دن کتخدای سابق و حالاً مهمات خیامیه ناظری
 بولسان احمد خلوصی افندی به رتبه والای وزارتله ماه مذکور ک یکر می

❀ (بیان مأموریت صدراعظم) ❀

روسیه اردوسنک شنی اطرافنه تخطی واردوی همایون ایله محاربه به
تصدیسی جهتیه تدارکات قویهنک اجراسی لازم کلدردک پادشاه عالم
منصور الجیش والعلم ادام الله عمره وسطوت الی یوم الحشر وادم
افندمز حضرت تلی سرلوحه تقاوبم اعوام اولان محرم الحرامک یکرمی
برنجی مبارک سبت کونی بالشوکه والاقبال باب عالی به شرف بخش ورود
واجلال اوله رق صدراعظم حضرت تلینک ایکنجی اردو عنوانیه
ادرنه به طوغری عزیمتی اراده وفرمان وکافه امت محمده قوه الظهر
ظفر اولق اوزره مابه الافتخار من اولان لواء شریف نصرت الیف
حضرت سید الوری علیه افضل النخایا ایله متعاقبا بالذات کند و لری
دخی نیت سفر ظفر اثر بیورمش اولد قلوبنی افاده و بیان بیورد قلوبدن
ماهمر قومک یکرمی اوچنجی بازار ابرتسی کونی باب عالیده عقد انجمن
شورا و اولوجهله کیفیت جمله بدکانه اعلان و انباء قلندی

* (ذکر طوغ و علم و توجیهات بعض منصب و تعیین فائز مقام معالی توأم) *

صدراعظم حضرت تلینک اردوی همایون ایله عزیمت ایده جکی
تحقیقه منی ماهمر قومک یکرمی در دنجی صالی کونی ساعت بشده باب
عالیده مزقرا بین و رفع ایادی دعا و آمین ایله سنک رکابه وضع توغ خورشید
فروغ و سخن نزد بانه رکز علم ظفر توأم ایله ایکی کون مرورنده توجیهاته

بوانسان امین پاشا خلیج غیبت ایلمش ایسه ده کار کار اولیه رق مجرد
 اهالی قرصک اها تارینه ویکچر یلاک غیرتنده در کار اولان عناد
 واصرار زینه مینی بلامحاربه واضطرار بقلعه مرقومه ک دشمنه تسلیمینده
 نصورتله شتاب ایتمش اولد قلمری ارضروم والیسی غالب پاشا طرفندن
 تحریر اولنوب قلعه مرقومه ک صورت استیلا سنه اها الیسی سبب محض
 اولمش ایسه ده امداد مأور سبواس والیسی محمد پاشا ک ایریشه ماهیسی
 قضیه سی دخی علت اولوب جلب مافات ضمیمه اولطر فارق تقویه سی
 اهم ک ورنه یکندن و محافظ مومی الیه امین پاشا دخی حین استیلای
 قلعه ده اسیر اولمش اولد یقندن قارص منصبی رتبه میرمیرانی ایله خاتون
 اوغلی مصطفی بکه توجیه اولمش و معادن همایون امینی صالح پاشا
 عساکر وافر ایله ارضروم طرفنه مأور قلمشدر

(*) (استیلای قلعه طولچی) (*)

طولچی قلعه سی اوزرینه دخی روسیه لولر هجومه اجنسالر و محافظی
 بولنان ابراهیم پاشا خلی مدت ثبات وقرار ایلوب انجق قلعه مرقومه ده
 موجود اولان مهماته نقصان ترتب ایتمش و بو طرفدن امداد اولنه ماهیسی
 جهتله چارناچار قلعه مرقومه بالاستیمان اها الیسی طرفندن تسلیم
 اولنه رق محافظ مشارالیه اردوی همایونه کله رک سمنیده کائن اسکی
 استانبول قی محافظه سنده تعیین قلمشدر

روسیه عساکری وارنه قلعه سنی حصر و تضییق ایتک اوز ره متریس
 الهرق ماه محرمک سکر نجی بازار کونی علی السحر قلعه مرقومه
 هجوم و بخرادخی سوق وارسال سفن ایتش ایسه ده عون و نصرت
 الهیه ایله اول طرفده بولان قیودان پاشا عساکروافیه ایله اوزرلینه
 عزیمت برله لدی المقابله له الحمد و المنة بد رمنیر فوز و نصرت جانب
 صلابت مناقب اسلامیانده نورافشان اوله رقی اثنای کارزارده بشبیک
 مقداری روسیه عسکری اتلاف اولوب یوم مذکورده سلسره
 قلعه سی اوزرینه کلان فرقه ایله دخی محاربه اوله رقیینه انوار فوز
 و غالبیت مفارق اسلامیانده لامع و انار هزیمت طرف مخالفده واقع
 اولغله روسیه اولرحالات عد و شکن اسلامیه تاب اور اوله مبرق
 اردولر نجی کبر و چکش و فقط اثنای غوغاده التمس مجاهدین اسلام
 کلکون طراز شهادت ایله عازم دارالسلام و بر از مر دد بنداردخی جرح
 و زخم ایله محتاج التیام اولوب روسیه اولردن قتی چوق نفرات دخی
 صحرای عد مه ایصال اولند قلمری خبره سرت اثری در سه اذنه اشعار
 اولمشدر

(*) ذکر اسنیلای قلعه قارص و افاده سائره (*)

مقدحجه قارص اوزرینه کلش اولان روسیه عساکری ره کیر سمت فرار
 اولمش ایسه ده مؤخرادخی قلعه مذکوره ید هجوم ایتش و محافظی

سل سیفت انتقام اید رک آثار فوز و ظفر جانب اسلام باندہ جلوہ کر اولوب
 مؤخر اُدخی یصی تپہ نام محلده واقع اولان محاربہ دہ و سلسترہ یہ طقوز
 ساعت مسافہدہ واقع قوغون نام محلده ظہورہ کلان کارزار دہ دخی
 بحمد اللہ تعالیٰ نسیم دلکش ہبوب نصرت جانب اسلام باندہ وزان
 وغبار ہزیمت و خسران عبون خصمہ در یزان اولہرق او اٹسادہ وارنہ
 جانبندہ دخی شاہد کلجہرہ ظفر طرف و وحدینہ جلوہ کر اولدینی
 محافظ لری طرف لر دن اشعار اولمشدر

(*) (ذکر کرتاری قلعه خرسوہ بدست روسیہ) (*)

بالادہ خامہ گذار اشعار اولدینی اوزرہ قولایلقلہ بدشمنہ کرتار اولان
 قلاع خاقانیہ مثللو خرسوہ قلعه سی دخی بالاستیمان اہالبسی
 طرفدن تسلیم اوانوب بومقوله قلاعک اولوجہلہ استیلا سی ہر تقدیر
 تقدیر ممتنع التغبیر جناب رب قدیر اقتضا سندن نشأت ایدہ جبکی امر
 غیر ستمیرایسہدہ ایچ بوزندہ اہالبسنک اویقونسزلانی و خصوصیلہ
 یکچیری غیر تکشلکتدہ بوانان ادملرل سبب مستقل اولدینی رسیدہ
 صماخ یقین و بصورت ارباب عقول تزدندہ دخی بووجہلہ ایدوکی
 رتبہ بد اہتہ رہیندر

(*) (ورود خبر ظفر از جانب وارنہ و ساسترہ) (*)

✽ (اسنیلای قلعه ما چین و کوسنجیه) ✽

روسیه اولر ما چین و کوسنجیه قلعه لری اوزرینه هجوم و اقتحام ایلد کلرندن
محافظلری دفعه لرینه اقدام ایتمش لرایسه ده دروننده بولسان اهلای ثبات
یتیمه رله ذکر اوانسان قلعه بی تسلیم ایله مظهر نقرین عظیم اولدیلر

✽ (ذکرتو حات متفرقه) ✽

شوکت قاهره اسلامیه بی ارائه و اظهار وسعتیاً بعنایه الله تعالی
اخذ ان مقام و ثار و انتم ق اوزره کندوسنه میرانلق احسان یوریلان
علیش پاشا موجود معیتی اولان پیاده و سواری عساکر نصر تئ ارایله
قوز لیجیه و رود زده روسیه اولر هجوم ایتمش اولد یغندن عساکر موحدین
دخی سل سیف هجوم و اقتحام و بیش ساعت مقداری لاین قطع ناره
حرب و قتال مشعل اوله رق لایق بیه محاربه یه اقدام اولنوب حه الله تعالی
شاهه دد لکش خرام فوز و غالبیت جانب اسلامیانده جلوه نمسا اولوب
روسیه عسکرندن بیک بشه یوز نفر مقداری قنطره تیغ ایداردن امرار
اولمش و بقیه السیف و اولنلر بدخی منهنه ارنور سمت فرار و فقط
اشنای صکار زارده الی بدی نفر مجاهدین دیندار مغرول جامه طراز
شهادت ایله واصل درجات نعم القرار اولمش و کذلک اول اشناده
و دین قارشوسه تده کائن قلعات نام محله دخی کلیتو عساکر کیش
اولد یغندن اولطر فده بولسان عسکر اسلام بولنلر اوزرینه دایرانه

(*) اسٹیلای روسید بقلعہ ابراہیل (*)

بلادہ کذار شہر بر خاتمہ تحریر اولدیغی اوزره روسیه اولر ابراہیل
قلعہ سی تذببقه اجنسار ایتمش وایچنده بولان اهاالہ سی دخی
طیانہ میوب بالاستیمان قلعہ مرقومہ بی ماہذ الحجه نک التبحی کوئی
نسلیم ایلمش اولدیغی اردوی همایون سرعسکری طرفدن اشعار
ولتمش و ابراہیل قلعہ سی کبی متین و مستحکم وادوات لازمه سی جله
مکمل و منتظم اولان قلعہ نک بویله ویراسی اوزرینه محافظی اولان
وزیر سلیمان پاشا وسائر مدد بوماده کریمه سبب اولان کسانک
اعدام وازالہ لینه اراده جلالت افاده جناب شهنشاهی تعلق
ایتمش ایسده کویا روسیه اولر قلعہ مرقومہ نک خندقلربی هدم و تخریب
یدرک ثبات و تحصن غیر ممکن اولدیغندن اولوجمله ضروری استیمان
واندیغی خبر ویرهش و بوجمله مشارالیه سلیمان پاشا نک اعدا مندن
صرف نظرایله فقط استیکناه مصلحت ضامننده در سعادته چایی تنسب
و بعده بو طرفه ورودنده رفع وزارتیه مدلولیه نفی و تغریب واردوی
همایون اطرافنک کون بکون تقویہ سی اهم کورنیکندن بروسه ده
اقامته مأمور سرت محمود پاشا سلسله ستره یه وودین طرفنه کتمک اوزره
اولان عمر پاشا اردوی همایونه وقرمان والہ سی امین پاشا اردوی
همایون چرخه جیلغنه و فلبده اقامته مأمور در ویش پاشا بالقانلر
محافظه سنه مأمور و تسریب قلندی

*) (تجاوز روسیه بنهر طوند و افاده ساره) *)

روسیه اولرک حدود خاقانی بی تجاوزه ابدار و ابرایل قلمه سنی محاصره می
اجنسار ایله ماه ذی القعدة ک یکرمی اوچنجی کونی ایلا ایسا قجی
قلمه سی اش اغه سندن طوند بی برویه مرو و ریلدیکی خبر اسف اثری
سلاستره والیهی طرفدن اشهار اولمش و محل مذکرده بولنان عساکر
اسلام ثبات ایدمه رله عارفاری ارتکاب و بوجه تله روسیه لودخی
قلمه سنی قوم بی ضبطه شتاب ایتمش اولوب بو کیفیت محافظی بولنان
ایوب پاشا و سارسر کرده لک او یغون سزاق لرندن اقتضا ایتمش
وله جغندن اولباده مهابت افزای س- نوح اولان فرمان قضا جریان
پادشاهی موجب پنجه پاشای مومی البهله سار ضابطان عبرة السیرین قتل
و اعدام اولمش و دشمنه مقابل تدارکات لازمه به تشبیه اولمش
فریضه دن کورنش اولقد ناشی چرمن متصرفی اسعد پاشا عساکر
کلیه ایله اردوی همایونه مأمور وارسال و قپوان دریا محمد پاشا دخی
دو نغای همایونی بیولک درده براغوب درحال کمندوسی عساکر
مقتضیه ایله وارنه به تبعین واس- بال قلندی و بواشاده بعض مناسب
کوریلان ذاتلره میرمالق رتبه لری اعطاس- یله اردوی همایون و سار
محال لازمه به تعیین و تسریب و اردو و سار محالره لازم کلان نزل امینلری
دخی مناسبی وجهه مأمور و ترتیب و انندی

طرف طرف استحکامات لازمه و تدارکات مقتضیه به اعتنا و التعمده
 ایکن سنهٔ مر قومه شوال شریفنک یکرمی اوجنبی کونی روسیه
 عسکری رأس حدود خاقانیه اولان (پروت) نهری تجاوز اجدن سار
 و (بغدان) طبر اغنه نهاده پای خسار ایتمش اولدیغی سلسله و الپسی
 اجدن پاشا طرفندن اشهار اولاندیغدن روسیه لویک حرکتی تقدیرنده
 در حال مستعداً بنصرهٔ تعالی اوزر لرینه وار یله رق اخذ ثارات تقام
 اولمقی اوزره اردوی همایون سر عسکری تعب بن پیوریلوب طونه
 جاننه عزیمت ایتمک اوزره بولنان خد اوند کار سنجماغی و الپسی حسین
 پاشا جنود و فیره ایل سنهٔ مر قومه ماهذی القعه سنهٔ بشنجی
 بازار ابرتسی کونی داود پاشا صحر اسندن رفع رایت طغر آیت و صوب
 ماهوره سنهٔ متوجه اتحرکک لجام عزیمت و عسا کرم منصوره
 سر عسکری خسرو پاشانک خزینه داری اولان میر میر اندن خلیل
 رفعت پاشا به رتبهٔ سامیه وزارت احسان و عسا کرم مذ کوره
 سر عسکری قائم مقامی عنوانه جبههٔ عامره ناظری بولنان صاحب
 افندی به دخی نشانجلیق منصبی توجیه و انهرق اردوی همایون ناظر لغی
 شایعه سبیل ماهور پیوریلوب کلیهٔ لوجه سوار ی و پیاده عسا کرم
 منصورهٔ محمدیه ایل ماه مذ کورک طقوزنجی کونی صحرای مذ کوردن
 حرکت و مشار ایله حسین پاشا به جاننه عنان ران عزیمت و نهضت
 اولدیله

روملر حقنده ادعا کرده لری اولان تکلیفات غریبهلرینک قرین قبول
اولیه جنجی جزم ایلد کاردن اوچی بردن در سعادتن حرکت و ولایتلری
جانبند عزیمت اید جکلرینی سفرا ی موی البهم رسماً و علناً افاده
ایلد کالرینه مینی تکرار هر بر لر یله بحال س مکالمات در میان ودوات علیه
طرفندن روملر استیمن ایلد کالری حالد ککند و عصیانلرندن طولانی
برشی دینلیوب کاکان حقلمرنده مساعدات سنییه ارزان و حین
عصیانلرندن نبروا و زرلرنده اولان جزئیة شرعییه و تکالیف عرفیه
کامل کلدولرینه انعام و احسان و استیمن ایلد کالری کوندن برسنه کامله
بالجمله تکالیف لازمه دن معاف ایله کندولری هر در او عنایات علیه شایان
بیور یله جنجی بونلره افاده و اتیان اولمش ایسه ده بحاج و ملزم اولیه برق
تکلیفات واقع ایلده اصرار و نهایت اوچی دخی در سعادتن مملکتلرینه
کتمک اوزره حرکت ایتمش و مؤخر ا اکثریه لری دخی طرد و دفع
اولمشدر

(*) (نقص عهد روسیه و اخراج اردوی همابون) (*)

برهنوال مشروح دول مشار البه کم ادعا کرده لری اولان واده مساعد
اولنما مق حسب یله لایحه له بری طرفندن اعلان خصوصیت
و محاربه اولنه جنجی ا کلا شلمش و ایلچیلرینک عزیمتلری دخی بوصورنی
تأیید ایلش اولدیغندن طرف دولت علیه دن علی طریق الاحتیاط

❀ (دعوت بعضی وجوه واعیان بآستانه شوکت اشیان) ❀

احوال مشر وحه اقتضای سنجیده بجای تقدیرده کافه اهل اسلام
 یک وجود اوله رق علی العموم بخار به قیام اولمق اوزره تشبید ارکان
 اتفایقه و مذاکره امور مملکت و دینیه نیت صادق سبیل اقطار اناطولی
 و روم ایلیده وارنوداق اطلاق اولنان محالرده کائن بعض میرمیران
 واعیان و نظار و تسلیر و سائر وجوه اهالی بشقه بشقه در سعادت جلب
 و دعوت و انلر دخی بالاجابه طاقم طاقم جادی الاول و اولنده استانه
 دولت اشبانه به عزیمت و مواصات ایله هر برلری مناسی و جهله رجال
 دولت غلبه خانه لرینه مسافر و یر یله رلک بعده اقتضای سنجیده
 لدی الحاجه طلب اولندقدده ادا و تسلیم اولمق اوزره عسکر و ذخایر
 و اغنام مثل و ترتیبات و اوزامات سفریه جهله سنک مملکتلرینک حال و تحمینه
 کوره تعهد ایتدیر یله رلک بعده حضور حضرت صدر اعظمیده علی
 مراتبهم خلعتلر الباس اکسا و بعض معتبرلری دخی خاکپای عیون
 ارای شاهانه به جبین سای عبودیت ایله همنسی حاضر بولمق اوزره
 بدرینه اعلاتنامه عالی اعطا و بالتلطیف جهله سی محالرینه اعاده
 و اسرا قلندی

❀ (عزیمت سفرای دول ثلثه) ❀

بالاده قش افکن صحیفه تسطیر اولدیغی اوزره دول ثلثه مذکور نک

اطرافند بولسا نلرك قهر واسنيصال وياخود دائره استيمان ور عيته
 ادخاللري خصوصى مورد وجهه واليسى وسر عسكرى محمد علي پاشا
 زاده ابراهيم پاشايه محول اولديغند نيك ايكي بوز قرق اويج سنه سى
 ربيع الاخرى اواسط نده مستحجب معبى اولان دونمى همايون
 وسفن مصر يه ايله ذكرا اويان اطهار اوزرينه وارلىق اوزره
 مشار اليه انا ورين ايمان نندن بر قايح سفينه استيحابيله اولجه
 چيقمىش ايسه ده دول متفق طرفندن اق دكره اخراج اولنان دونمى
 طرفندن مشار اليه ك عزيمته ممانعت وقوعيله ضرورى مشار اليه
 دخي ايمان مذكوره عودت وسفن همايون ايله انكر اندازا قات
 اولديغى حالده ذكر اولنان دونمى اروسه تلق صورتيله بغته ايمان
 مذكوره دخول وجنك ومحاربه يه قيام ومثول ايدرك ايمان مذكوره
 بولنان دونمى همايون وسفن مصر يه دن اون قطعه سنى اثنى
 محاربه ده آتش غدر ايله سوزان وماعدا اوتوز قرق قدرى دخي كويا
 دست دشمنه گرفتار اولسون لقره يسه عسكرى طرفندن اغراق
 بحرى پايان فقط طوقوز قطعه سى ساحل سلامت رسان اولمش اولديغى
 جانب مشار اليه ن تحرير ويى اولنوب بوماده مكره اوزرينه
 هر طرفده لوازم تحفظ واتباه اعتنا اولمى ما مورين دولت عليه يه
 تنبيه قلندى

غیر جائز و روملایسه دولت علیه ک اباعن جد تبعه سی و اواد قلمری
 محللار دخی ممالک موروثه سی اوله رق ایچلمزدن بومقوله عصیان اوزره
 بولانلرک تأدیب و انزار و کرک استیمن اید نلرحق قلمزده معامله عفو
 وصفیمک سزما وار قلمنسی بحق انجق سلطنت سنیه ک کند و سی
 یلویب اجرا اید جکی مصالح مخصوصه داخلیه سنیدن اوله رق
 بویا بده کسنه ک داخله و ادعایه و جهامن الوجوه استحقاق قلمری
 اولدیغی بدیهی و بارز اواق حسبیه کیفیت بو وجهله کرار او مراراً
 سفرایه افاده و تبایا و بالآخره واقع اولان اصرار ابراملرینه بنی دولت
 علیه ک دخی کند و حقوقی اشاعه و اعلان و بوماده کسنه ک
 قاریشه جنجی شی اولدیغی ادعا و بیان ایدر جده سنه نهاییه انهمایه
 اوله رق قطعی المفادیات نامد لر نشرو اعطا اولمش ایسده اشبو
 ادعای قمرین مساعده اولدیغی حالده دولت لری بینلرنده مذاکره و اتقاقی
 سبقت ایلدیکی وجهله اقد کره اوچی بردن دوغما چیمه ره رق بعض
 اسبابه تشبث ایلده چکلری ایلچی مومی البهم بیان و طرف دولت
 علیه دنینه بو خصوصک کویالی الابد قبول اولنجه جنجی افاده
 و درمیان اولدی

*) (ظهور تلفات و نتهی هایون در ایمان انا و رین) (*)

الحاله هذه صورت عصيانده اصرار ایدن اشقیادن چاملیجه وصولیجه

اولاً منك چقلزده ككان مر اسم مر غوايه رعيتپورى و مر حجتك
 اجراسى ذمت همت سلطنت سنيديه مغرب اولقد نشاشى اومقوله
 عصه قرعايا وزربنه طرف دولت عليه دن طاقم طاقم اردو و سر عسكرلر
 مأمور و تعينيله اكثر يسك تاذيب و تربيه لرى اجر او كرفتار يا ديلىرى
 اولان بعض قلايع و بقاع شاهنه بدلرندن نزع و استخلاص اولمش
 موافق دخی مشبث دامن استيمان اوله رق چقلزده عقو و صفحعالى
 رزان بيورلش ايسهده برازى هنوز وادى عصيانده پويان اولد قلرندن
 نلرك دخی تدابير لازمه سنك اجر اسنه اقدام اولمده ايكن ييك ايكي
 وز قرق ايكي سنه سى شوال شريفى ابتدا رنده انكلتره دولتى بونلرك موره
 وسائر اولحوالى اطهرلى درونده اهل اسلام اوليه رق فقط كند و لرى
 اسكان اولمق اوزره سر بسترلى خصوصنه مساعدت عليه ارزان
 بيور لمسى و اوزر زرينه مأمور اولان وزرا و سائر كه كير و چكدر لمسى
 استدعا و درمبان ايتش و مؤخرار و سيه و فرانسه دولتلر يله دخی
 عقد ر شفا اتفاق اولد رق كانه امتداد فساد روم جهتيه كند و لرينك
 منافع بحريه و تجارت مخصوصه لرينه كسر و نقصان رتب ايتش اولديغندن
 بحثله احقاد يونان بونان روملرك اولطرفده حصول امتياز و سر بسترلى
 خصوصى درسه عاده بونان اليچيلرى طرفلرندن رسماً و صراحتاً
 تقرير تقديمه طرف دولت عليه دن استدعا اولمش ايسهده بونلرك
 اشوتكليفاتلر يك نتايجى قبيح اولديغندن بونك قبولى شرعاً و ملكاً

علم و معرفت سعی و ورزش و فن کتب است و انشایه اقدام و کوشش ایتموده
اولد یغمه و بوامنیه نك استحصالی ایسه بهر حال اصول کاتبه توغله منوط
اید و کشفه بنی هم تحصیل انشایه مدار و همده وقوعات حالیه نك مهمما
مکن صحتی اوز ره ضبط یله ارباب بصیرته یاد کار اولق اوز به بک ایکی یوز
قرق اوچ سنه سی دولت علیه ابد قیام ایله روسیه او ییننده کشاد
انسان ابواب محاربه نك ابتدا سندن انعام مصالحیه قدر کویا مضبوطه
حوادث روزگار دن برجمه و عهده پر عیبر و وقوعات دولت علیه دن
تاریخچه شایسته نظر اوله رق حوادث حالیه ترتیب و تحریر و بوجه اتی
مندی بیان و نذیر قلندی

(*) (ذکر مقدمه کیفیت) (*)

ز قدیم ظل ظایل مراجع عدیل سلطنت سنیّه ده مستظل و محمی
و ابوبونجه نعمت کونا کون و نه اینسز مساعدات عنایت مقرر و نه
نازل اولان روم ملتدن ابتدا افلاک و بغداد ن طرفه لرنده اولان
و بعده جزیره موره و حوالیسی و سائر اقدام کونک بعض
اطه لرده بوانسان ن رعایایک ایکی یوز او تو زاتی سنه سی انشایه دایره
اطاعتدن خروج و شاهن بغی و عصیان عروج ایله مغایر طور رعیت
نواع حرکات ردیه به اجتمار ایتش اولد قلرندن بونلر دن عصیان
و شقا و نده اصرار اید نلرک تأدیب و تربیه لری و منسبت از یال عفو و آمان

دین و قدرت قدسیه نبویه لری طاقتکداز سرکشان روی زمین اولدیغی
 حائده مجرد تعلیم امت و امتحان ارباب موحدت و قوعی اوحه ازایده ده
 مسطر و ثبت افکن جریده قضا و قدر اولان نوائب مستقبله دن
 متأثران اسلامه تسلیمت قصدیه کرده مخالفین استعدای مرجع
 ایلدکلرنده حکمة تدمیر اعدای خبیث سمیری وقت مرهونه تأخیر
 و تعلیق ایله صورت صلحده امان و نجوتی حاوی ازادنامه شفقت علامه
 بالتمیق اعطای یورد قلری متبعان صحایف سیر اولان ذواته معلوم
 و هویدار و تحفه ترضیه و تکریم ال و اصحاب کزین و باخصوص
 چهار یار عدل آیین حضر اتک پیشکش نادئ واجب التعظیم لری
 قلنور که هر بری تأیید دین و شریعت و تقلد سیف جهاد ایله تفریق
 ثمل ارباب کفر و ضلالت و بعضا اقتضای حکم جناب خفی الحکمتله
 شاید مقدریه مصابرت و وقایه ناموس اسلامیت ضنده اختیار عناد
 و مشقت ایملش لدر (بعدزا) هر عاقل ورشیده خفی و پوشیده اولدیغی
 اوزره کافه افراد متنوعته الاشخاص انسانیه قابلیات فطریه لری
 رتبه قوه دن حیز فعله اخراج و مقدمات ملکات ذاتیه لرینی اشاج ایدر
 اسباب ممکنه تشبث برله نائل اقضی الغایه امل و ابتهاج اوله کلدکاری
 و ارسته قید احتیاج اولمقد ناشی بوراقم سطور پر قصور یعنی رفعت
 عبد معصیت موفور فن جلیل انشاد بی وایه و نقد هنر و معرفتدن
 تهی همبان سرمایه اولدیغم کلفه تحریر و انباده ازاده ايسه ده تحصیل

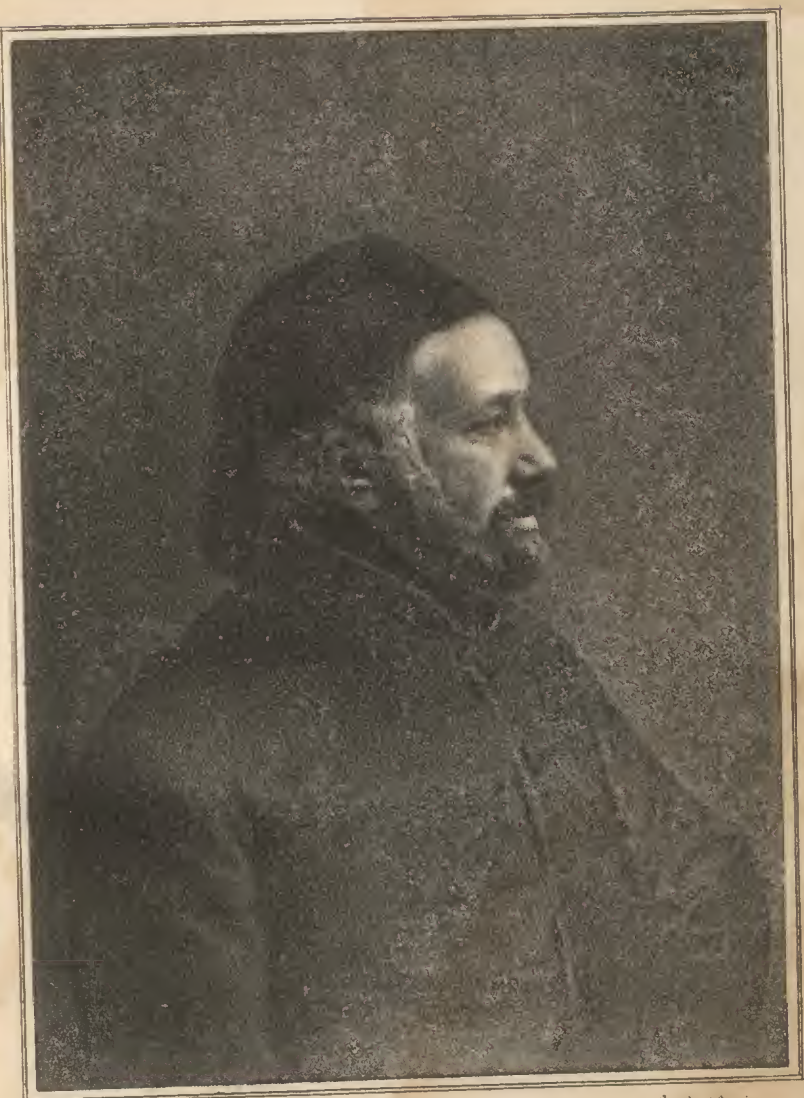
حکمت بالغه سبحانه سبيله مبدل برؤ اساعه فرح وشادی اوله کلدیکی
 قید تعریف و انبساط بالوجوه و ارسته اولوب حتی هر بره سرانک
 نتیجه سی انواع یسرو مکافات جلیله و اصناف عنایات جلیله بیوره جغنی
 (ان مع العسر یسر) نص کریمه بشیر و تصریح و صورت ظاهرده
 او یغو نسز کورینوب داغ ذن قلوب کارزان دین و دولت و شسره
 فکن خرمن دل ارباب حیت اولان برواقه فاجمه نک نهایی دخی
 نیجه مسرت و حوری مسکن اوله جغنی (عسی ان تکرهوا شربا و هو
 خیر اکم) آیت بشارت غایله یسان و توضیح بیوره شد در و مقدار
 اشک رشک عاشقین تحیات یغایه و تسلیات مالانها یه رهیمیای
 بالاخانه عرش برین و رفرف ارای فسخن سرای علین حکمران مملکت
 بعثت و دیهم افروز تختگاه رسالت حضرت (محمد المصطفی) جناب
 نبوتاً بلرینه شایان و احرری در که علت خلقت کائنات و سبب آفرینش
 موجودات اولان ذات خالقیت سمتلرینه عوالم اولین و آخرین زیرنکی
 ملک الامین اولد یغندن قوه نتیجه نبویه ایله عنده مخافیک کریان حیات
 وزند کالنری صدچالک و لحظه البصرده بی واسطه شمشیر جله سنی برقبضه
 خالک ایله افتاده ممالک هلاک ایتک امر یسیرایکن قبل اله بدشرفرسان
 اولان آیت بی مثال قتاله امثال ایله ظاهر حالده ترتیب صفوف اجناد
 هدایت معتاد و بالذات احاله تیغ بیدریغ جهاد ایله بوقد رغزوات
 منتج الفتوحاتلرنده معجزات کثیره البر کالنری عقد اللسان معاندین

اوفراعداد انقاس خلایق و اکثر اوراق اشجار حد ایق شکر و شای
 فائق وحد و سپاس لایق اول واقف کافه اسرار و حقایق و ملهم امور
 دقایق اولان جناب قادر متعال و مالک الملک لم یزل ولا یزال حضرت تبارک
 بارگاه عظمت پناه و درگاه الوهیت دستکاهنده سزاوار حقیقیدر که
 از هر جهت قبض و بسط حال یله توأم اولان بو عالم کون و فساد
 کافه مواد خیر و شری ید قدرت الهیه سنه وابسته و بو جهتله حسب
 التقدير مزاج ملکده برداء عضالک ظم و روتا نیرنده نیجه نیجه
 حکم خفیه و اسباب معنویه منظوی اوله رق بالنهایه بو مقوله علل
 مشکله ملکده مکقضای داد خاند مشیت صمدانیه سی اولان

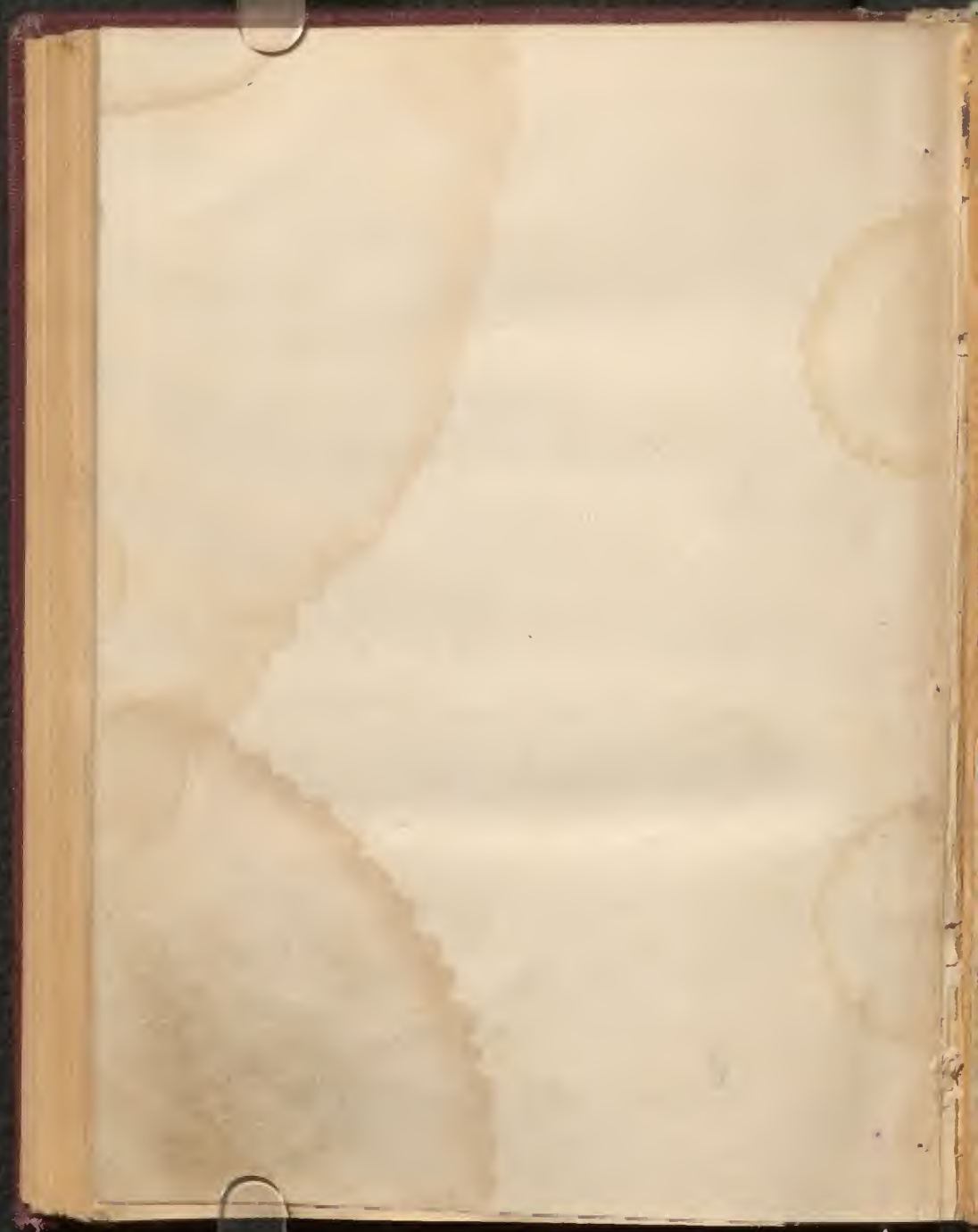

147

J. P. Lattin

Lith. Olivier

آینده یعنی يك ايکوزیتش او چ سینه سی جهادی الاخره سنک اون التنجی
 چهارشنبه کونده للی بریاشته و عقلی باشنده حسن خاتمه نعمت دئمه سینه
 مظهریتند دلالت ایده جت صورتده تکمیل انفس مه دوده حیات و ترا
 این و آن کائنات ایلدی مشاعر الیه مبرات و حسناته مائل و بعض نکایا
 رز و ایاده نامنی رحمتله یاد و اوصاف خیر خواه نه سنی ذکر و تعداد
 ایتدیره جک اثر خیر باقاسنه نازل اولوب رؤیت و تنظیم او و دولت و ملتده
 صداقانه و مستقیمانه شهود اولان اقدام و اقتداری و طور و مشواری تقدیره
 شایان و صحایف ایتده طبع و تشبیل اولتان صور مکتب و سائر مآثر محاسن
 اسالیبدن رتبه رؤیت و معرفتی عیان اولسبله برابر محاسن الفی تکلفدن
 زاده و نفیس رسم صحبیتی تصلفدن ساده و سلیس ظریف و نکته شناس
 و در دعوت واکرمی کشته و سفره رعایت و احترامی آماده برخاندان
 مهمان اسدیناس ایدی رحمه الله علیه

صنعت لطایف الخیال ایله تکالیف سائر مدون بالنقریق مبیانت میانہ
 طرفینی صورت خشنود بد فصل و توفیق ایدرک مواد دیگرہ دأر سلطنت
 سفیہ تک ملاحظات مستقیمہ سنی مبین تقریر رسمی بی بعد الاعطای
 میانہ باب عالی و سفار تہ تشریح مواد صواب و خطا اوانور ایکن رشید
 پاشا امر حومک خارجہ نظر ارتد و وقوع مأموریتند مشارا الیہ التمس طغوز
 سندسی شہبان شریفک التبحی کوئی رابعاً مجلس ولا ریاستیہ تطیب
 بیوریلوب برسنہ ندن برای قصان زمانہ جستجوی اعادہ اسباب اقبال
 و اصابت صدمہ رقیبہ تا نیرندن انفصال و نفع مال یلمش ایسہ مدہ یمش
 برسنہ سی محرمندہ تشکیل اوانان مجلس عالی تنظیمک اعضای فتح آمدن
 معدود و بعض قوانین و نظامات مذاکرات و تأسیساتی خصوصاً صلاحدہ
 ملحوظات و معلوماتی موجب انحلال عقود اولدیغی کی چونکہ مادہ
 واحدہ اوزر بندہ قیاق و جہلہ بیان رأی اقتدار و رد و قبولی بحثندہ دلائل
 عدلیہ بہ ابتداری جہتیلہ عقدہ مصالحہ خیر بہ زمانندہ دخی سلب ضررت
 و جلب منفعت حقندہ مجالس عالیہ دہ ایراد ایلد بکی مطالعات مؤدی تعیین
 حقایق تکالیفات و وجوب توسع دائرہ مباحثات اولشیدی نہایت قال
 وغایت حال (کن فی الدنیاکلک غریب او غارب سبیل) شہراہندہ اتقل ایتمکله
 بومأموریتک ایکنجی سندسندہ دوچار اولدیغی علت قلبیہ تا نیرندن
 ایانغہ عارض اولان شدت اضطرابک اندفاعی ایچون اجرا اولان عملیات
 اجرا جہد دن خستہ ایکی زیادہ وبالین بیماری یسر نہادہ اولسنک دردنجی

جلیله خارجیه ایلہ کامکار اویش ایسده رفقا سندن کسب اقبال
 ودعوای نفرد واستقلال ایدنلرک مزاجلرینه توفیق حرکات و صورت
 مطلوبده تمام ایلہ مماشات ایدما سی حسبیله یکریمی برنجی آینه
 منصبندن دور و برهقه مرورنده نایب مجلس والا اعضا الغیله خاطر
 مکسوری مجبور و التمش برسنه سی شعبانده مجلس والاریاسیله دارج
 مدارج حبور و ابکی بچق سنه دن زیاده مقتدر رتی و فقی امور
 ولدقدن صکره التمش درت سنه سی ربیع الاولنده نظارت مالیه و ابکی
 ای کچسره نظارت جلیله خارجیه منصبلرند دوران و اوچ بچق ای
 مرورنده واسطه رمضان شریفده بنه مجلس والاریاستی توجیه ایلہ
 تجدید عنوان و شان ایلسندن طقوز ماه گذراننده یقوع عزل ناکم نیدن
 متأثر البال و سکرزای مقداری خانه و ساحلخانه لرنده و رفکر دان تقوی
 احکام روز و لبال اویشی اوزرینه مجلس عالیله مأمور و انقصا انک سنه سی
 تکمیلنده یعنی التمش الی سالی جمادی الاول پسندینه مجلس والاریاست
 جلیله سنه نصب ایلہ ابکی سنه مدته تسویه مصالح مهمه دوانده
 همیتی منظور و ابیای امور اولدیغی حالده دخی مظهر عزل نایب نکام
 و برسنه قدر متوسد و سادۀ آرام اولسبیلہ التمش طقوز سنه سی جمادی
 الاول پسندره روسیه دوتی طرفندن سفارت فوق العاده و تکلیفات کران
 افاده ایلہ پرنس منجیقوفک درسمادته و رودنده نظارت جلیله خارجیه
 اجرای مأموریتی تنسیب وائنه ای مأموریتنده ماده قدسیه بی اعمال

رمضان شریفی. اخرنده استاجوله ورود و مشاهده دیدار اولاد و افاریدن
 تنویر باصره شود ابدوب مصر مسئله سی حقننده قرار گیر اولان تکالیفی
 مصر و البسی اسبق مرحوم محمد علی پاشایه بلدرمک و ایلمه دوده ظرفنده
 رجواب قطعی الوب کلک اوزره الی الی سنه سی جاذی الاخرنده
 موقتاً اسکدریه جانبندۀ ما دور و اعزام و اوراده ایکن جمہ اندہ باعث رفعت
 افندی همیتدر (صدارت عظمیٰ امستشارانی منصبیله قدر و اعتباری اعظام
 بیورلسنی متعاقباً استاجوله کلوب تنظیمات خیریه اصول محاسبه و انک
 طشره لرجه وضع و تأسیسی امرندہ سعی و همتی موفور و الی یدی سنه سی
 صفر الخیری اوائلندہ رتبہ سامیہ وزارتله خارجیه نظارت جلیله سنه ما دور
 اوله رق بدایت ما دور یتک داخل و خارجاً لہ لی وقتلہ تصادفی
 حالندہ بیلہ معتدلانہ ایقای ما دوریت ایتمکده وقاعدہ احتیاطکاری یه
 رعایه هر طرفی کوز تمکده ایکن القات مخلفیندن نشئتله طقوزنجی آینده
 معزول و بر قاج آی کوشه فراغده تقلب اوراق کتب اخلاقیه دن صبیان
 مکاتب قرائت و تربیتہ الوریثی واضح العبارة اخلاق رساله سی جمع
 و تألیفنه مشغول اولوب مؤخر اوم ایل ایالتک تحقیق احوالنه تقرر
 ایدن ما موریتی تأخیر و الی سکز سنه سی شعبانندہ مجلس والای احکام
 عدلیه اعضا المغنه تعیینبله اعضا القی صفی اوزرندہ قالمق و دفعه ثانیہ
 اولق اوزره و یاه سفارت سنیه سنه تعیین و تسبیر بله اوراده ایکن خلنی
 صایم پاشاک اوزرینه الی طقوز سنه سی ربیع الاولندہ تکرار نظارت

خلا فکیرانی مر ادائی اوینا تمعه میدان الوب از ان جمله عاکف پاشا ملکيه
 ناظری اولد قده مر حومه پرتو پاشایه اولان قوت انتسابی عاکف پاشا
 طرفدارانک سبب استرقابی اولغله اللی اوچ نار یخنده امد جلیک
 منصبندن عزل وازعاج وخارجیه مستشارلغی پاهسی ویوک ایلچلیک
 عنوانی ایله ویانه سفارتنه .أمراباب عالیدن اخراج قنوب سفارتنه
 بواندیغی اشاده اسبق اوستریا ایمپراطوری حشمتلو فردیناند
 حضر تیرینک ایتالیا قرا لیتی توجی رسم تبریکنه سفرای سائر ایله برابر
 عزمت و بومناسبتله ایتالیا ده خیلی سیاحت و ویانه یه عودت ایله دوات
 مشار الیه پاش وکیل و امور اجنبیه ناظری بونان مشهور پرنس متریق
 ذاته وقابلیندر عایت ودقت ودولتجه مسائل واقعه ک حل و تسهیلنه
 متعلق کندوسبله ک چوق صحبت ایلدیکی صرعه ابرازیتدیکی کارا کاهی
 واستقامتی حقه بد باعث ترقی توجیهات و (پادشاه زمانه ظل خدا
 خلدا ه ملکه ابد) افندمر حضر تیرینک جلوس معدلما نوس ملوکاه لری
 شرفوقوعندن برایی ای صکره جه عهده ایاقتنه خارجیه مستشارلغی
 توجیهندن نائل مباحات اولوب انجق مسئله مصریه نک دولتی ومسئله
 شرقیه نامیه اوروپا دواتلرینک سردمطالعات عمیقیه قیام وهتمی
 ایامی ومشار الیه ک بوماد نک کتنه وغورینه وقوف نامی اولغله مصلحتک
 قرا قطنه بنسند کینینه ویلده اقامتی مقتضای اراده ومدت سفارتندن
 ایکی سنه کچمد که در سهاده عودتی جواز داده اولغله اللی بش سنه سی

مهمه تحریرنده مستخدم و امورین باب عالی عندنده رویت و درایتی مسلم
 اولغله قرق درت سند سنده بالاستحقاق امدی او طه سی خلفاسنه الحاق
 اولانوب خداوند کار مغفورک ابتدای سیاحتنده معیت همایونده ادرنه
 و کلیولی طرفلرینه عزیمت و اولوقته قدر خلفادن کیمسیه نشن و برلماش
 یکن رابعه نشانی احسانیه نیل دستمایه رفعت ایدوب اول زمان داخلیه
 بخارجیه نظارنلر زده و انان پرتو پاشا و عاکف پاشا لک تو جهات
 اها پرورانه لینه نائلیه یونانک تعیین حدودی و مسئله مصریه نک گفت
 و شنودی هنگامه لرنده سفر ایلده وقوع جولان مجلس مکالماتده ضبطه و داده
 حسن خدمت و اثبات ایافت و حیثیت ایلوب اللی ناریخنده امدی بی یونان
 رشید پاشانک پارس سفارت سنیه سنه امدوریتی جهتیه صاحب ترجمه
 امدی و کالتنه تعیین اولنوب امور مهمیه متدا ربعض شپنک شفاهایان
 و اسبذاتی ایجاب ایلد کده داخلیه ناظری پرتو پاشا مشاعر الیهک و ساطت
 درایتیه عتبه علمایه انهم و استمزاج و بو وسیله ایلده مابین همایونده کاتب نانی
 و پرتو اقبال و عنوانی محسود رجال زمانی اولان و صاف افندی ایلده دستکاه
 الفت و محبندنه نسج دیبای امتزاج ایتسی مدار تزییداشته ارسرمدی واللی
 ایکی سنه سنده رشید پاشانک پارس سفارتی ینه اوزرنده اوله رق خارجیه
 نظارتی مستشار لغنه امدوریتی مناسبیه مشارالیه اصالة امدی اولوب
 حقوق زای مقداری کمال اقبال و مطالعه ماضی و حال و استقبال ایلده کک
 راستی سلاک خدمتگذاری به وضع انامل غیرت و ادای خبایای امدوریت
 ایلد یکی زمانده و صاف افندی و مؤخر ا پرتو پاشانک عزل و بغیرلی و وقوعیه

وکلای دولت علیه دن محمد صادق رفعت پاشا امصارفات نظارتند
 ارتحال دار بقا ایدن حاجی علی بک افندینک بیک ایکوز یکرمی ایکی
 ستمده سی شعبان معظمه یکرمی یشنجی کونی قدمه ماده عالم وجود وافی
 المهد بنطق عن سعادت بخته) معناسی سیماسنده رونمود اولان مخدوم
 ادبی و بش یاشندن اون بشمه وارنجه مکتب فہم واذغانک شاکرد اربی
 او اوب از زمانده طریق عرفانده یعنی نزد صیرفیان بازار ابقان و امتحانده
 جوهر مہبتی باہر الاشراق و مکتب ادب دن طوغری سرای ہمایونده
 اولان خزینہ او طوسی رجالہ مستعد التحاق اولمسیلہ برابر پدر و مادرینک
 اولاد ذکور دن بردانہ سی و ہربری نو چراغ ضیاء دار خانمانک پروانہ سی
 اولدیفندن درد مفارقت والدہ سی خستہ و مرہم نظر مرحتہ شاہیستہ
 ایتمکله ابرار کڈشتکانہ لاحق خداوند کار سابق خلد اشیان سلطان محمود
 خان ثانی حضر تری قدم خدمتہ حرمتہ تلمطبیف پدر و اطفاء آتش کدر
 مادر ارادہ شفقت عادہ سیلہ سرای ہمایونہ المنسندن برسندہ مرورندہ
 مکتوبی صدارت او طہ سنہ چراغ بیورد قلر دن (من ثبت نبت) قاعدہ
 فائدہ حائذہ سی التزام و تحصیل صنعت کتبہ اظہار شوق و غرام
 ایتمسیلہ ضابطان قلم سعی و غیرتندن خشنود و دوام استخدا مندن ایشہ
 رایہ جغی مشہود اولہرق از وقت ایچندہ اقرانی بینندہ کسب امتیاز و اوتوز
 ملقوز نارینخندہ رتبہ خواجگان بی احراز ایلہ رک قرق ایکی تارینخندہ
 غوائل انکبر ساحہ وقوع اولان روسیہ سفری اثناسندہ قلمچہ خبلی امور

۱۷۷۷

۷

۱۸۰۶

رفت تا سال ۱۳۰۵

خطا	صواب	صحیفہ	سطر
امثل	امثال	۲۰	۰۹
عدم و نفاق	عدم نفاق	۲۲	۰۵
ایک	ایک	۲۴	۱۰
خصائل حیدہ و منافع	خصائل حیدہ و منافع	۲۵	۱۷
استعمال	استعمال	۲۶	۰۹
متانت	متانت	۲۷	۰۹
صحابہ بن	صحابہ بن	۲۸	۰۶
نسانک	انسانک	۲۹	۰۶
یتک	ایک	۳۰	۱۷
افراسی	افراسی	۳۰	۱۸
ازلہ	ازالہ	۳۱	۰۱
لم	حلم	۳۱	۰۱
ز	از	۳۰	۰۴
کثر	اکثر	۳۱	۰۸
لثله	الثله	۳۲	۰۴
عظام	اعظام	۳۲	۰۶
وسان	انسان	۳۲	۱۰
ایککدر	ایککدر	۳۲	۱۰

خطا	صواب	صحیفه	سطر
پرنس	پرنسس	۷۴	۱۹
عاجزانه	عاجزانه می	۷۹	۱۷
بود فیه که	بود فیه کی	۸۳	۱۳
اولد یغی	اولان	۹۷	۶۳
مادخی	مادخی	۹۸	۰۸
شعار یله	اشعار یله	۹۹	۰۳
ابرار	ابراز	۹۹	۰۶
حضرت	حضرت	۱۰۲	۰۶
ولی نعمت	ولی نعمته	۱۰۲	۰۶

(بعض کلمات تصحیفه و مسلمه بی متضمن رساله)

خطا	صواب	صحیفه	سطر
کندینه	کندینه	۰۶	۱۴
روز کارک	زور کارک	۰۷	۱۴
یده مامسی	ایده مامسی	۱۱	۱۳
عقبنده	غضبندن	۱۲	۰۷
نسان	اتسان	۱۳	۱۳
شمی	اشدی	۱۴	۰۹
نسانک	انسانک	۲۰	۱۷

خطا	صواب	صحیفه	سطر
متخالفه	متخالفه	۰۶	۱۹
و بوجه تله	بوجه تله	۱۴	۶

*(ایتالیا سباحتنامه سی) *

خطا	صواب	صحیفه	سطر
ایام	ایتالیا	۱۸	۳
اولدینگی	اولدینگی	۱۸	۰۵
وله رق	اوله رق	۲۲	۰۹
ط بوری	طابوری	۲۲	۱۰
نفوس	نفوسی	۲۳	۱۲
اولندیه	اولندیغه	۲۸	۱۰
ناج	تاج	۳۲	۱۰
اعتنار	اختنار	۳۳	۰۳
اختیار	اخبار	۳۹	۱۳
نغمات	نغماتی	۴۰	۱۹
منشائی			
زیره	ریره	۴۶	۱۱
ملت	ملی	۵۶	۱۹
اری	باری	۶۸	۱۵

(۱)

(*) (روسیه بحار بهی تاریخی) (*)

خطا	صواب	صحیفه	سطر
کون و فساد	کون و فساد	۰۲	۰۵
لنان	اولنان	۰۵	۰۶
نی	یر	۰۵	۰۸
د	بند	۰۵	۰۹
ز	از	۰۵	۱۰
شاهی	شاهه	۰۵	۱۴
کذار شپریز	کذار شپریز	۱۳	۰۱
چکش	چکش	۱۶	۱۱
ذکر	رکز	۱۸	۱۳
رویاسب	ریاست	۱۹	۰۱
قائم مقامیله	قائم مقامیله	۳۲	۱۷
بدی القیام	ابدی القیام	۳۷	۰۷
عبده قادر افندی	عبد القادر بک افندی	۴۶	۱۵
شناسان	شناسان	۵۰	۱۲

(*) (اوروپا ک اخوانده ارساله) (*)

خطا	صواب	صحیفه	سطر
مقامه	مقام	۵	۵

